

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ din 9 septembrie 1865 (**republicat**)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 45 din 24 februarie 1948

Data intrării în vigoare 24-02-1948

Formă consolidată valabilă la data 31-01-2013

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 31-01-2013 până la data de 14-02-2013

Atenție, se afisează forma consolidată a CODUL DE PROCEDURA CIVILĂ din 1865(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.45 din 24-02-1948

Abrogat de Articolul 83, Titlul V din LEGE nr. 76 din 24 mai 2012 la data 15-02-2013

*) Forma actualizată a acestui act normativ până la data de 31 ianuarie 2013 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către:

DECRETUL nr. 1228 din 15 mai 1900, prin trei legi de accelerarea judecatii: din 19 mai 1925, 11 iulie 1929 și 23 iunie 1943; DECRETUL nr. 132 din 1 aprilie 1949 abrogat de LEGEA nr. 5 din 31 iulie 1958; DECRETUL nr. 185 din 29 aprilie 1949 abrogat de DECRETUL nr. 32 din 30 ianuarie 1954; DECRETUL nr. 208/1950; DECRETUL nr. 132 /1952; DECRETUL nr. 40/1953 abrogat de LEGEA nr. 36 din 12 mai 1995; DECRETUL nr. 32 din 30 ianuarie 1954; DECRETUL nr. 228/1955; DECRETUL nr. 38/1959; DECRETUL nr. 334 din 27 august 1959; DECRETUL nr. 378 din 14 octombrie 1960; DECRETUL nr. 779 din 8 octombrie 1966; DECRETUL nr. 649/1967; DECRETUL nr. 38/1969; DECRETUL nr. 52/1969; DECRETUL nr. 680 din 7 octombrie 1969; DECRETUL nr. 174 din 30 iulie 1974; DECRETUL nr. 81 din 15 martie 1985 abrogat de LEGEA nr. 1 din 16 ianuarie 1992.

LEGEA nr. 104 din 22 septembrie 1992, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 244 din 1 octombrie 1992; LEGEA nr. 105 din 22 septembrie 1992, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 245 din 1 octombrie 1992; LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993; LEGEA nr. 7 din 13 martie 1996, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 61 din 26 martie 1996; LEGEA nr. 17 din 17 februarie 1997, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 26 din 18 februarie 1997; ORDONANȚA nr. 13 din 29 ianuarie 1998, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 40 din 30 ianuarie 1998 abrogată de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 290 din 29 decembrie 2000; LEGEA nr. 99 din 26 mai 1999, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 236 din 27 mai 1999; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 479 din 2 octombrie 2000; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 59 din 25 aprilie 2001***), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 217 din 27 aprilie 2001; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003; LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004; LEGEA nr. 493 din 10 noiembrie 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.071 din 18 noiembrie 2004; LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005; LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005; LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006; DECIZIA nr. 969 din 30 octombrie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 816 din 29 noiembrie 2007; DECIZIA nr. 66 din 31 ianuarie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 142 din 25 februarie 2008; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008; DECIZIA nr. 737 din 24 iunie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 562 din 25 iulie 2008; DECIZIA nr. 303 din 3 martie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 239 din 10 aprilie 2009; DECIZIA nr. 458 din 31 martie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 256 din 17 aprilie 2009; ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 42 din 6 mai 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 324 din 15 mai 2009; LEGEA nr. 177 din 28 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 672 din 4 octombrie 2010; LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010; DECIZIA nr. 233 din 15 februarie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 340 din 17 mai 2011; LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011; LEGEA nr. 60 din 10 aprilie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 255 din 17 aprilie 2012; LEGEA nr. 206 din 9 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 762 din 13 noiembrie 2012; DECIZIA nr. 967 din 20 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 853 din 18 decembrie 2012; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 4 din 30 ianuarie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 31 ianuarie 2013.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

**) CODUL DE PROCEDURA CIVILĂ din 9 septembrie 1865 a fost republicat de [LEGEA nr. 18 din 12 februarie 1948](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 35 din 12 februarie 1948.

***) [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

****) Conform [art. II din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006, toate sumele de bani exprimate în lei vechi (ROL) din cuprinsul dispozițiilor Codului de procedură civilă se convertesc de drept în lei noi (RON).

NOTĂ:

[ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#) prevede:

"Art. 3. Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

- "ajutor de primar" cu "viceprimar";
- "casa de depuneri" cu "Casa de Economii și Consemnațiuni";
- "datornic" cu "debitor";
- "despartenie" cu "divort";
- "executiune", "execuție" cu "executare";
- "faptele de capetenie" cu "faptele esențiale";
- "interogatorul" cu "interogatoriul";
- "miscator" cu "mobil";
- "mort" cu "defunct";
- "nemiscator" cu "imobil";
- "nevarstnic" cu "minor";
- "notarul comunei" cu "secretarul primariei";
- "pecete" cu "sigiliu";
- "pensie alimentara" cu "pensie de întreținere";
- "sorocite" cu "fixate";
- "talmaci" cu "interpret";
- "varstnic" cu "major".

Termenii "consiliu judiciar" și "juramantul" - ca mijloc de proba - se elimina din tot cuprinsul Codului de procedura civila.

În vederea republicării, Ministerul Justiției este autorizat să înlocuiască sau să elimine, după caz, și alți termeni sau expresii, pentru actualizarea redactării textelor în conformitate cu terminologia consacrată de dispozițiile legale în vigoare și pentru corelarea cu normele privind ortografia limbii române.

Art. 4. Prescripțiile care au început să curgă înainte de data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru a caror împlinire ar trebui să treacă mai mult de 3 ani, se vor împlini după trecerea unui termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență."

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice alta institutie bancara»;"

**) Liniuța a 12-a de la alin. (1) al [art. III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#) a fost abrogată de pct. 87 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

[Art. 3 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993 a prevăzut înlocuirea următorilor termeni din Codul de procedură civilă:

- "Republica Socialista România", cu "România";
- "Buletinul Oficial al R. S. România", cu "Monitorul Oficial al României";
- "Curtea de Casatie" și "Tribunalul Suprem", cu "Curtea Suprema de Justiție";
- "curte", cu "curte de apel";
- "tribunal regional", cu "tribunal";
- "Tribunalul Capitalei", cu "Tribunalul Municipiului București";
- "tribunal popular" și "tribunal popular raional", cu "judecatorie";
- "carte de judecată", cu "sentință";

- "portare", "agent de executare", "agent de urmărire", precum și alte asemenea denumiri ce desemnează functionarul cu atribuții de executare silită, cu "executorul judecătoresc";
- "agent politienesc" și "comisar de politie", cu "subofiter" și "ofiter de politie", după caz;
- "camera de chibzuire", cu "camera de consiliu";
- "sfat popular", cu "consiliu local" sau "consiliu județean", după caz."

Cartea I

Competența instanțelor judecătorești

Titlul I

Competența după materie

Titlul I a fost modificat initial prin [LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 1

Judecatoriile judeca:

1. în prima instanță, toate procesele și cererile, în afară de cele date prin lege în competența altor instanțe;
1¹. abrogat;
2. plangerile împotriva hotărârilor autorităților administrației publice cu activitate jurisdicțională și ale altor organe cu astfel de activitate, în cazurile prevăzute de lege.
3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Pct. 2 al [art. 1 a fost modificat de LEGEA nr. 104 din 22 septembrie 1992](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 244 din 1 octombrie 1992.

Art. 1 a fost modificat de pct. 2 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Pct. 1¹ al art. 1 a fost introdus de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Pct. 1¹ al art. 1 a fost abrogat de [art. IV din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 4 din 30 ianuarie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 31 ianuarie 2013.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 967 din 20 noiembrie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 853 din 18 decembrie 2012, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 1¹ și art. 299 alin. 1¹ din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 18 decembrie 2012-1 februarie 2013, dispozițiile invocate mai sus au fost considerate suspendate de drept, trebuind să-și fi încetat efectele juridice în data de 2 februarie 2013, dacă legiuitorul nu intervenea pentru abrogarea prevederilor atacate.

Articolul 2

Tribunalul judeca:

1. în prima instanță:

- a) abrogată;
- b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 5 miliarde lei, cu excepția cererilor de împărțea la judiciară, a cererilor în materia succesoră, a cererilor neevaluabile în bani și a cererilor privind materia fondului funciar, inclusiv cele de drept comun, petitorii sau, după caz, posesorii, formulate de terți vatamati în drepturile lor prin aplicarea legilor în materia fondului funciar;
- c) conflictele de muncă, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe;
- d) procesele și cererile în materie de contencios administrativ, în afară de cele date în competența curților de apel;
- e) procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială;
- f) procesele și cererile în materie de exproprieră;
- g) cererile pentru încuviințarea, nulitatea sau desfacerea adopției;
- h) cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare savarsite în procesele penale;

- i) cererile pentru recunoasterea, precum și cele pentru incuviintarea executarii silite a hotărârilor date în tari straine;
2. ca instante de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronuntate de judecatorii în prima instanță;
3. ca instante de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronuntate de judecatorii, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului;
4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.
-

Lit. a) de la pct. 1 al art. 2 este reprodusa astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, lit. a) pct. 1 al art. 2 avea urmatorul continut: "a) procesele și cererile în materie comerciala, cu excepția celor al caror obiect are o valoare de până la 10 milioane lei inclusiv;"

Lit. b) de la pct. 1 al art. 2 este reprodusa astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, lit. b) 1 al art. 2 avea urmatorul continut: "b) procesele și cererile privind drepturi și obligații rezultind din raporturi juridice civile, al caror obiect are o valoare de peste 150 milioane lei;"

Lit. b¹) de la pct. 1 al art. 2 a fost introdusa prin [art. 1 pct. 3 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Pct. 3 al art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 3 al art. 2 avea urmatorul continut: "3. ca instante de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronuntate de judecatorii în ultima instanță;"

Literele a) și b) ale pct. 1 al [art. 2 au fost modificate de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Litera f) a pct. 1 al [art. 2 a fost modificata de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Literele g) și h) ale pct. 1 al [art. 2 au fost abrogate de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Pct. 2 și 3 ale [art. 2 au fost abrogate de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Pct. 2 și 3 ale [art. 2 au fost reintroduse și modificate de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Lit. b) de la pct. 1 al art. 2 a fost modificata prin [art. 1 pct. 1 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Punctul 2 al articolului 2 a fost modificat prin [art. 1 pct. 2 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Litera a) a pct. 1 al art. 2 a fost abrogată de pct. 1 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 3

Curțile de apel judeca:

1. în prima instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;
 2. ca instante de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronuntate de tribunale în prima instanță;
 3. ca instante de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronuntate de tribunale în apel sau împotriva hotărârilor pronuntate în prima instanță de tribunale, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului, precum și în orice alte cazuri expres prevăzute de lege;
 4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.
-

Pct. 1 al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, pct. 1 al art. 3 avea urmatorul continut: "1. în prima instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele de competența autorităților administrației publice centrale, ale prefecturilor, ale serviciilor publice descentralizate la nivel

judetean, ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale, ale autorităților publice judetene și a municipiului București;"

Pct. 3 al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 3 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001*](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, pct. 3 al art. 3 avea urmatorul conținut: "3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel, precum și în alte cauze prevăzute de lege;"

[Art. 3 a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Pct. 2¹ al [art. 3 a fost introdus de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Punctele 2 și 2¹ ale articolului 2 au fost modificate prin [art. 1 pct. 3 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 4

Înaltă Curte de Casație și Justiție judeca:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;
2. recursurile în interesul legii;
3. abrogat;
4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.

Pct. 3 al [art. 4 a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 4¹

Competența ce revine instanțelor judecătorești în legătură cu arbitrajul reglementat de cartea IV aparține instanței care ar fi fost competența sa soluționeze litigiul în fond, în lipsa unei convenții arbitrale.

Titlul II

Competența teritorială

Articolul 5

Cererea se face la instanța domiciliului paratului. Dacă pârâtul are domiciliul în străinătate sau nu are domiciliul cunoscut, cererea se face la instanța reședinței sale din țară, iar dacă nu are nici reședința cunoscută, la instanța domiciliului sau reședinței reclamatului.

Articolul 6

Când pârâtul, în afară de domiciliul sau, are în chip statornic o indeletnicire profesională ori una sau mai multe așezări agricole, comerciale sau industriale, cererea se poate face și la instanța locului acelor așezări sau indeletniciri, pentru obligațiile patrimoniale și care sunt născute sau care urmează să se execute în acel loc.

Articolul 7

- (1) Cererea împotriva unei persoane juridice de drept privat se face la instanța sediului ei principal.
- (2) Cererea se poate face și la instanța locului unde ea are reprezentanța, pentru obligațiile ce urmează a fi executate în acel loc sau care izvorăsc din acte încheiate prin reprezentant sau din fapte savarsite de acesta.
- (3) Cererea împotriva unei asociații sau societăți fără personalitate juridică se face la instanța domiciliului persoanei careia, potrivit înțelegerii dintre asociați, i s-a încredințat președinția sau direcția asociației ori societății, iar, în lipsa unei asemenea persoane, la instanța domiciliului oricărui dintre asociați. În acest din urmă caz, reclamantul va putea cere instanței numirea unui curator, care să reprezinte interesele asociațiilor.

Articolul 8

- (1) Cererile îndreptate împotriva statului, direcțiilor generale, regiilor publice, caselor autonome și administrațiilor comerciale, se pot face la instanțele din capitala țării sau la cele din reședința județului unde își are domiciliul reclamantul.

(2) Când mai multe judecatorii din circumscripția aceluiași tribunal sunt deopotrivă competente, cererile în care figurează persoanele arătate la alin. 1 se introduc la judecatoria din localitatea de reședință a județului, iar în Capitala, la judecatoria sectorului 4.

Alin. (2) al art. 8 a fost modificat de pct. 3 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993 .

Articolul 9

Cererea îndreptată împotriva mai multor parati poate fi făcută la instanța competența pentru oricare dintre ei; în caz când printre parati sunt și obligați accesorii, cererea se face la instanța competența pentru oricare dintre debitorii principali.

Articolul 10

În afară de instanța domiciliului paratului, mai sunt competente următoarele instanțe:

1. în cererile privitoare la executarea, anularea, rezoluțiunea sau rezilierea unui contract, instanța locului prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligațiunii;
2. în cererile ce izvorăsc dintr-un raport de locațiune a unui imobil, în acțiunile în justificare sau în prestațiune tabulară, instanța locului unde se afla imobilul ;
3. în cererile ce izvorăsc dintr-o cambie, cec sau bilet la ordin, instanța locului de plată;
4. abrogat;
5. în cererile izvorate dintr-un contract de transport, instanța locului de plecare sau de sosire;
6. în cererile împotriva unei femei căsătorite, care are reședința obisnuită deosebită de aceea a sotului, instanța reședinței femeii;*)
7. în cererile făcute de ascendenți sau descendenți pentru pensie de întreținere, instanța domiciliului reclamantului;
8. în cererile ce izvorăsc dintr-un fapt ilicit, instanța în circumscripția careia s-a săvârșit acel fapt.

*) Textul considerat abrogat implicit ca urmare a consacrării principiului constituțional al egalității sexelor prin art. 4 alin. (2) din Constituție.

Pct. 4 al art. 10 a fost abrogat de pct. 2 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 11

(1) În materie de asigurare, cererea privitoare la despăgubiri se va putea face și la instanța în circumscripția careia se afla:

1. domiciliul asiguratului;
2. bunurile asigurate;
3. locul unde s-a produs accidentul.

(2) Alegerea competenței prin convenție este nula dacă a fost făcută înainte de nașterea dreptului la despăgubire.

(3) Dispozițiile de mai sus nu se aplică în materie de asigurări maritime și fluviale.

Articolul 12

Reclamantul are alegerea între mai multe instanțe deopotrivă competente.

Articolul 13

(1) Cererile privitoare la bunuri nemiscatoare se fac numai la instanța în circumscripția careia se afla nemiscătoarele.

(2) Când imobilul este situat în circumscripțiile mai multor instanțe, cererea se va face la instanța domiciliului sau reședinței paratului, dacă acestea se afla în vreuna din aceste circumscripții, iar în caz contrar, la oricare din instanțele în circumscripțiile cărora se afla imobilul .

Articolul 14

În materie de moștenire sunt de competența instanței celui din urma domiciliu al defunctului:

1. cererile privitoare la validitatea sau executarea dispozițiilor testamentare;
2. cererile privitoare la moștenire, precum și cele privitoare la pretențiile pe care moștenitorii le-ar avea unul împotriva altuia;
3. cererile legatarilor sau ale creditorilor defunctului împotriva vreunui din moștenitori sau împotriva executorului testamentar.

Articolul 15

Cererile în materie de societate, până la sfârșitul lichidării în fapt, sunt de competența instanței locului unde societatea își are sediul principal.

Articolul 16

Cererile în materia reorganizării judiciare și a falimentului sunt de competența exclusivă a tribunalului în circumscripția căruia se afla sediul principal al debitorului.*)

*) Art. 16 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 6 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 16 avea următorul conținut: "Art. 16. Cererile în materie de faliment sunt de competența instanței în circumscripția careia comerciantul își are principală așezare comercială."

Titlul III Dispoziții speciale

Articolul 17

Cererile accesorii și incidentale sunt în caderea instanței competente să judece cererea principală.

Articolul 18

În cererile pentru constatarea existenței sau neexistenței vreunui drept, competența instanței se determină după regulile prevăzute pentru cererile având de obiect executarea prestațiunii.

Articolul 18¹

Instanța investită potrivit dispozițiilor referitoare la competența după valoarea obiectului cererii rămâne competența să judece chiar dacă, ulterior investirii, intervin modificări în ceea ce privește cuantumul valorii aceluiasi obiect.*)

*) Art. 18¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 7 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 19

Părțile pot conveni, prin înscris sau prin declarație verbală în fața instanței, ca pricinile privitoare la bunuri să fie judecate de alte instanțe decât acelea care, potrivit legii au competența teritorială, afară de cazurile prevăzute de art. 13, 14, 15 și 16.

Titlul IV Conflictele de competență

Articolul 20

Există conflict de competență:

1. când două sau mai multe instanțe se declară deopotrivă competente să judece aceeași pricină;
2. când două sau mai multe instanțe s-au declarat incompetente de a judeca aceeași pricină*).

Pct. 2 al art. 20 a fost modificat de pct. 2 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 21

Instanța, înaintea careia s-a ivit conflictul de competență, va suspenda din oficiu alta procedura și va înainta dosarul instanței în drept să hotărască asupra conflictului.

Articolul 22

- (1) Conflictul ivit între doua judecatorii din circumscripția aceluiasi tribunal se judeca de acel tribunal.
- (2) Dacă cele doua judecatorii nu țin de acelasi tribunal sau dacă conflictul s-a nascut între o judecatorie și un tribunal, sau între doua tribunale, competența este Curtea de Apel respectiva.
- (3) Dacă cele doua instante în conflict nu se gasesc în circumscripția aceleiasi Curti de Apel, precum și conflictul între doua Curti de Apel, se judeca de Înalță Curte de Casatie și Justiție.
- (4) Exista conflict de competență, în sensul art. 20, și în cazul în care el se ivate între instante judecătorești și alte organe cu activitate jurisdictionala. În acest caz, conflictul de competență se rezolva de instanța judecătorească ierarhic superioara instanței în conflict, dispozitiile art. 21 fiind aplicabile.
- (5) Instanța competența sa judece conflictul va hotari în camera de consiliu, fără citarea părților. Hotărârea este supusă recursului în termen de 5 zile de la comunicare, cu excepția celei pronuntate de Înalță Curte de Casatie și Justiție, care este irevocabila.

Alin. (4) al art. 22 a fost introdus de pct. 4 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (5) al art. 22 a fost modificat prin [art. 1 pct. 8 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138/2000](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (5) al art. 22 a fost modificat de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 22¹

Abrogat.*)

[Art. 22¹ a fost abrogat de LEGEA nr. 104 din 22 septembrie 1992](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 244 din 1 octombrie 1992.

*) [Art. 22¹ a fost abrogat prin Legea nr. 59/1993](#) pentru modificarea Codului de procedura civila, a Codului familiei, a [Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990](#) și a [Legii nr. 94/1992](#) privind organizarea și functionarea Curtii de Conturi, publicată în M.Of. nr. 177 din 26 iulie 1993, art. V, alin. (2)."

Articolul 23

Când, din pricina unor împrejurări excepționale, instanța competența este împiedicată un timp mai indelungat sa functioneze, Înalță Curte de Casatie și Justiție, la cererea părții interesate, va desemna o alta instanța de acelasi grad care să judece pricina.

Titlul V

Incompatibilitatea, abtinerea și recuzarea judecatorilor

Articolul 24

- (1) Judecatorul care a pronuntat o hotărâre într-o pricina nu poate lua parte la judecata aceleiasi pricini în apel sau în recurs și nici în caz de rejudecare după casare.
- (2) De asemenea nu poate lua parte la judecata cel care a fost martor, expert sau arbitru în aceeași pricina.

Articolul 25

Judecatorul care stie ca exista un motiv de recuzare în privinta sa este dator sa instiinteze pe seful lui și să se abtina de la judecarea pricinii.

Articolul 26

Abtinerea se propune de judecator și se judeca potrivit normelor prevăzute de art. 30, 31 și 32.

Articolul 27

Judecatorul poate fi recuzat:

1. când el, sotul sau, ascendentii ori descendentii lor au vreun interes în judecarea pricinii sau când este sot, ruda sau afin, până la al patrulea grad inclusiv, cu vreuna din părți;
2. când el este sot, ruda sau afin în linie directa ori în linie colaterala, până la al patrulea grad inclusiv, cu avocatul sau mandatarul unei părți sau dacă este căsătorit cu fratele ori sora sotului uneia din aceste persoane;
3. când sotul în viața și nedespartit este ruda sau afin a uneia din părți până la al patrulea grad inclusiv, sau dacă, fiind incetat din viața ori despartit, au ramas copii;
4. dacă el, sotul sau rudele lor până la al patrulea grad inclusiv au o pricina asemanatoare cu aceea care se judeca sau dacă au o judecata la instanța unde una din părți este judecator;
5. dacă între aceleasi persoane și una din părți a fost o judecata penala în timp de 5 ani inaintea recuzarii;
6. dacă este tutore sau curator al uneia din părți;*)
7. dacă și-a spus parerea cu privire la pricina ce se judeca;

8. dacă a primit de la una din părți daruri sau fagaduiri de daruri ori altfel de îndatoriri;
9. dacă este înrădit între el, soțul sau una din rudele sale până la al patrulea grad inclusiv și una din părți, soții sau rudele acestora până la gradul al treilea inclusiv.

Pct. 2 al art. 27 a fost modificat de pct. 5 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Pct. 6 al art. 27 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 9 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 6 al art. 27 avea următorul conținut: "6. dacă este tutor, curator sau consiliu judiciar al uneia din părți;"

Articolul 28

(1) Nu se pot recuza judecătorii, rude sau afini ai acestora care stau în judecată ca tutor, curator, consiliu judiciar*) sau director al unei instituții publice sau societăți comerciale, când aceștia nu au interes personal în judecarea pricinii.

(2) Nu se pot recuza toți judecătorii unei instanțe sau ai unei secții a acesteia.

(2¹) Cererile de recuzare a instanțelor ierarhic superioare formulate la instanța care soluționează litigiul sunt inadmisibile.

(3) Pentru aceleași motive de recuzare nu se poate formula o nouă cerere împotriva aceluiași judecător.

*) În actuala reglementare instituția consiliului judiciar nu mai există.

Alin. (2) și (3) ale art. 28 au fost introduse de pct. 6 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (2¹) al art. 28 a fost introdus de pct. 1 al [art. 1 din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 29

(1) Propunerea de recuzare se va face verbal sau în scris pentru fiecare judecător în parte și înainte de începerea oricărei dezbateri.

(2) Când motivele de recuzare s-au ivit după începerea dezbaterilor, partea va trebui să propună recuzarea de îndată ce acestea îi sunt cunoscute.

(3) Judecătorul împotriva căruia e propusă recuzarea poate declara că se abține.

Articolul 30

(1) Recuzarea judecătorului se hotărăște de instanța respectivă, în alcatuirea căreia nu poate să întrezească cel recuzat.

(2) În cazul când din pricina recuzării nu se poate alcătui completul de judecată, cererea de recuzare se judecă de instanța ierarhic superioară.

(3) Abrogat.

(4) Cererile de recuzare inadmisibile potrivit art. 28 se soluționează de instanța în fața căreia au fost formulate.

Alin. (3) al art. 30 a fost modificat prin [art. 1 pct. 10 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (2) al art. 30 a fost modificat de pct. 6 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 30 a fost abrogat de pct. 7 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 30 a fost introdus de pct. 8 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 30 a fost modificat de pct. 2 al [art. 1 din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 31

(1) Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezenta părților și ascultând pe judecătorul recuzat.

(2) Nu se admite interogatoriul sau jurământul*) ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.

(3) În cursul judecării cererii de recuzare nu se va face nici un act de procedură.

*) Jurământul, ca mijloc de probă, a fost desființat prin [Decretul nr. 208/1950](#).

Alin. (1) al art. 31 a fost modificat de pct. 8 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 32

- (1) Incheierea asupra recuzarii se citește în sedinta publică.
- (2) Dacă recuzarea a fost admisa, judecatorul se va retrage de la judecarea pricinii.*)
- (3) Incheierea prin care s-a hotarat recuzarea va arata în ce măsura actele indeplinite de judecatorul recuzat urmeaza să fie pastrate.

*) Alin. (2) al art. 32 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 11 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 32 avea urmatorul continut: "(2) Dacă recuzarea s-a primit, judecatorul se retrage și nu poate să stea fața la chibzuirea asupra pricinii."

Articolul 33

- (1) Instanța superioara investita cu judecarea cererii de recuzare în cazurile prevăzute de art. 30 alin. 2 va dispune trimiterea pricinii la o instanța de acelasi grad, în cazul când găsește ca cererea de recuzare este intemeiata.
- (2) Dacă cererea este respinsa, pricina se inapoiaza spre judecare instanței inferioare.

Articolul 34

- (1) Incheierea prin care s-a incuviintat sau respins abtinerea, ca și aceea prin care s-a incuviintat recuzarea, nu este supusă la nici o cale de atac.
- (2) Incheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai o dată cu fondul.
- (3) Când instanța superioara de fond constata ca recuzarea a fost pe nedrept respinsa, reface toate actele și dovezile administrate la prima instanța.

Articolul 35

Abrogat.*)

*) Art. 35 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 12 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 35 avea urmatorul continut: "Art. 35. Când cererea de recuzare a fost facuta cu rea-credinta, instanța va condamna pe cel care a facut-o la o amenda de la 3.000 la 10.000 lei și la despăgubirea părții vatamate."

Articolul 36

Dispozitiile prezentului titlu, în afară de art. 24 și 27 pct. 7, se aplică și procurorilor, magistratilor asistenti și grefierilor.

Titlul VI Stramutarea pricinilor

Articolul 37

- (1) Când una dintre părți are doua rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv printre magistratii sau asistenții judiciari ai instanței, cealalta parte poate să ceara stramutarea pricinii la o alta instanța de acelasi grad.
- (2) Stramutarea pricinii se mai poate cere pentru motive de banuiala legitima sau de siguranță publică. Banuiala se socoteste legitima de cate ori se poate presupune ca nepartinirea judecatorilor ar putea fi știrbită datorita imprejurarii pricinii, calității părților ori vrajmasiilor locale. Constituie motive de siguranță publică acele împrejurări care creeaza presupunerea ca judecata procesului la instanța competența ar putea produce tulburarea ordinii publice.

Art. 37 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 38

- (1) Stramutarea pentru motiv de rudenie sau afinitate trebuie ceruta mai înainte de începerea oricarei dezbateri; cea intemeiata pe banuiala legitima sau pe siguranța publică se poate cere în orice stare a pricinii.
- (2) Stramutarea pentru siguranța publică se poate cere numai de către procurorul de la Parchetul de pe lângă Înalță Curte de Casatie și Justiție.

*) Alin. (2) al art. 38 a fost modificat prin [art. 1 pct. 13 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (1) al art. 38 a fost modificat de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (2) al art. 38 a fost modificat de pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 39

(1) Cererea de stramutare intemeiata pe motive de rudenie sau de afinitate se depune la instanța imediat superioara.

(2) Cererea de stramutare intemeiata pe motive de banuiala legitima sau de siguranță publică se depune la Înalță Curte de Casatie și Justiție.

Alin. (2) al art. 39 a fost modificat de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 40

(1) Cererea de stramutare se judeca în camera de consiliu.

(2) Președintele instanței va putea cere dosarul pricinii și sa ordone, fără citarea părților, suspendarea judecarii pricinii, comunicand de urgenta această măsură instanței respective.

(3) În caz de admitere, pricina se trimite spre judecata unei alte instante de acelasi grad.

(4) Hotărârea asupra stramutarii se da fără motivare și nu este supusă nici unei cai de atac. Ea va arata în ce măsura actele indeplinite de instanța înainte de stramutare urmeaza să fie pastrate.

(5) Aceasta instanța va fi instiintata de îndată despre admiterea cererii de stramutare. În cazul în care instanța a savarsit acte de procedura sau a procedat între timp la judecarea pricinii, actele de procedura indeplinite ulterior stramutarii și hotărârea pronunțată sunt desființate de drept prin efectul admitterii cererii de stramutare.*)

(6) Abrogat.**)

*) Alin. (5) al art. 40 a fost introdus prin [art. 1 pct. 14 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

**) Fostul alin. (5) al art. 40, devenit alin. (6), a fost abrogat prin [art. 1 pct. 15 din Ordonanța de urgenta nr. 138 /2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare fostul alin. (5) al art. 40 avea urmatorul continut: "(5) Dispozitiile art. 35 se aplică prin asemanare".

Articolul 40^1

Abrogat.*)

*) [Art. 40^1 a fost abrogat prin Decretul nr. 471 din 30 septembrie 1957.](#)

Articolul 40^2

Strămutarea pricinii nu poate fi cerută din nou, pentru același motiv, în afară de cazul în care noua cerere se întemeiază pe împrejurări necunoscute la data soluționării cererii anterioare sau ivite după soluționarea acesteia. Cererea de strămutare a cauzei introdusă cu nerespectarea prevederilor alin. 1 este inadmisibilă.

Art. 40^2 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Cartea a II - a Procedura contencioasa

Titlul I

Părțile

Capitolul I

Folosință și exercitiul drepturilor procedurale

Articolul 41

(1) Orice persoană care are folosință drepturilor civile poate să fie parte în judecata.

(2) Asociațiile sau societățile care nu au personalitate juridica pot sta în judecata ca parate, dacă au organe proprii de conducere.

Articolul 42

Persoanele care nu au exercitiul drepturilor lor nu pot sta în judecata decat dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate în chipul aratat în legile sau statutele care rânduesc capacitatea sau organizarea lor.

Articolul 43

(1) Lipsa capacității de exercitiu a drepturilor procedurale poate fi invocată în orice stare a pricinii.

(2) Actele de procedura indeplinite de cel ce nu are exercitiul drepturilor procedurale sunt anulabile. Reprezentantul incapabilului sau curatorul acestuia va putea însă confirma toate sau numai o parte din aceste acte.*)

*) Alin. (2) al art. 43 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 16 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 43 avea următorul conținut: "(2) Actele de procedura indeplinite de cel ce nu are exercitiul drepturilor procedurale sunt anulabile. Reprezentantul incapabilului, curatorul sau consiliul judiciar va putea, însă, ratifica toate sau parte din aceste acte."

Articolul 44

(1) În caz de urgență, dacă persoana fizică lipsită de capacitatea de exercitiu a drepturilor civile nu are reprezentant legal, instanța, la cererea părții interesate, va putea numi un curator special, care să o reprezinte până la numirea reprezentantului legal, potrivit legii. De asemenea, instanța va putea numi un curator special în caz de conflict de interese între reprezentant și cel reprezentat sau când o persoană juridică, chemată să stea în judecată, nu are reprezentant legal.*)

(2) Dispozițiile alin. 1 se aplică, în mod corespunzător, și persoanelor cu capacitate de exercitiu restrinsă.**)

(3) Numirea acestor curatori se va face de instanța competentă să hotărască asupra cererii de chemare în judecată.

*) Alin. (1) al art. 44 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 17 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 44 avea următorul conținut: "(1) Dacă incapabilul nu are reprezentant legal și există urgență, la cererea părții interesate, instanța va putea numi un curator special, care să-l reprezinte până la numirea reprezentantului legal; ea va putea numi, de asemenea, un curator special în caz de conflict de interese între reprezentant și reprezentat sau când o persoană juridică, chemată să stea în judecată, nu are reprezentant."

**) Alin. (2) al art. 44 a fost introdus prin [art. 1 pct. 18 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, fostul alin. (2) devenind alin. (3).

Articolul 45

(1) Ministerul Public poate porni acțiunea civilă ori de câte ori este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale disparuților, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege.

(2) În cazul în care procurorul a pornit acțiunea, titularul dreptului la care se referă acțiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi de dispozițiile prevăzute în art. 246, 247 și în art. 271-273, iar, în cazul în care procurorul și-ar retrage cererea, va putea cere continuarea judecării.

(3) Procurorul poate pune concluzii în orice proces civil, în oricare fază a acestuia, dacă apreciază ca este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

(4) În cazurile anume prevăzute de lege, participarea și punerea concluziilor de către procuror sunt obligatorii.

(5) Procurorul poate, în condițiile legii, să exercite calea de atac împotriva oricăror hotărâri, iar în cazurile prevăzute de alin. 1 poate să ceară punerea în executare a hotărârilor pronunțate în favoarea persoanelor prevăzute la acel alineat.*)

*) Art. 45 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 19 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 45 avea următorul conținut: "(1) Ministerul Public poate introduce orice acțiune, în afară de cele strict personale și să participe la orice proces, în oricare fază a acestuia, în cazurile în care este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor și ale persoanelor puse sub interdicție, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) În cazul în care procurorul a pornit acțiunea, titularul dreptului la care se referă acțiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi, dacă va fi cazul, de dispozițiile prevăzute în art. 246 și urm. și art. 271 și urm. din prezentul cod.

(3) Procurorul poate, în condițiile legii, să exercite calea de atac și să ceară punerea în executare a hotărârii."

Articolul 45¹

Actele procesuale de dispoziție reglementate de art. 246, 247 și art. 271-273 sau de alte dispoziții legale, făcute în orice proces de reprezentanții persoanelor prevăzute la art. 45 alin. 1, nu vor împiedica judecata, dacă instanța apreciază ca ele nu sunt în interesul acelor persoane.*)

*) Art. 45^{^1} a fost introdus prin [art. 1 pct. 20 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 46

Abrogat.*)

*) [Art. 46 a fost abrogat prin Decretul nr. 38 din 16 februarie 1959.](#)

Capitolul II

Persoanele care sunt împreună reclamante sau parate

Articolul 47

Mai multe persoane pot fi împreună reclamante sau parate dacă obiectul pricinii este un drept sau o obligațiune comună ori dacă drepturile sau obligațiile lor au aceeași cauză.

Articolul 48

(1) Actele de procedură, apărările și concluziile unuia dintre reclamanti sau parati nu pot folosi nici pagubi celorlalți.

(2) Cu toate acestea, dacă prin natura raportului juridic sau în temeiul unei dispoziții a legii, efectele hotărârii se întind asupra tuturor reclamantilor sau paratilor, actele de procedură îndeplinite numai de unii din ei sau termenele incuviințate numai unora din ei pentru îndeplinirea actelor de procedură folosesc și celorlalți. Când actele de procedură ale unora sunt potrivnice celor făcute de ceilalți, se va ține seama de actele cele mai favorabile. Reclamantii sau paratii care nu s-au infatisat sau nu au îndeplinit un act de procedură în termen vor continua totuși să fie citați.

Capitolul III

Alte persoane care pot lua parte la judecată

Secțiunea I

Intervenția

Articolul 49

(1) Oricine are interes poate interveni într-o pricină ce se urmează între alte persoane.

(2) Intervenția este în interes propriu când cel care intervine invocă un drept al său.

(3) Ea este în interesul uneia din părți când sprijină numai apărarea acesteia.

Articolul 50

(1) Cererea de intervenție în interes propriu va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată.

(2) Ea se poate face numai în fața primei instanțe și înainte de închiderea dezbaterilor.

(3) Cu învoirea părților, intervenția în interes propriu se poate face și în instanța de apel.

Articolul 51

Cererea de intervenție în interesul uneia din părți se poate face chiar înaintea instanței de recurs.

Articolul 52

(1) După ascultarea părților și a celui care intervine, instanța va hotărî asupra incuviințării în principiu a intervenției.

(2) Încheierea nu se poate ataca decât o dată cu fondul.

(3) După incuviințarea în principiu, instanța va dispune comunicarea intervenției și, în cazurile în care întampinarea este obligatorie, va soroci termenul în care aceasta va trebui depusă.

Articolul 53

Cel care intervine va lua procedură în starea în care se afla în momentul admiterii intervenției; actele de procedură următoare se vor îndeplini și față de cel care intervine.

Articolul 54

În intervenția făcută în interesul uneia din părți, cel care intervine poate face orice act de procedură care nu este potrivit interesului părții în folosul careia intervine.

Articolul 55

Intervenția se judecă o dată cu cererea principală. Când însă judecarea cererii ar fi întârziată prin intervenția în interes propriu instanța poate hotărî despartirea ei spre a fi judecată deosebit.

Articolul 56

Apelul sau recursul facut de cel care intervine în interesul uneia din părți se socoteste neavenit, dacă partea pentru care a intervenit nu a facut ea insasi apel sau recurs.

Secțiunea II

Chemarea în judecata a altor persoane

Articolul 57

(1) Oricare din părți poate să cheme în judecata o altă persoană care ar putea sa pretindă aceleasi drepturi ca și reclamantul.

(2) Cererea facuta de pârât se depune o dată cu intampinarea. Când intampinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai tirziu la prima zi de infatisare.

(3) Cererea facuta de reclamant se depune cel mai tarziu până la închiderea dezbaterilor inaintea primei instante.

(4) Cererea va fi motivata și se va comunica atât celui chemat, cat și părții potrivnice. La exemplarul cererii destinat celui chemat se vor alatura copii de pe cererea de chemare în judecata, intampinare și de pe inscrisurile de la dosar.

Articolul 58

Cel chemat în judecata dobandeste calitatea de intervenient în interes propriu, iar hotărârea îi va fi opozabila.

Articolul 59

(1) În cazul prevăzut de art. 58, când pârâtul chemat în judecata pentru o datorie baneasca recunoaste datoria și declara ca voieste sa o execute față de cel care își va stabili judecatoreste dreptul, el va fi scos din judecata dacă depune suma datorata.

(2) În acest caz, judecata va urma numai între partea reclamanta și cel chemat în judecata.

Secțiunea III

Chemarea în garantie

Articolul 60

(1) Partea poate să cheme în garantie o altă persoană împotriva careia ar putea să se indrepte, în cazul când ar cadea în pretentiuni cu o cerere în garantie sau în despăgubiri.

(2) În aceleasi condiții, cel chemat în garantie poate, la randul sau, sa cheme în garantie o altă persoană.

Articolul 61

(1) Cererea va fi facuta în condițiile de forma pentru cererea de chemare în judecata. Cererea facuta de pârât se va depune cel mai tarziu la prima zi de infatisare.

(2) Cererea de chemare în garantie facuta de reclamant se poate depune, până la închiderea dezbaterilor, inaintea primei instante.

Articolul 62

Instanța va dispune ca cererea să fie comunicata celui chemat în garantie și, dacă intampinarea este obligatorie, va soroci termenul în care aceasta urmeaza să fie depusa de cel chemat în garantie.

Articolul 63

(1) Cererea de chemare în garantie se judeca o dată cu cererea principala.

(2) Când judecarea cererii principale ar fi intarziata prin chemarea în garantie, instanța poate dispune despartirea ei spre a fi judecate deosebit.

Secțiunea IV

Aratarea titularului dreptului

Articolul 64

Pârâtul care detine un lucru pentru altul sau care exercită în numele altuia un drept asupra unui lucru va putea arata pe acela în numele caruia detine lucrul sau exercita dreptul, dacă a fost chemat în judecata de o persoană care pretinde un drept real asupra lucrului.

Articolul 65

(1) Cererea privitoare la aratarea titularului dreptului va fi motivata și se va depune o dată cu intampinarea, iar, dacă aceasta nu este obligatorie, cel mai tirziu la prima zi de infatisare.

(2) Cererea va fi comunicata celui aratat ca titular, împreună cu citatia, copiile de pe cerere și inscrisurile de la dosar.

Articolul 66

(1) Dacă cel aratat ca titular recunoaste sustinerile paratului și reclamantul consimte, el va lua locul paratului care va fi scos din judecata.

(2) Când cel chemat nu se infatiseaza sau tagaduieste aratarile paratului, se vor aplica dispozitiile art. 58.

Capitolul IV

Reprezentarea părților în judecata

Articolul 67

- (1) Părțile pot să exercite drepturile procedurale personal sau prin mandatar.
- (2) Mandatarul cu procura generală poate să reprezinte în judecata pe mandant, numai dacă acest drept i-a fost dat anume.
- (3) Dacă cel care a dat procura generală nu are domiciliul și nici reședința în țară, sau dacă procura este data unui prepus, dreptul de reprezentare în judecata se presupune dat.

Articolul 68

- (1) Procura pentru exercitiul dreptului de chemare în judecata trebuie făcută prin înscris sub semnatura legalizată; în cazul când procura este data unui avocat semnatura va fi certificată potrivit legii avocaților.
- (2) Dreptul de reprezentare mai poate fi dat și prin declarație verbală, făcută în instanța și trecută în încheierea de ședință.
- (3) Mandatul este presupus dat pentru toate actele judecătorești, chiar dacă nu cuprinde nici o arătare în această privință; el poate fi însă restrins numai la anumite acte sau pentru anumita instanță.
- (4) Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decât prin avocat, cu excepția consilierului juridic care, potrivit legii, reprezintă partea.
- (5) Asistarea de către avocat nu este cerută doctorelor sau licențiatilor în drept când ei sunt mandatați în pricinile sotului sau rudelor până la al patrulea grad inclusiv.
- (6) De asemenea asistarea de către avocat nu este cerută la judecătoria, când partea este reprezentată prin sot sau ruda până la al patrulea grad inclusiv.

Alin. (4) al art. 68 a fost modificat prin [art. 1 pct. 4 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 4 al art. 68 avea următorul conținut: "(4) Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decât prin avocat."

Alin. (4) al art. 68 a fost modificat de pct. 12 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 69

- (1) Recunoașterile privitoare la drepturile în judecata, renunțările, cum și propunerile de tranzacție nu se pot face decât în temeiul unei procuri speciale.
- (2) Avocatul care a asistat pe o parte la judecarea pricinii, chiar fără mandat, poate face orice acte pentru păstrarea drepturilor supuse unui termen și care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp. El poate să exercite de asemenea orice cale de atac împotriva hotărârii date; în acest caz însă, toate actele de procedură se vor îndeplini numai față de partea însăși.

Articolul 70

Când dreptul de reprezentare izvorăște din lege sau dintr-o dispoziție judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie.

Articolul 71

Mandatul nu încetează prin moartea celui care l-a dat și nici dacă acesta a devenit incapabil. Mandatul dăinuiește până la retragerea lui de către moștenitori sau de către reprezentantul legal al incapabilului.

Articolul 72

- (1) Renunțarea sau retragerea mandatului nu poate fi opusă celeilalte părți decât de la comunicare, afara numai dacă a fost făcută în ședință în prezența părții.
- (2) Mandatarul care renunță la imputernicire este ținut să instiinteze atât pe cel care i-a dat mandatul cât și instanța, cu cel puțin 15 zile înainte de termenul de infatisare sau de împlinirea termenelor cailor de atac.

Articolul 73

Abrogat.*)

*) Art. 73 a fost abrogat [art. 1 pct. 21 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 73 avea următorul conținut: "Art. 73. (1) Obștile de mosneni ori razeși și composoratele vor fi reprezentate prin unul sau 3 mandatarî aleși sau numiți din oficiu, afara dacă legile speciale nu dispun altfel.

(2) Când toți membrii unei asemenea colectivități se invoiesc, ei numesc mandatarî prin înscris autenticat la judecatorie în circumscripția careia se afla comuna în care domiciliaza majoritatea devalmasilor.

(3) În lipsa unei asemenea invoieli, cei interesați vor cere judecatoriei competența să procedea la desemnarea mandatarilor.

(4) În acest caz, judecatorul va vesti pe devalmasi prin secretarul consiliului local să se adune de preferință într-o zi de sârbătoare, la primăria comunei prevăzute la alineatul 2, pentru a alege pe mandatarî.

(5) Vestirea, semnată de judecator, se va afișa prin îngrijirea secretarului consiliului local, la usa primăriei comunelor în cuprinsul cărora se afla nemișcătoarele devalmase cu cel puțin 15 zile înainte de ziua alegerii. În același termen, vestirea se va face și verbal în fiecare sat, prin batai cu toba, sunete de goarna sau alte mijloace de publicitate obișnuite în localitate.

(6) Îndeplinirea acestor formalități se va constata prin procese-verbale ce vor fi înaintate secretarului consiliului local, unde urmează să se adune devalmasii.

(7) La ziua sorocită, judecatorul va face strigarea celor adunați, însemnând pe o listă pe cei prezenți și partea ce fiecare dintre ei are în bunurile devalmase.

(8) În cazurile când se contestă drepturile vreunui devalmas, judecatorul va putea să nu-l înscrie, dacă contestația i se va părea întemeiată; neînscriserea dreptului nu împiedică invocarea lui pe calea dreptului comun. În nici un caz judecatorul nu va amina alegerea din cauza contestațiilor.

(9) Judecatorul va culege declarațiile verbale ce fiecare din cei înscrisi în listă va face în privința acelor pe care voiesc să-i aleagă ca mandatarî. Alegerea mandatarilor se va face cu majoritatea voturilor celor prezenți, socotită atît asupra numărului celor de față, cit și asupra drepturilor devalmase.

(10) Dacă locuitorii nu vin sau dacă cele două majorități arătate mai sus nu se pot întruni, judecatorul va numi din oficiu pe mandatarî dintre membrii colectivității.

(11) Cele savirsite înainte judecatorului vor fi constatate printr-o încheiere, care va avea puterea unei procuri autentice.

(12) Orice viciu de procedură savirsit cu prilejul alegerii sau număririi mandatarilor va trebui propus la prima zi de înfățișare, sub pedeapsa decaderii. În caz de anulare a mandatului, instanța va dispune refacerea procedurii pentru desemnarea altor mandatarî.

(13) Mandatul dat prin alegere sau din oficiu este obligatoriu pentru mandatar, în tot cursul judecării. Pentru motive legitime instanța va putea scuti pe mandatar de însărcinarea ce i s-a dat.

(14) Mandatul poate fi revocat pentru incapacitate sau rea-credință.

(15) Mandatul pentru stingerea pricinii prin tranzacție va putea fi dat numai cu majoritate de două treimi, socotite atît asupra numărului celor de față cit și asupra drepturilor devalmase.

(16) Dacă sunt mai mulți mandatarî, ei hotărăsc cu majoritate.

(17) În caz de încetarea împuternicirii unui mandatar, rînduiriile prevăzute mai sus vor fi urmate pentru desemnarea înlocuitorului".

Capitolul V

Asistența judiciară

Articolul 74

Abrogat.

Art. 74 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 13 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 74 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 75

Abrogat.

Punctul 1 al alin. (1) al art. 75 a fost modificat de pct. 14 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 75 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 76

Abrogat.

Art. 76 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Conform [art. III din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 dispozițiile alin. (2) al art. 76 intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2006.

Art. 76 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 77

Abrogat.

Art. 77 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 77 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 78

Abrogat.

Art. 78 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 78 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 79

Abrogat.

Art. 79 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 79 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 80

Abrogat.

Art. 80 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 81

Abrogat.

Alin. (1) al art. 81 a fost modificat prin [art. 1 pct. din Ordonanța de urgența nr. 59/2001*](#) publicată în M.Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 81 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 16 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgența a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgența a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 81 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Titlul II

Dispoziții generale de procedura

Capitolul I

Cererile

Articolul 82

(1) Orice cerere adresată instanțelor judecătorești trebuie să fie făcută în scris și să cuprindă arătarea instanței, numele și prenumele, domiciliul sau reședința părților ori, după caz, denumirea și sediul lor, numele și prenumele, domiciliul sau reședința reprezentanților lor, dacă este cazul, obiectul cererii și semnătura. De asemenea, cererea va cuprinde, dacă este cazul, și datele de identificare a mijloacelor de comunicare utilizate de părți, precum numărul de telefon, numărul de fax, adresa de poștă electronică sau altele asemenea.*)

(2) În cazul în care, din orice motive, cererea nu poate fi semnată, judecatorul va stabili mai întâi identitatea părții și îi va citi acesteia conținutul cererii. Despre toate acestea judecatorul va face mențiune pe cerere.**)

(3) Abrogat.***)

(4) Abrogat.****)

*) Alin. (1) al art. 82 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 24 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 82 avea următorul conținut: "(1) Orice cerere îndreptată instanțelor judecătorești trebuie să fie făcută în scris și să cuprindă arătarea instanței, numele, domiciliul sau reședința părților și ale reprezentantului, curatorului sau consiliului judiciar, obiectul cererii și semnătura."

**) Alin. (2) al art. 82 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 25 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 82 avea următorul conținut: "(2) Cererile celor domiciliați în comunele rurale, care sunt de competența judecatoriei, se pot face și verbal. În acest caz arătarile părții pot fi trecute într-un proces-verbal, semnat de judecator, grefier și parte, care va înlocui cererea scrisă. Dacă partea nu poate semna, se va face vorbire despre aceasta în procesul-verbal."

) și *) Alin. (3) și (4) ale art. 82 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 26 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) și (4) ale art. 82 aveau următorul conținut: "(3) Cererile scrise ale persoanelor care nu pot semna vor fi semnate prin punere de deget în fața presedintelui instanței sau înlocuitorului sau, iar în comunele rurale și în fața secretarului consiliului local; cererea va fi mai întâi citită părții, făcându-se arătarea despre aceasta pe cerere."

(4) În cazurile prevăzute de alineatele 2 și 3, se va face arătarea de chipul cum s-a stabilit identitatea părții."

Alin. (1) al art. 82 a fost modificat de pct. 4 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 83

(1) Când cererea este făcută prin mandat, se va alătura procura în original sau în copie legalizată.

(2) Mandatarul avocat certifică el însuși copia de pe procura sa.

(3) Reprezentantul legal va alătura copie legalizată de pe înscrisul doveditor al calității sale.*)

(4) Abrogat.**)

*) Alin. (3) al art. 83 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 27 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 83 avea următorul conținut: "(3) Reprezentantul legal, curatorul sau consiliul judiciar, va alătura copie legalizată de pe înscrisul doveditor al calității sale."

**) Alin. (4) al art. 84 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 28 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 83 avea următorul conținut: "(4) Reprezentanții persoanelor juridice de drept privat vor arăta Monitorul Oficial în care este publicată imputernicirea lor."

Articolul 84

Cererea de chemare în judecată sau pentru exercitarea unei cai de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire greșită.

Capitolul II

Citările și comunicarea actelor de procedură

Articolul 85

Judecatorul nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau infatisarea părților, afara numai dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 86

(1) Comunicarea cererilor și a tuturor actelor de procedură se va face, din oficiu, prin agenții procedurale ai instanței sau prin orice alt salariat al acesteia, precum și prin agenți ori salariați ai altor instanțe, în ale căror circumscriptii se afla cel caruia i se comunică actul.

(2) Instanța solicitată, când i se cere să îndeplinească procedura de comunicare pentru alta instanță, este obligată să ia de îndată măsurile necesare, potrivit legii, și să trimită instanței solicitante dovezile de îndeplinire a procedurii.

(3) În cazul în care comunicarea potrivit alin. 1 nu este posibilă, aceasta se va face prin poșta, cu scrisoare recomandată cu dovadă de primire sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia.*)

*) Art. 86 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 29 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 86 avea următorul conținut: "Art. 86. (1) Comunicarea cererilor și a tuturor actelor de procedură se va face din oficiu, prin poșta prin corpul executorilor judecătorești sau prin orice angajat al instanței respective."

Articolul 86¹

După sesizarea instanței, dacă părțile au avocat sau consilier juridic, cererile, întâmpinările sau alte acte se pot comunica direct între aceștia. În acest caz, cel care primește actul va atesta primirea și va consemna data primirii pe însuși exemplarul care se va depune la instanță, de îndată, sub sancțiunea neluării în seamă. Dovada comunicării actelor poate fi făcută și prin orice alt înscris depus la dosarul cauzei prin care se atestă, sub semnătură, primirea fiecărui act de procedură care a fost comunicat.

Art. 86¹ a fost introdus de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 86²

În scopul obținerii datelor și informațiilor necesare realizării procedurii de comunicare a citațiilor, a altor acte de procedură, precum și îndeplinirii oricărei atribuții proprii activității de judecată, instanțele au drept de acces direct la bazele electronice de date sau la alte sisteme de informare deținute de autorități și instituții publice. Autoritățile și instituțiile prevăzute la alin. 1 au obligația de a lua măsurile necesare în vederea asigurării accesului direct al instanțelor la bazele electronice de date și sistemele de informare prevăzute la același alineat.

Art. 86² a fost introdus de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 87

Vor fi citați:

1. statul, județul, comuna și celelalte persoane juridice de drept public, în persoana capului autorității la contenciosul sediului central al administrației respective sau, în lipsa de contencios, la sediul administrației;
 2. persoanele juridice de drept privat, prin reprezentanții lor, la sediul principal sau la cel al sucursalei ori, după caz, al reprezentanței;*)
 3. asociațiile și societățile care nu au personalitate juridică, prin organele lor de conducere, la sediul administrației lor;
 4. Abrogat.**)
 5. cei supuși procedurii reorganizării judiciare și a falimentului prin administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar;***)
 6. incapacitii, prin reprezentanții lor legali. În caz de numire a unui curator special, citarea se va face prin acest curator;
 7. personalul misiunilor diplomatice și oficiile consulare ale României, cetățenii români trimisi ca funcționari la organizații internaționale, precum și membrii lor de familie care locuiesc cu ei, aflați în străinătate, prin Ministerul Afacerilor Externe.
- Cetățenii români, alții decât cei prevăzuți în alineatul precedent, aflați în străinătate în interes de serviciu, prin organele centrale care i-au trimis sau în subordinea cărora se afla cei care i-au trimis;
8. în cazul în care prin tratate sau convenții internaționale la care este parte România sau prin acte normative speciale nu se prevede o altă procedură, cei care se afla în străinătate, având domiciliul sau reședința cunoscută, printr-o citație trimisă cu scrisoare recomandată, cu dovada de primire. Dispozițiile art. 114¹ alin. (4) sunt aplicabile.****)

Dacă domiciliul sau reședința celor aflați în străinătate nu sunt cunoscute, citarea se face potrivit art. 95.

În toate cazurile, dacă cei aflați în străinătate au mandatar cunoscut în țară, va fi citat și acesta.

9. cei cu domiciliul sau reședința necunoscută, potrivit art. 95;

10. mostenitorii, până la intervenirea lor în proces, printr-un curator special, numit de instanță.

*) Pct. 2 al art. 87 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 30 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 2 al art. 87 avea urmatorul continut: "2. persoanele juridice de drept privat, prin reprezentantii lor, la sediul principal al administrației sau la cel al sucursalei din circumscripția instanței;"

**) Pct. 4 al art. 87 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 31 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al art. 87 avea urmatorul continut: "4. obstile de mosneni sau de razeși și composoratele, prin mandatarii lor;"

***) Pct. 5 al art. 87 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 32 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct.5 al art. 87 avea urmatorul continut: "5. masa creditorilor falimentului prin judecatorul sindic;"

****) Alin. (1) al pct. 8 al art. 87 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 33 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al pct. 8 al art. 87 avea urmatorul continut: "8. (1) în cazul în care prin tratate sau convenții internaționale la care este parte România sau prin acte normative speciale nu se prevede o alta procedura, cei care se afla în strainatate, având domiciliul sau reședința cunoscuta, printr-o citatie trimisa cu scrisoare recomandata, recipisa de predare a scrisorii, în cuprinsul careia se va menționa ce acte se expediază tinind loc de dovada."

Articolul 88

(1) Citatia va cuprinde:

1. numărul și data emiterii, precum și numărul dosarului;
2. aratarea anului, lunii, zilei și orei de infatisare;
3. aratarea instanței și sediul ei;
4. numele, domiciliul și calitatea celui citat;
5. numele și domiciliul părții potrivnice și felul pricinii;
- 5^1. mențiunea că, prin înmânarea citației, sub semnătură de primire, personal sau prin reprezentant legal sau convențional, pentru un termen de judecată, cel citat este prezumat că are în cunoștință și termenele de judecată ulterioare aceluia pentru care citația i-a fost înmănată;*)
- 5^2. alte mențiuni prevăzute de lege;
6. parafa sefului instanței, și semnatura grefierului.

(2) Aratarile de la punctele 2, 3, 4 și 6 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității.

*) Pct. 5^1 al alin. (1) al art. 88 a fost introdus prin [art. 1 pct. 34 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Pct. 5^1 al alin. (1) al art. 88 a fost modificat de pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Pct. 5^2 al alin. (1) al art. 88 a fost introdus de pct. 7 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 89

(1) Citatia, sub pedeapsa nulității, va fi înmanată părții cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată. În pricinile urgente, termenul poate fi și mai scurt, după aprecierea instanței.

(2) Infatisarea părții în instanță, în persoana sau prin mandatar, acopera orice vicii de procedura. Partea este însă în drept să ceară amanarea dacă nu i s-a înmanat citatia în termen.

Articolul 90

(1) Înmanarea citației și tuturor actelor de procedura se face la domiciliul sau reședința celui citat. Când acesta are o asezare agricolă, comercială, industrială sau profesională în altă parte, înmanarea se poate face și la locul acestor asezări.

(2) Înmanarea se poate face oriunde, când cel citat primește citatia.

(3) Abrogat.*)

(4) Pentru cei ce se găsesc sub arme, citatia se înmanează la comandamentul superior cel mai apropiat.

(5) Pentru cei care alcătuiesc echipajul unui vas de comerț, înmanarea se face, în lipsa unui domiciliu cunoscut, la capitania portului unde se găsește înregistrat vasul.

(6) Pentru deținuți, înmanarea se face la administrația închisorii.

(7) Pentru bolnavii aflați în spitale, ospicii ori sanatorii, la direcția asezământului.

*) [Art. 90 alin. 3 a fost abrogat prin Decretul nr. 132 din 19 iunie 1952.](#)

Articolul 91

Înmanarea citațiilor și a tuturor actelor de procedura, în cazurile prevăzute de art. 87 pct. 1, 2, 3, 5 și 7, precum și în cele prevăzute de art. 90 alin. 3, 4, 5 și 6 sau atunci când actul urmează să fie înmanat unui avocat ori

notar public, se poate face functionarului sau persoanei insarcinate cu primirea corespondentei, care își va arata în clar numele și prenumele, precum și calitatea, iar apoi va semna dovada.*)

*) Art. 91 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 35 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 91 avea urmatorul continut: "Art. 91. Inminarea citatiilor și tuturor actelor de procedura, în cazurile prevăzute de art. 87 pct. 1, 2, 3, 5 și 7, precum și în cele prevăzute de art. 90 alineatele 4, 5, 6 și 7, sau atunci când actul urmează să fie inminat unui avocat sau notar public se poate face functionarului sau persoanei insarcinate cu primirea corespondentei, care va semna dovada."

Articolul 92

(1) Inmanarea citatiei se va face personal celui citat, care va semna adeverinta de primire, agentul insarcinat cu inmanarea certificand identitatea și semnatura acestuia.

(2) Dacă cel citat, aflându-se la domiciliu, nu vrea să primească citatia sau, primind-o, nu vrea să semneze adeverinta de primire, agentul va lăsa citatia în mână celui citat sau, în cazul refuzului de primire, o va afișa pe ușa locuinței acestuia, încheind despre acestea proces-verbal.

(3) Dacă cel citat nu se găsește la domiciliu sau dacă, în cazul hotelurilor sau clădirilor compuse din mai multe apartamente, el nu a indicat camera sau apartamentul în care locuiește, agentul va înmăna citatia, în primul caz unei persoane din familie, sau în lipsa, oricărei alte persoane care locuiește cu el, sau care, în mod obișnuit, primește corespondența, iar, în celelalte cazuri, administratorului, portarului, ori celui ce în mod obișnuit îl înlocuiește; persoana care primește citatia va semna adeverinta de primire, agentul certificându-i identitatea și semnatura și încheind proces-verbal despre cele urmate.

(4) Dacă persoanele arătate în alineatul precedent nu voiesc ori nu pot să semneze adeverinta de primire, agentul va încheia proces-verbal, lăsând citatia în mână lor; dacă cer arătați nu voiesc să primească citatia sau sunt lipsa, agentul va afișa citatia, fie pe ușa locuinței celui citat, fie, dacă nu are indicatia apartamentului sau camerei locuite, pe ușa principală a clădirii, încheind de asemenea proces-verbal despre toate acestea.

(5) Inminarea citatiei nu se poate face unui minor sub 14 ani impliniți sau unei persoane lipsite de judecată. Puterea de judecată este presupusă până la dovada contrară.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică și la comunicarea sau notificarea oricărui alt act de procedura.

Articolul 92¹

Comunicarea citatiei și a altor acte de procedura nu se poate realiza prin afișare în cazul persoanelor juridice, precum și al asociațiilor sau societăților care, potrivit legii, pot sta în judecată, cu excepția cazurilor în care se refuza primirea sau dacă se constată lipsa oricărei persoane la sediul acestora.

Art. 92¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 6 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M.Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 92¹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 17 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 93

În caz de alegere de domiciliu, dacă partea a arătat și persoana însărcinată cu primirea actelor de procedura, comunicarea acestora se va face la acea persoană, iar în lipsa unei asemenea arătări, la domiciliul părții.

Articolul 94

Când comunicarea actelor de procedura nu se poate face din cauza că s-a dărămat clădirea, a devenit de nelocuit sau din alt motiv asemănător, agentul va depune actul la grefa instanței, care va instința din timp partea despre aceasta împrejurare, dispozițiile art. 95 fiind aplicabile în mod corespunzător.

Art. 94 a fost modificat de pct. 7 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 95

(1) Când reclamantul învederează că, deși a făcut tot ce i-a stat în putință, nu a izbutit să afle domiciliul paratului, președintele instanței va dispune citarea acestuia prin publicitate.

(2) Citarea prin publicitate se face afisandu-se citatia la usa instanței. Citatia se publică și în Monitorul Oficial al României sau într-un ziar mai raspandit, în cazurile în care președintele tribunalului sau completul de judecată apreciaza ca o asemenea măsură este necesară.

(3) Afisarea, precum și publicarea citatiei în Monitorul Oficial sau într-un ziar mai raspandit se fac cu cel puțin 15 zile înainte de data fixata pentru judecata. În cazurile urgente, președintele tribunalului sau completului de judecată va putea reduce acest termen la 5 zile.

(4) Dacă pârâtul se infatiseaza și dovedeste ca a fost citat prin publicitate cu rea-credinta, toate actele de procedura ce au urmat incuviintarii acestei citari vor fi anulate, reclamantul putand fi sanctionat cu amendă și obligat la despăgubiri, potrivit legii.*)

*) Alin. (4) al art. 95 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 37 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 95 avea urmatorul continut: "(4) Dacă pârâtul se infatiseaza și dovedeste ca a fost citat prin publicitate cu rea-credinta, toate actele de procedura ce au urmat incuviintarii acestei citari vor fi anulate, iar reclamantul care a cerut citarea prin publicitate va fi condamnat la o amenda de la 5.000 lei la 15.000 lei și la despăgubirea părții vătămate."

Articolul 96

Partea prezenta în instanța, în persoana sau prin mandatar, nu poate refuza primirea actelor de procedura și a inscriurilor care i se comunică în sedinta. În acest caz, instanța poate incuviinta, la cerere, un termen pentru a lua cunoștința de acte.

Articolul 97

Nici un act de procedura nu se poate îndeplini în zilele de sarbatoare legala, afară de cazuri grabnice, după incuviintarea presedintelui.

Articolul 98

Schimbarea domiciliului uneia din părți în timpul judecatii trebuie, sub pedeapsa neluării ei în seama, să fie adusa la cunoștința instanței prin petitie la dosar, iar părții potrivnice prin scrisoare recomandata, a carei recipisa de predare se va depune la dosar o dată cu petitia prin care se instiinteaza instanța despre schimbarea domiciliului.

Articolul 99

Abrogat.*)

*) Art. 99 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 38 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 99 avea urmatorul continut: "Art.99 (1) Cei insarcinati de lege cu indeplinirea actelor de procedura, din a caror vina s-a pricinuit aminarea judecatii, vor fi condamnati de instanța, printr-o încheiere executorie, la o amenda de la 500 la 3.000 lei și la despăgubirea părții vătămate.

(2) Cel condamnat poate să prezinte instanței o petitie motivata pentru scutirea sau micșorarea amenzii ori despăgubirii.

(3) El va fi citat de urgenta, împreună cu partea vătămata, careia i s-a incuviintat despăgubirea, în camera de consiliu și instanța va hotari prin încheiere irevocabila. Citarea se va face prin greșă și este scutita de timbru și taxe."

Articolul 100

(1) Procesul-verbal incheiat de cel insarcinat cu inminarea actului de procedura trebuie să cuprindă:

1. anul, luna și ziua când a fost incheiat;
2. numele celui care l-a incheiat;
3. funcțiunea acestuia;
4. numele, prenumele și domiciliul celui caruia i s-a facut comunicarea, cu aratarea numarului, etajului, apartamentului sau camerei, dacă cel caruia i s-a facut comunicarea locuieste intr-o cladire cu mai multe etaje sau apartamente sau în hotel, și dacă actul de procedura a fost inminat la locuinta sa, ori a fost afisat pe usa acestei locuinte.
5. aratarea instanței de la care porneste actul de procedura și identificarea lui, iar pentru citatii și a termenului de infatisare;
6. aratarea inscriurilor comunicate;
7. numele și calitatea celui caruia i s-a facut inminarea sau locul unde s-a facut afisarea;
8. semnatura celui care a incheiat procesul-verbal.

(2) Dacă cei care urmeaza să semneze dovada de primire sau procesul-verbal refuza sau nu pot s-o faca, se va face vorbire despre aceasta în cuprinsul procesului-verbal.

(3) Aratarile de la punctele 1, 2, 4, 5, 7 și 8 sunt prevăzute sub pedeapsa nulității.

(4) Procesul-verbal face dovada până la înscrierea în fals cu privire la faptele constatate personal de cel care l-a încheiat.

Capitolul III

Termenele

Articolul 101

- (1) Termenele se înțeleg pe zile libere, neintrând în socoteala nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârșit termenul.
- (2) Termenele statornicite pe ore încep să curgă de la miezul nopții zilei următoare.
- (3) Termenele statornicite pe ani, luni sau săptămâni se sfîrșesc în ziua anului, lunii sau săptămânii corespunzătoare zilei de plecare.
- (4) Termenul care, începând la 29, 30 sau 31 ale lunii, se sfîrșeste într-o luna care nu are o asemenea zi, se va socoti împlinit în ziua cea din urmă a lunii. Termenul care se sfîrșeste într-o zi de sărbătoare legală, sau când serviciul este suspendat, se va prelungi până la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

Articolul 102

- (1) Termenele încep să curgă de la data comunicării actelor de procedură dacă legea nu dispune altfel.
- (2) Termenele încep să curgă și împotriva părții care a cerut comunicarea, de la data când a cerut-o.

Articolul 103

- (1) Neexercitarea oricărei cai de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.
- (2) În acest din urmă caz, actul de procedură se va îndeplini în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării; în același termen vor fi arătate și motivele împiedicării.

Articolul 104

Actele de procedură trimise prin posta instanțelor judecătorești se socotesc îndeplinite în termen dacă au fost predate recomandat la oficiul postal înainte de împlinirea lui.

Capitolul IV

Nulitatea actelor de procedură

Articolul 105

- (1) Actele de procedură îndeplinite de un judecător cu încălcarea normelor de competență de ordine publică sau privată vor fi declarate nule în condițiile prevăzute de lege*).
- (2) Actele îndeplinite cu neobservarea formelor legale sau de un funcționar necompetent se vor declara nule numai dacă prin aceasta s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea lor. În cazul nulităților prevăzute anume de lege, vătămarea se presupune până la dovada contrară.

Alin. (1) al art. 105 a fost modificat de pct. 8 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 106

- (1) Anularea unui act de procedura atrage și nulitatea actelor urmatoare, în măsura în care acestea nu pot avea o existență de sine stătătoare.
- (2) Judecătorul va putea să dispună îndreptarea neregularităților savarsite cu privire la actele de procedura.

Articolul 107

Președintele va amana judecarea pricinii ori de câte ori constată că partea care lipsește nu a fost citată cu respectarea cerințelor prevăzute de lege sub pedeapsa nulității.

Articolul 108

- (1) Nulitățile de ordine publică pot fi ridicate de parte sau de judecător în orice stare a pricinii.
- (2) Celelalte nulități se declară numai după cererea părții care are interes să o invoce.
- (3) Neregularitatea actelor de procedura se acopera dacă partea nu a invocat-o la prima zi de infatisare ce a urmat după această neregularitate și înainte de a pune concluzii în fond.
- (4) Nimeni nu poate invoca neregularitatea pricinuită prin propriul sau fapt.

Capitolul IV¹

Amenzi judiciare și despăgubiri*)

*) Capitolul IV¹ (art. 108¹-108⁵) a fost introdus prin [art. 1 pct. 39 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 108¹

(1) Dacă legea nu prevede altfel, instanța, potrivit dispozițiilor prezentului articol, va putea sancționa următoarele fapte savarsite în legătură cu procesul, astfel:

1. cu amendă judiciară de la 500.000 la 7.000.000 lei:

- a) introducerea, cu rea-credință, a unor cereri vadiți netemeinice;
- b) formularea, cu rea-credință, a unei cereri de recuzare sau de stramutare;
- c) obținerea, cu rea-credință, a citării prin publicitate a oricărei părți;
- d) obținerea, cu rea-credință, de către reclamantul caruia i s-a respins cererea, a unor măsuri de asigurare prin care pârâtul a fost pagubit;
- e) contestarea, cu rea-credință, a scrierii sau semnăturii unui înscris;
- f) refuzul părții de a se prezenta la ședința de informare cu privire la avantajele medierii, în situațiile în care a acceptat, potrivit legii.

2. cu amendă judiciară de la 300.000 lei la 5.000.000 lei:

- a) neprezentarea martorului legal citat sau refuzul acestuia de a depune marturie când este prezent în instanță, în afară de cazul în care acesta este minor;
- b) neprezentarea avocatului, a reprezentantului sau a celui care asistă partea, ori nerespectarea de către aceștia a îndatoririlor stabilite de lege sau de către instanță, dacă în acest mod s-a cauzat amănarea judecării procesului;
- c) refuzul expertului de a primi lucrarea sau nedepunerea lucrării în termenul fixat, ori refuzul de a da lamuririle cerute;

c¹) nerespectarea de către agenții forței publice a obligației de acordare a concursului la îndeplinirea efectivă a executării silite, potrivit art. 373² alin. 1;

- d) neluarea de către conducătorul unității în cadrul careia urmează a se efectua o expertiză a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei, precum și împiedicarea de către orice persoană a efectuării expertizei în condițiile legii;
- e) neprezentarea unui înscris sau a unui bun, de către cel care îl deține, la termenul fixat în acest scop de instanță;
- f) refuzul sau omisiunea unei autorități ori a altei persoane de a comunica la cererea instanței, la termenul fixat în acest scop, datele care rezultă din actele și evidentele ei;
- g) cauzarea amănării judecării sau executării silite de către cel însărcinat cu îndeplinirea actelor de procedura.
- h) împiedicarea în orice mod a exercitării, în legătură cu procesul, a atribuțiilor ce revin judecătorilor, experților desemnați de instanță în condițiile legii, agenților procedurali, precum și altor salariați ai instanței;
- i) abrogată.

(2) Amendă nu se va aplica persoanelor la care se referă pct. 2 al alin. (1), dacă motive temeinice le-au împiedicat să aducă la îndeplinire obligațiile ce le revin.

Partea introductivă a art. 108¹ și litera d) de la punctul 2 al alin. (1) al art. 108¹ au fost modificate de pct. 18 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Literele h) și i) ale punctului 2 al alin. (1) al art. 108¹ au fost introduse de pct. 19 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Litera c¹) de la pct. 2 al alin. (1) al art. 108¹ a fost introdusă de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Litera i) de la pct. 2 al alin. (1) al art. 108¹ a fost abrogată de pct. 4 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Litera f) de la pct. 1 al alin. (1) al art. 108¹ a fost introdusă de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 108²

(1) Nerespectarea de către oricare dintre părți sau de către alte persoane a măsurilor luate de către instanța pentru asigurarea ordinii și solemnității sedinței de judecată se sancționează cu amendă de la 300.000 lei la 2.000.000 lei.

(2) Nerespectarea de către orice persoană a dispozițiilor privind desfășurarea normală a executării silite se sancționează de către președintele instanței de executare, la cererea executorului, cu amendă de la 500.000 lei la 5.000.000 lei.

(3) O dată cu aplicarea sancțiunii se va stabili în ce constă abaterea săvârșită.

Articolul 108³

Cel care, cu intenție sau din culpa, a pricinuit amănarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute în art. 108¹ sau art. 108², la cererea părții interesate va putea fi obligat de către instanța de judecată ori, după caz, de către președintele instanței de executare, la plata unei despăgubiri pentru paguba cauzată prin amănare.

Articolul 108⁴

Amenda și despăgubirea se stabilesc prin încheiere executorie, care se comunică celui obligat, dacă măsura a fost luată în lipsa acestuia.

Articolul 108⁵

(1) Împotriva încheierii prevăzute la art. 108⁴ cel obligat la amenda sau despăgubire va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând, motivat, să se revină asupra amenzii ori despăgubirii sau să se dispună reducerea acestora.

(2) Cererea se face în termen de 15 zile, după caz, de la data la care a fost luată măsura sau de la data comunicării încheierii.

(3) Cererea se soluționează prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, de către instanța de judecată ori de președintele instanței de executare care a aplicat amenda sau despăgubirea.

Titlul III

Procedura înaintea primei instanțe

Capitolul I

Procedura înainte de judecată

Secțiunea I

Dispoziții generale

Articolul 109

Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane trebuie să facă o cerere înaintea instanței competente. Sesizarea instanței se poate face numai după îndeplinirea unei proceduri prealabile, dacă legea prevede în mod expres aceasta. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile se va anexa la cererea de chemare în judecată. Neîndeplinirea procedurii prealabile nu poate fi invocată decât de către pârât prin întâmpinare, sub sancțiunea decăderii.

La sesizarea instanței cu dezbateră procedurii successorale, reclamantul va depune o încheiere emisă de notarul public cu privire la verificarea evidențelor successorale prevăzute de Codul civil și de lege. În acest caz neîndeplinirea procedurii prealabile poate fi invocată nu numai de către pârât, ci și de către instanță, din oficiu.

*) Alin. (2) al art. 109 a fost introdus prin [art. 1 pct. 40 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Art. 109 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 109¹

Abrogat.*)

*) Art. 109¹ a fost abrogat prin [art. 5, pct. 2 din Legea nr. 104/1992](#) pentru modificarea Codului penal, a Codului de procedura penala și a altor legi precum și pentru abrogarea [Legii nr. 59/1968](#) și a [Decretului nr. 218 /1977](#).

Articolul 110

(1) Cererea pentru predarea unui imobil, la împlinirea termenului de locatiune, poate fi facuta chiar înainte de împlinirea acestui termen.

(2) Se poate de asemenea cere, înainte de termen, executarea la termen a unei obligații alimentare sau altei prestațiuni periodice.

(3) Președintele mai poate incuviinta, în general, înainte de împlinirea termenului, cereri pentru executarea la termen a unor obligațiuni, ori de cate ori va socoti ca cererile sunt indreptatite pentru a preintampina reclamantului o paguba insemnata pe care acesta ar incerca-o dacă ar astepta împlinirea termenului.

Articolul 111

Partea care are interes poate să faca cerere pentru constatarea existentei sau neexistentei unui drept. Cererea nu poate fi primita dacă partea poate cere realizarea dreptului.

Secțiunea II

Chemarea în judecata

Articolul 112

(1) Cererea de chemare în judecata va cuprinde:

1. numele și prenumele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dispozițiile art. 82 alin. 1 teza a II-a sunt aplicabile. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;*)

2. numele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional. Dispozițiile art. 82 alin. 1 teza a II-a sunt aplicabile în mod corespunzător;**)

3. obiectul cererii și valoarea lui, după pretuirea reclamantului, atunci când pretuirea este cu putinta.

Pentru identificarea imobilelor se va arata comuna și județul, strada și numărul, iar, în lipsa, vecinatatile, etajul și apartamentul, sau, când imobilul este inscris în cartea funciara, numărul de carte funciara și numărul topografic;

4. aratarea motivelor de fapt și de drept pe care se intemeiaza cererea;

5. aratarea dovezilor pe care se sprijina fiecare capat de cerere.

(2) Când dovada se face prin in scrisuri, se vor alatura la cerere atatea copii citi parati sunt, mai mult cate o copie de pe fiecare in scris, pentru instanța; copiile vor fi certificate de reclamant ca sunt la fel cu originalul.

(3) Se va putea depune și numai o parte dintr-un in scris privitor la pricina, ramanand ca instanța sa dispună, la nevoie, infatisarea in scrisului în întregime.

(4) Dacă in scrisurile sunt scrise în limba străină sau cu litere vechi, se vor depune traduceri sau copii cu litere latine, certificate de parte.

(5) Când reclamantul voieste să-și dovedeasca cererea sau vreunul din capetele cererii sale, prin interogatoriul sau juramentul***) paratului, va cere infatisarea în persoana a acestuia.

(6) Când se va cere dovada cu martori, se vor arăta numele și locuința martorilor, dispozițiile art. 82 alin. 1 teza a II-a fiind aplicabile în mod corespunzător;

6. semnatura.

*) și **) Pct. 1 și 2 ale art. 112 sunt reproduse astfel cum a fost modificate prin [art. 1 pct. 41 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 1 și 2 ale art. 112 aveau urmatorul continut: "1. numele, domiciliul sau reședința părților; 2. calitatea judiciara în care părțile stau în judecata, atunci când nu stau în numele lor propriu;"

***) Juramentul, ca mijloc de proba, nu mai exista în actuala reglementare.

Pct. 1, 2 și ultima teză a pct. 5 de la art. 112 au fost modificate de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 113

(1) La cererea de chemare în judecata se vor alatura atatea copii de pe cerere cati parati sunt.

(2) Dacă mai mulți parati au un singur reprezentant sau dacă pârâtul are mai multe calități juridice, se va comunica o singura copie de pe actiune și de pe in scrisuri și se va inmana o singura citatie.

Articolul 114

(1) La primirea cererii de chemare în judecata președintele sau judecătorul care îl înlocuiește va verifica dacă aceasta întrunește cerințele prevăzute de lege. Când este cazul, reclamantului i se pune în vedere să completeze sau să modifice cererea și să depună, potrivit art. 112 alin. 2 și art. 113, cererea și copii certificate de pe toate înscrisurile pe care își întemeiază cererea.

(2) Reclamantul va completa cererea de îndată. Atunci când completarea nu este posibilă, cererea se va înregistra și i se va acorda reclamantului un termen scurt. În cazul în care cererea a fost primită prin posta, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile ei, cu mențiunea că, până la termenul acordat, urmează să facă completările sau modificările necesare.

(3) Acordarea termenului, potrivit alin. 2, se face, în toate cazurile, cu mențiunea că neîndeplinirea în acest termen a obligațiilor privind completarea sau modificarea cererii poate atrage suspendarea judecării.

(4) Dacă obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. 2, suspendarea judecării se pronunță prin încheiere potrivit dispozițiilor art. 339.

(5) În procesele în care, în condițiile art. 47, sunt mai mulți reclamanti sau parati, președintele instanței, ținând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a asigura desfășurarea normală a activității de judecată, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale părților, va putea dispune reprezentarea lor prin mandatar și îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor procesuale numai pe numele mandatului, la domiciliul sau sediul acestuia. Reprezentarea se va face, după caz, prin unul sau mai mulți mandatar, persoane fizice sau persoane juridice, dispozițiile art. 68 și art. 114¹ fiind aplicabile în mod corespunzător. Dovada mandatului va fi depusă de către reclamanti, în condițiile prevăzute la alin. 2, iar de către parati, odată cu întâmpinarea. Dacă părțile nu-și aleg un mandatar sau nu se înțeleg asupra persoanei mandatului, în cazul reclamantilor vor fi aplicabile dispozițiile alin. 4, iar în cazul paratilor, președintele instanței va numi un curator special.

*) "Art. 114 a fost modificat prin [art. 1 pct. 42 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 114 avea următorul conținut: "Art. 114. (2) Când reclamantul este de față la fixarea termenului, el ia termenul în cunoștință; președintele îi va pune în vedere lipsurile cererii de chemare în judecată, spre a le întregi înainte de comunicare.

(3) Președintele va dispune în același timp să se comunice pârâtului, o dată cu citatia, copii de pe cerere și înscrisuri, punându-i-se în vedere să depună la dosar întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul sorocit pentru judecată.

(4) O dată cu sorocirea termenului, președintele va dispune, dacă s-a cerut prin cerere, citarea pârâtului la interogator sau jurament, sub rezerva dezbaterii la termenul de infatisare. Sub aceeași rezerva se vor putea lua orice alte măsuri, în marginile rînduieilor pentru dovezi.

(5) Termenul se va soroci astfel ca, de la data primirii citatiei, pîritul să aibă cel puțin 30 de zile pentru depunerea întâmpinării, iar în pricinile urgente, cel puțin 5 zile.

(6) Dacă pîritul locuiește în străinătate, președintele va putea soroci un termen mai îndelungat.

Art. 114 alin. (1) este reprodus astfel cum a fost modificat prin [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M.Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În reglementare art. 114 alin. (1) avea următorul conținut: "Președintele, îndată ce primește cererea de chemare în judecată și constată plata timbrului, a taxei de procedură și a impozitului proportional, va soroci ziua infatisării și va cita părțile înaintea instanței, în ședință. Președintele va putea soroci o anumită oră pentru judecarea pricinii."

Alin. 4 al art. 114 a fost introdus prin [art. 1 pct. 8 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001."

Art. 114 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 20 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 114¹ *)

(1) Președintele, de îndată ce constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, fixează termenul de judecată pe care, sub semnatura, îl da în cunoștință reclamantului prezent sau reprezentantului acestuia. Celelalte părți vor fi citate potrivit legii.

(2) Președintele va dispune în același timp să se comunice paratului, o dată cu citatia, copii de pe cerere și de pe înscrisuri, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar întâmpinare cel mai târziu cu 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecata.

(3) Primul termen de judecată va fi stabilit astfel încât de la data primirii citatiei pârâtul să aibă la dispoziție cel puțin 15 zile pentru a-și pregăti apărarea, iar în procesele urgente, cel puțin 5 zile. Pentru termenele următoare și primul termen fixat după casarea cu trimitere, determinată de necercetarea fondului, rămân aplicabile dispozițiile art. 89 alin. 1.

(4) Dacă pârâtul locuiește în străinătate, președintele va putea fixa un termen mai îndelungat. Prin citatie pârâtul va fi informat că are obligația de a-și alege domiciliul în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul. În cazul în care pârâtul nu se conformează acestei obligații, comunicările se vor face prin scrisoare recomandată, recipisă de predare la poșta română a scrisorii, în cuprinsul careia vor fi menționate actele ce se expediază, ținând loc de dovada de îndeplinire a procedurii.

(5) Sub rezerva dezbaterii la prima zi de infatisare, președintele, cu ocazia fixării termenului prevăzut la alin. 1, dacă s-a solicitat prin cerere, va putea dispune citarea paratului la interogatoriu, alte măsuri pentru administrarea probelor, precum și orice alte măsuri necesare pentru desfășurarea procesului potrivit legii.

(6) De asemenea, în condițiile legii, președintele va putea încuviința, prin încheiere executorie, măsuri asiguratorii, precum și măsuri pentru asigurarea dovezilor ori pentru constatarea unei situații de fapt.

Art. 114¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 43 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. 3 al art. 114¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 9 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare alin. (3) al art. 114¹ avea următorul conținut: "(3) Termenul de judecată va fi stabilit astfel încât de la data primirii citatiei pârâtul să aibă la dispoziție cel puțin 30 de zile pentru a-și pregăti apărarea, iar în procesele urgente, cel puțin 5 zile."

Alin. (3) și (5) ale art. 114¹ au fost modificate de pct. 21 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea III

Întâmpinarea

Articolul 115

Întâmpinarea va cuprinde:

1. numele și prenumele, domiciliul sau reședința pârâtului ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dispozițiile art. 82 alin. 1 teza a II-a sunt aplicabile în mod corespunzător;
2. excepțiile de procedură pe care pârâtul le ridică la cererea reclamantului;
3. răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale cererii;
4. dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, pârâtul va arăta numele și locuința lor, dispozițiile art. 82 alin. 1 teza a II-a fiind aplicabile în mod corespunzător;
5. semnătura.

Art. 115 a fost modificat de pct. 12 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 116

(1) La întâmpinare se vor alătura atâtea copii de pe întâmpinare câți reclamanti sunt; de asemenea se va alătura același număr de copii certificate de pe înscrisurile pe care se sprijină, mai mult un rând de copii pentru instanța.

(2) Dacă mai mulți reclamanti au un singur reprezentant, sau un reclamant sta în judecată în mai multe calități juridice, se va depune la dosar pentru aceste părți câte o singură copie.

Articolul 117

Când sunt mai mulți parati, ei pot raspunde toți împreună sau numai o parte din ei, printr-o singura intampinare.

Articolul 118

(1) Intampinarea este obligatorie, afară de cazurile în care legea prevede în mod expres altfel.

(2) Abrogat.

(3) În cazul în care pârâtul nu este reprezentat sau asistat de avocat, președintele îi va pune în vedere, la prima zi de infatisare, sa arate excepțiile, dovezile și toate mijloacele sale de aparare despre care se va face vorbire în incheierea de sedinta; instanța îi va acorda, la cerere, un termen pentru pregătirea apararii și depunerea intampinarii.

*) Art. 118 a fost modificat prin [art. 1 pct. 44 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 118 avea urmatorul continut: "Art. 118. Depunerea intimpinarii nu este obligatorie. În cazul în care nu s-a depus intimpinare, președintele îi va pune în vedere pârâtului, la prima zi de infatisare, sa arate excepțiile, dovezile și toate mijloacele sale de aparare, despre care se va face vorbire în incheierea de sedinta."

Alin. (2) al art. 118 a fost abrogat de pct. 22 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 118 a fost modificat de pct. 23 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea a IV-a Cererea reconvenționala

Articolul 119

(1) Dacă pârâtul are pretentii în legătură cu cererea reclamantului, el poate să faca cerere reconvenționala.

(2) Cererea trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(3) Cererea reconvenționala se depune odată cu intampinarea sau, dacă pârâtul nu este obligat la intampinare, cel mai tarziu în prima zi de infatisare.

(4) Când reclamantul și-a modificat cererea de chemare în judecată, cererea reconvenționala se va depune cel mai tarziu până la termenul ce se va incuviinta paratului, spre acest sfârșit.

Alin. (1) al art. 119 a fost modificat prin [art. 1 pct. 10 al Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, art. 118 avea urmatorul continut: "(1) Dacă pârâtul are pretentii în legătură cu cererea sau cu mijloacele sale de aparare ale reclamantului, el poate să faca cerere reconvenționala."

Alin. (1) al art. 119 a fost modificat de pct. 24 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 120

(1) Cererea reconvenționala se judeca odata cu cererea principală.

(2) Când, însă, numai cererea principală este în stare de a fi judecată, instanța o poate judeca deosebit.

Secțiunea a V-a Plângerea Secțiunea 120¹ - 120²

Abrogate

Art. 120¹ și art. 120² au fost abrogate prin [art. 6 din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Capitolul II

Sedintele și politia lor

Articolul 121

- (1) Sedintele vor fi publice, afară de cazurile când legea dispune altfel.
- (2) Instanța poate să dispună ca dezbaterile să se facă în sedinta secretă, dacă dezbaterile publice ar putea vătăma ordinea sau moralitatea publică sau pe părți. În acest caz, părțile vor putea fi însoțite, în afară de apărătorii lor, de cel mult două persoane desemnate de ele.
- (3) Hotărârea se pronunță întotdeauna în sedinta publică.

Articolul 122

- (1) Președintele exercită politica sedintei, putând lua măsuri pentru pastrarea ordinii și bune-cuviințe.
- (2) Dacă nu este loc în sala de sedinta, președintele poate înlătura pe cei ce ar veni mai târziu sau pe cei ce depășesc numărul locurilor.
- (3) Nimeni nu poate fi lăsat să intre cu arme în sala de sedinta, afară numai dacă le poartă în vederea serviciului ce îndeplinește în fața instanței.
- (4) Acei care iau parte la sedinta sunt obligați să aibă o purtare cuviincioasă. Acel ce vorbește instanței trebuie să stea în picioare. Președintele poate încuviința excepții de la această îndatorire.
- (5) Pot fi îndepărtați din sala cei minori și persoanele care s-ar infatiza într-o ținută necuviincioasă.
- (6) Președintele poate chema la ordine orice persoană care tulbură mersul dezbaterilor. Dacă aceasta chemare rămâne fără rezultat, el poate obliga pe tulburător să părăsească sala și la nevoie va da ordin să fie scos din sala.
- (7) Dacă în cursul sedintei se savârșește o faptă penală, se aplică dispozițiile din Codul de procedură penală.*)
- (8) Președintele poate să ordone îndepărtarea tuturor persoanelor din sala, dacă altfel nu se poate păstra ordinea.

*) Alin. (7) al art. 122 a fost introdus prin [art. 1 pct. 45 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, fostul alin. (7) devenind alin. (8).

Articolul 123

- (1) Dacă printre cei îndepărtați din sala ar fi vreuna din părți, înainte de închiderea dezbaterilor, aceasta va fi chemată în sala și, sub pedeapsa de nulitate, i se vor pune în vedere toate faptele esențiale petrecute în lipsa sa, precum și declarațiile celor ascultați.
- (2) Dispoziția de mai sus nu se aplică în cazul când partea îndepărtată din sedinta a fost asistată de un avocat, care a rămas mai departe în sala.

Articolul 124

Dispozițiile de mai sus se aplică în toate locurile unde judecătorii sunt chemați să-și îndeplinească funcțiunile lor.

Capitolul III

Judecata

Secțiunea I

Infatisari și dezbateri

Articolul 125

- (1) Președintele va dispune să se întocmească pentru fiecare sedinta o listă cu pricinile fixate să se judece în acea zi și care va fi afișată la usa salii de sedinta cu cel puțin o oră înainte de începerea sedintei.
- (2) Pricinile declarate urgente și cele rămase în divergență se vor judeca înaintea celorlalte.
- (3) Părțile pot cere schimbarea randului, dacă imprecizia având pricini fixate înaintea lor nu se împotrivesc.

Articolul 126

Părțile pot cere instanței, la începutul sedintei, amânarea pricinilor care nu sunt în stare de judecată, dacă aceste cereri nu provoacă dezbateri. Această amânare se poate face și de un singur judecător.

Articolul 127

Pricinile se dezbate verbal, dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 128

- (1) Președintele deschide, suspendă și ridică sedinta.
- (2) Președintele va da cuvântul mai întâi reclamantului și în urma paratului.
- (3) În caz de trebuință, președintele poate da cuvântul de mai multe ori, putându-l margini în timp de fiecare dată.

Articolul 129

(1) Părțile au îndatorirea ca, în condițiile legii, să urmărească desfășurarea și finalizarea procesului. De asemenea, ele au obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să-și exercite drepturile procedurale conform dispozițiilor art. 723 alin. 1, precum și să-și probeze pretențiile și apărările.

(2) Judecătorul va pune în vedere părților drepturile și obligațiile ce le revin în calitate lor din proces și va starui, în toate fazele procesuale, pentru soluționarea amiabilă a cauzei.

(3) Abrogat.

(4) Cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă în susținerea pretențiilor și apărărilor lor, judecătorul este în drept să le ceară acestora să prezinte explicații, oral sau în scris, precum și să pună în dezbaterea lor orice împrejurări de fapt ori de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cerere sau în întâmpinare.

(5) Judecătorii au îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. Dacă probele propuse nu sunt îndestulătoare pentru lămurirea în întregime a procesului, instanța va dispune ca părțile să completeze probele. De asemenea, judecătorul poate, din oficiu, să pună în discuția părților necesitatea administrării altor probe, pe care le poate ordona chiar dacă părțile se împotrivesc**).

(5¹) Cu toate acestea, părțile nu pot invoca în căile de atac omisiunea instanței de a ordona din oficiu probe pe care ele nu le-au propus și administrat în condițiile legii**).

(6) În toate cazurile, judecătorii hotărăsc numai asupra obiectului cererii deduse judecatii.*)

*) Art. 129 a fost modificat prin [art. 1 pct. 46 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 129 avea următorul conținut: "Art. 129. (1) Președintele este în drept să pună întrebări părților sau să pună în dezbaterea lor orice împrejurări de fapt sau de drept care duc la dezlegarea pricinii, chiar dacă nu sunt cuprinse în cerere sau în întâmpinare.

(2) El va putea ordona dovezile pe care le va găsi de cuviință, chiar dacă părțile se împotrivesc."

Alin. (2) al art. 129 a fost modificat de pct. 25 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 129 a fost abrogat de pct. 26 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (5) al art. 129 a fost modificat de pct. 13 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (5¹) al art. 129 a fost introdus de pct. 14 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

**) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281²a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 130

Judecătorii sau părțile pot pune întrebări martorilor sau experților numai prin mijlocirea președintelui, care poate însă incuviința ca aceștia să pună întrebările direct.*)

*) Art. 130 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 47 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 130 avea urmatorul conținut: "Art. 130. (1) Judecatorii sau părțile pot pune întrebări martorilor sau experților numai prin mijlocirea președintelui, care poate încuviința ca aceștia să pună întrebările direct.

(2) Judecatorii sunt datori să staruie, prin toate mijloacele legale, pentru a descoperi adevărul și pentru a preveni orice greșală în cunoașterea faptelor; ei vor da părților ajutor activ în ocrotirea drepturilor și intereselor lor.

(3) Ei vor hotărî numai asupra celor ce formează obiectul pricinii supuse judecatii."

Articolul 131

În tot cursul procesului, judecătorul va încerca împăcarea părților, dându-le îndrumările necesare, potrivit legii. În acest scop, el va solicita înfățișarea personală a părților, chiar dacă acestea sunt reprezentate. Dispozițiile art. 132¹ alin. 2 sunt aplicabile.

În litigiile care, potrivit legii, pot face obiectul procedurii de mediere, judecătorul poate invita părțile să participe la o ședință de informare cu privire la avantajele folosirii acestei proceduri. Când consideră necesar, ținând seama de circumstanțele cauzei, judecătorul va recomanda părților să recurgă la mediere, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în orice fază a judecății. Medierea nu este obligatorie pentru părți.

Dacă, în condițiile alin. 1 sau 2, părțile se împacă, judecătorul va constata învoiala lor în cuprinsul hotărârii pe care o va da. Dispozițiile art. 271-273 sunt aplicabile.*)

*) Art. 131 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 48 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 131 avea urmatorul conținut: "Art. 131. (1) La judecatorii, judecătorul, înainte de intrarea în dezbateri, va încerca împacarea părților.

(2) Dacă părțile se împacă, judecătorul va constata condițiile împacării în cuprinsul hotărârii pe care o va da."

Art. 131 a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 132

(1) La prima zi de infatisare instanța va putea da reclamantului un termen pentru întregirea sau modificarea cererii precum și pentru a propune noi dovezi. În acest caz, instanța dispune amânarea pricinii și comunicarea cererii modificate paratului, în vederea facerii intampinării.

(2) Cererea nu se socoteste modificata și nu se va da termen, ci se vor trece în încheierea de ședință declarațiile verbale făcute în instanță:

1. când se îndreaptă greselile materiale din cuprinsul cererii;
2. când reclamantul mărește sau micșorează catimea obiectului cererii;
3. când cere valoarea obiectului pierdut sau pierit;
4. când înlocuiește cererea în constatare printr-o cerere pentru realizarea dreptului sau dimpotrivă, în cazul în care cererea în constatare poate fi primită.

(3) Reclamantul va putea cere un termen pentru a depune intampinare la cererea reconvențională și a propune dovezile în apărare.

Articolul 132¹

Pentru judecarea procesului, instanța, ținând seama de împrejurări, fixează termene scurte, chiar de la o zi la alta. Când consideră necesar, instanța va putea fixa și termene mai îndelungate. Dispozițiile art. 153 sunt aplicabile.

Judecătorii vor dispune verificarea efectuării procedurilor de citare și comunicare dispuse pentru fiecare termen. Când este cazul, instanța va ordona luarea măsurilor de refacere a acestor proceduri. În afară de aceste măsuri, instanța va putea dispune ca încunoștințarea părților să se facă și telefonic, telegrafic, prin fax, poștă electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură, după caz, transmiterea textului actului supus comunicării ori înștiințarea pentru prezentarea la termen, precum și confirmarea primirii actului, respectiv a înștiințării, dacă părțile au indicat instanței datele corespunzătoare în acest scop. Dacă încunoștințarea s-a făcut telefonic, grefierul va întocmi un referat în care va arăta modalitatea de încunoștințare și obiectul acesteia.

Judecătorii pot stabili pentru părți sau pentru reprezentanții acestora, precum și pentru alți participanți în proces îndatoriri în ceea ce privește prezentarea dovezilor cu înscrisuri, relații scrise, răspunsul scris la interogatoriul comunicat potrivit art. 222, asistarea și concursul la efectuarea în termen a expertizelor, precum și orice alte demersuri necesare soluționării cauzei. Dispozițiile alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 132¹ a fost introdus de pct. 16 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 133

(1) Cererea de chemare în judecata care nu cuprinde numele reclamantului sau al paratului, obiectul ei sau semnatura, va fi declarata nula.

(2) Lipsa semnăturii se poate totuși împlini în tot cursul judecatii. Dacă pârâtul invoca lipsa de semnatura, reclamantul va trebui să semneze cel mai tarziu la prima zi de infatisare urmatoare, iar când este prezent în instanța, în chiar sedinta în care a fost invocata nulitatea.

Articolul 134

Este socotita ca prima zi de infatisare aceea în care părțile, legal citate, pot pune concluzii.

Articolul 135

Cererea reconventionala și introducerea unei alte persoane în judecata, care nu se vor fi facut inaintea termenului prevăzut de lege, se vor judeca deosebit, afară de cazul când amandoua părțile consimt să se judece împreună.

Articolul 136

Excepțiile de procedură care nu au fost propuse în condițiile art. 115 și art. 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul judecării, afară de cele de ordine publică, care pot fi invocate în cursul procesului, în cazurile și condițiile legii*).

Art. 136 a fost modificat de pct. 17 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281¹2a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 137

(1) Instanța se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedura, precum și asupra celor de fond care fac de prisos, în totul sau în parte, cercetarea în fond a pricinii.

(2) Excepțiile nu vor putea fi unite cu fondul decat dacă pentru judecarea lor este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu dezlegarea în fond a pricinii.

Articolul 138

(1) Dovezile care nu au fost cerute în condițiile art. 112, 115 și 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul instanței, afară de cazurile:

1. abrogat;*)
2. când nevoia dovezii ar reiesi din dezbateri și partea nu o putea prevedea;
3. când administrarea dovezii nu pricinuieste amanarea judecatii;
4. când dovada nu a fost ceruta în condițiile legii, din pricina nestiintei sau lipsei de pregătire a părții, care nu a fost asistată sau reprezentată de avocat.**)

(2) În cazurile prevăzute la pct. 2 și 4, partea adversa are dreptul la contraproba numai asupra aceluiași aspect.***)

(3) În cazul amanarii, partea este obligata, sub pedeapsa decaderii, să depună, cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecata, copii certificate de pe inscrisurile invocate.

*) Pct. 1 al alin. (1) al [art. 138 a fost abrogat prin Decretul nr. 208 din 12 august 1950](#).

**) Pct. 4 al. alin.(1) al art. 138 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 49 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al alin. (1) al art. 138 avea urmatorul conținut: "4. când dovada nu a fost cerută în condițiile articolelor mai sus-arătate din pricina neștiinței și lipsei de pregătire a părții."

***) Alin. (2) al art. 138 a fost introdus prin [art. 1 pct. 50 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, fostul alin. (2) devenind alin. (3).

Articolul 139

(1) Partea care a depus un înscris în copie certificată este datorată să aibă asupra sa la ședința originalul înscrisului sau să-l depună mai înainte în păstrarea greșii, sub pedeapsa de a nu se ține seama de înscris.

(2) Dacă partea potrivnică nu poate să-și dea seama de exactitatea copiei față de originalul infatisat în ședința, judecătorul va putea acorda un termen scurt, obligând partea să depună originalul în păstrarea greșii.

Articolul 140

(1) Înscrisurile depuse de părți rămân dobândite judecării și nu se mai pot retrage fără învoirea părții potrivnice.

(2) Înscrisurile depuse în original nu vor putea fi retrase decât după ce se vor lăsa copii legalizate de grefa instanței, la care s-a făcut depunerea.

Articolul 141

(1) Când se tagaduieste exactitatea traducerii în limba română sau a scrierii cu litere latine, făcută de parte, instanța poate dispune ca traducerea sau scrierea cu litere latine să se facă de un traducător autorizat sau, în lipsa, de o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispozițiile privitoare la experți.

(2) Pârâtul va face această cerere prin întâmpinare, iar reclamantul la primul termen de infatisare.

Articolul 142

(1) Dacă partea sau martorul nu cunoaște limba română, se va folosi un traducător autorizat sau, în lipsa, o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispozițiile privitoare la experți.

(2) Judecătorul poate îndeplini funcțiunea de traducător fără a depune jurământ.

Articolul 143

Când cel ce urmează a fi ascultat este mut sau surd și nu poate fi înțeles, va fi pus să scrie răspunsul. Dacă nu știe să scrie, se va folosi un interpret, aplicându-se dispozițiile privitoare la experți.

Articolul 144

Când cel obligat să semneze declarațiile făcute nu vrea sau nu poate să semneze, se va face arătare în actul de procedură.

Articolul 144¹

În cazurile în care potrivit prevederilor Codului familiei, instanța de judecată urmează a asculta un copil minor, ascultarea se va face în camera de consiliu. Dacă, față de împrejurările cauzei, instanța găsește potrivit, ea va asculta copilul minor fără ca părțile sau alte persoane să fie de față.

Articolul 145

Dezbaterile în continuare vor fi fixate în ședințe deosebite, chiar în afara orelor statornicite pentru judecarea pricinilor.

Articolul 146

Părțile vor putea fi îndatorate, după închiderea dezbaterilor, să depună concluzii scrise sau prescurtări scrise, semnate de ele, a susținerilor lor verbale. Părțile vor putea depune concluzii sau prescurtări chiar fără să fie obligate. Ele vor fi înregistrate.

Articolul 147

Dezbaterile urmate în ședința se vor trece în încheierea de ședința, care va fi semnată de judecători și de grefier.

Articolul 148

(1) La cerere, grefa va elibera copii de pe încheierea de ședința, de pe hotărâre sau dispozitiv sau de pe celelalte înscrisuri aflate la dosar.

(2) Copiile de pe încheieri, dispozitiv sau hotărâri se vor putea elibera numai după ce acestea au fost semnate de toți judecătorii, sub pedeapsă pentru grefieri de a fi urmăriți ca falsificatori.

(3) În cazul când dezbaterile s-au urmat în ședința secretă, alte persoane decât părțile nu pot dobândi copii de pe încheieri, expertize sau declarații de martori decât cu încuviințarea președintelui.

Articolul 149

Instanța va incuviinta stenografierea dezbaterilor, în total sau în parte, la cererea părții. În acest caz se vor aplica dispozițiile privitoare la experți.

Articolul 150

Când instanța se va socoti lamurita, președintele va declara dezbaterile închise.

Articolul 151

Pricina poate fi repusa pe rol, dacă instanța găsește necesare noi lamuriri.

Articolul 152

Dacă, la orice termen fixat pentru judecata, se infatiseaza numai una din părți, instanța, după ce va cerceta toate lucrările din dosar și va asculta sustinerile părții, se va pronunța pe temeiul dovezilor administrate, putand primi excepțiile și aparările părții care lipseste.

Articolul 153

(1) Partea care a depus cererea personal sau prin reprezentant legal sau convențional și a luat termenul în cunoștință, precum și partea care a fost prezentă la un termen de judecată, ea însăși sau printr-un reprezentant al ei, nu va fi citată în tot cursul judecății la acea instanță, prezumându-se că ea cunoaște termenele de judecată ulterioare. Aceste dispoziții îi sunt aplicabile și părții căreia, personal sau prin reprezentant legal sau convențional, i s-a înmănat, sub semnătură de primire, citația pentru un termen de judecată, considerându-se că, în acest caz, ea cunoaște și termenele de judecată ulterioare aceluia pentru care citația i-a fost înmănată.

(2) Aceasta dispoziție nu se aplică:

1. în cazul redeschiderii judecatii după ce a fost suspendata;
2. în cazul stabilirii unui termen pentru chemarea la interogatoriu;
3. în cazul când procesul se repune pe rol;
4. în cazul militarilor în termen și al detinutilor.*)

(3) Termenul de judecată nu poate fi preschimbat decât pentru motive temeinice, din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părți. Completul de judecată investit cu judecarea cauzei hotărăște în camera de consiliu, fără citarea părților. Părțile vor fi citate de îndată pentru noul termen fixat. Dispozițiile art. 132¹ alin. 2 sunt aplicabile.

*) Art. 153 a fost modificat prin [art. 1 pct. 51 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 153 avea urmatorul continut: "Art. 153. (1) Partea care a fost prezenta la infatisare, ea insasi sau prin mandatar, chiar neimputernicit cu dreptul de a cunoaste termenul, nu va fi citata în tot cursul instanței, fiind presupusa ca cunoaste termenele urmatoare.

(2) Aceasta dispoziție nu se aplică:

1. în cazul redeschiderii judecatii după ce a fost suspendata sau aminata fără termen;
2. în cazul sorocirii unui termen pentru chemarea la interogator sau juramint;
3. în cazul când pricina se repune pe rol.

(4) Cererea se judeca în camera de consiliu.

) Alin. (3) al art. 153 a fost modificat prin [art. 1 pct. 11 al Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 153 avea urmatorul continut: "Termenul luat în cunoștința sau pentru care au fost trimise citatiile nu poate fi preschimbat, decit după citarea părților și pentru motive temeinice."

Alin. (3) al art. 153 a fost modificat de pct. 27 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

***) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1) al art. 153 a fost modificat de pct. 18 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (3) al art. 153 a fost modificat de pct. 19 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 154

Abrogat.*)

*) Art. 154 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 52 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 154 avea urmatorul conținut: "Art. 154. (1) Partea care în orice chip a pricinuit aminarea judecatii va fi obligata, la cererea părții potrivnice, să-i plateasca o despăgubire pentru paguba pricinuita prin aminare.

(2) Instanța hotaraste, după ascultarea părților, printr-o încheiere irevocabila.

(3) Despăgubirea nu se inapoiaza, chiar dacă partea care a dobândit-o cade în pretensiile sale.

(4) Dacă încheierea nu a fost executata în timpul judecatii, partea va putea cere ca despăgubirea să fie ținută în seama la pronunțarea hotărârii.

Articolul 155

(1) Amanarea judecatii în temeiul invoiei părților nu se poate incuviinta decat o singură dată în cursul instanței.

(2) După o asemenea amanare, judecata, dacă părțile nu staruiesc, va fi suspendata și nu va fi redeschisa decat după plata sumelor prevăzute de legea timbrului pentru redeschiderea pricinilor.

(3) Instanța este obligata sa cerceteze dacă amanarea ceruta de amandoua părțile pentru un motiv anumit nu tinde la o amanare prin invoiala părților; este socotita ca atare cererea de amanare la care cealalta parte s-ar putea impotrivi.

Articolul 155¹

(1) Când constata ca desfășurarea normala a procesului este împiedicata din vina părții reclamante, prin neindeplinirea obligațiilor prevăzute de lege ori stabilite în cursul judecatii, instanța poate suspenda judecata, aratand în încheiere care anume obligații nu au fost respectate. Dispozitiile art. 108³ sunt aplicabile.

(2) La cererea părții, judecata va fi reluata dacă obligațiile la care se referă alin. 1 au fost indeplinite și, potrivit legii, aceasta poate continua. Dispozitiile art. 155 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 155¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 53 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. 2 al art. 155¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 12 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 155¹ avea urmatorul conținut: : "(2) La cererea părții, judecata va fi reluata dacă obligațiile la care se referă alin. (1) au fost indeplinite și, potrivit legii, aceasta poate continua."

Art. 155¹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 28 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 156

(1) Instanța va putea da un singur termen pentru lipsa de aparare, temeinic motivata.

(2) Când instanța refuza amanarea judecatii pentru acest motiv, va amana, la cererea părții, pronunțarea în vederea depunerii de concluzii scrise.

Articolul 157

Pricinile în care procedura este indeplinita și care nu se pot judeca din lipsa de timp vor fi amanate, la cererea uneia din părți, la un termen scurt pentru când părțile nu se vor mai cita. Aceste pricini vor fi judecate cu precadere.

Secțiunea II

Excepțiile de procedura și excepția puterii de lucru judecat

Articolul 158

(1) Când în fața instanței de judecată se pune în discutie competența acesteia, ea este obligata sa stabileasca instanța competența ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdictionala competent.

(2) Dacă instanța se declara competența, va trece la judecarea pricinii, cel nemulțumit putand sa faca, potrivit legii, apel sau recurs după darea hotărârii asupra fondului.

(3) Dacă instanța se declară incompetentă, hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac, dosarul fiind trimis de îndată instanței competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent.**)

(4) Abrogat.

(5) Dacă necompetența nu este de ordine publică, partea care a făcut cererea la o instanță necompetentă nu va putea cere declararea necompetenței.

Alin. (2) și (3) ale art. 158 au fost modificate inițial de pct. 8 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (3) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 54 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 158 avea următorul conținut: "(3) Dacă instanța se declara necompetentă, ea va trimite dosarul instanței competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent, de îndată ce hotărârea a devenit irevocabilă. Termenul pentru exercitarea căii de atac curge de la pronunțare."

Alin. (3) al art. 158 a fost modificat de pct. 20 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (4) al art. 158 a fost abrogat de pct. 21 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

**) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281¹2a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 159*)

Necompetența este de ordine publică sau privată. Necompetența este de ordine publică:

1. în cazul încălcării competenței generale, când procesul nu este de competența instanțelor judecătorești;
2. în cazul încălcării competenței materiale, când procesul este de competența unei instanțe de alt grad;
3. în cazul încălcării competenței teritoriale exclusive, când procesul este de competența unei alte instanțe de același grad și părțile nu o pot înlătura.

În toate celelalte cazuri, necompetența este de ordine privată.

Art. 159 a fost modificat de pct. 22 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281¹2a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 159¹*)

Necompetența generală a instanțelor judecătorești poate fi invocată de părți ori de către judecător în orice stare a pricinii.

Necompetența materială și teritorială de ordine publică poate fi invocată de părți ori de către judecător la prima zi de înfățișare în fața primei instanțe, dar nu mai târziu de începerea dezbaterilor asupra fondului.

Necompetența de ordine privată poate fi invocată doar de către pârât prin întâmpinare sau, când întâmpinarea nu este obligatorie, cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

La prima zi de înfățișare, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate.

Verificarea competenței conform alin. 4 nu împiedică formularea excepțiilor de necompetență în cazurile și condițiile prevăzute la alin. 1-3, asupra cărora judecătorul se va pronunța în condițiile legii.

Art. 159¹ a fost introdus de pct. 23 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281¹2a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 160

În cazul declarării necompetenței, dovezile administrate în instanța necompetentă rămân castigate judecatii și instanța competența nu va dispune refacerea lor decât pentru motive temeinice.

Articolul 161

(1) Când instanța constata lipsa capacității de exercitiu a drepturilor procedurale a părții sau când reprezentantul părții nu face dovada calității sale, se poate da un termen pentru împlinirea acestor lipsuri.

(2) Dacă lipsurile nu se împlinesc, instanța va anula cererea.

Articolul 162

Excepțiile de procedura de ordine publică pot fi ridicate înaintea instanței de recurs numai când nu este nevoie de o verificare a împrejurărilor de fapt în afara dosarului.

Articolul 163

(1) Nimeni nu poate fi chemat în judecata pentru aceeași cauză, același obiect și de aceeași parte înaintea mai multor instanțe.

(2) Aceasta excepție se va putea ridica de părți sau de judecător în orice stare a pricinii în fața instanțelor de fond.

(3) Dacă excepția este primită, dosarul se va trimite instanței care a fost mai întâi investită, iar în cazul când pricinile se afla în judecata unor instanțe de grade deosebite la instanța cu grad mai înalt.

Articolul 164

(1) Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se afla înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al caror obiect și cauza au între dansele o strinsă legătură.

(2) Intrunirea poate fi facuta de judecator chiar dacă părțile nu au cerut-o.

(3) Dosarul va fi trimis instanței mai întâi investita, afara numai dacă amandoua părțile cer trimiterea lui la una din celelalte instante.

(4) Când una din pricini este de competența unei instante, și părțile nu o pot inlatura, intrunirea se va face la acea instanța.

Articolul 165

În orice stare a judecatii se pot desparti pricinile intrunite, dacă instanța socoteste ca numai una din ele este în stare de a fi judecata.

Articolul 166

Excepția puterii lucrului judecat se poate ridica, de părți sau de judecator, chiar inaintea instanțelor de recurs.

Secțiunea III

Administrarea dovezilor

1. Dispozitii generale

Articolul 167

(1) Dovezile se pot incuviinta numai dacă instanța socoteste ca ele pot sa aduca dezlegarea pricinii, afara de cazul când ar fi primejdie ca ele să se piarda prin intarziere.

(2) Ele vor fi administrate înainte de începerea dezbaterilor asupra fondului.

(3) Dovada și dovada contrarie vor fi administrate pe cat cu putinta în acelasi timp.

(4) Când dovada cu martori a fost incuviintata în condițiile art. 138, dovada contrara va fi ceruta sub pedeapsa decaderii în aceeași sedinta, dacă amandoua părțile sunt de față.

(5) Partea lipsa la incuviintarea dovezii este obligata sa ceara dovada contrarie la sedinta urmatoare, iar în caz de impiedicare, la prima zi când se infatiseaza.

Articolul 168

(1) Incheierea prin care se incuviinteaza dovezile va arata faptele ce vor trebui dovedite, precum și mijloacele de dovada incuviintate pentru dovedirea lor.

(2) Administrarea dovezilor se va face în ordinea statornicita de instanța.

(3) Când o parte renunta la dovezile ce a propus, cealalta parte poate să și le insuseasca.

Articolul 169

(1) Administrarea probelor se face în fața instanței de judecată, dacă legea nu dispune astfel.*)

Alin. (2) -(3). Abrogate.**)

(4) Când administrarea dovezilor urmeaza să se faca în alta localitate, ea se va îndeplini, prin delegatie, de către o instanța de același grad sau chiar mai mica în grad, dacă în acea localitate nu exista o instanța de același grad. Dacă felul dovezii ingaduie și părțile se invoiesc, instanța care administreaza dovada poate fi scutita de citarea părților.

*) Alin. (1) al art. 169 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 55 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin.(1) al art. 169 avea urmatorul continut: "(1) Administrarea dovezilor se face în fața instanței de judecată".

**) Alin. (2) și (3) ale [art. 169 au fost abrogate prin Decretul nr. 38 din 16 februarie 1969](#).

Articolul 170

(1) Când s-a incuviintat o cercetare locala, expertiza sau dovada cu martori, partea care a propus-o este obligata ca, în termen de 5 zile de la incuviintare, să depună suma statornicita de instanța pentru cheltuielile de cercetare, drumul și despăgubirea martorilor sau plata expertului; recipisa se va depune la grefa instanței.

(2) Când s-au incuviintat părților dovezi potrivit dispozițiilor art. 138 pct. 2 și 4, termenul de mai sus poate fi prelungit până 15 zile.

(3) Neindeplinirea acestor obligații atrage decaderea, pentru acea instanța, din dovada incuviintata.

(4) Depunerea sumei se va putea însă face și după implinirea termenului, dacă prin aceasta nu se amana judecata.

Articolul 171

Partea decazuta din dreptul de a administra o dovadă va putea totusi să se apere, discutand în fapt, și în drept temeinicia sustinerilor și a dovezilor părții potrivnice.

Articolul 171¹

În cazurile în care proba a fost dispusa din oficiu sau la cererea procurorului în procesul pornit de acesta în condițiile art. 45 alin. 2, instanța va stabili, prin încheiere, cheltuielile de administrare a probei și partea care trebuie să le platească, putându-le pune și în sarcina ambelor părți.

Art. 171[^]1 a fost introdus de pct. 29 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

2. Dovada cu inregistrări

Articolul 172

(1) Când partea învederează ca partea potrivnică deține un înscris privitor la pricina, instanța poate ordona infatisarea lui.

(2) Cererea de infatisare nu poate fi respinsă dacă înscrisul este comun părților sau dacă însăși partea potrivnică s-a referit în judecata la înscris ori dacă, după lege, ea este obligată să infatiseze înscrisul.

Articolul 173

Instanța va respinge cererea de infatisare a înscrisului, în întregime sau în parte, în cazurile:

1. când cuprinsul înscrisului privește chestiuni cu totul personale;
2. când infatisarea înscrisului ar încălca îndatorirea de a păstra secretul;
3. când infatisarea ar atrage urmărirea penală împotriva părții sau a unei alte persoane, ori ar expune-o disprețului public.

Articolul 174

Dacă partea refuză să răspundă la interogatoriul ce s-a propus în dovedirea deținerii sau existenței înscrisului, dacă reiese din dovezile administrate că l-a ascuns sau l-a distrus sau dacă, după ce s-a dovedit deținerea înscrisului, nu-l infatisează la cererea instanței, aceasta va putea socoti că dovedite pretențiile părții care a cerut infatisarea, cu privire la cuprinsul acelui înscris.

Articolul 175

(1) Dacă înscrisul se găsește în păstrarea unei autorități sau a altei persoane, instanța va dispune aducerea lui în termenul fixat în acest scop. Cel care deține înscrisul este îndreptățit să refuze aducerea acestuia în cazurile prevăzute de art. 173.

(2) Infatisarea și aducerea înscrisului se fac pe cheltuiala părții care a cerut dovada; suma de plată va fi stabilită prin încheiere irevocabilă.*)

*) Art. 175 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 56 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 175 avea următorul conținut: "Art. 175. (1) Dacă înscrisul se găsește în păstrarea unei autorități, instanța va lua măsuri pentru aducerea lui, putând pronunța împotriva sefului autorității, în caz de refuz neîntemeiat, despăgubiri pentru fiecare zi de întârziere.

(2) Dacă înscrisul este deținut de o altă persoană, aceasta va putea fi citată ca martor, punându-i-se în vedere să aducă înscrisul în instanță, sub pedeapsa plății de despăgubiri pentru fiecare zi de întârziere. Aceasta este îndreptățită să refuze aducerea înscrisului în cazurile prevăzute de art. 173.

(3) Infatisarea și aducerea înscrisului se fac pe cheltuiala părții care a cerut dovada; suma de plată va fi stabilită prin încheiere irevocabilă.

Articolul 176

(1) Instanța nu va putea cere trimiterea cartilor funciare și a planurilor, a registrelor autorităților, precum și a înscrisurilor originale depuse la instanțe sau notari publici.

(2) Cercetarea acestor înregistrări se va face, cu citarea părților, de un magistrat delegat sau, dacă înscrisul se găsește în altă localitate, prin delegație, de către instanța respectivă.

3. Verificarea de scripte

Articolul 177

(1) Acela caruia i se opune un înscris sub semnatura privată este dator, fie să recunoască, fie să tagaduiască scrisul ori semnatura.

(2) Mostenitorii sau urmașii în drepturi ai celui de la care se pretinde a fi înscrisul pot declara că nu cunosc scrisul sau semnatura acestuia.

Articolul 178

(1) Când una din părți declară că nu recunoaște fie scrisul, fie semnatura instanța va pasi la verificarea înscrisului.

(2) Spre acest sfârșit, președintele instanței va obliga pe cel caruia i se atribuie scrierea sau semnatura să scrie și să semneze sub dictarea sa, părți din înscris.

(3) Refuzul de a scrie va putea fi socotit ca o recunoastere a scrisului.

Articolul 179

(1) Dacă instanța, după verificarea in scrisului cu scrisul sau semnatura facuta în fața ei sau cu alte in scrisuri, nu este lamurita, va dispune ca verificarea să se faca prin expert, obligand părțile să depună de îndată in scrisuri pentru verificare.

(3) Se primesc ca atare:

1. in scrisurile autentice;
2. in scrisurile private, netagaduite de părți;
3. partea din in scris netagaduita;
4. scrisul sau semnatura facuta inaintea instanței;

(4) In scrisurile depuse pentru verificare vor fi semnate de presedinte, grefier și părți.

(5) Părțile iau cunoștința de in scrisuri în sedinta.

Articolul 180

(1) Dacă una din părți declara ca scrisul sau semnatura este falsa și cealalta parte nu este de fața, instanța va dispune infatisarea părților în persoana, la alt termen, când partea care a invocat in scrisul va arata mijloacele sale de aparare și va depune in scrisul pentru verificare.

(2) Părțile pot fi reprezentate și prin mandatar cu procura speciala, dacă dovedesc o impiedicare bine intemeiata.

Articolul 181

(1) Președintele va constata, prin proces-verbal, starea materiala a in scrisului defaimat, dacă exista pe el ștersături, adaugiri sau indreptari, apoi îl va semna, spre neschimbare și-l va incredinta grefei, după ce va fi semnat de grefier și de părți.

(2) Dacă părțile nu vor sau nu pot să semneze, se va face aratare în procesul-verbal.

Articolul 182

(1) La ziua fixata, președintele intreaba partea care a infatisat in scrisul dacă înțelege să se foloseasca de el.

(2) Dacă partea lipseste, nu voieste sa răspundă sau declara că nu se mai folosește de in scris, acesta va fi inlaturat.

(3) Dacă partea care a defaimat in scrisul ca fals lipseste sau nu voieste sa răspundă sau nu staruie în declaratie, in scrisul va fi socotit ca recunoscut.

Articolul 183

Dacă partea care defaima in scrisul ca fals arata pe autorul sau complicele falsului, instanța poate suspenda judecata pricinii, inaintand in scrisul procurorului împreună cu procesul-verbal ce se va incheia.

Articolul 184

Când nu este caz de judecată penala, sau dacă actiunea publică s-a stins sau s-a prescris, falsul se va cerceta de instanța civila, prin orice mijloace de dovada.

Articolul 185

Abrogat. *)

*) Art. 185 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 57 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 185 avea urmatorul continut: "Art. 185. Cel care a cerut o verificare de scripte va putea fi condamnat la o amenda de 3000 lei până la 10000 lei și la despăgubiri, dacă se dovedeste ca in scrisul a fost scris de el."

4. Dovada cu martori

Articolul 186

(1) Când instanța a incuviintat dovada cu martori, ea va dispune ascultarea acelor care au fost propusi prin cerere și intampinare.

(2) În cazurile prevăzute de art. 138 pct. 2 și 4, lista martorilor se va depune, sub pedeapsa decaderii, în termen de 5 zile de la incuviintare.

(3) Inlocuirea martorilor nu se va incuviinta decat în caz de moarte, disparitie sau motive bine intemeiate, în care caz, lista se va depune în termenul și sub pedeapsa mai sus-aratare.

(4) Decaderea din dovada cu martori pentru neindeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 170 se acopera dacă acestia se infatiseaza la termenul fixat pentru ascultarea lor.

Articolul 187

Instanța va putea margini numărul martorilor propusi.

Articolul 188

- (1) Împotriva martorului care lipsește la prima citare, instanța poate emite mandat de aducere.*)
- (2) În pricinile urgente, se poate dispune aducerea martorilor cu mandat chiar la primul termen.
- (3) Dacă, după mandatul de aducere, martorul nu se infatisează, instanța va putea pasi la judecata.
- (4) Instanța poate incuviința ascultarea martorului la locuința sa, când acesta este împiedicat de a veni în instanța.

*) Alin. (1) al art. 188 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 58 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#). În vechea reglementare, alin. (1) al art. 188 avea următorul conținut: "(1) Împotriva martorului care lipsește la prima citare, instanța va da mandat de aducere, putând aplica, prin încheiere executorie, și o amendă de la 500 lei la 3000 lei; amendă se va putea ridica pentru motive temeinice."

Articolul 189

Nu pot fi ascultați ca martori:

1. rudele și afinii până la gradul al treilea inclusiv;
2. sotul, chiar despartit;
3. interzisii și cei declarați de lege incapabili de a marturisi;
4. cei condamnați pentru jurământ*) sau marturie mincinoasă.

- (2) Părțile pot conveni, expres sau tacit, să fie ascultate ca martori și persoanele prevăzute la alin. (1) punctele 1 și 2.**)

*) A se vedea nota de la art. 31.

**) Alin. (2) al art. 189 a fost introdus prin [art. 1 pct. 59 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 190

În pricinile privitoare la starea civilă sau divorț se vor putea asculta rudele și afinii mai sus-arați, în afară de descendenți.

Articolul 191

Sunt scutiți de a fi martori:

1. slujitorii cultelor, medicii, moasele, farmacistii, avocații, notarii publici și orice alți muncitori pe care legea îi obliga să păstreze secretul cu privire la faptele încredințate lor în exercitiul indeletnicirii;
2. funcționarii publici și foștii funcționari publici, asupra împrejurărilor secrete de care au avut cunoștința în această calitate;
3. cei care prin răspunsurile lor s-ar expune ei înșiși sau ar expune pe vreuna din persoanele arătate în art. 189 la punctele 1 și 2 la o pedeapsă penală sau la disprețul public.*)

*) Pct. 3 al alin. (1) al art. 191 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 60 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 3 al alin. (1) al art. 191 avea următorul conținut: "3. cei care prin răspunsurile lor s-ar expune ei înșiși sau ar expune pe vreuna din persoanele arătate în art. 189 la punctele 1 și 2 la o pedeapsă penală sau la disprețul public; în aceste cazuri, motivul de scutire va fi dovedit prin jurament. Persoanele arătate la punctele 1 și 2, în afară de slujitorii cultelor, vor fi obligați să depună dacă au fost dezlegate de îndatorirea păstrării secretului de cel interesat sau autoritatea interesată la păstrarea lui."

Articolul 192

Președintele, înainte de a lua marturia, va cere martorilor să arate:

1. numele, indeletnicirea, locuința și vârsta;
2. dacă este ruda sau afin cu una din părți și în ce grad;
3. dacă se afla în serviciul uneia din părți;
4. dacă este în judecată, în dușmanie sau în legături de interes cu vreuna din părți.

Articolul 193

- (1) Înainte de a fi ascultat, martorul depune următorul jurament: "Jur că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu. Asa să-mi ajute Dumnezeu!"

- (2) În timpul depunerii juramentului, martorul ține mâna pe cruce sau pe Biblie.

- (3) Referirea la divinitate din formula juramentului se schimbă potrivit credinței religioase a martorului.

- (4) Martorului de altă religie decât cea creștină nu îi sunt aplicabile prevederile alin. 2.

- (5) Martorul fără confesiune va depune următorul jurament: "Jur pe onoare și conștiința că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".

(6) Martorii care din motive de conștiință sau confesiune nu depun jurământul vor rosti în fața instanței următoarea formulă: "Ma oblig ca voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".

(7) Situațiile la care se referă alin. 3, 4, 5 și 6 se retin de organul judiciar pe baza afirmațiilor făcute de martor.

(8) După depunerea jurământului, președintele va pune în vedere martorului ca, dacă nu va spune adevărul, săvârșeste infracțiunea de marturie mincinoasă.

(9) Despre toate acestea se face mențiune în declarația scrisă.

(10) Minorul care nu a implinit 14 ani nu depune jurământ; i se atrage însă atenția să spună adevărul.

Art. 193 a fost modificat de pct. 9 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 194

Abrogat.*)

*) Art. 194 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 61 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 194 avea următorul conținut: "Art. 194. (1) Martorul care fără motiv întemeiat refuză să depună marturia va fi sancționat, prin încheiere executorie, cu amendă de la 1000 lei la 5000 lei, putând fi obligat și la despăgubiri față de partea vătămată.

Alin. (2)-(3). Abrogate".

Articolul 195

Copilul mai mic de 14 ani și persoanele care din pricina debilității mintale sau în mod vremelnic sunt lipsite de discernământ pot fi ascultate, însă la aprecierea depozitiei, instanța va ține seama de situația specială a martorului.

Articolul 196

(1) Fiecare martor va fi ascultat deosebit, cei neascultați neputând fi de față.

(2) Ordinea ascultării martorilor va fi statornicita de președinte, ținând seama și de cererea părților.

(3) După ascultare, martorul rămâne în sala de sedință până la sfârșitul cercetării, afara numai dacă instanța hotărăște altfel. Martorul nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte; el se poate folosi însă de însemnări cu incuviințarea președintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.

Articolul 197

(1) Martorii pot fi din nou întrebați, dacă instanța găsește de cuviință.

(2) Martorii ale căror aratări nu se potrivesc vor fi din nou întrebați, fiind puși față.

(3) Dacă instanța găsește că întrebarea pusă de parte nu poate să aducă la dezlegarea pricinii, este jignitoare sau tinde să dovedească un fapt a cărui dovedire e oprită de lege, nu o va incuviința. Instanța, la cererea părții, va trece în încheierea de sedință atât întrebarea cât și motivul pentru care s-a înlaturat.

Articolul 198

(1) Marturia se va scrie de grefier, după dictarea președintelui sau a judecătorului delegat, și va fi semnată pe fiecare pagină și la sfârșitul ei de judecător, grefier și martor, după ce acesta a luat cunoștința de cuprins. Dacă martorul nu voințe sau nu poate să semneze, se face vorbire despre aceasta.

(2) Orice adaugiri, ștersături sau schimbări în cuprinsul marturiei trebuie incuviințate și semnate de judecător, de grefier și martor, sub pedeapsa de a nu fi tinute în seama.

(3) Locurile nescrise din declarație trebuie implinite cu linii, astfel încât să nu se poată adauga nimic.

Articolul 199

Dacă din cercetare reies banuieți puternice de marturie mincinoasă sau de mituire de martor, instanța va încheia proces-verbal și va trimite pe martor în fața autorităților penale.

Articolul 200

(1) Martorul poate cere să i se platească cheltuielile de drum și să fie despăgubit după starea sau indeletrnicirea sa și potrivit cu departarea domiciliului și timpul pierdut.

(2) Încheierea instanței este executorie.*)

*) Alin. (2) al art. 200 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 62 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 200 avea următorul conținut: "(2) Încheierea instanței sau a judecătorului delegat este executorie."

5. Expertiza

Articolul 201

(1) Când pentru lămurirea unor împrejurări de fapt instanța consideră necesar să cunoască părerea unor specialiști, va numi, la cererea părților ori din oficiu, unul sau trei experți, stabilind prin încheiere punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe, după care va putea convoca o audiere în camera de consiliu, în cadrul căreia va solicita expertului să se pronunțe cu privire la costul estimativ al lucrării ce urmează a fi efectuată, cât și cu privire la durata de timp necesară efectuării expertizei. Poziția părților, respectiv a părții care a solicitat proba va fi consemnată în încheiere. În funcție de poziția expertului, a părților, respectiv a părții care a solicitat proba, instanța va fixa termenul de depunere a raportului de expertiză și condițiile de plată a cheltuielilor necesare efectuării expertizei. Dispozițiile art. 213 alin. 2 sunt aplicabile.

(2) Când este necesar, instanța va solicita efectuarea expertizei unui laborator sau unui institut de specialitate.

(3) În domeniile strict specializate, în care nu exista experți autorizați, din oficiu sau la cererea oricareia dintre părți judecătorul poate solicita punctul de vedere al uneia sau mai multor personalități ori specialiști din domeniul respectiv. Punctul de vedere va fi prezentat în camera de consiliu sau în ședința publică, părțile fiind îndreptățite să pună și ele întrebări.

(4) Dispozițiile referitoare la expertiză, cu excepția celor privind aducerea cu mandat, sancționarea cu amendă și obligarea la plata de despăgubiri, sunt aplicabile în mod corespunzător în cazurile prevăzute la alin. 2 și 3.

(5) La efectuarea expertizei în condițiile alin. 2 pot participa și experți desemnați de părți, dacă prin lege nu se dispune altfel.

*) Art. 201 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 63 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 201 avea următorul conținut: "Art. 201. Când pentru lămurirea unor împrejurări de fapt, instanța socotește de cuviință să cunoască părerea unor specialiști, va numi unul sau trei experți, statornicind punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe." Alin. (1) al art. 201 a fost modificat de pct. 24 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 202

(1) Dacă părțile nu se învoiesc asupra numirii experților, ei se vor numi de către instanța, prin tragere la sorti, în ședința publică, de pe lista întocmită și comunicată de către biroul local de expertiză, cuprinzând persoanele înscrise în evidența celor autorizate, potrivit legii, să efectueze expertize judiciare.

(2) Încheierea de numire va stabili și plata experților.*)

*) Art. 202 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 64 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea următorul conținut: "Art. 202. Experții se vor numi de către instanța, dacă părțile nu se învoiesc asupra numirii lor. Încheierea de numire va statornici și plata cuvenită experților."

Alin. (1) al art. 202 a fost modificat de pct. 30 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 203

Abrogat. *)

*) Art. 203 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 65 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 203 avea următorul conținut: "Art. 203. Nu vor fi numiți experți:

1. minorii și interzisii;

2. falșii;

3. cei condamnați pentru crima sau pentru delict de fals, furt, înșelăciune, abuz de încredere, marturie mincinoasă, infracțiuni contra bunelor moravuri, vagabondaj, abuz de putere, specula ilicită, sabotaj economic, dare sau luare de mită, trafic de influență, delapidare, rupere de sigilii, sustragere, delict contra siguranței interioare și exterioare a statului, calomnie sau denunțare calomnioasă."

Articolul 204

(1) Experții se pot recuza pentru aceleași motive ca și judecătorii.

(2) Recuzarea trebuie să fie cerută în termen de 5 zile de la numirea expertului, dacă motivul ei există la această dată; în celelalte cazuri termenul va curge de la data când s-a ivit motivul de recuzare.

(3) Recuzările se judecă în ședința publică, cu citirea părților și a expertului.

Articolul 205

- (1) Dispozitiile privitoare la citare, aducerea cu mandat și sancționarea martorilor care lipsesc sunt deopotrivă aplicabile expertilor.
- (2) Dacă expertul nu se infatiseaza, instanța poate dispune inlocuirea lui.
- (3) Abrogat. *)

*) Alin. (3) al art. 205 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 66 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 205 avea urmatorul continut: "(3) Expertul care refuza, fără motiv intemeiat, sa indeplineasca sarcina care i s-a încredințat, va fi sancționat, prin încheiere executorie, cu amendă de la 1000 lei la 5000 lei și obligat la despăgubiri față de partea vatamata."

Articolul 206

Abrogat.

*) Art. 206 a fost reintrodus prin [art. 1 pct. 67 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Prin abrogarea pct. 67 din [Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, care reintroducea acest articol, de către pct. 31 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005, se revine la forma sa abrogata prin [Decretul nr. 38/1959](#).

Articolul 207

Dacă expertii pot să-și dea de îndată parerea vor fi ascultati chiar în sedinta, iar parerea lor se va trece într-un proces verbal, întocmit potrivit art. 198.

Articolul 208

- (1) Dacă pentru expertiza este nevoie de o lucrare la fața locului, ea nu poate fi facuta decat după citarea părților prin carte postala recomandata, cu dovada de primire, aratand zilele și orele când începe și continua lucrarea. Dovada de primire va fi alaturata lucrării expertului.
- (2) Părțile sunt obligate sa dea expertului orice lamuriri în legătură cu obiectul lucrării.

Articolul 209

- (1) Expertul numit este dator să-și depuna lucrarea cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecata.

Alin. (2) și (3). Abrogate.*)

*) Alin. (2) și (3) ale art. 209 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 68 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) și (3) ale art. 209 aveau urmatorul continut: "(2) Nedepunerea lucrării în termen va fi sancționata cu amendă de la 500 la 3000 lei.

- (3) Incheierea de condamnare este executorie. Amenda nu se va putea ridica decit pentru motive incheiate."

Articolul 210

Când sunt mai mulți experti cu pareri deosebite lucrarea trebuie să cuprindă parerea motivata a fiecaruia.

Articolul 211

Expertii sunt datori să se infatiseze inaintea instanței spre a da lamuriri ori de cate ori li se va cere, caz în care au dreptul la despăgubiri, ce se vor stabili prin încheiere executorie. *)

*) Art. 211 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 69 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 211 avea urmatorul continut: "Art. 211. Expertii sunt datori să se infatiseze inaintea instanței spre a da deslutiți ori de cite ori li se va cere, în care caz au dreptul la despăgubiri ce se vor statornici prin încheiere executorie. Când nu se infatiseaza, li se va aplica amenda prevăzută la art. 205."

Articolul 212

- (1) Dacă instanța nu este lamurita prin expertiza facuta, poate dispune intregirea expertizei sau o noua expertiza.
- (2) Expertiza contrarie va trebui ceruta motivat la primul termen după depunerea lucrării.

Articolul 213

- (1) Expertii care vor cere sau vor primi mai mult decat plata statornicita se vor pedepsi pentru luare de mita.
- (2) La cererea expertilor, ținându-se seama de lucrare, instanța le va putea mari plata cuvenita prin încheiere executorie data cu citarea părților.

Articolul 214

Dacă expertiza se face de o alta instanță prin delegatie, numirea expertilor și statornicirea platii ce li se cuvine se va putea lasă în sarcina acestei instante.

6. Cercetarea la fața locului

Articolul 215

În cazul când instanța va socoti de trebuința, va putea hotari ca intregul ei sau numai unul din magistrați sa mearga la fața locului spre a se lamuri asupra unor împrejurări de fapt care se vor arata prin încheiere.

Articolul 216

- (1) Cercetarea la fața locului se va face cu citarea părților, putandu-se asculta martorii și expertii pricinii.
- (2) Despre cele urmate la fața locului se va incheia proces-verbal.

Articolul 217

Când instanța merge la fața locului, va fi însoțită de procuror, în cazurile în care prezenta acestuia este ceruta de lege.

7. Interogatoriul

Articolul 218

Se va putea incuviinta chemarea la interogator, când este privitor la fapte personale, care, fiind în legătură cu pricina, pot duce la dezlegarea ei.

Articolul 219

- (1) Cel chemat va fi intregat de către presedinte asupra fiecarui fapt în parte.
- (2) Cu incuviintarea presedintelui, fiecare dintre judecatori, procurorul, precum și partea potrivnica pot pune de-a dreptul intrebari celui chemat la interogator.
- (3) Partea nu are voie sa citeasca un răspuns scris de mai înainte. Ea se poate folosi însă de insemnari, cu incuviintarea presedintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.
- (4) Dacă partea declara ca pentru a raspunde trebuie să cerceteze inscristuri, se va putea soroci un nou termen pentru interogator.

Articolul 220

Reprezentantul legal poate fi chemat personal la interogatoriu pentru actele incheiate și faptele savarsite de el în aceasta calitate.*)

) Art. 220 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 64 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea urmatorul continut: "Art. 220. Reprezentantul legal, curatorul sau consiliul judiciar) pot fi chemati personal la interogator pentru actele incheiate și faptele savirsite de ei în aceasta calitate."

Articolul 221

- (1) Raspunsurile la interogator vor fi trecute pe aceeasi foaie cu intrebarile. Interogatoriul va fi semnat pe fiecare pagina de presedinte, grefier, de cel care l-a propus, precum și de partea care a răspuns după ce a luat cunoștința de cuprins. Tot astfel vor fi semnate adaugirile, stersaturile sau schimbările aduse, sub pedeapsa de a nu fi tinute în seama.
- (2) Dacă părțile nu voiesc sau nu pot să semneze, se va face aratare în josul interogatoriului.

Articolul 222

- (1) Statul și celelalte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat, vor raspunde în scris la interogatoriul ce li se va comunica.
- (2) Se exceptează societățile comerciale de persoane, ai caror asociați cu drept de reprezentare vor fi citati personal la interogator.

Articolul 223

- (1) Partea care are domiciliu în strainatate va putea fi interogata prin cel care o reprezinta în judecata.
- (2) În acest caz, interogatoriul va fi comunicat în scris mandatarului, care va depune răspunsul părții dat în cuprinsul unei procuri speciale și autentice. Dacă mandatarul este avocat, procura speciala certificata de acesta este indelutatoare.

Articolul 224

Instanța poate incuviinta luarea interogatoriului la locuinta, dacă partea este împiedicată de a veni în fața instanței.

Articolul 225

Dacă partea, fără motive temeinice, refuza sa răspundă la interogator sau nu se infatiseaza, instanța poate socoti aceste împrejurări ca o marturisire deplina sau numai ca un inceput de dovada în folosul părții potrivnice.

8. Juramantul

Articolul 226-234.

Abrogate.*)

*) [Art. 226 - 234 au fost abrogate prin Decretul nr. 208 din 12 august 1950.](#)

9. Asigurarea dovezilor

Articolul 235

(1) Oricine are interes să constate de urgenta marturia unei persoane, parerea unui expert, starea unor lucruri, miscatoare sau nemiscatoare sau sa dobandeasca recunoasterea unui inscrist, a unui fapt drept, va putea cere administrarea acestor dovezi dacă este primejdie ca ele sa dispara sau să fie greu de administrat în viitor.

(2) Cererea poate fi facuta chiar dacă nu este primejdie în intarziere, în cazul când pârâtul își da invoirea.

Articolul 236

(1) Cererea se va indrepta, înainte de judecată, la judecatorie în circumscriptia careia se afla martorul sau obiectul cercetării, iar în timpul judecatii, la instanța care judeca pricina.

(2) Partea va arata în cerere dovezile a caror administrare o pretinde, faptele ce voieste sa dovedeasca, precum și primejdia intarzierii sau invoirea paratului.

(3) Pârâtul nu este obligat să depună intampinare. Instanța va hotari prin încheiere data în camera de consiliu.

(4) În caz de primejdie în intarziere, instanța va putea incuviinta cererea și fără citarea părților.

Articolul 237

Administrarea dovezii va putea fi facuta de îndată sau la termenul ce se va fixa.

Articolul 238

(1) Încheierea instanței este executorie și poate fi atacata cu recurs în termen de 5 zile de la pronuntare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor. *)

(2) Încheierea data în timpul judecarii unei pricini nu poate fi atacata decat o dată cu fondul.

*) Alin. (1) al art. 238 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 71 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea urmatorul continut: "(1) Încheierea instanței este executorie și poate fi atacata cu apel în termen de 5 zile, de la pronuntare dacă, s-a dat cu citarea lor părților de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor."

Articolul 239

(1) Orice persoană care are interes să constate de urgenta o anumita stare de fapt care ar putea sa inceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor va putea cere instanței în circumscriptia careia urmeaza să se faca constatarea sa delege un executor judecătoresc din aceeași circumscriptie să constate la fața locului aceasta stare de fapt. *)

(2) Președintele poate incuviinta facerea constatarii fără instiintarea aceluia împotriva caruia se cere.

(3) Procesul-verbal de constatare va fi comunicat în copie celui împotriva caruia s-a facut constatarea, dacă nu a fost de fața.

(4) El va face dovada până la dovada contrarie.

*) Alin. (1) al art. 239 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 72 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea urmatorul continut: "(1) Oricine are interes să constate de urgenta o anumita stare de fapt, care ar putea sa inceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor, va putea cere instanței în circumscriptia careia urmeaza să se faca constatarea și pe lînga care funcționează executori judecătorești sa delege un executor judecătoresc care să constate la fața locului aceasta stare de fapt."

Articolul 240

În caz de primejdie în intarziere, administrarea dovezii și constatarea prin executori judecătorești se vor putea face și în zilele de sarbatoare și chiar în afara orelor legale, cu incuviintarea anume a magistratului.

Articolul 241

(1) Dovezile administrate în condițiile mai sus prevăzute pot să fie folosite și de partea care nu a cerut administrarea lor.

(2) Cheltuielile facute cu administrarea dovezilor vor fi tinute în seama de instanța care judeca pricina în fond.

Secțiunea a III-a¹

Cercetarea procesului în cazul administrării probelor de către avocați

Secțiunea a III-a¹ a fost introdusă de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹

Dispozițiile prezentei secțiuni sunt aplicabile numai în cazul litigiilor patrimoniale, afară de acelea ce privesc drepturi asupra cărora legea nu permite a se face tranzacție.

Art. 241¹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²

(1) La prima zi de infatisare părțile pot conveni ca avocații care le asista și le reprezintă să administreze probele în cauză, potrivit dispozițiilor prezentei secțiuni.

(2) Consimțământul pentru administrarea probelor, prevăzut la alin. 1, se va da de către părți, personal sau prin mandatar cu împuternicire specială, în fața instanței, luându-se act despre aceasta în încheiere, sau prin înscris întocmit în fața avocatului, care este obligat să certifice consimțământul și semnatura părții pe care o asista sau o reprezintă. Dacă sunt mai multe părți asistate de același avocat, consimțământul se va da de fiecare dintre ele separat.

(3) Totodată, fiecare parte este obligată să declare că pentru procedura din prezenta secțiune își alege domiciliul la avocatul care o reprezintă.

(4) Consimțământul dat potrivit alin. 2 nu poate fi revocat de către una dintre părți.

Art. 241² a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241³

În cazul reprezentării părților în condițiile art. 241², ședințele de judecată se pot desfășura în camera de consiliu, cu participarea obligatorie a avocaților, fiind admise și părțile ori, când este cazul, mandatarii lor.

Art. 241³ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁴

(1) După constatarea valabilității consimțământului dat conform art. 241² instanța:

1. va rezolva excepțiile ce se invocă ori pe care le poate ridica din oficiu;
2. va hotărî asupra cererilor de intervenție formulate de părți sau de terțe persoane, în condițiile legii;
3. va examina fiecare pretenție și apărare în parte, pe baza cererii de chemare în judecată, a întâmpinării și a explicațiilor avocaților;
4. va constata care dintre pretenții sunt recunoscute și care sunt contestate;
5. la cerere, va dispune, în condițiile legii, măsuri asigurătorii, măsuri pentru asigurarea dovezilor ori pentru constatarea unei situații de fapt, în cazul în care aceste măsuri nu au fost luate, în tot sau în parte, potrivit art. 114¹ alin. 6;
6. va lua act de renunțarea reclamantului, de achiesarea paratului sau de tranzacția părților;
7. va încuviința probele solicitate de părți, pe care le găsește concludente, precum și pe cele pe care, din oficiu, le considera necesare pentru judecarea procesului; dispozițiile art. 168 sunt aplicabile;
8. va decide în legătură cu orice alte cereri care se pot formula la prima zi de infatisare.

(2) Când, potrivit legii, cererile arătate la alin. 1 pot fi formulate și ulterior primei zile de infatisare, instanța poate acorda în acest scop un termen scurt dat în cunoștința părților reprezentate prin avocat.

(3) Dispozițiile art. 131 și 138, cu excepția celor de la pct. 4 al acestui din urmă articol, sunt aplicabile.

(4) Partea care lipsește nejustificat la termenul de încuviințare a dovezilor va fi decăzută din dreptul de a mai propune și administra orice dovadă, cu excepția celei cu înscrisuri, dar va putea participa la administrarea dovezilor de către cealaltă parte și va putea combate aceste dovezi.

Art. 241⁴ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁵

(1) Pentru administrarea probelor de către avocați instanța va stabili un termen de până la 6 luni, ținând seama de volumul și complexitatea acestora.

(2) Termenul prevăzut la alin. 1 va putea fi prelungit dacă în cursul administrării probelor:

1. se invoca o excepție sau un incident procedural asupra caruia, potrivit legii, instanța trebuie să se pronunțe; în acest caz, termenul se prelungește cu timpul necesar soluționării excepției sau incidentului;
2. a încetat, din orice cauză, contractul de asistență juridică dintre una din părți și avocatul sau; în acest caz, termenul se prelungește cu cel mult o luna pentru angajarea altui avocat;
3. una dintre părți a decedat; în acest caz, termenul se prelungește cu timpul în care procesul este suspendat potrivit art. 243 alin. 1 pct. 1 sau cu termenul acordat părții interesate pentru introducerea în proces a moștenitorilor;
4. în orice alte cazuri în care legea prevede suspendarea procesului, termenul se prelungește cu perioada suspendării, dispozițiile art. 242 alin. 1 pct. 2 nefiind însă aplicabile.

Art. 241⁵ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁶

(1) În cel mult 15 zile de la incuviințarea probelor avocații părților vor prezenta instanței programul de administrare a acestora, purtând semnatura avocaților, în care se vor arăta locul și data administrării fiecărei probe. Programul se incuviințează de instanța, în camera de consiliu, și este obligatoriu pentru părți și avocații lor.

(2) În procesele prevăzute la art. 45 alin. 3 și 4 programul incuviințat potrivit alin. 1 va fi comunicat de îndată procurorului, în condițiile art. 241¹⁷.

(3) Probele pot fi administrate în cabinetul unuia dintre avocați sau în orice alt loc convenit, dacă natura probei impune aceasta. Părțile, prin avocați, sunt obligate să-și comunice înscrisurile și orice alte acte, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau în mod direct, sub luare de semnatura.

(4) Nerespectarea nejustificată a programului prevăzut la alin. 1 atrage decaderă părții din dreptul de a mai administra proba respectivă.

(5) Dispozițiile art. 170 sunt aplicabile.

Art. 241⁶ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁷

Dacă în cursul administrării probelor una dintre părți formulează o cerere, invocă o excepție, inadmisibilitatea vreunei probe sau orice alt incident privind administrarea probelor, ea va sesiza instanța care, cu citarea celeilalte părți, prin încheiere dată în camera de consiliu, se va pronunța de îndată, iar când este necesar, în cel mult 30 de zile de la data la care a fost sesizată. Încheierea poate fi atacată numai o dată cu fondul procesului.

Art. 241⁷ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁸

În cazul în care se dispune infatisarea unui înscris detinut de o autoritate sau de o altă persoană, instanța, potrivit dispozițiilor art. 175, va dispune solicitarea înscrisului și, îndată ce acesta este depus la instanța, comunicarea lui în copie fiecărui avocat.

Art. 241⁸ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁹

Dacă una dintre părți nu recunoaște scrisul sau semnatura dintr-un înscris, avocatul părții interesate, potrivit art. 241⁷, va solicita instanței să procedeze la verificarea de scripte.

Art. 241⁹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁰

(1) Martorii vor fi ascultati, la locul și data prevăzute în programul incuviintat de instanța, de către avocații părților, în condițiile art. 192 și 196, care se aplică în mod corespunzător. Ascultarea martorilor se face fără prestare de jurământ, punându-li-se însă în vedere ca, dacă nu vor spune adevărul, savarsesc infractiunea de marturie mincinoasă. Despre toate acestea se face mențiune în declarația scrisă.

(2) Martorii arătați la art. 195 vor fi ascultati numai de către instanța.

Art. 241¹⁰ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹¹

(1) Marturia se va consemna întocmai de către o persoană convenită de părți și se va semna, pe fiecare pagină și la sfârșitul ei, de către avocații părților, de cel ce a consemnat-o și de martor, după ce acesta a luat cunoștința de cuprinsul consemnării.

(2) Orice adaugiri, ștersături sau schimbări în cuprinsul marturiei trebuie incuviintate prin semnatura celor arătați la alin. 1, sub sancțiunea de a nu fi luate în seama.

(3) Dacă marturia a fost stenodactilografată, aceasta va fi transcrisă. Atât stenograma, cât și transcrierea ei vor fi semnate potrivit alin. 1 și depuse la dosar.

Art. 241¹¹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹²

Părțile pot conveni ca declarațiile martorilor să fie consemnate și autentificate de un notar public. Dispozițiile art. 241¹⁰ sunt aplicabile.

Art. 241¹² a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹³

(1) În cazul în care este incuviintată o expertiză, în programul administrării probelor părțile vor trece numele expertului pe care îl vor alege prin învoiala lor, precum și numele consilierilor fiecareia dintre ele.

(2) Dacă părțile nu se învoiesc asupra alegerii expertului, ele vor cere instanței să procedeze la desemnarea acestuia, potrivit art. 202.

(3) Expertul este obligat să efectueze expertiza și să o predea avocaților părților, sub semnatura de primire, cu cel puțin 30 de zile înainte de termenul fixat de instanța potrivit art. 241⁵. De asemenea, el are îndatorirea să dea explicații avocaților și părților, iar după fixarea termenului de judecată, să se conformeze dispozițiilor art. 211 și următoarele.

Art. 241¹³ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁴

Dacă s-a dispus o cercetare la fața locului, aceasta se va face de către instanța potrivit dispozițiilor art. 215-217. Procesul-verbal prevăzut la art. 216 alin. 2 va fi întocmit în atâtea exemplare câte părți sunt și va fi înmănat avocaților acestora în cel mult 5 zile de la efectuarea cercetării.

Art. 241¹⁴ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁵

Când s-a incuviintat chemarea la interogatoriu, instanța va cita părțile, la termenul stabilit, în camera de consiliu. Copii de pe interogatoriul astfel luat, precum și de pe cel dispus și primit potrivit art. 222 alin. 1 vor fi înmănate de îndată avocaților părților.

Art. 241¹⁵ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁶

(1) Instanța, în condițiile art. 241⁷, va hotări asupra cererii de înlocuire a martorilor, de ascultare din nou sau de confruntare a acestora.

(2) De asemenea, în condițiile arătate la alin. 1, instanța se va pronunța cu privire la cererea de a se admite noi martori sau alte probe ce se dovedesc necesare și care nu puteau fi prevăzute pentru a fi solicitate potrivit art. 241⁴ alin. 1 pct. 7.

Art. 241¹⁶ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁷

(1) După administrarea tuturor probelor incuviintate de instanța reclamantul, prin avocatul sau, va redacta concluziile scrise privind susținerea pretensiilor sale, pe care le va trimite, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, sau le va înmăna în mod direct, sub luare de semnatura, celorlalte părți din proces și, când este cazul, Ministerului Public.

(2) După primirea concluziilor scrise ale reclamantului fiecare parte, prin avocatul sau, va redacta propriile concluzii scrise pe care le va comunica, potrivit alin. 1, reclamantului, celorlalte părți, precum și, când este cazul, Ministerului Public.

Art. 241¹⁷ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁸

(1) Avocații părților vor alcătui pentru fiecare parte câte un dosar și unul pentru instanța, în care vor depune câte un exemplar al tuturor înscrisurilor prin care, potrivit legii, se constată administrarea fiecărei probe.

(2) Dosarele prevăzute la alin. 1 vor fi numerotate, snuruite și vor purta semnatura avocaților părților pe fiecare pagină.

Art. 241¹⁸ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁹

(1) La expirarea termenului stabilit de instanța potrivit art. 241⁵ avocații părților vor prezenta împreună instanței dosarul cauzei întocmit potrivit art. 241¹⁸.

(2) Primind dosarul, instanța va fixa termenul de judecată dat în cunoștința părților, care nu va putea fi mai lung de o luna de la data primirii dosarului. La termen, instanța poate proceda la judecarea în fond a procesului, acordând părților cuvântul pentru a pune concluzii prin avocat.

Art. 241¹⁹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²⁰

(1) La termenul prevăzut de art. 241¹⁹ alin. 2, dacă socoteste necesar, instanța va dispune, prin încheiere motivată, să fie administrate nemijlocit în fața sa toate sau numai unele dintre probele administrate de avocați. În acest caz, pentru administrarea probelor instanța va stabili termene scurte, în continuare, date în cunoștința părților.

(2) Pentru prezentarea în fața instanței martorii vor fi citați, de asemenea, în termen scurt, cauzele fiind considerate urgente. Dispozițiile art. 89 alin. 1 și ale art. 188 alin. 2 sunt aplicabile.

Art. 241²⁰ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²¹

(1) Dispozițiile secțiunii a III-a a acestui capitol sunt aplicabile dacă în prezenta secțiune nu se prevede altfel.

(2) La cererea avocatului sau a părții interesate instanța poate lua măsura amenzii și obligării la plata de despăgubiri, în cazurile și condițiile prevăzute de dispozițiile art. 108¹-108⁴.

Art. 241²¹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²²

Dispozițiile prezentei secțiuni sunt aplicabile în mod corespunzător și consilierilor juridici care, potrivit legii, reprezintă partea.

Art. 241[^]22 a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea IV

Suspendarea judecatii

Articolul 242

(1) Instanța va suspenda judecata:

1. când amandoua părți o cer;
2. dacă niciuna din părți nu se infatiseaza la strigarea pricinii.

(2) Cu toate acestea pricina se judeca dacă reclamantul sau pârâtul au cerut în scris judecarea în lipsa.

Articolul 243

(1) Judecata pricinilor se suspenda de drept:

1. prin moartea uneia din părți, afară de cazul când partea interesata cere termen pentru introducerea în judecata a mostenitorilor;
2. prin interdicție sau punere sub curatela a unei părți până la numirea tutorelui sau curatorului;*);
3. prin moartea mandatarului uneia din părți, intamplata cu mai puțin de 15 zile înainte de ziua infatisarii;
4. prin încetarea funcției tutorelui sau curatorului.**)
5. prin deschiderea procedurii reorganizării judiciare și a falimentului asupra reclamantului, în temeiul unei hotărâri judecătorești irevocabile.***)

(2) Faptele aratate mai sus nu împiedica pronuntarea hotărârii, dacă ele s-au ivit după închiderea dezbaterilor.

*) Pct. 2 al alin. (1) al art. 243 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 74 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 2 al alin. (1) al art. 243 avea urmatorul continut: "2. prin interdicție, punere sub curatela sau consiliu judiciar a unei părți până la numirea tutorelui, curatorului sau consiliului judiciar".

**) Pct. 4 al alin. (1) al art. 243 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 75 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al alin. (1) al art. 243 avea urmatorul continut: "4. prin încetarea funcțiunii tutorelui, curatorului sau consiliului judiciar;"

***) Pct. 5 al alin. (1) al art. 243 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 75 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 5 al alin. (1) al art. 243 avea urmatorul continut: "5. prin declararea în stare de faliment a uneia din părți, când falitul trebuie să fie reprezentat prin judecatorul sindic".

Articolul 244

(1) Instanța poate suspenda judecata:

1. când dezlegarea pricinii atarna, în totul sau în parte, de existenta sau neexistenta unui drept care face obiectul unei alte judecati;
2. când s-a început urmarirea penala pentru o infractiune care ar avea o inraurire hotaratoare asupra hotărârii ce urmeaza să se dea.

(2) Suspendarea va dainui până când hotărârea pronunțată în pricina care a motivat suspendarea a devenit irevocabila.

Alin. (2) al art. 244 este reprodus a fost modificat prin [art. 1 pct. 14 al Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 2 al art. 244 avea urmatorul continut: "2. când se ivesc indiciile unei infractiuni, a carei constatare ar avea o inriurire hotaritoare asupra hotărârii ce urmeaza să se dea".

Punctul 2 al alin. (1) al art. 244 a fost modificat de pct. 33 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 244[^]1

(1) Asupra suspendarii judecarii procesului, instanța se va pronunță prin încheiere care poate fi atacata cu recurs în mod separat, cu excepția celor pronuntate în recurs.

(2) Recursul se poate declara cat timp dureaza suspendarea cursului judecarii procesului, atât împotriva incheierii prin care s-a dispus suspendarea, cat și împotriva incheierii prin care s-a respins cererea de repunere pe rol a procesului.*)

*) Art. 244¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 77 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (1) al art. 244¹ a fost modificat de pct. 34 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 245

Judecata reincepe:

1. prin cererea de redeschidere facuta de una din părți, când ea s-a suspendat prin invoirea părților sau prin lipsa lor;
2. prin cererea de redeschidere, facuta cu aratarea mostenitorilor, tutorelui sau curatorului, a celui reprezentat de mandatarul defunct, a noului mandatar sau, după caz, a părții interesate, a administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, în cazurile prevăzute de art. 243.*)

*) Pct. 2 al art. 245 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 78 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 2 al art. 245 avea urmatorul continut: "2. prin cererea de redeschidere, facuta cu aratarea mostenitorilor, tutorelui, consiliului judiciar, a celui reprezentat de mandatarul mort, a noului mandatar sau sindicului, în cazurile prevăzute de art. 243.

Secțiunea V

Renuntarea la judecata și renuntarea la drept

Articolul 246

- (1) Reclamantul poate să renunte oricând la judecata, fie verbal în sedinta, fie prin cerere scrisa.
- (2) Renuntarea la judecata se constata prin încheiere data fără drept de apel.
- (3) Dacă renuntarea s-a facut după comunicarea cererii de chemare în judecata, instanța, la cererea paratului, va obliga pe reclamant la cheltuieli.
- (4) Când părțile au intrat în dezbaterile fondului, renuntarea nu se poate face decat cu invoirea celeilalte părți.

Articolul 247

- (1) În caz de renuntare la insusi dreptul pretins, instanța da o hotărâre prin care va respinge cererea în fond și va hotari asupra cheltuielilor.
- (2) Renuntarea la drept se poate face și fără invoirea celeilalte părți, atât în prima instanța cat și în apel.
- (3) Renuntarea se poate face în sedinta sau prin in scris autentic.
- (4) Hotărârea se da fără drept de apel.
- (5) Când renuntarea este facuta în instanța de apel, hotărârea primei instante va fi anulata în totul sau în parte, în măsura renuntarii.

Secțiunea VI

Perimarea

Articolul 248

- (1) Orice cerere de chemare în judecata, contestație, apel, recurs, revizuire și orice alta cerere de reformare sau de revocare se perima de drept, chiar împotriva incapabililor dacă a ramas în nelucrare din vina părții timp de un an. Partea nu se socoteste în vina, când actul de procedura urma să fie indeplinit din oficiu.
- (2) Termenul perimarii nu curge cat timp, fără vina părții, cererea n-a ajuns inca la instanța competența sa o judece sau nu se poate fixa termen de judecată.
- (3) Abrogat.

Alin. (3) al art. 248 a fost abrogat de pct. 3 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 249

Perimarea se intrerupe prin indeplinirea unui act de procedura facut în vederea judecarii procesului de către partea care justifica un interes.*)

*) Art. 249 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 79 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 249 avea urmatorul continut: "Art. 249. Perimarea se intrerupe prin indeplinirea unui act de procedura facut în vederea judecarii pricinii".

Articolul 250

(1) Cursul perimării este suspendat cat timp dăinuiește suspendarea judecării, pronunțată de instanța în cazurile prevăzute de art. 244, precum și în alte cazuri stabilite de lege, dacă suspendarea nu este cauzata de lipsa de staruinta a părților în judecata.*)

(2) În cazurile prevăzute de art. 243, cursul perimării este suspendat timp de 3 luni de la data când s-au petrecut faptele care au prilejuit suspendarea judecării, dacă aceste fapte s-au petrecut în cele din urma 6 luni ale termenului de perimare.

(3) Perimarea se suspenda de asemenea pe timpul cat partea este împiedicată de a starui în judecata din pricina unor împrejurări mai presus de voința sa.

*) Alin. (1) al art. 250 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 80 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 250 avea urmatorul continut: "(1) Cursul perimării este suspendat cit timp dainuieste suspendarea judecării pronunțată de instanța în cazurile prevăzute de art. 244."

Articolul 251

În cazul când sunt mai mulți reclamanti sau parati împreună, cererea de perimare sau actul de procedura intrerupator de perimare al unuia folosește și celorlalți.

Articolul 252

(1) Perimarea se constata din oficiu sau la cererea părții interesate. Președintele instanței va cita de urgenta părțile și va dispune ca grefa sa intocmeasca o dare de seama asupra actelor de procedura în legătură cu perimarea.

(2) Perimarea poate fi invocata și pe cale de excepție, în camera de consiliu sau în sedinta publică.

(3) Perimarea cererii de chemare în judecata nu poate fi ridicata pentru prima oara în instanța de apel.

Art. 252 a fost modificat prin [art. 1 pct. 81 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 252 avea urmatorul continut: "(1) Perimarea se constata din oficiu sau la cererea părții. Președintele instanței va cita de urgenta părțile și va dispune ca grefa sa intocmeasca o dare de seama asupra actelor de procedura în legătură cu perimarea.

(2) Hotărârea este supusă recursului; termenul curge de la pronuntare."

Alin. (3) al art. 252 a fost introdus prin [art. 1 pct. 15 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Alin. (3) al art. 252 a fost introdus de pct. 35 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 253

(1) Dacă instanța constata ca perimarea nu a operat, pronunță o încheiere, care poate fi atacata o dată cu fondul procesului.

(2) Hotărârea care constata perimarea este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronuntare.*)

*) Art. 253 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 82 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 253 avea urmatorul continut: "(1) Perimarea poate fi invocata și pe cale de excepție. În acest caz hotărârea care pronunță perimarea este supusă recursului, iar incheierea de respingere poate fi atacata numai o dată cu fondul pricinii.

(2) Perimarea cererii de chemare în judecata nu poate fi ridicata în instanța de apel."

Articolul 254

(1) Perimarea are drept urmare ca toate actele de procedura facute în acea instanța nu-și produc efectele.

(2) Când, însă, se face o noua cerere de chemare în judecata, părțile pot folosi dovezile administrate în cursul judecării cererii perimate, în măsura în care noua instanță socotește că nu este de trebuință refacerea lor.

Capitolul IV

Hotărârile

Secțiunea I

Dispozitii generale

Articolul 255

(1) Hotărârile prin care se rezolva fondul cauzei în prima instanță se numesc "sentinte", iar hotărârile prin care se soluționează apelul, recursul, precum și recursul în interesul legii ori în anulare se numesc "decizii".

(2) Toate celelalte hotărâri date de instanță în cursul judecării se numesc "încheieri".

Alin. (1) al art. 255 a fost modificat de pct. 10 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 256

(1) După sfârșitul dezbaterilor, judecătorii chibzuiesc în secret, fie în ședință, fie în camera de consiliu.

(2) După chibzuire, președintele adună parerile judecătorilor, începând cu cel mai nou în funcțiune sau cu cel mai tânăr dintre asesorii populari*), el pronunțându-se cel din urmă.

*) A se vedea nota de la art. 37.

Articolul 257

(1) Dacă majoritatea legală nu se poate întruni, pricina se va judeca din nou în complet de divergență, în aceeași zi sau în cel mult 5 zile.

(2) La instanțele de fond, parerile vor trebui să fie totdeauna motivate înainte de judecarea divergenței, afară de cazul când judecata se face chiar în ziua când s-a ivit divergența.

(3) Dezbaterile vor fi reluate asupra punctelor rămase în divergență: dacă, după judecarea divergenței, vor fi mai mult de două pareri, judecătorii ale căror pareri se apropie mai mult, sunt datori să se unească într-o singură opinie.

(4) Judecătorii pot reveni asupra parerilor lor, care au pricinuit divergența.

(5) După judecarea punctelor rămase în divergență, completul care a judecat înainte de ivirea ei va putea continua judecarea pricinii.

(6) Dispozițiile alin. (3) se aplică prin asemanare și în cazurile în care completul de judecată sunt alcătuite în număr fără șot.

Articolul 258

(1) După ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată dispozitivul hotărârii care se semnează, sub sancțiunea nulității, de către judecători și în care se va arăta, când este cazul, opinia separată a judecătorilor aflați în minoritate.*)

(2) El se pronunță de președinte, în ședință, chiar în lipsa părților.

(3) După pronunțarea hotărârii nici un judecător nu poate reveni asupra părerii sale.

(4) Dispozitivul hotărârii se consemnează într-un registru special, ținut de fiecare instanță.

Alin. (4) al art. 258 a fost introdus de pct. 11 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (1) al art. 258 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 82 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 258 avea următorul conținut: "După ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată, pe scurt, dispozitivul hotărârii, care se semnează sub pedeapsa nulității, de judecători și grefier, și care va arăta deopotrivă și parerile judecătorilor rămași în minoritate."

Articolul 259

Abrogat.*)

*) [Art. 259 a fost abrogat prin Decretul nr. 132 din 19 iunie 1952.](#)

Articolul 260

(1) Dacă instanța nu poate hotărî de îndată, pronunțarea se va amana pentru un termen pe care președintele îl va anunța și care nu va putea fi mai mare de 7 zile.

(2) Judecătorul care a luat parte la judecata este îndreptățit să se pronunțe, chiar dacă nu mai face parte din alcatuirea instanței, afară de cazul când i-a încetat calitatea de magistrat sau este suspendat din funcție. În acest caz procesul se repune pe rol, cu citirea părților, pentru ca acestea să pună din nou concluzii în fața instanței legal constituite.*)

Alin. (3)-(4). Abrogate.**)

*) Alin. (2) al art. 260 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 84 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 260 avea următorul conținut: "Magistratul care a luat parte la judecata este competent să se pronunțe, chiar dacă nu mai face parte din alcatuirea instanței afară de cazul când a încetat de a mai fi magistrat."

**) Alin. (3)-(4) au fost abrogate prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 261

(1) Hotărârea se da în numele legii și va cuprinde:

1. arătarea instanței care a pronunțat-o și numele judecătorilor care au luat parte la judecata;
2. numele, domiciliul sau reședința părților, calitatea în care s-au judecat; numele mandatarilor sau reprezentanților legali și al avocaților;
3. obiectul cererii și susținerile în prescurtare ale părților cu arătarea dovezilor;
4. arătarea concluziilor procurorului;
5. motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, cum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților;
6. dispozitivul;
7. calea de atac și termenul în care se poate exercita;
8. mențiunea ca pronunțarea s-a făcut în ședința publică, precum și semnăturile judecătorilor și grefierului.

(2) În cazul în care, după pronunțare, unul dintre judecători este în imposibilitate de a semna hotărârea, președintele instanței o va semna în locul său, iar dacă cel în imposibilitate să semneze este grefierul, hotărârea va fi semnată de grefierul șef, făcându-se mențiune despre cauza care a împiedicat pe judecător sau pe grefier să semneze hotărârea.

(3) Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul în care este necesar pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului. Comunicarea se va face în termen de 7 zile de la pronunțarea hotărârii**).

Alin. (2) al art. 261 a fost modificat de pct. 12 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Pct. 8 al alin. (1) al art. 261 a fost modificat prin [art. 1 pct. 16 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)***) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (8) al art. 261 avea următorul conținut: "8. arătarea ca pronunțarea s-a făcut în ședința, precum și semnăturile judecătorilor și grefierului."

**) Alin. (3) al art. 261 a fost modificat prin [art. 1 pct. 85 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 3 al alin. (1) al art. 261 avea următorul conținut: "3. Parerea judecătorilor rămași în minoritate va trebui să fie motivată în josul hotărârii."

Punctul 8 al alin. (1) al art. 261 a fost modificat de pct. 36 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

***) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 262

În cazurile în care judecătorii pot da termen pentru executarea hotărârii, ei vor face aceasta, prin chiar hotărârea care dezleagă pricina, arătând și motivele pentru care au încuviințat termenul.

Articolul 263

Debitorul nu va putea cere termen, nici nu va putea să se bucure de termenul ce i s-a dat, dacă bunurile lui se vând după cererea altui creditor, dacă este în stare de faliment sau de insolabilitate indeobște cunoscută sau dacă prin fapta sa a micșorat garanțiile ce a dat prin contract creditorului său, sau dacă nu a dat garanțiile făgăduite.

Articolul 264

- (1) Motivarea hotărârii se va face în termen de cel mult 30 de zile de la pronuntare. Dacă instanța a fost alcatuită din mai mulți magistrați, președintele va putea însărcina pe unul dintre ei cu redactarea hotărârii.
- (2) Parerea judecătorilor rămași în minoritate va trebui redactată în același timp cu hotărârea.

Alin. (1) al art. 264 a fost modificat prin [art. 1 pct. 17 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001*](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 264 avea următorul conținut: "(1) Când motivarea hotărârii nu se poate face până la data pronunțării, ea se va face în termen de cel mult 15 zile de la pronunțare. Dacă instanța a fost alcatuită din mai mulți magistrați, președintele va putea însărcina pe unul din ei cu redactarea hotărârii."

Alin. (1) al art. 264 a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 265

Adaugirile, stersaturile sau schimbările în cuprinsul hotărârii vor trebui semnate de judecător, sub pedeapsa de a nu fiținute în seama.

Articolul 266

- (1) Hotărârea se va face în două exemplare originale, din care unul se atasează la dosarul cauzei, iar celălalt se va depune, spre conservare, la dosarul de hotărâri al instanței.
- (2) Pentru judecătorii, președintele va putea încuviința ca în locul celui de-al doilea exemplar al sentinței să se treacă într-un registru dispozitivul ei, semnat de judecătorul și grefierul care au luat parte la judecata.*)
- (3) Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul când aceasta este necesară pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului.

Alin. (1) al art. 266 a fost modificat de pct. 13 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (2) al art. 266 este menținut ca abrogat de [art. 6 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Ulterior, prin [ORDONANȚA nr. 13 din 29 ianuarie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 40 din 30 ianuarie 1998 a fost introdus un alineat care a devenit alin. (2) al art. 266 și abrogat alin. (3) al art. 266.

Prin [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 290 din 29 decembrie 2000](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 706 din 29 decembrie 2000 a fost abrogată [ORDONANȚA nr. 13 din 29 ianuarie 1998](#) redevenind aplicabile dispozițiile Codului de procedura civilă care au fost modificate, completate ori abrogate prin [Ordonanța Guvernului nr. 13/1998](#).

Alin. (3) al art. 266 a fost modificat prin [art. 1 pct. 18 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001**](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 266 avea următorul conținut: "(3) Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul când aceasta este necesar pentru curgerea unui termen de exercitarea unei cai ordinare de atac."

Alin. (3) al art. 266 a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 267

- (1) După pronunțarea hotărârii, partea poate renunța în instanța la calea de atac, făcându-se aratăre despre aceasta într-un proces-verbal, semnat de președinte și de grefier.

(2) Renunțările se pot face și în urma, prin infatisarea părții înaintea președintelui sau prin înscris autentic.

Articolul 268

(1) Încheierile premergătoare vor fi date cu același număr de voturi ca și hotărârile.

(2) Judecătorii nu sunt legați prin aceste încheieri.

(3) Ei sunt legați de acele încheieri care, fără a hotărî în totul pricina, pregătesc dezlegarea ei.

(4) Orice dispoziție luată de instanța prin încheiere va fi motivată.

Articolul 269

(1) Hotărârile judecătorești vor fi investite cu formula executorie, dacă legea nu prevede altfel. Formula executorie are următorul cuprins:

«Noi, Președintele României»

(Aici urmează cuprinsul hotărârii).

«Dam împluternicire și ordonăm organelor de executare să pună în executare prezenta hotărâre. Ordonăm agenților forței publice să acorde concursul la executarea acestei hotărâri, iar procurorilor să staruie pentru ducerea ei la îndeplinire, în condițiile legii. Spre credință, prezenta (hotărâre) s-a semnat de... (Urmează semnatura președintelui și a grefierului)

(2) Hotărârea investită se va da numai părții care a câștigat sau reprezentantului ei.

Alin. (1) al art. 269 a fost modificat de pct. 14 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (1) al art. 269 a fost modificat de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 269^{*1}

Abrogat.*)

*) Art. 269^{*1} a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Secțiunea II

Hotărârile parțiale

Articolul 270

Dacă pârâtul recunoaște o parte din pretențiile reclamantului, instanța, la cererea acestuia, va da o hotărâre parțială în măsura recunoașterii. Dispozițiile art. 273 sunt aplicabile.

Art. 270 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea III

Hotărârile care consfintesc învoiala părților

Articolul 271

(1) Părțile se pot infatisa oricând în cursul judecății, chiar fără să fi fost citate, pentru a cere să se dea hotărâre care să consfintească învoiala lor.

(2) Dacă părțile se infatisează la ziua fixată pentru judecata, cererea pentru darea hotărârii va putea fi primită, chiar de un singur judecător, urmând ca hotărârea să fie dată de instanța în ședință.

(3) Dacă ele se infatisează într-o altă zi, instanța va da hotărârea în camera de consiliu.

Articolul 272

(1) Învoiala va fi infatisată în scris și va alcătui dispozitivul hotărârii.

(2) Abrogat.*)

*) Alin. (2) al art. 272 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 86 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. 2 al art. 272 avea următorul cuprins: "(2) La judecătorii învoiala va putea fi infatisată și verbal; în acest caz, ea va fi trecută într-un proces-verbal, care va fi încheiat cu aplicarea, prin asemanare, a dispozițiilor prevăzute de art. 82 alineatul 2, și care va fi trecut în dispozitivul hotărârii ce se va da."

Articolul 273

Hotărârea care consfinteste învoiala părților se da fără drept de apel.

Secțiunea IV

Articolul 274

- (1) Partea care cade în pretentiuni va fi obligată, la cerere, să plătească cheltuielile de judecată.
- (2) Judecătorii nu pot micșora cheltuielile de timbru, taxe de procedură și impozit proporțional, plata expertilor despăgubirea martorilor, precum și orice alte cheltuieli pe care partea care a câștigat va dovedi că le-a făcut.
- (3) Judecătorii au însă dreptul să mărească sau să micșoreze onorariile avocaților, potrivit cu cele prevăzute în tabloul onorariilor minimale, ori de ori vor constata motivat că sunt nepotrivite de mici sau de mari, față de valoarea pricinii sau munca indeplinită de avocat.

Articolul 275

Pârâțul care a recunoscut la prima zi de infatisare pretensiile reclamantului nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, afara numai dacă a fost pus în întârziere înainte de chemarea în judecată.

Articolul 276

Când pretensiile fiecărei părți au fost încuviințate numai în parte, instanța va aprecia în ce măsură fiecare din ele poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată, putând face compensarea lor.

Articolul 277

Dacă sunt mai mulți reclamanti sau mai mulți parati, ei vor fi obligați să plătească cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, potrivit cu interesul ce are fiecare sau după felul raportului de drept dintre ei.

Secțiunea V

Execuția vremelnica

Articolul 278

Hotărârile primei instanțe sunt executorii de drept când au ca obiect:

1. plata salariilor sau a altor drepturi izvorate din raporturi juridice de muncă, precum și a sumelor cuvenite, potrivit legii, somerilor;*)
2. despăgubiri pentru accidente de muncă;
3. rente ori sume datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii, precum și pensii acordate în cadrul asigurărilor sociale;**)
- 3¹. despăgubiri în caz de moarte sau vătămare a integrității corporale ori sănătății, dacă despăgubirile s-au acordat sub forma de prestații banesti periodice;***)
4. reparații grabnice;
5. punerea sau ridicarea pecuților ori facerea inventarului;
6. pricini privitoare la posesiune, numai în ce privește posesiunea;
7. în cazul prevăzut de art. 270;
8. în orice alte cazuri în care legea prevede că hotărârea este executorie.

*) Pct. 1 al art. 278 este reprodus cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 87 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct.1 al art. 278 avea următorul continut: "1. plata salariilor";

**) Pct. 3 al art. 278 este reprodus cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 88 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct.3 al art. 278 avea următorul continut: "3. rente sau pensii alimentare;"

***) Pct. 3¹ al art 278 a fost introdus prin [art. 1 pct. 89 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 279

(1) Instanța poate încuviința execuția vremelnica a hotărârilor privitoare la bunuri ori de câte ori va găsi de cuviință ca măsura este de trebuință față cu temeinicia vadită a dreptului, cu starea de insolvență a debitorului sau ca există primejdie vadită în întârziere; în acest caz instanța va putea obliga la darea unei cautiuni.

(2) Execuția vremelnica nu se poate încuviința:

1. în materie de stramutare de hotare sau desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări având o așezare fixă;
2. când prin hotărâre se dispune intabularea unui drept sau radierea lui din cartea funciara.

(3) Cererea de executare vremelnica se va putea face și verbal în instanța până la închiderea dezbaterilor.

(4) Dacă cererea a fost respinsă de prima instanță, ea poate fi făcută din nou în apel.

Punctul 1 al alin. (2) al art. 279 a fost modificat de pct. 15 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 280

- (1) Cererea pentru suspendarea executării vremelnice se va putea face fie o dată cu apelul fie deosebit în tot cursul instanței de apel.
- (2) Cererea se va depune la prima instanță sau instanța de apel, în care caz se va alatura în copie legalizată dispozitivul hotărârii.
- (3) Cererea de suspendare se va judeca de instanța de apel. Dispozițiile art. 403 alin. 3 sunt aplicabile.*)
- (4) Suspendarea va putea fi încuviințată numai cu dare de cautiune, al cărei cuantum îl va fixa instanța.
- (5) Până la dezlegarea cererii de suspendare aceasta va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. 4.

*) Alin. (3), (4) și (5) ale art. 280 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art.1 pct.90 din [Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3), (4) și (5) ale art.280 aveau urmatorul conținut:

"(3) Cererea de suspendare se va judeca de instanța cu sau fără cautiune.

(4) Suspendarea va putea fi încuviințată cu sau fără cautiune.

(5) Până la dezlegarea cererii de suspendare, suspendarea va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului."

Secțiunea VI

Indreptarea, lamurirea și completarea hotărârii*)

Articolul 281

- (1) Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și sustinerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale din hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cerere.
- (2) Instanța se pronunță prin încheiere data în camera de consiliu. Părțile vor fi citate numai dacă instanța socotește ca este necesar să dea anumite lamuriri.
- (3) În cazul hotărârilor, îndreptarea se va face în ambele exemplare ale hotărârii.

*) Secțiunea VI a Capitolului IV din Titlul III al Cartii II este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 91 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea VI avea urmatorul conținut:

"Secțiunea VI. Indreptarea hotărârilor

Art. 281 (1) Greselile asupra numelui, calității și sustinerilor părților sau cele de socoteli, precum și orice alte greseli materiale strecurate în hotărâre, pot fi îndreptate, din oficiu sau în urma unei simple cereri.

(2) Instanța poate cita părțile, când găsește de cuviință pentru unele lamuriri.

(3) Indreptarea se va face în amindoua exemplare ale hotărârii.

(4) Termenul de apel împotriva încheierii date asupra îndreptării curge de la pronunțare, în cazul când părțile au fost citate.

(5) Dispozițiile de mai sus se aplică, prin asemanare, și greselilor strecurate într-o încheiere."

Articolul 281¹

- (1) În cazul în care sunt necesare lamuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii ori acesta cuprinde dispoziții potrivnice, părțile pot cere instanței care a pronunțat hotărârea să lamurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice.
- (2) Instanța va rezolva cererea de urgență, prin încheiere data în camera de consiliu, cu citarea părților.
- (3) Încheierea se va atașa la hotărâre atât în dosarul cauzei, cât și în dosarul de hotărâri al instanței.

Alin. (1) al art. 281¹ a fost modificat de pct. 38 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 281²

- (1) Dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri, iar în cazul hotărârilor date în fond după casarea cu reținere, în termen de 15 zile de la pronunțare.
- (2) Cererea se soluționează de urgență, cu citarea părților, prin hotărâre separată. Prevederile art. 281¹ alin. 3 se aplică în mod corespunzător.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în cazul când instanța a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, traducătorilor, interpreților sau aparatorilor, cu privire la drepturile lor.

Articolul 281^{2a}*)

Îndreptarea, lămurirea, înlăturarea dispozițiilor potrivnice sau completarea hotărârii nu poate fi cerută pe calea apelului sau recursului, ci numai în condițiile art. 281-281².

Art. 281^{2a} a fost introdus de pct. 25 al [art. 1 din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 281³

(1) Incheierile pronunțate în temeiul art. 281 și 281¹, precum și hotărârea pronunțată potrivit art. 281² sunt supuse acelorasi cai de atac ca și hotărârile în legătură cu care s-a solicitat, după caz, îndreptarea, lămurirea sau înlăturarea dispozițiilor potrivnice ori completarea.

(2) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de îndreptarea, lămurirea sau completarea hotărârii.

Titlul IV Apelul*)

Titlul IV a fost modificat initial de pct. 16 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Capitolul I Termenul și formele apelului**)

*) Denumirea Titlului IV este reprodusa astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 92 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În reglementarea anterioara, denumirea Titlul IV era "Caile ordinare de atac".

**) Secțiunea I a devenit Capitolul I prin [art. 1 pct. 93 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 282

(1) Hotărârile date în prima instanța de judecatorie sunt supuse apelului la tribunal, iar hotărârile date în prima instanța de tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel.

(2) Împotriva incheierilor premergatoare nu se poate face apel decat odata cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a intrerupt cursul judecatii.

Alin (2) al art. 282 a fost modificat prin [art. 1 pct. 19 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare alin. (2) al art. 282 avea urmatorul continut: "(2) Împotriva incheierilor premergatoare nu se poate face apel decit o dată cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a intrerupt sau s-a suspendat cursul judecatii."

Alin. (1) al [art. 282 a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (1) al [art. 282 a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Art. 282 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 39 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 282^{^1}

(1) Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în primă instanță în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreținere, în litigiile al căror obiect are o valoare de până la 100.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști, asupra acțiunilor posesorii, acțiunilor în evacuare, a celor referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă și luarea măsurilor asigurătorii, asupra cererilor pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Hotărârile instanțelor judecătorești prin care se soluționează plangerile împotriva hotărârilor autorităților administrației publice cu activitate jurisdicțională și ale altor organe cu astfel de activitate nu sunt supuse apelului, dacă legea nu prevede altfel.*)

) Art. 282^{^1} a fost introdus prin [art. 1 pct. 94 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (1) al [art. 282^{^1} a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Alin. (1) al art. 282^{^1} a fost modificat de pct. 40 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1) al art. 282^{^1} a fost modificat de pct. 26 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (1) al art. 282^{^1} a fost modificat de pct. 4 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 283

Partea care a renunțat expres la apel cu privire la o hotărâre nu mai are dreptul de a face apel.

Articolul 284

(1) Termenul de apel este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Termenul de apel curge chiar dacă comunicarea hotărârii a fost făcută o dată cu somatia de executare.

(3) Dacă o parte face apel înainte de comunicarea hotărârii, aceasta se socotește comunicată la data depunerii cererii de apel.

(4) Pentru procuror termenul de apel curge de la pronunțarea hotărârii, în afară de cazurile în care procurorul a participat la judecarea cauzei, când termenul curge de la comunicarea hotărârii.

(5) Apelul declarat în termen suspendă executarea hotărârii de prima instanță, cu excepția cazurilor anume prevăzute de lege.*)

) Alin. (5) al [art. 284 a fost introdus prin Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 285

(1) Termenul de apel se intrerupe prin moartea părții care are interes să facă apel. În acest caz se face din nou o singură comunicare a hotărârii, la cel din urma domiciliu al părții, pe numele mostenirii, fără să se arate numele și calitatea fiecărui mostenitor.

(2) Termenul de apel va începe să curgă din nou de la data comunicării prevăzute la alin. 1. Pentru mostenitorii incapabili, cei cu capacitate restrinsă sau disparuți ori în caz de mostenire vacanta, termenul va curge din ziua în care se va numi tutorele, curatorul sau administratorul provizoriu.

(3) Apelul nu constituie prin el însuși un act de acceptare a mostenirii.

Articolul 286

Termenul de apel se intrerupe și prin moartea mandatarului caruia i s-a făcut comunicarea. În acest caz se va face o noua comunicare părții, la domiciliul ei, iar termenul de apel va începe să curgă din nou de la această dată.

Articolul 287

(1) Cererea de apel va cuprinde:

1. numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dacă apelantul locuiește în străinătate, va arata și domiciliul ales în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul;
2. aratarea hotărârii care se ataca;
3. motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;
4. dovezile invocate în susținerea apelului;
5. semnatura.

(2) Cerințele de la pct. 2 și 5 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității, iar cele de la pct. 3 și 4, sub sancțiunea decaderii. Aceste cerințe pot fi împlinite până cel mai târziu la prima zi de infatisare, iar lipsa semnăturii, în condițiile prevăzute de art. 133 alin. 2.

(3) Când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearătate la prima instanță, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiile art. 112 pct. 5.

(4) Termenul pentru depunerea motivelor de apel se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă apelul s-a făcut mai înainte de comunicare.

Pct. 1 al alin. (1) al art. 287 a fost modificat prin [art. 1 pct. 20 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publică în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 1 al alin. (1) al art. 287 avea urmatorul conținut: "1. numele, domiciliul sau reședința părților;"

Pct. 1 al alin. (1) al art. 287 a fost modificat de pct. 41 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 287 a fost introdus de pct. 41 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 288

La cererea de apel se vor alatura atatea copii cati intimați sunt.

Apelul se depune la instanța a carei hotărâre se ataca, sub sancțiunea nulității*).

Președintele va înainta instanței de apel dosarul, împreună cu apelurile făcute, numai după împlinirea termenului de apel pentru toate părțile.

Cu toate acestea, apelul va fi trimis de îndată dacă s-a făcut cerere pentru suspendarea executării hotărârii primei instanțe.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 303 din 3 martie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 239 din 10 aprilie 2009 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 288 alin. 2 teza finală, "sub sancțiunea nulității", din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, începând cu data de 10 aprilie 2009, dispozițiile art. 288 alin. 2 teza finală, "sub sancțiunea nulității" din Codul de procedură civilă se suspendă de drept, urmând să-și înceteze efectele juridice începând cu data de 26 mai 2009, dacă legiuitorul nu intervine pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 289

(1) Președintele instanței de apel, îndată ce primește dosarul, va fixa termen de infatisare, potrivit dispozițiilor art. 114¹, și va dispune citarea părților.

(2) Totodata, președintele va dispune să se comunice intimatului, o dată cu citatia, o copie de pe cererea și de pe motivele de apel, împreună cu copiile certificate de pe inscripțiile alaturate și care nu au fost infatisate la prima instanță, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar intampinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecata.*)

(3) Dispozițiile art. 113 alin. 2 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Apelurile facute împotriva aceleiași hotărâri vor fi repartizate la o singură secție a instanței de apel.

*) Alin. (1) și (2) ale art. 289 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin [art. 1 pct. 96 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) și (2) ale art. 289 aveau următorul conținut:

"(1) Președintele instanței de apel, îndată ce primește dosarul, va fixa termen de infatisare, potrivit dispozițiilor art. 114, și va dispune citarea părților.

(2) Totodata, președintele va dispune să se comunice intimatului, o dată cu citatia, o copie de pe cererea de apel, împreună cu copiile certificate de pe inscripțiile alaturate și care nu au fost infatisate la prima instanță, punându-i-se în vedere să depună la dosar intampinare."

Articolul 290

Când apelurile facute împotriva aceleiași hotărâri au fost repartizate la secții deosebite, președintele ultimei secții investite va dispune trimiterea apelului la secția cea dintâi investită.

Articolul 291

(1) În cazul când intimatul nu a primit, în termenul prevăzut de art. 114¹, comunicarea motivelor de apel și a dovezilor invocate, va putea cere, la prima zi de infatisare, un termen înăuntrul caruia să depună la dosar intampinare.*)

(2) Dacă intimatul lipsește la prima zi de infatisare și instanța constată ca motivele de apel nu au fost comunicate, va dispune amanarea cauzei și efectuarea comunicării, iar dacă motivele nu au fost comunicate în termen, instanța va dispune amanarea cauzei cu îndeplinirea cerințelor art. 114¹ alin. 3 sau 4, după caz.

*) Art. 291 a fost modificat prin [art. 1 pct. 97 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 291 avea următorul conținut: "Art. 291. (1) În cazul când intimatul nu a primit, în termenul prevăzut de art. 114, comunicarea motivelor de apel și a dovezilor invocate, va putea cere, la prima zi de infatisare, un termen înăuntrul caruia să depună la dosar intampinare."

Alin (2) al art. 291 a fost modificat prin [art. 1 pct. 21 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)** publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 291 avea următorul conținut: "Dacă intimatul lipsește la prima zi de infatisare și instanța constată ca motivele de apel nu au fost comunicate, va dispune amanarea cauzei și efectuarea comunicării, iar dacă motivele nu au fost comunicate în termen, instanța va dispune amanarea cauzei cu îndeplinirea cerințelor art. 114 alin. 5."

Alin. (2) al art. 291 a fost modificat de pct. 42 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 292

(1) Părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât de cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în intampinare. Instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a caror necesitate rezultă din dezbateri.

(2) În cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau intampinarea nu cuprinde motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță.

*) Art. 292 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 98 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 292 avea următorul conținut: "Art. 292. Părțile nu se vor putea folosi, înaintea instanței de apel, de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât de cele invocate la prima instanță sau arătate în cererea de apel și în intampinare, afară de cazul prevăzut la art. 138."

Articolul 293

(1) Intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să adere la apelul făcut de partea potrivnică, printr-o cerere proprie, care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe. Cererea se poate face până la prima zi de infatisare.

(2) Dacă apelantul principal își retrage apelul sau dacă acesta este respins ca tardiv, ca inadmisibil ori pentru alte motive care nu implică cercetarea fondului, aderarea la apel prevăzută la alin. 1 rămâne fără efecte. Cu toate acestea, dacă aderarea s-a făcut înăuntrul termenului de apel, ea se considera apel principal.

*) Art. 293, cu o nouă redactare, a fost reintrodus prin [art. 1 pct. 99 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Initial [art. 293 a fost abrogat prin Decretul nr. 132 din 19 iunie 1952](#).

Articolul 293^{^1}

În caz de coparticipare procesuală, precum și atunci când la prima instanță au intervenit terțe persoane în proces, intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să declare apel împotriva altui intimat sau unei persoane care a figurat în prima instanță și care nu este parte în apelul principal, dacă acesta din urmă ar fi de natură să producă consecințe asupra situației sale juridice în proces. Dispozițiile art. 293 se aplică în mod corespunzător.

*) Art. 293^{^1} a fost introdus prin [art. 1 pct. 100 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Capitolul II

Judecarea apelului*)

*) Secțiunea a II-a devine Capitolul II prin [art. 1 pct. 101 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 294

(1) În apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot face alte cereri noi. Excepțiile de procedură și alte asemenea mijloace de apărare nu sunt considerate cereri noi.

(2) Se vor putea cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe. De asemenea, se va putea solicita compensația legală.

Articolul 295

(1) Instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță. Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu.

(2) Instanța va putea încuviința refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 292, dacă considera că sunt necesare pentru soluționarea cauzei.*)

*) Art. 295 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 102 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 295 avea următorul conținut: "Art. 295. Instanța de apel va putea încuviința refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, precum și administrarea altor probe, dacă le considera necesare pentru soluționarea cauzei."

Articolul 296

Instanța de apel poate păstra ori schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată. Apelantului nu i se poate însă crea în propria cale de atac o situație mai grea decât aceea din hotărârea atacată.

*) Art. 296 a fost modificat prin [art. 1 pct. 103 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 296 avea următorul conținut: "Art. 296. Instanța de apel poate păstra ori schimba în tot sau în parte hotărârea atacată."; modificat de [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) **) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 296 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 43 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#),

publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 297

(1) În cazul în care se constată că, în mod greșit, prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citată, instanța de apel va anula hotărârea atacată și va judeca procesul, evocând fondul. Cu toate acestea, în cazul în care prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, instanța de apel va anula hotărârea atacată și va trimite cauza spre rejudecare, o singură dată, primei instanțe sau altei instanțe egale în grad cu aceasta din aceeași circumscripție, dacă părțile au solicitat în mod expres luarea acestei măsuri prin cererea de apel ori prin întâmpinare. De asemenea, instanța de apel va anula hotărârea atacată și va trimite cauza spre rejudecare, o singură dată, primei instanțe sau altei instanțe egale în grad cu aceasta din aceeași circumscripție, în cazul în care judecata în primă instanță s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citată, iar partea a solicitat în mod expres luarea acestei măsuri prin cererea de apel. Dezlegarea dată problemelor de drept de către instanța de apel, ca și necesitatea administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorii fondului***).

(2) Dacă prima instanță s-a declarat competentă și instanța de apel stabilește ca a fost incompetentă, anulând hotărârea atacată, va trimite cauza spre judecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, afară de cazul când constată propria sa competență. În acest caz, precum și atunci când există vreun alt motiv de nulitate, iar prima instanță a judecat în fond, instanța de apel, anulând în tot sau în parte procedura urmata și hotărârea pronunțată, va reține procesul spre judecare.*)

Alin. (1) al art. 297 a fost modificat prin [art. 1 pct. 23 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001**](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 297 avea următorul conținut: "(1) În cazul în care se constată că, în mod greșit, prima instanță a rezolvat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citată, instanța de apel va desființa hotărârea atacată și va trimite cauza spre rejudecare primei instanțe."

*) Alin. (2) al art. 297 a fost modificat prin [art. 1 pct. 104 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 297 avea următorul conținut: "(2) Dacă hotărârea a fost desființată pentru lipsa de competență, cauza se trimite spre rejudecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent."

Alin. (1) al art. 297 a fost modificat de pct. 44 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1) al art. 297 a fost modificat de pct. 27 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

***) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5[^]1, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159[^]1, art. 281[^]2a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6[^]1, art. 315 alin. 3[^]1, precum și ale art. 329-330[^]7 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 298

Dispozițiile de procedura privind judecata în prima instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul titlu.*)

*) Art. 298 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 105 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 298 avea urmatorul conținut: "Art. 298. Dispozițiile de procedura privind judecata în prima instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul capitol."

Titlul V

Caile extraordinare de atac

Capitolul I

Recursul*)

*) Capitolul II - ""Recursul" - al Titlului IV - "Caile ordinare de atac" - din Cartea II va deveni "Capitolul I - Recursul" al Titlului V - "Caile extraordinare de atac", din Carte II conform [art. 1 pct. 106 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Secțiunea I

Termenul și formele recursului

Articolul 299

(1) Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului. Dispozițiile art. 282 alin. 2 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(1¹) Abrogat.

(2) Recursul se soluționează de instanța imediat superioară celei care a pronunțat hotărârea în apel.

(3) Abrogat.

Art. 299 a fost modificat prin [art. I pct 24 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare avea urmatorul conținut: "Art. 299. Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului."

Alin. (2) al [art. 299 a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (2) al [art. 299 a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Alin. (3) al [art. 299 a fost introdus de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Alin. (1) și (2) ale art. 299 au fost modificate de pct. 45 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 299 a fost abrogat de pct. 45 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1¹) al art. 299 a fost introdus de pct. 28 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (1¹) al art. 299 a fost abrogat de [art. IV din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 4 din 30 ianuarie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 31 ianuarie 2013.

**) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 967 din 20 noiembrie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 853 din 18 decembrie 2012, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 1¹ și art. 299 alin. 1¹ din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Conform art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții

Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 18 decembrie 2012-1 februarie 2013, dispozițiile invocate mai sus au fost considerate suspendate de drept, trebuind să-și fi încetat efectele juridice în data de 2 februarie 2013, dacă legiuitorul nu intervenea pentru abrogarea prevederilor atacate.

Articolul 300

(1) Recursul suspenda executarea hotărârii numai în cauzele privitoare la stramutarea de hotare, desființarea de construcții, plantatii sau a oricăror lucrări având o așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) La cerere, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea executării hotărârii recurate și în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1).

(3) Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată numai după depunerea unei cautiuni ce se va stabili, prin încheiere, cu ascultarea părților în camera de consiliu, scop în care acestea vor fi citate în termen scurt, chiar înainte de primul termen de judecată, dacă este cazul. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.*)

(4) Abrogat.**)

(5) Pentru motive temeinice, instanța poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. 3 aplicându-se în mod corespunzător.

*) Alin. (3) al art. 300 a fost modificat prin [art. 1 pct. 107 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 300 avea următorul conținut: "(3) Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată cu sau fără depunerea unei cautiuni ce se va stabili după ascultarea părților citate în camera de consiliu."

**) Alin. (4) al art. 300 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 108 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 300 avea următorul conținut: "(4) În cazuri urgente, președintele instanței de recurs poate dispune, la cerere, prin încheiere motivată, suspendarea executării și fără citarea părților, chiar înainte de primirea dosarului."

Alin. (5) al art. 300 a fost modificat prin [art. 1 pct. 109 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (5) al art. 300 avea următorul conținut: "(5) Instanța poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. 3 și 4 fiind aplicabile în mod corespunzător."

Alin. (5) al art. 300 a fost modificat pct. 46 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 301

Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 284 alin. 2-4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 301 a fost modificat prin [art. 1 pct. 25 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare art. 301 avea următorul conținut: "Art. 301. Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 284 se aplică în mod corespunzător."

Art. 301 a fost modificat pct. 47 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 302

Recursul se depune la instanța a carei hotărâre se ataca, sub sancțiunea nulității*).

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin **DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 737 din 24 iunie 2008**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 562 din 25 iulie 2008 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302 din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale în partea care prevede "sub sancțiunea nulității".

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curtii Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, în intervalul 25 iulie 2008-8 septembrie 2008, dispozițiile art. 302 din Codul de procedură civilă în partea care prevede "sub sancțiunea nulității" au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice în data de 9 septembrie 2008, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 302¹

Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni:

- a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în strainatate, va arata și domiciliul ales în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul*);
- b) indicarea hotărârii care se ataca;
- c) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea ca motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;
- d) semnatura.

La cererea de recurs se va atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii.

Art. 302¹ a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Art. 302¹ a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

*) Prin **DECIZIA CURȚII CONSTITUTIONALE nr. 176 din 24 martie 2005**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 356 din 27 aprilie 2005 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, constatându-se că textul de lege atacat este neconstituțional în ceea ce privește sancționarea cu nulitate absolută a omisiunii de a se preciza în cuprinsul cererii de recurs "numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar", precum și - dacă recurentul locuiește în strainatate - "domiciliul ales în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul".

Art. 147, alin. (1) din CONSTITUTIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede:

"(1) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstitutionale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curtii Constitutionale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstitutionale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstitutionale sunt suspendate de drept."

Articolul 303

- (1) Recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs sau înăuntrul termenului de recurs.
- (2) Termenul pentru depunerea motivelor se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.
- (3) Abrogat.
- (4) În cazurile în care Ministerul Public a participat în proces, se va depune o copie de pe motivele de casare pentru procuror.
- (5) Președintele instanței, care primește cererea de recurs, va putea să o înapoieze, părții prezente, dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, pentru a fi refacută, prelungind termenul de recurs cu 5 zile.
- (6) După împlinirea termenului de recurs pentru toate părțile, instanța a carei hotărâre este recurată va înainta instanței de recurs dosarul împreună cu dovezile de îndeplinire a procedurii de comunicare a hotărârii.

Alin. (3) al [art. 303 a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 304

Modificarea sau casarea unor hotărâri se poate cere în următoarele situații, numai pentru motive de nelegalitate:

1. când instanța nu a fost alcatuită potrivit dispozițiilor legale;
2. când hotărârea s-a dat de alți judecatori decât cei care au luat parte la dezbaterile în fond a pricinii;
3. când hotărârea s-a dat cu încălcarea competenței de ordine publică a altei instanțe, invocată în condițiile legii**);
4. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
5. când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedura prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. 2;
6. dacă instanța a acordat mai mult decât s-a cerut, ori ceea ce nu s-a cerut;
7. când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijina sau când cuprinde motive contradictorii ori straine de natura pricinii;
8. când instanța, interpretând greșit actul juridic dedus judecării, a schimbat natura ori înțelesul lamurit și vadit neîndoielnic al acestuia;
9. când hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii;
10. abrogat;
11. abrogat.

Preambulul art. 304 a fost modificat prin [art. 1 pct. 110*\) din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, preambulul art. 304 avea următorul conținut: "Casarea unei hotărâri se poate cere:"

Pct. 6 al art. 304 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 111 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 6 al art. 304 avea următorul conținut: "6. când instanța nu s-a pronunțat asupra unui capăt de cerere, a acordat mai mult decât s-a cerut ori ceea ce nu s-a cerut;"

Pct. 11 al art. 304 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 112 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 11 al art. 304 avea următorul conținut: "11. când hotărârea se întemeiază pe o greșeală gravă de fapt, decurgând dintr-o apreciere eronată a probelor administrate."

Partea introductivă a [art. 304 a fost modificată de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Punctul 110 al [art. 1 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000 a fost abrogat de pct. 48 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Punctul 10 al art. 304 a fost abrogat de pct. 49 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Pct. 3 al art. 304 a fost modificat de pct. 29 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

**) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț;

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 304¹

Recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.

Articolul 305

În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor, care pot fi depuse până la închiderea dezbaterilor.

Art. 305 a fost modificat de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Articolul 306

(1) Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. 2.

(2) Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu de instanța de recurs, care însă este obligată să le pună în dezbateri părților.

(3) Indicarea greșită a motivelor de recurs nu atrage nulitatea recursului dacă dezvoltarea acestora face posibilă încadrarea lor într-unul din motivele prevăzute de art. 304.

Articolul 307

Abrogat.*)

*) Art. 307 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 308 *)

(1) Președintele instanței, după ce va constata că procedura de comunicare a hotărârii a fost indeplinită, va fixa termen de judecată și va dispune citirea părților și comunicarea motivelor de recurs.

(2) Intimatul este obligat să depună întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată.

(3) Abrogat.

(4) Abrogat.

(5) Abrogat.

Alin. (2) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 113 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 308 avea următorul conținut: "(2) Intimatul va putea depune întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată."

Alin. (3) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 114 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 308 avea următorul conținut: "(3) Președintele, fixând termenul de judecată, poate desemna un judecător pentru întocmirea unui raport asupra recursului. La Curtea Supremă de Justiție raportul se întocmește de un judecător sau de un magistrat asistent."

Alin. (4) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 115 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 308 avea următorul conținut: "(4) Raportul va cuprinde, pe scurt, arătarea obiectului cererii de chemare în judecată, soluția recurată, precum și temeiurile acesteia, în măsura în care este nevoie pentru soluționarea recursului."

Art. 308 a fost modificat*) de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

*) Modificarea [art. 308 prin ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) a fost abrogată de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004, astfel ca [art. 308 a revenit la forma actualizată prin Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#).

Alin. (3) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 4 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

A se vedea și [DECIZIA nr. 194 din 27 aprilie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 523 din 10 iunie 2004.

Alin. (3) și (4) ale art. 308 au fost abrogate de pct. 50 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (5) al art. 308 a fost abrogat de pct. 51 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea II

Judecarea recursului și efectele casării

Articolul 309

- (1) Președintele va da cuvântul părților după citirea raportului.*)
- (2) Procurorul vorbește cel din urma, afară de cazul când este parte principală sau recurent.

Alin. (1) al [art. 309 a fost modificat*](#) de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

*) Modificarea alin. (1) al [art. 309 prin ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) a fost abrogată de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004, astfel ca art. 309 a revenit la forma inițială.

Articolul 310

Dacă nu se dovedește, la prima zi de infatisare, ca recursul a fost depus peste termen sau dacă aceasta dovada nu reiese din dosar, el se va socoti făcut în termen.

Articolul 311

- (1) Hotărârea casată nu are nici o putere.
- (2) Actele de executare sau de asigurare făcute în puterea unei asemenea hotărâri sunt desființate de drept, dacă instanța de recurs nu dispune altfel.

Articolul 312

- (1) Instanța poate admite recursul, îl poate respinge sau anula ori poate constata perimarea lui.
- (2) În caz de admitere a recursului, hotărârea atacată poate fi modificată sau casată, în tot sau în parte.
- (3) Modificarea hotărârii atacate se pronunță pentru motivele prevăzute de art. 304 pct. 6, 7, 8 și 9, iar casarea pentru cele prevăzute de art. 304 pct. 1, 2, 3, 4 și 5, precum și în toate cazurile în care instanța a carei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului sau modificarea hotărârii nu este posibilă, fiind necesară administrarea de probe noi. Dacă sunt găsite întemeiate mai multe motive, dintre care unele atrag modificarea, iar altele casarea, instanța de recurs va casa în întregime hotărârea atacată pentru a se asigura o judecată unitară.
- (4) În caz de casare, curțile de apel și tribunalele vor rejudeca pricina în fond, fie la termenul când a avut loc admiterea recursului, situație în care se pronunță o singură decizie, fie la un alt termen stabilit în acest scop.
- (5) Cu toate acestea, în cazul în care instanța a carei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterile fondului, instanța de recurs, după casare, trimite cauza spre rejudecare instanței care a pronunțat hotărârea casată sau altei instanțe de același grad.
- (6) În caz de casare a hotărârii atacate, pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 3, instanța va trimite dosarul spre judecare instanței judecătorești competente sau organului cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii, iar pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 4 va respinge cererea ca inadmisibilă.
- (6¹) Casarea cu trimitere poate fi dispusă o singură dată în cursul procesului pentru cazul în care instanța a cărei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului, pentru cazul în care judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterile fondului, respectiv pentru cazul casării pentru lipsă de competență. În cazul în care, după casarea cu trimitere potrivit alin. 5 sau 6, intervine o nouă casare în aceeași cauză, tribunalele și curțile de apel vor rejudeca în fond cauza, dispozițiile alin. 4 fiind aplicabile**).
- (7) Dacă instanța de recurs constată ca ea însăși era competența să soluționeze pricina în prima instanță sau în apel, va casa hotărârea recurată și va soluționa cauza potrivit competenței sale.*)

*) Art. 312 a fost modificat prin [art. 1 pct. 116 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 308 avea următorul conținut: " (1) Curțile de apel și tribunalele, în caz de casare, vor judeca pricina în fond.

- (2) Cu toate acestea, în cazul în care instanța, a carei hotărâre este recurată, a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citată la administrarea probelor și la dezbaterile fondului, instanța de recurs, după casare, trimite cauza spre rejudecare instanței care a pronunțat hotărârea casată sau altei instanțe de același grad. În cazul casării pentru lipsă de competență, cauza se trimite spre rejudecare instanței competente sau organului cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii.
- (3) Dacă instanța de recurs constată ca ea însăși era competența să soluționeze pricina în prima instanță sau în apel, va casa hotărârea recurată și va soluționa cauza potrivit competenței sale."

Alin. (3) al art. 312 a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (3) al art. 312 a fost modificat de pct. 52 al art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (6¹) al art. 312 a fost introdus de pct. 30 al art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

**) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 313

Înaltă Curte de Casatie și Justiție, în caz de casare, trimite cauza spre o noua judecata instanței care a pronunțat hotărârea casata ori, atunci când interesele bunei administrări a justiției o cer, altei instanțe de același grad, cu excepția cazului casării pentru lipsa de competență, când trimite cauza instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent potrivit legii.

Articolul 314

Înaltă Curte de Casatie și Justiție hotărâște asupra fondului pricinii în toate cazurile în care casează hotărârea atacată numai în scopul aplicării corecte a legii la împrejurări de fapt ce au fost deplin stabilite.

Articolul 315

(1) În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate, precum și asupra necesității administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecatorii fondului.*)

(2) Când hotărârea a fost casată pentru nerespectarea formelor procedurale, judecata va reîncepe de la actul anulat.

(3) După casare, instanța de fond va judeca din nou, ținând seama de toate motivele invocate înaintea instanței a cărei hotărâre a fost casată.

(3¹) În cazul rejudecării după casare, cu reținere sau cu trimitere, sunt admisibile orice probe prevăzute de lege***).

(4) La judecarea recursului, precum și la rejudecarea procesului după casarea hotărârii de către instanța de recurs, dispozițiile art. 296 sunt aplicabile în mod corespunzător.**)

*) Alin. (1) al art. 315 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 117 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 315 avea următorul continut: " (1) În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate sunt obligatorii pentru judecatorii fondului."

**) Alin. (4) al art. 315 a fost introdus prin art. 1 pct. 118 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (3¹) al art. 315 a fost introdus de pct. 31 al art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

***) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 316

Dispozițiile de procedura privind judecata în apel se aplică și în instanța de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în acest capitol.

Capitolul I¹ Contestația în anulare*)

*) Capitolul I - "Contestația în anulare" din Titlul V - "Căile extraordinare de atac" - al Cartii II devine "Capitolul I¹ - Contestația în anulare" al Titlului V al Cartii II, conform [art. 1 pct. 119 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 317

(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare, pentru motivele arătate mai jos, numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe calea apelului sau recursului:*)

1. când procedura de chemare a părții, pentru ziua când s-a judecat pricina, nu a fost îndeplinită potrivit cu cerințele legii;
2. când hotărârea a fost dată de judecatori cu calcarea dispozițiilor de ordine publică privitoare la competența.

(2) Cu toate acestea, contestația poate fi primită pentru motivele mai sus-arătate, în cazul când aceste motive au fost invocate prin cererea de recurs, dar instanța le-a respins pentru ca aveau nevoie de verificări de fapt sau dacă recursul a fost respins fără ca el să fi fost judecat în fond.

*) Preambulul alin.(1) al art. 317 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 120 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, preambulul alin. (1) al art. 317 avea urmatorul conținut: "Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare, pentru motivele mai jos arătate, numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe căile ordinare de atac:"

Articolul 318

(1) Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație când dezlegarea data este rezultatul unei greseli materiale sau când instanța, respingând recursul sau admitându-l numai în parte, a omis din greșeala să cerceteze vreunul dintre motivele de modificare sau de casare.

(2) Abrogat.)

Alin. (1) al art. 318 a fost modificat prin [art. 1 pct. 26 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare alin. 1 al art. 318 avea urmatorul conținut: "(1) Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație, când dezlegarea data este rezultatul unei greseli materiale, sau când instanța, respingând recursul sau admitându-l numai în parte, a omis din greșeala să cerceteze vreunul din motivele de casare."

Alin. (2) al art. 318 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 121 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 318 avea urmatorul conținut: "(2) Dispozițiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și în cazul în care judecătoria, potrivit prevederilor unei legi speciale, judeca în ultima instanță."

Alin. (1) al art. 318 a fost modificat de pct. 53 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 319

(1) Contestația se introduce la instanța a carei hotărâre se ataca.

(2) Contestația se poate face oricând înainte de începutul executării silite, iar în timpul ei, până la împlinirea termenului stabilit la art. 401 alin. 1 lit. b) sau c). Împotriva hotărârilor irevocabile care nu se aduc la îndeplinire pe cale de executare silită, contestația poate fi introdusă în termen de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștința de hotărâre, dar nu mai târziu de un an de la data când hotărârea a rămas irevocabilă.

Alin. (2) al art. 319 a fost modificat de pct. 17 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (2) al art. 319 a fost modificat de pct. 54 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 319¹

Instanța poate suspenda executarea hotărârii a carei anulare se cere, sub condiția depunerii unei cautiuni. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 319¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 27 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 319¹ a fost introdus de pct. 54 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 320

(1) Contestația se judecă de urgență și cu precădere.

(2) Intimpinarea este obligatorie și se depune la dosar cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată.*)

(3) Hotărârea dată în contestație este supusă aceluiași cai de atac ca și hotărârea atacată.

*) Alin (2) al art. 320 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 122 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (2) al art. 320 avea următorul conținut: "(2) Intimpinarea nu este obligatorie."

Articolul 321

Nu se poate face o nouă contestație pentru motive ce au existat la data celei dintâi.

Capitolul II

Revizuirea hotărârilor

La articolele 322 alineatul 1, 323 alineatul 1, 324 punctele 1 și 5 și 327 alineatul 1, noțiunea "hotărâre desăvârșită" a fost înlocuită cu "hotărâre definitivă" de pct. 18 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 322

Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri data de o instanța de recurs atunci când evoca fondul, se poate cere în următoarele cazuri:

1. dacă dispozitivul hotărârii cuprinde dispoziții potrivnice ce nu se pot aduce la îndeplinire;
2. dacă s-a pronunțat asupra unor lucruri, care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut, ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;
3. dacă obiectul pricinii nu se afla în ființă;
4. dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecata, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricina sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecatii ori dacă un magistrat a fost sancționat disciplinar pentru exercitarea funcției cu rea-credință sau

grava neglijenta în acea cauza; În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii****).

5. dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit inscripții doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi infatisate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau s-a modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere;**)

6. dacă statul ori alte persoane juridice de drept public sau de utilitate publică, disparuții, incapabilii sau cei puși sub curatela sau consiliu judiciar***) nu au fost aparati deloc sau au fost aparati cu viclenie de cei insarcinați să-i apere;

7. dacă există hotărâri definitive potrivnice date de instanțe de același grad sau de grade deosebite, în una și aceeași pricină, între aceleasi persoane, având aceeași calitate.

Aceste dispoziții se aplică și în cazul când hotărârile potrivnice sunt date de instanțe de recurs. În cazul când una dintre instanțe este Înalta Curte de Casație și Justiție cererea de revizuire se va judeca de această instanță;

8. dacă partea a fost împiedicată să se infatiseze la judecata și să instiinteze instanța despre aceasta dintr-o împrejurare mai presus de voința sa.

9. dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continua să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate*****).

10. dacă, după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională legea, ordonanța ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care a făcut obiectul acelei excepții ori alte dispoziții din actul atacat, care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate de prevederile menționate în sesizare.

*) Punctul 4 al art. 322 a fost modificat prin [art. 1 pct. 123 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (4) al art. 322 avea următorul continut: "4. dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecata, a fost condamnat irevocabil pentru o infracțiune privitoare la pricina sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui inscripție declarat fals în cursul sau în urma judecatii, sau dacă partea care a jurat a fost condamnată irevocabil pentru fals;"

**) Punctul 5 al art. 322 a fost modificat prin [art. 1 pct. 124 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (5) al art. 322 avea următorul continut: "5. dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit inscripții doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi infatisate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a revizuit hotărârea unei instanțe penale sau administrative pe care ea s-a întemeiat;"

Punctul 9 al [art. 322 a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Punctul 10 al art. 322 a fost introdus de pct. 1 al [art. II din LEGEA nr. 177 din 28 septembrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 672 din 4 octombrie 2010.

***) În actuala reglementare, institutia consiliului judiciar nu mai exista.

Punctul 4 al art. 322 a fost modificat de pct. 55 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#)****), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

****) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 66 din 31 ianuarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 142 din 25 februarie 2008, a fost admisă excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile [art. I pct. 55 din Legea nr. 219/2005](#) privind aprobarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, prin care s-a eliminat din cuprinsul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă textul în conformitate cu care "[...] În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii".

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile [art. I, pct. 55 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#) prin care au fost eliminate din cuprinsul art. 322 pct. 4 dispozițiile de mai sus, sunt suspendate începând cu data de 25 februarie 2008, iar începând cu data de 10 aprilie 2008, și-au încetat efectele juridice.

În aceste condiții, dispozițiile eliminate din cuprinsul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă "În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii" urmează să se aplice după încetarea efectelor juridice ale [art. I, pct. 55 din Legea nr. 219/2005](#) prin care s-au eliminat dispozițiile invocate din art. 322 pct. 4.

*****) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 233 din 15 februarie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 340 din 17 mai 2011 a fost admisă excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi și libertăți fundamentale, încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, în intervalul 17 mai 2011-1 iulie 2011, dispozițiile menționate mai sus au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 2 iulie 2011, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituționale.

Articolul 323

(1) Cererea de revizuire se îndreaptă la instanța care a dat hotărârea rămasă definitivă și a carei revizuire se cere.

(2) În cazul art. 322 pct. 7 cererea de revizuire se va îndrepta la instanța mai mare în grad față de instanța sau instanțele care au pronunțat hotărârile potrivnice. Când cele doua instanțe care au dat hotărârile potrivnice fac parte din circumscriptii judecătorești deosebite, instanța mai mare în grad la care urmează să se îndrepte cererea de revizuire va fi aceea a instanței care a dat prima hotărâre.

Articolul 324

(1) Termenul de revizuire este de o luna și se va socoti:

1. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 1, 2 și 7 al. 1, de la comunicarea hotărârilor definitive, iar când hotărârile au fost date de instanțe de recurs după evocarea fondului, de la pronunțare; pentru hotărârile prevăzute la punctul 7 al. 2 de la pronunțarea ultimei hotărâri;
2. în cazul prevăzut de art. 322 pct. 3, de la cel din urma act de executare;
3. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 4, din ziua în care partea a luat cunoștința de hotărârea instanței penale de condamnare a judecătorului, martorului sau expertului ori de hotărârea care a declarat fals înscrisul. În lipsa unei astfel de hotărâri termenul curge de la data când partea a luat cunoștința de împrejurările pentru care constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai tarziu de 3 ani de la data producerii acestora; *)
4. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 5, din ziua în care s-au descoperit înscrisurile ce se invoca ori, după caz, din ziua în care partea a luat cunoștința de hotărârea desființată sau modificată pe care s-a întemeiat hotărârea a carei revizuire se cere; **)
5. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 6, de la comunicarea hotărârii definitive făcută statului ori celorlalte persoane de drept public sau de utilitate publică, sau de la întoarcerea disparutului ori de la dobândirea capacității; în aceste din urma doua cazuri termenul fiind de 6 luni.

(2) În cazul art. 322 pct. 8 termenul de revizuire este de 15 zile și se socoteste de la încetarea împiedicării.

(3) Pentru motivele prevăzute la art. 322 pct. 9 și 10, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv a deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*) Pct. 3 al alin (1) al art. 324 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 125 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 3 al alin (1) al art. 324 avea urmatorul continut: "3. în cazul prevăzut de art. 322 pct. 4, din ziua în care partea a luat cunoștința de hotărârea instanței penale de condamnare a judecătorului, martorului, expertului, sau părții care a jurat sau de hotărârea care a declarat falsitatea înscrisurilor;"

**) Pct. 4 al alin (1) al art. 324 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 126 din Ordonanța de urgența nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al alin (1) al art. 324 avea urmatorul continut: "4. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 5, din ziua în care s-a descoperit înscrisul;"

Alin. (3) al [art. 324 a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (3) al art. 324 a fost modificat de pct. 2 al [art. II din LEGEA nr. 177 din 28 septembrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 672 din 4 octombrie 2010.

Articolul 325

Instanța poate suspenda executarea hotărârii a carei revizuire se cere, sub condiția dării unei cautiuni. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

*) Art. 325 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 127 din Ordonanța de urgența nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 325 avea urmatorul continut: "Instanța poate suspenda executarea hotărârii a carei revizuire se cere, sub condiția dării unei cautiuni;"

Articolul 326

- (1) Cercetarea de revizuire se judeca potrivit dispozițiilor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.
- (2) Intampinarea este obligatorie și se depune la dosar cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată. *)
- (3) Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază. **)

*) Alin (2) al art. 326 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 128 din Ordonanța de urgența nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (2) al art. 328 avea urmatorul continut: "(2) Intimpinarea nu este obligatorie."

**) Alin. (3) al art. 326 a fost introdus prin [art. 1 pct. 129 din Ordonanța de urgența nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 327

- (1) Dacă instanța incuviințează cererea de revizuire, ea va schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată, iar în cazul hotărârilor definitive potrivnice, ea va anula cea din urma hotărâre.
- (2) Se va face aratare de hotărârea dată în revizuire, în josul originalului hotărârii revizuite.

Articolul 328

- (1) Hotărârea asupra revizuirii este supusă cailor de atac prevăzute de lege pentru hotărârea revizuită.
- (2) Dacă revizuirea s-a cerut pentru hotărâri potrivnice calea de atac este recursul, cu excepția cazului în care instanța de revizuire este Înalta Curte de Casație și Justiție, a carei hotărâre este irevocabilă.

Alin. (2) al art. 328 a fost modificat de pct. 56 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Titlul VI Recursul în interesul legii

Prin [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003, Cap. III din titlul V al Cartii a- 2-a devine Titlul VI al Cartii a-II-a,

Articolul 329*)

Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

*) Art. 329 a fost modificat prin [art. 1 pct. 130 din Ordonanța de urgența nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 329 avea urmatorul continut: "(1) Procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, are dreptul, pentru a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul țării, să ceară Curții Supreme de Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești.

Art. 329 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 57 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 329 a fost modificat de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 329¹ - 329²

Abrogate.*)

*) Art. 329¹ - 329² au fost abrogate prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 330

Abrogat.

Art. 330 a fost modificat prin [art. 1 pct. 131 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 330 avea urmatorul continut: "Procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile pentru următoarele motive:

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;"

Pct. 2 al art. 330 a fost modificat prin [art. 1 pct. 28 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, pct. 2 al art. 330 avea urmatorul continut: "2. când s-au savirsit infractiuni de către judecatori în legătură cu hotărârea pronunțată."

[Art. 330 a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330¹

Abrogat.

Art. 330¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 29 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, art. 330¹ avea urmatorul continut: "Recursul în anulare se poate deplasa oricând."

[Art. 330¹ a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330².

Abrogat.

Alin. (2) al art. 330² a fost modificat prin [art. 1 pct. 133 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 330² avea urmatorul continut: "(2) După introducerea recursului în anulare, instanța poate să dispună suspendarea executării hotărârilor sau sa revina asupra suspendărilor acordate."

Alin. (1) al art. 330² a fost modificat prin [art. 1 pct. 30 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 330² avea urmatorul continut: "Procurorul general poate dispune pe termen limitat suspendarea executării hotărârilor judecătorești înainte de introducerea recursului în anulare."

Art. 330² a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330³

Abrogat.

Alin. (2) al art. 330³ a fost modificat prin art. 1 pct. 134 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 330³ avea următorul conținut: "(2) Judecata recursului în anulare se face cu participarea procurorului, care expune motivele acestui recurs și va pune concluzii."

Art. 330³ a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330⁴

Abrogat.

Art. 330⁴ a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330⁵*)

Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești irevocabile, care se anexează cererii.

Art. 330⁵ a fost introdus de pct. 33 al art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 330⁶*)

Recursul în interesul legii se judecă de un complet format din președintele sau, în lipsa acestuia, din vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președinții de secții din cadrul acesteia, precum și un număr de 20 de judecători, din care 14 judecători din secția în a cărei competență intră problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești și câte 2 judecători din cadrul celorlalte secții. Președintele completului este președintele, respectiv vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În cazul în care problema de drept prezintă interes pentru două sau mai multe secții, președintele sau, după caz, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție va stabili numărul judecătorilor din secțiile interesate care vor intra în compunerea completului prevăzut la alin. 1, celelalte secții urmând a fi reprezentate potrivit dispozițiilor aceluiași alineat.

După sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele sau, după caz, vicepreședintele acesteia va lua măsurile necesare pentru desemnarea aleatorie a judecătorilor din cadrul secției în a cărei competență intră problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, precum și a judecătorilor din celelalte secții ce intră în alcătuirea completului prevăzut la alin. 1.

La primirea cererii, președintele completului va desemna un judecător din cadrul secției în a cărei competență intră problema de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, pentru a întocmi un raport

asupra recursului în interesul legii. În cazul în care problema de drept prezintă interes pentru două sau mai multe secții, președintele completului va desemna câte un judecător din cadrul acestor secții pentru întocmirea raportului. Raportorii nu sunt incompatibili.

În vederea întocmirii raportului, președintele completului poate solicita unor specialiști recunoscuți opinia scrisă asupra problemelor de drept soluționate diferit.

Raportul va cuprinde soluțiile diferite date problemei de drept și argumentele pe care se fundamentează, jurisprudența relevantă a Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții de Justiție a Uniunii Europene și opinia specialiștilor consultați, dacă este cazul, precum și doctrina în materie. Totodată, judecătorul sau, după caz, judecătorii raportori vor întocmi proiectul soluției ce se propune a fi dată recursului în interesul legii.

Ședința completului se convoacă de președintele acestuia, cu cel puțin 20 de zile înainte de desfășurarea acesteia. Odată cu convocarea, fiecare judecător va primi o copie a raportului și a soluției propuse.

La ședință participă toți judecătorii completului. Dacă există motive obiective, aceștia vor fi înlocuiți cu respectarea regulilor prevăzute la alin. 3.

Recursul în interesul legii se susține în fața completului, după caz, de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurorul desemnat de acesta, de judecătorul desemnat de colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv al curții de apel ori de Avocatul Poporului sau de un reprezentant al acestuia.

Recursul în interesul legii se judecă în cel mult 3 luni de la data sesizării instanței, iar soluția se adoptă cu cel puțin două treimi din numărul judecătorilor completului. Nu se admit abțineri de la vot.

Art. 330⁶ a fost introdus de pct. 33 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 330⁷*)

Asupra cererii, completul se pronunță prin decizie.

Decizia se pronunță numai în interesul legii și nu are efecte asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese.

Decizia se motivează în termen de cel mult 30 de zile de la pronunțare și se publică în cel mult 15 zile de la motivare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 330⁷ a fost introdus de pct. 33 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281²a, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Cartea a III - a

Dispozitii generale privitoare la procedurile necontencioase

Articolul 331

Cererile pentru dezlegarea cărora este nevoie de mijlocirea instanței fără însă să se urmărească stabilirea unui drept potrivit față de o altă persoană, precum sunt cele privitoare la darea autorizațiilor judecătorești, sau la luarea unor măsuri legale de supraveghere, ocrotire ori asigurare, sunt supuse dispozițiilor de procedura mai jos arătate.

Articolul 332

Cererile necontencioase care sunt în legătură cu o lucrare sau o pricină în curs la o instanță sau pe care aceasta a dezlegat-o, ori dacă au ca obiect eliberarea unor inscripții, titluri sau valori aflate în depozitul unei instanțe, se vor îndrepta la acea instanță.

Articolul 333

(1) Cererea va cuprinde numele și domiciliul celui care o face și ale persoanelor pe care acesta cere să fie chemate înaintea instanței, precum și aratarea pe scurt a obiectului, motivarea cererii și semnatura.

(2) Ea va fi însoțită de inscripțiile pe care se sprijină.

Articolul 334

(1) Instanța își verifică competența din oficiu, putând cere părții lamuririle necesare.

(2) Dacă instanța se declară incompetentă va trimite dosarul instanței în drept să hotărască.

Articolul 335

Dacă cererea, prin însuși cuprinsul ei sau prin obiectele ridicate de persoanele citate sau care intervin, prezintă caracter contencios, instanța o va respinge.

Articolul 336

(1) Încheierea prin care se încuviințează cererea este executorie. Ea este supusă recursului.

(2) Termenul de recurs va curge de la pronunțare, pentru cei care au fost de față, și de la comunicare, pentru cei care au lipsit.

(3) Recursul poate fi făcut de orice persoană interesată, chiar dacă nu a fost citată la dezlegarea cererii.

(4) Executarea încheierii poate fi suspendată de instanța de recurs cu sau fără cautiune.

(5) Recursul se judecă în camera de consiliu.

Art. 336 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 59 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 337

Încheierile nu au puterea lucrului judecat.

Articolul 338

(1) Procedura prevăzută în articolele de mai sus se întregeste cu dispozițiile de procedura contencioasă, în măsura în care nu sunt potrivnice naturii necontencioase a cererii.

(2) Materiile necontencioase cu privire la care legea prevede o procedură specială rămân supuse dispozițiilor speciale, care se vor întregi cu cele prevăzute în cuprinsul cartii de față.

Articolul 339

(1) Procedura necontencioasă se aplică și în cazurile în care legea da în caderea prezidintelui instanței luarea unor măsuri cu caracter necontencios.

(2) În aceste cazuri, președintele este ținut să pronunțe încheierea în termen de cel mult 3 zile de la primirea cererii.

(3) Recursul împotriva încheierii date de președintele judecatoriei se judeca de tribunal, iar recursul împotriva încheierii date de președintele tribunalului sau curții de apel se judeca de un complet al instanței respective.

*) Alin. (3) al art. 339 a fost modificat prin [art. 1 pct. 135 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 339 avea urmatorul continut: "(3) Apelul împotriva încheierii date de judecătorul de la judecatorie se judeca de tribunal, iar apelul împotriva încheierii date de președintele tribunalului sau Curții de apel se judeca de completul instanței respective."

Alin. (3) al art. 339 a fost modificat de pct. 60 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Cartea a IV - a

Despre arbitraj

Cartea a IV-a a fost modificată de pct. 20 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 340

Persoanele care au capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor pot conveni să soluționeze pe calea arbitrajului litigiile patrimoniale dintre ele, în afară de acelea care privesc drepturi asupra cărora legea nu permite să se facă tranzacție.

Articolul 340¹

Arbitrajul poate fi încredințat, prin convenția arbitrală, uneia sau mai multor persoane, investite de părți sau în conformitate cu acea convenție să judece litigiul și să pronunțe o hotărâre definitivă și obligatorie pentru ele. Arbitrul unic sau, după caz, arbitrii investiți constituie, în sensul dispozițiilor de față, tribunalul arbitral.

Articolul 341

(1) Arbitrajul se organizează și se desfășoară potrivit convenției arbitrale, încheiate conform cu prevederile cap. II.

(2) Sub rezerva respectării ordinii publice sau a bunelor moravuri, precum și a dispozițiilor imperative ale legii, părțile pot stabili prin convenția arbitrală sau prin act scris încheiat ulterior, fie direct, fie prin referire la o anumită reglementare având ca obiect arbitrajul, normele privind constituirea tribunalului arbitral, numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor, termenul și locul arbitrajului, normele de procedură pe care tribunalul arbitral trebuie să le urmeze în judecarea litigiului, inclusiv procedura unei eventuale concilierii prealabile, repartizarea între părți a cheltuielilor arbitrale, conținutul și forma hotărârii arbitrale și, în general, orice alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.

(3) În lipsa unor asemenea norme, tribunalul arbitral va putea reglementa procedura de urmat așa cum va socoti mai potrivit.

(4) Dacă nici tribunalul arbitral nu a stabilit aceste norme, se vor aplica dispozițiile ce urmează.

Articolul 341¹

Părțile pot conveni ca arbitrajul să fie organizat de o instituție permanentă de arbitraj sau de o terță persoană.

Articolul 342

(1) Pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului, partea interesată poate sesiza instanța de judecată care, în lipsa convenției arbitrale, ar fi fost competența să judece litigiul în fond, în prima instanță.

(2) În cazul în care părțile au încheiat convenția arbitrală în cursul judecării litigiului la o instanță judecătorească, aceasta devine competența să soluționeze cererile prevăzute în alin. 1.

(3) Instanța va soluționa aceste cereri de urgență și cu precădere, cu procedura ordonanței președintelui.

Capitolul II

Convenția arbitrală

Articolul 343

(1) Convenția arbitrală se încheie, în scris, sub sancțiunea nulității.

(2) Ea se poate încheia fie sub forma unei clauze compromisorii, înscrisă în contractul principal, fie sub forma unei înțelegeri de sine stătătoare, denumită compromis.

Articolul 343¹

(1) Prin clauza compromisorie părțile convin ca litigiile ce se vor naște din contractul în care este inserată sau în legătură cu acesta să fie soluționate pe calea arbitrajului, aratându-se numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

(2) Validitatea clauzei compromisorii este independentă de valabilitatea contractului în care a fost înscrisă.

Articolul 343²

Prin compromis părțile convin ca un litigiu ivit între ele să fie soluționat pe calea arbitrajului, aratându-se, sub sancțiunea nulității, obiectul litigiului și numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

Articolul 343³

(1) Încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul care face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

(2) Tribunalul arbitral își verifică propria sa competență de a soluționa un litigiu și hotărăște în această privință printr-o încheiere care se poate desființa numai prin acțiunea în anulare introdusă împotriva hotărârii arbitrale, conform art. 364.

Articolul 343⁴

(1) În cazul în care părțile în proces au încheiat o convenție arbitrală, pe care una dintre ele o invocă în instanța judecătorească, aceasta își verifică competența.

(2) Instanța va reține spre soluționare procesul dacă:

a) pârâtul și-a formulat apărările în fond, fără nici o rezervă întemeiată pe convenția arbitrală;

b) convenția arbitrală este lovită de nulitate ori este inoperantă;

c) tribunalul arbitral nu poate fi constituit din cauze vadii imputabile paratului în arbitraj.

(3) În celelalte cazuri, instanța judecătorească, la cererea uneia dintre părți, se va declara incompetentă, dacă va constata că există convenție arbitrală.

(4) În caz de conflict de competență, hotărăște instanța judecătorească ierarhic superioară instanței înaintea careia s-a ivit conflictul.

Capitolul III

Arbitrii. Constituie tribunalului arbitral. Termenul și locul arbitrajului

Articolul 344

Poate fi arbitru orice persoană fizică, de cetățenie română, care are capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor.

Articolul 345

(1) Părțile stabilesc dacă litigiul se judecă de un arbitru unic sau de doi ori de mai mulți arbitri.

(2) Dacă părțile n-au stabilit numărul arbitrilor, litigiul se judecă de trei arbitri, câte unul numit de fiecare dintre părți, iar al treilea - supraarbitrul - desemnat de cei doi arbitri.

(3) Dacă există mai mulți reclamanti sau mai mulți parati, părțile care au interese comune vor numi un singur arbitru.

Articolul 346

Este nulă clauza din convenția arbitrală care prevede dreptul uneia dintre părți de a numi arbitru în locul celeilalte părți sau de a avea mai mulți arbitri decât cealaltă parte.

Articolul 347

(1) Arbitrii sunt numiți, revocați sau înlocuiți conform convenției arbitrale.

(2) Când arbitrul unic sau, după caz, arbitrii nu au fost numiți prin convenția arbitrală și nici nu s-a prevăzut modalitatea de numire, partea care vrea să recurgă la arbitraj invită cealaltă parte, în scris, să procedeze la numirea lor.

(3) În comunicare se arată numele, domiciliul și, pe cât posibil, datele personale și profesionale ale arbitrului unic propus sau ale arbitrului desemnat de partea care vrea să recurgă la arbitraj, precum și enunțarea succintă a pretențiilor și a temeiului lor.

Articolul 348

Partea careia i s-a făcut comunicarea trebuie să transmită, la rândul său, în termen de 10 zile de la primirea acesteia, răspunsul la propunerea de numire a arbitrului unic sau, după caz, numele, domiciliul și, pe cât posibil, datele personale și profesionale ale arbitrului desemnat de ea.

Articolul 349

Acceptarea însărcinării de arbitru trebuie să fie făcută în scris și comunicată părților în termen de 5 zile de la data primirii propunerii de numire.

Articolul 350

Cei doi arbitri vor proceda la numirea supraarbitrului, în termen de 10 zile de la ultima acceptare. Supraarbitrul se va conforma prevederilor art. 449.

Articolul 351

(1) În caz de neînțelegere între părți cu privire la numirea arbitrilor unic sau dacă o parte nu numeste arbitrul ori dacă cei doi arbitri nu cad de acord asupra persoanei supraarbitrului, partea care vrea să recurgă la arbitraj poate cere instanței judecătorești să procedeze la numirea arbitrilor ori, după caz, a supraarbitrului.

(2) Încheierea de numire se va da în termen de 10 zile de la sesizare, cu citirea părților. Ea nu este supusă cailor de atac.

Articolul 351¹

(1) Arbitrul poate fi recuzat pentru cauze care pun la îndoială independența și imparțialitatea sa. Cauzele de recuzare sunt cele prevăzute pentru recuzarea judecătorilor. Poate constitui o cauză de recuzare și neîndeplinirea condițiilor de calificare sau a altor condiții privitoare la arbitraj, prevăzute în convenția arbitrală.

(2) O parte nu poate recuza arbitrul numit de ea decât pentru cauze survenite după numire.

(3) Persoana care știe că în privința sa există o cauză de recuzare este obligată să instiinteze părțile și pe ceilalți arbitri mai înainte de a fi acceptat însărcinarea de arbitru, iar dacă asemenea cauze survin după acceptare, de îndată ce le-a cunoscut.

(4) Această persoană nu poate participa la judecarea litigiului decât dacă părțile, instiintate potrivit alineatului precedent, comunică în scris că înțeleg să nu ceară recuzarea. Chiar în acest caz, ea are dreptul să se abțină de la judecarea litigiului, fără ca abținerea să însemne recunoașterea cauzei de recuzare.

Articolul 351²

(1) Recuzarea trebuie să fie cerută, sub sancțiunea decaderii, în termen de 10 zile de la data când partea a luat cunoștința de numirea arbitrilor sau, după caz, de la survenirea cauzei de recuzare.

(2) Cererea de recuzare se soluționează de instanța judecătorească, prevăzută de art. 342, cu citirea părților și a arbitrilor recuzați, în termen de 10 zile de la sesizare. Încheierea nu este supusă cailor de atac.

Articolul 352

În caz de vacanță, pentru orice cauză, recuzare, revocare, abținere, renunțare, împiedicare, deces, și dacă nu s-a numit un supleant sau dacă acesta este împiedicat să-și exercite însărcinarea, se va proceda la înlocuirea arbitrilor potrivit dispozițiilor stabilite pentru numirea lui.

Articolul 353

Arbitrii sunt răspunzători de daune, în condițiile legii:

a) dacă, după acceptare, renunță în mod nejustificat la însărcinarea lor;

b) dacă, fără motiv justificat, nu participă la judecarea litigiului ori nu pronunță hotărârea în termenul stabilit de convenția arbitrală sau de lege;

c) dacă nu respectă caracterul confidențial al arbitrajului, publicând sau divulgând date de care iau cunoștința în calitate de arbitri, fără a avea autorizarea părților;

d) dacă încalcă în mod flagrant îndatoririle ce le revin.

Articolul 353¹

În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, toate atribuțiile ce revin instanței judecătorești în temeiul dispozițiilor din prezentul capitol se exercită de acea instituție, conform regulamentului său, afara numai dacă acel regulament prevede altfel.

Articolul 353²

(1) Tribunalul arbitral se consideră constituit pe data ultimei acceptări a însărcinării de arbitru, de supraarbitru sau, după caz, de arbitru unic.

(2) Data acceptării este cea a expedierii prin poșta a comunicării prevăzute de art. 349.

Articolul 353³

(1) Dacă părțile n-au prevăzut altfel, tribunalul arbitral trebuie să pronunțe hotărârea în termen de cel mult 5 luni de la data constituirii sale.

(2) Termenul se suspendă pe timpul judecării unei cereri de recuzare sau a oricărei alte cereri incidente adresate instanței judecătorești prevăzute de art. 342.

(3) Părțile pot consimți în scris la prelungirea termenului arbitrajului.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate dispune, pentru motive temeinice, prelungirea termenului cu cel mult două luni.

(5) Termenul se prelungeste de drept cu două luni în cazul prevăzut de art. 360³, precum și în cazul decesului uneia dintre părți.

(6) Trecerea termenului prevăzut în prezentul articol nu poate să constituie un motiv de caducitate a arbitrajului afară de cazul în care una dintre părți a notificat celeilalte părți și tribunalului arbitral, până la primul termen de infatisare, ca înțelege sa invoce caducitatea.

Articolul 354

Părțile stabilesc locul arbitrajului. În lipsa unei asemenea prevederi, locul arbitrajului de stabileste de tribunalul arbitral.

Capitolul IV

Sesizarea tribunalului arbitral. Cuprinsul cererii de arbitrare.

Intampinarea. Cererea reconventionala

Articolul 355

(1) Tribunalul arbitral este sesizat de reclamant printr-o cerere scrisa care va cuprinde:

- a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în Registrul comerțului, numărul de telefon, contul bancar;
- b) numele și calitatea celui care angajează sau reprezintă partea în litigiu, anexandu-se dovada calității;
- c) menționarea convenției arbitrale, anexandu-se copie de pe contractul în care este inserata, iar dacă s-a încheiat un compromis, copie de pe acesta;
- d) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori;
- e) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;
- f) numele și domiciliul membrilor tribunalului arbitral;
- g) semnatura părții.

(2) Cererea se poate face și printr-un proces-verbal încheiat în fața tribunalului arbitral și semnat de părți sau numai de reclamant, precum și de arbitri.

Articolul 356

Reclamantul va comunica paratului, precum și fiecarui arbitru, copie de pe cererea de arbitrare și de pe înscrisurile anexate.

Articolul 356¹

(1) În termen de 30 de zile de la primirea copiei de pe cererea de arbitrare, pârâtul va face intampinare cuprinzand excepțiile privind cererea reclamantului, răspunsul în fapt și în drept la aceasta cerere, probele propuse în apărare, precum și, în mod corespunzător, celelalte mențiuni prevăzute în art. 355, pentru cererea de arbitrare.

(2) Excepțiile și alte mijloace de apărare, care nu au fost arătate prin intampinare, trebuie ridicate, sub sancțiunea decaderii, cel mai tarziu la primul termen de infatisare. Dispozițiile art. 358¹² alin. 3 rămân aplicabile.

(3) Dacă prin nedepunerea intampinării litigiul se amana, pârâtul va putea fi obligat la plata cheltuielilor de arbitrare cauzate prin aminare.

(4) Dispozițiile art. 356 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 357

(1) Dacă pârâtul are pretentii împotriva reclamantului, derivand din același raport juridic, el poate face cerere reconventionala.

(2) Cererea reconventionala va fi introdusa în cadrul termenului pentru depunerea intampinării sau cel mai tarziu până la primul termen de infatisare și trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și cererea principală.

Capitolul V

Procedura arbitrala

Articolul 358

În întreaga procedura arbitrala trebuie să se asigure părților, sub sancțiunea nulității hotărârii arbitrale, egalitatea de tratament, respectarea dreptului de apărare și a principiului contradictorialității.

Articolul 358¹

(1) Comunicarea între părți sau către părți a înscrisurilor litigiului, a citatiilor, hotărârilor arbitrale și încheierilor de ședință se face prin scrisoare recomandată cu returnare la adresă sau cu confirmare de primire. Informațiile și înștiințările pot fi făcute și prin telegrama, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis.

(2) Înscrisurile pot fi înmânate și personal părții, sub semnatura.

(3) Dovezile de comunicare se depun la dosar.

Articolul 358²

(1) Îndată după expirarea termenului pentru depunerea întâmpinării, tribunalul arbitral verifică stadiul pregătirii litigiului pentru dezbateri și, dacă va socoti necesar, va dispune măsurile corespunzătoare pentru completarea dosarului.

(2) După această verificare și, dacă este cazul, după completarea dosarului, tribunalul arbitral fixează termen de dezbateri a litigiului și dispune citarea părților.

Articolul 358³

Între data primirii citatiei și termenul de dezbateri trebuie să existe un interval de timp de cel puțin 15 zile.

Articolul 358⁴

Părțile pot participa la dezbateri litigiului personal sau prin reprezentanți și pot fi asistate de orice persoană.

Articolul 358⁵

Neprezentarea părții legal citate nu împiedică dezbateri litigiului, afara numai dacă partea lipsă nu va cere, cel mai târziu până în prezența dezbaterii, amânarea litigiului pentru motive temeinice, încunostiintând în același termen și cealaltă parte, precum și arbitrii. Amânarea se poate face o singură dată.

Articolul 358⁶

Oricare dintre părți poate cere în scris ca soluționarea litigiului să se facă în lipsa sa, pe baza actelor de la dosar, art. 358³ rămânând însă aplicabil.

Articolul 358⁷

Dacă ambele părți, desi legal citate, nu se prezintă în termen, tribunalul arbitral va soluționa litigiul în afara de cazul în care s-a cerut amânarea pentru motive temeinice. Tribunalul arbitral poate, de asemenea, să amâne judecarea litigiului, citând părțile, dacă apreciază că prezența lor la dezbateri este necesară.

Articolul 358⁸

(1) Înaintea sau în cursul arbitrajului oricare dintre părți poate cere instanței judecătorești competente să încuviințeze măsuri asiguratoare și măsuri vremelnice cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite împrejurări de fapt.

(2) La această cerere se vor anexa, în copie, cererea de arbitraj sau, în lipsa, dovada comunicării prevăzute de art. 347 alin. 2 și 3, precum și convenția arbitrală.

(3) Încuviințarea acestor măsuri va fi adusă la cunoștința tribunalului arbitral de către partea care le-a cerut.

Articolul 358⁹

În cursul arbitrajului, măsurile asiguratoare și măsurile vremelnice, ca și constatarea anumitor împrejurări de fapt, pot fi încuviințate și de tribunalul arbitral. În caz de împotrivire, executarea acestor măsuri se dispune de către instanța judecătorească.

Articolul 358¹⁰

(1) Fiecare dintre părți are sarcina să dovedească faptele pe care își întemeiază în litigiu pretenția sau apărarea.

(2) În vederea soluționării litigiului, tribunalul arbitral poate cere părților explicații scrise cu privire la obiectul cererii și faptele litigiului și poate dispune administrarea oricăror probe prevăzute de lege.

Articolul 358¹¹

(1) Administrarea probelor se efectuează în ședința tribunalului arbitral. Acesta poate dispune ca administrarea probelor să fie efectuată în fața unui arbitru din compunerea tribunalului arbitral.

(2) Ascultarea martorilor și a experților se face fără prestare de jurământ.

(3) Tribunalul arbitral nu poate să recurgă la mijloace de constrângere și nici să aplice sancțiuni martorilor sau experților. Pentru luarea acestor măsuri părțile se pot adresa instanței judecătorești prevăzute de art. 342.

(4) Aprecierea probelor se face de către arbitri potrivit întimei lor convingeri.

Articolul 358¹²

(1) Orice excepție privind existența și validitatea convenției arbitrale, constituirea tribunalului arbitral, limitele însărcinării arbitrilor și desfășurarea procedurii până la primul termen de infatisare, trebuie ridicată, sub sancțiunea decaderii, cel mai târziu la acest prim termen, dacă nu s-a stabilit un termen mai scurt.

(2) Orice cereri ale părților și orice înscrisuri vor fi depuse cel mai târziu până la primul termen de infatisare.

(3) Probele care nu au fost cerute cel mai târziu până la prima zi de infatisare nu vor mai putea fi invocate în cursul arbitrajului, afara de cazurile în care:

a) necesitatea probei ar reieși din dezbateri;

b) administrarea probei nu pricinuieste amânarea soluționării litigiului.

Articolul 358¹³

(1) Dezbaterile arbitrale vor fi consemnate în încheierea de ședință.

(2) Orice dispoziție a tribunalului arbitral va fi consemnată și va fi motivată.

(3) Încheierea de sedinta va cuprinde, pe langa mențiunile prevăzute la art. 361 lit. a) și b), și următoarele mențiuni:

- a)** o scurta descriere a desfășurării sedintei;
- b)** cererile și sustinerile părților;
- c)** motivele pe care se sprijina masurile dispuse;
- d)** dispozitivul;
- e)** semnăturile arbitrilor, cu observarea prevederilor art. 360².

(4) Părțile au dreptul sa ia cunoștința de conținutul încheierilor și de actele dosarului. La cererea părților sau din oficiu tribunalul arbitral poate îndrepta sau completa încheierea de sedinta, printr-o alta încheiere. Părților li se comunică, la cerere, copie de pe încheierea de sedinta.

Capitolul VI

Cheltuieli arbitrale

Articolul 359

(1) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea arbitrajului, precum și onorariile arbitrilor, cheltuielile de administrare a probelor, cheltuielile de deplasare a părților, arbitrilor, experților, martorilor, se suporta potrivit înțelegerii dintre părți.

(2) În lipsa unei asemenea înțelegeri, cheltuielile arbitrale se suporta de partea care a pierdut litigiul, integral dacă cererea de arbitrare este admisa în totalitate sau proportional cu ceea ce s-a acordat, dacă cererea este admisa în parte.

Articolul 359¹

(1) Tribunalul arbitral poate evalua, în mod provizoriu, cuantumul onorariilor arbitrilor și poate obliga părțile sa consemneze suma respectiva prin contribuție egala.

(2) Părțile pot fi obligate solidar la plata.

(3) Dacă părătul nu-și indeplinește obligația care îi revine potrivit alin. 1, în termenul stabilit de tribunalul arbitral, reclamantul va consemna întreaga suma, urmand ca prin hotărârea arbitrala să se stabileasca cuantumul onorariilor cuvenite arbitrilor, precum și modul de suportare de către părți.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate obliga părțile sau pe fiecare dintre ele la avansarea altor cheltuieli arbitrale.

Articolul 359²

Tribunalul arbitral poate să nu dea curs arbitrajului până la consemnarea, avansarea sau plata sumelor prevăzute în prezentul capitol.

Articolul 359³

La cererea oricareia dintre părți, instanța judecătorească prevăzută de art. 342 va examina temeinicia masurilor dispuse de tribunalul arbitral și va stabili cuantumul onorariilor arbitrilor și al celorlalte cheltuieli arbitrale, precum și modalitățile de consemnare, avansare sau de plată.

Articolul 359⁴

(1) Plata onorariilor arbitrilor se va face după comunicarea către părți a hotărârii arbitrale.

(2) Dacă arbitrajul se intrerupe, fără a se pronunța hotărâre, onorariile arbitrilor pentru activitatea depusa se reduc în mod corespunzător.

Articolul 359⁵

Orice diferență în plus sau în minus de cheltuieli arbitrale se regularizeaza cel mai tarziu prin hotărârea arbitrala și se plateste până la comunicarea către părți sau până la depunerea acesteia la instanța judecătorească. Neplata diferenței atrage suspendarea comunicării sau depunerii hotărârii arbitrale.

Articolul 359⁶

În cazul arbitrajului organizat de o institutie permanenta, taxele pentru organizarea arbitrajului, onorariile arbitrilor, precum și celelalte cheltuieli arbitrale se stabilesc și se platesc conform regulamentului acelei institutii.

Capitolul VII

Hotărârea arbitrala

Articolul 360

(1) Tribunalul arbitral soluționează litigiul în temeiul contractului principal și al normelor de drept aplicabile, ținând seama, când este cazul, și de uzanțe sau reguli profesionale.

(2) Pe baza acordului expres al părților, tribunalul arbitral poate solutiona litigiul în echitate.

Alin. (1) al art. 360 a fost modificat de pct. 5 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 360^{^1}

(1) În toate cazurile, pronunțarea trebuie să fie precedată de deliberarea în secret, cu participarea tuturor arbitrilor în persoană, consemnându-se în hotărâre această participare.

(2) Pronunțarea poate fi amânata cu cel mult 21 de zile, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului.

Articolul 360^{^2}

Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr fără sot de arbitri, hotărârea se ia cu majoritate de voturi. Arbitrul care a avut o altă parere își va redacta și va semna opinia separată, cu aratarea considerentelor pe care aceasta se sprijină.

Articolul 360^{^3}

Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr cu sot de arbitri și aceștia nu se înțeleg asupra soluției, se va proceda la numirea unui supraarbitru conform înțelegerii dintre părți sau, în lipsa, conform art. 351. Supraarbitrul numit se va uni cu una dintre soluții, o va putea modifica sau va putea pronunța o altă soluție, dar numai după ascultarea părților și a celorlalți arbitri.

Articolul 361

Hotărârea arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

- a) componenta nominală a tribunalului arbitral, locul și data pronunțării hotărârii;
- b) numele părților, domiciliul sau reședința lor sau, după caz, denumirea și sediul, numele reprezentanților părților, precum și al celorlalte persoane care au participat la dezbaterile litigiului;
- c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;
- d) obiectul litigiului și susținerile pe scurt ale părților;
- e) motivele de fapt și de drept ale hotărârii, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;
- f) dispozitivul;
- g) semnăturile tuturor arbitrilor, sub rezerva art. 360^{^2}.

Articolul 362

(1) Dacă prin hotărârea pronunțată tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere, oricare dintre părți poate solicita, în termen de 10 zile de la data primirii hotărârii, completarea ei. Hotărârea de completare se da cu citarea părților.

(2) Greselile materiale din textul hotărârii arbitrale sau alte greseli evidente care nu schimbă fondul soluției, precum și greselile de calcul, pot fi rectificate, la cererea oricărui dintre părți, formularea în termenul prevăzut de alin. 1 sau din oficiu, printr-o încheiere de îndreptare.

(3) Hotărârea de completare sau încheierea de îndreptare face parte integrantă din hotărârea arbitrală.

(4) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de completarea sau îndreptarea hotărârii.

Articolul 363

(1) Hotărârea arbitrală va fi comunicată părților în termen de cel mult o lună de la data pronunțării ei.

(2) La cererea oricărui dintre părți, tribunalul arbitral îi va elibera o dovadă privind comunicarea hotărârii, în condițiile alin. 1.

(3) Hotărârea arbitrală comunicată părților are efectele unei hotărâri judecătorești definitive.

(4) În cazul în care hotărârea arbitrală se referă la un litigiu legat de transferul dreptului de proprietate și/sau de constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, hotărârea arbitrală se va prezenta instanței judecătorești ori notarului public pentru a obține o hotărâre judecătorească sau, după caz, un act autentic notarial. După verificarea de către instanța judecătorească ori de către notarul public a respectării condițiilor și îndeplinirea procedurilor impuse de lege și după achitarea de către părți a impozitului privind transferul dreptului de proprietate, se va proceda la înregistrarea în cartea funciară și se va realiza transferul de proprietate și/sau constituirea altui drept real asupra bunului imobil în cauză.

Alin. (4) al art. 363 a fost introdus de [art. II din LEGEA nr. 206 din 9 noiembrie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 762 din 13 noiembrie 2012.

Articolul 363^{^1}

(1) În termen de 20 de zile de la data comunicării hotărârii, tribunalul arbitral va depune dosarul litigiului la instanța judecătorească prevăzută de art. 342 atasând și dovezile de comunicare a hotărârii arbitrale.

(2) În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, dosarul se păstrează la acea instituție.

Capitolul VIII

Desfiintarea hotărârii arbitrale

Articolul 364

Hotărârea arbitrală poate fi desfiintată numai prin acțiune în anulare pentru unul din următoarele motive:

- a) litigiul nu era susceptibil de soluționare pe calea arbitrajului;
- b) tribunalul arbitral a soluționat litigiul fără să existe o convenție arbitrală sau în temeiul unei convenții nule sau inoperante;
- c) tribunalul arbitral nu a fost constituit în conformitate cu convenția arbitrală;
- d) partea a lipsit la termenul când au avut loc dezbaterile și procedura de citare nu a fost legal îndeplinită;
- e) hotărârea a fost pronunțată după expirarea termenului arbitrajului prevăzut de art. 353³.
- f) tribunalul arbitral s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;
- g) hotărârea arbitrală nu cuprinde dispozitivul și motivele, nu arată data și locul pronunțării, nu este semnată de arbitrii;
- h) dispozitivul hotărârii arbitrale cuprinde dispoziții care nu se pot aduce la îndeplinire;
- i) hotărârea arbitrală încalcă ordinea publică, bunele moravuri ori dispoziții imperative ale legii.

Articolul 364¹

- (1) Părțile nu pot renunța prin convenția arbitrală la dreptul de a introduce acțiunea în anulare împotriva hotărârii arbitrale.
- (2) Renunțarea la acest drept se poate face, însă, după pronunțarea hotărârii arbitrale.

Articolul 365

- (1) Competența de a judeca în prima instanță acțiunea în anulare revine instanței judecătorești imediat superioare celei prevăzute la art. 342, în circumscripția careia a avut loc arbitrajul.
- (2) Acțiunea în anulare poate fi introdusă în termen de o lună de la data comunicării hotărârii arbitrale.
- (3) Instanța judecătorească va putea suspenda executarea hotărârii arbitrale împotriva careia a fost introdusă acțiunea în anulare, numai după depunerea unei cautiuni fixate de ea. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

*) Alin. (3) al art. 365 a fost modificat prin [art. 1 pct. 136 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 365 avea următorul conținut: "(3) Instanța judecătorească va putea suspenda, cu sau fără cautiune, executarea hotărârii arbitrale atacată cu acțiune în anulare."

Alin. (1) al art. 365 a fost modificat de pct. 61 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 365 a fost modificat de pct. 62 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 366

- (1) Instanța judecătorească, admitând acțiunea, va anula hotărârea arbitrală, iar, dacă litigiul este în stare de judecată, se va pronunța și în fond, în limitele convenției arbitrale. Dacă, însă, pentru a hotărî în fond este nevoie de noi probe, instanța judecătorească se va pronunța în fond după administrarea lor. În acest din urmă caz, hotărârea de anulare nu se va putea ataca decât o dată cu hotărârea asupra fondului.
- (2) Hotărârea instanței judecătorești cu privire la acțiunea în anulare poate fi atacată numai cu recurs.

Articolul 366¹

În toate cazurile privind hotărârea arbitrală, acțiunea în anulare formulată potrivit art. 364 se judecă în completul prevăzut pentru judecata în prima instanță, iar recursul se judecă în completul prevăzut pentru aceasta cale de atac.

Art. 366¹ a fost introdus de pct. 63 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Capitolul IX Executarea hotărârii arbitrale

Articolul 367

Hotărârea arbitrală este obligatorie. Ea se aduce la îndeplinire de bună voie de către partea împotriva careia s-a pronunțat, de îndată sau în termenul arătat în hotărâre.

Articolul 367¹

- (1) La cererea părții castigatoare, hotărârea arbitrală se execută cu formula executorie.

(2) Incheierea de investire se da de către instanța judecătorească prevăzută de art. 342, fără citarea părților, în afară de cazul în care exista îndoieli cu privire la regularitatea hotărârii arbitrale, când se vor cita părțile.

Articolul 368

Hotărârea arbitrală investită cu formula executorie constituie titlu executoriu și se execută silit întocmai ca și o hotărâre judecătorească.

Capitolul X

Arbitrajul internațional

Articolul 369

În sensul prezentului capitol, un litigiu arbitral care se desfășoară în România este socotit internațional dacă s-a născut dintr-un raport de drept privat cu element de extraneitate.

Articolul 369¹

Prin convenția arbitrală referitoare la un arbitraj internațional, părțile pot stabili ca acesta să aibă loc în România sau într-o altă țară.

Articolul 369²

(1) În arbitrajul internațional care se judecă în România sau potrivit legii române, tribunalul arbitral va fi compus dintr-un număr impar de arbitri, fiecare dintre părți având dreptul să numească un număr egal de arbitri. Dispozițiile art. 369³ rămân aplicabile.

(2) Partea străină poate numi arbitri de cetățenie străină.

(3) Părțile pot conveni ca arbitrul unic sau supraarbitrul să fie cetățean al unui al treilea stat.

Articolul 369³

În arbitrajul internațional, durata termenelor stabilite de art. 349, 350, 351², 358³ și 362 se dublează.

Articolul 369⁴

(1) Dezbaterile litigiului în fața tribunalului arbitral se face în limba stabilită prin convenția arbitrală sau, dacă nu s-a prevăzut nimic în aceasta privitoare ori nu a intervenit o înțelegere ulterioară, în limba contractului din care s-a născut litigiul ori într-o limbă de circulație internațională stabilită de tribunalul arbitral.

(2) Dacă o parte nu cunoaște limba în care se desfășoară dezbaterile, la cererea și pe cheltuielile ei, tribunalul arbitral îi asigură serviciile unui traducător.

(3) Părțile pot să participe la dezbateri cu traducătorul lor.

Articolul 369⁵

În afară de cazul în care părțile convin altfel, onorariile arbitrilor și cheltuielile de deplasare ale acestora se suportă de partea care i-a numit; în cazul arbitrului unic sau al supraarbitrului, aceste cheltuieli se suportă de părți în cote egale.

Capitolul XI

Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine

Articolul 370

În sensul prezentului capitol, prin hotărâre arbitrală străină se înțelege o hotărâre dată pe teritoriul unui stat străin sau care nu este considerată ca hotărâre națională în România.

Articolul 370¹

Hotărârile arbitrale străine pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 167-172 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat.

Articolul 370²

Hotărârile arbitrale străine, care nu sunt aduse la îndeplinire de bunăvoie de către cei obligați a le executa, pot fi puse în executare silită pe teritoriul României, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 173-177 din Legea nr. 105/1992.

Articolul 370³

Hotărârile arbitrale străine, pronunțate de către un tribunal arbitral competent, au forță probantă în fața instanțelor din România cu privire la situațiile de fapt pe care le constată.

Articolul 371

Abrogat.*)

*) Art. 371 a fost abrogat prin art. VI din Legea nr. 59/1993 publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Cartea a V - a **Despre executarea silita**

Capitolul I **Dispozitii generale**

Secțiunea I **Scopul și obiectul executarii silite*)**

*) Secțiunea I (art. 371[^]1 - 371[^]8) a fost introdusa prin [art. 1 pct. 137 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 371[^]1

- (1)** Obligația stabilita prin hotărârea unei instante sau printr-un alt titlu se aduce la indeplinire de bunavoie.
- (2)** În cazul în care debitorul nu executa de bunavoie obligația sa, aceasta se aduce la indeplinire prin executare silita, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă legea nu prevede altfel.
- (3)** Executarea silita are loc în oricare dintre formele prevăzute de lege, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin titlu executoriu, achitarea dobanzilor, penalitatilor sau a altor sume, acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

Alin. (3) al art. 371[^]1 a fost modificat de pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371[^]2

- (1)** Pot fi executate silit obligațiile al caror obiect consta în plata unei sume de bani, predarea unui bun ori a folosinței acestuia, desființarea unei construcții, plantatii ori altei lucrari sau în luarea unei alte măsuri admise de lege.
- (2)** În cazul în care prin titlul executoriu au fost acordate dobanzi, penalități sau alte sume, fără sa fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de organul de executare, potrivit legii.
- (3)** Dacă titlul executoriu contine suficiente criterii în functie de care organul de executare poate actualiza valoarea obligației principale stabilite în bani, indiferent de izvorul ei, se va proceda, la cererea creditorului, și la actualizarea acestei sume. În cazul în care titlul executoriu nu contine niciun asemenea criteriu, organul de executare va proceda la actualizare în functie de rata inflatiei, calculată de la data când hotărârea judecătorească a devenit executorie sau, în cazul celorlalte titluri executorii, de la data când creanta a devenit exigibila și până la data platii efective a obligației cuprinse în oricare dintre aceste titluri.

Alin. (3) al art. 371[^]2 a fost introdus prin [art. 1 pct. 31 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Alin. (3) al art. 371[^]2 a fost introdus de pct. 64 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 371[^]2 a fost modificat de pct. 7 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 371[^]3

- (1)** Veniturile și bunurile debitorului pot fi supuse executarii silite dacă, potrivit legii, sunt urmaribile și numai în măsura necesară pentru realizarea drepturilor creditorilor.
- (2)** Bunurile supuse unui regim special de circulatie pot fi urmarite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

Articolul 371[^]4

În tot cursul executarii silite, sub supravegherea organului de executare, creditorul și debitorul pot conveni ca aceasta să se efectueze, în total sau în parte, numai asupra veniturilor banesti ale debitorului, ca vanzarea bunurilor supuse urmaririi să se faca prin buna invoie sau ca plata obligației să se faca în alt mod admis de lege.

Art. 371⁴ a fost modificat de pct. 8 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁵

Executarea silită încetează dacă:

- a)** s-a realizat integral obligația prevăzută în titlul executoriu, s-au achitat cheltuielile de executare, precum și alte sume datorate potrivit legii; în acest caz, executorul va preda debitorului titlul executoriu, menționând pe acesta stingerea totală a obligațiilor;
- b)** nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmaribile ori a imposibilității de valorificare a unor astfel de bunuri; în aceste cazuri, executorul va remite personal creditorului sau reprezentantului acestuia titlul executoriu, menționând pe acesta cauza restituirii și partea de obligație ce a fost executată;
- c)** creditorul a renunțat la executare;
- d)** a fost desființat titlul executoriu.

Lit. b) a art. 371⁵ a fost modificată de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁶

- (1)** În cazurile prevăzute de art. 371⁵ lit. b) se poate cere reluarea executării silită, în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită.
- (2)** Reluarea executării silită poate fi cerută și asupra aceluiași bun, dacă acesta este un imobil. În acest caz, atât timp cât potrivit legii, poate avea loc reluarea executării silită, nu se va putea dispune radierea somației înscrise potrivit dispozițiilor art. 497 alin. 2.

Alin. (1) al art. 371⁶ a fost modificat de pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁷

- (1)** Partea care solicită îndeplinirea unui act sau a altei activități care interesează executarea silită este obligată să avanseze cheltuielile necesare în acest scop. Pentru actele sau activitățile dispuse din oficiu cheltuielile se avansează de către creditor.
- (2)** Cheltuielile ocazionate de efectuarea executării silită sunt în sarcina debitorului urmărit, afară de cazul când creditorul a renunțat la executare sau dacă prin lege se prevede altfel. De asemenea, debitorul va fi ținut să suporte cheltuielile de executare făcute după înregistrarea cererii de executare și până la data realizării obligației stabilite în titlul executoriu prin executare voluntară.
- (3)** Sumele ce urmează să fie plătite se stabilesc de către executorul judecătoresc, prin proces-verbal, pe baza dovezilor prezentate de partea interesată, în condițiile legii.
- (4)** Pentru sumele stabilite potrivit prezentului articol procesul-verbal constituie titlu executoriu.

Alin. (2) al art. 371⁷ a fost modificat de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁸

- (1)** Depunerea sau consemnarea oricărei sume în scopul participării la desfășurarea, potrivit legii, a executării silită, cum sunt sumele cu titlu de cautiune ori de pret al bunurilor supuse vânzării, se face numai la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară*), la dispoziția instanței de executare sau a executorului judecătoresc.
- (2)** Dovada depunerii sau consemnării acestor sume se poate face cu recipisa de consemnare sau cu orice alt înscris admis de lege.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Alin. (2) al art. 371⁸ a fost introdus de pct. 12 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Secțiunea I¹ Sesizarea organului de executare. Titlul executoriu*)

*) Secțiunea I¹ a fost introdusă prin [art. 1 pct. 138 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000 înlocuind Secțiunea I din Cap. I Cartea a V-a care avea urmatorul titlu: "Secțiunea I. Titlurile cerute pentru executarea silită."

Articolul 372

Executarea silită se va efectua numai în temeiul unei hotărâri judecătorești ori al unui alt înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.*)

*) Art. 372 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 139 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 372 avea urmatorul conținut: "Executarea silită se va urmări:

- a)** în virtutea unei hotărâri judecătorești;
- b)** în virtutea unui titlu executoriu."

Articolul 373

(1) Dacă prin lege nu se dispune altfel, hotărârile judecătorești și celelalte titluri executorii se execută de executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel în care urmează să se efectueze executarea ori, în cazul urmăririi bunurilor, de către executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel în care se află acestea. Dacă bunurile urmăribile, mobile sau imobile, se află în circumscripțiile mai multor curți de apel, este competent oricare dintre executorii judecătorești care funcționează pe lângă una dintre acestea**).

(2) Instanța de executare este judecătoria în circumscripția careia se va face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel.

(3) Instanța de executare soluționează cererile de încuviințare a executării silită, judecă contestațiile la executare, precum și orice alte incidente apărute în cursul executării silită, cu excepția celor date de lege în competența altor instanțe sau organe.

*) Art. 373 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 139 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 373 avea urmatorul conținut: "(1) Hotărârile se vor executa prin mijlocirea primei instanțe. În cazul în care prima instanță este o curte de apel, hotărârea se execută prin mijlocirea tribunalului din localitatea în care își are sediul curtea de apel.

(2) Cererea de executare se va face:

- a)** în cazul hotărârilor rămase definitive și irevocabile, la prima instanță;
- b)** în celelalte cazuri, la instanța care a pronunțat ultima hotărâre asupra fondului; aceasta va trimite cererea, împreună cu hotărârea, pentru investire și executare, la prima instanță.

(3) Executarea se îndeplinește prin executorii judecătorești.

(4) În cazurile prevăzute de lege, precum și atunci când executorul judecătoresc considera necesar, organele de poliție sunt obligate să-i acorde concursul la efectuarea executării silită."

Alin. (1) al art. 373 a fost modificat de pct. 34 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (3) al art. 373 a fost introdus de pct. 35 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

**) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

[Art. XXII din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010 prevede:

"Art. XXII

(1) Procesele în materie civilă în curs de judecată la data schimbării, potrivit prevederilor prezentei legi, a competenței instanțelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de desființare, anulare sau casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei legi privitoare la competență sunt aplicabile.

(2) Dispozițiile art. 20, art. 105 alin. 1, art. 129 alin. 5 și 5¹, art. 136, art. 158 alin. 3, art. 159, art. 159¹, art. 281^{2a}, art. 297 alin. 1, art. 304 pct. 3, art. 312 alin. 6¹, art. 315 alin. 3¹, precum și ale art. 329-330⁷ din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai proceselor, cererilor și sesizărilor privind recursul în interesul legii, începute, respectiv formulate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Dispozițiile art. 373 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică numai executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acesteia.

(4) În cazul litigiilor în materie comercială, aflate în procedura concilierii la data intrării în vigoare a prezentei legi, părțile pot conveni fie să continue această procedură, fie să recurgă la procedura medierii."

Articolul 373¹*)

Cererea de executare silită, însoțită de titlul executoriu, se depune la executorul judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Acesta, în termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea cererii, va solicita instanței de executare încuviințarea executării silite, înaintându-i în copie cererea de executare și titlul respectiv.

Instanța de executare încuviințează executarea silită a obligației stabilite prin titlul executoriu, printr-o singură încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților, în termen de cel mult 7 zile de la înregistrarea cererii de încuviințare a executării silite.

În temeiul încheierii prin care se admite cererea de încuviințare a executării silite, executorul judecătoresc poate proceda la executarea silită a obligației stabilite prin titlul executoriu în oricare dintre formele prevăzute de lege, dispozițiile art. 371¹ alin. 3 aplicându-se în mod corespunzător. Încuviințarea executării silite este de drept valabilă și pentru titlurile executorii care se vor emite de executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare silită încuviințate.

Instanța poate respinge cererea de încuviințare a executării silite numai dacă:

1. cererea de executare silită este de competența altui organ de executare decât cel sesizat;
2. titlul nu a fost investit cu formulă executorie, dacă, potrivit legii, această cerință este necesară pentru pornirea executării silite;
3. creanța nu este certă, lichidă și exigibilă;
4. titlul cuprinde dispoziții care nu se pot aduce la îndeplinire prin executare silită;
5. există alte impedimente prevăzute de lege.

Încheierea prin care instanța admite cererea de încuviințare a executării silite nu este supusă niciunei căi de atac. Încheierea prin care se respinge cererea de încuviințare a executării silite poate fi atacată cu recurs numai de către creditor, în termen de 5 zile de la comunicare.

În tot cursul executării, executorul judecătoresc este obligat să aibă rol activ, stăruind, prin toate mijloacele admise de lege, pentru realizarea integrală și cu celeritate a obligației prevăzute în titlul executoriu, cu respectarea dispozițiilor legii, a drepturilor părților și ale altor persoane interesate.

Dacă socotește că este în interesul executării, executorul judecătoresc îl va putea invita pe debitor pentru a-i cere, în scris, în condițiile legii, lămuriri în legătură cu veniturile și bunurile sale, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, asupra cărora se poate efectua executarea, cu arătarea locului unde se află acestea, precum și pentru a-l determina să execute de bunăvoie obligația sa, arătându-i consecințele la care s-ar expune în cazul continuării executării silite. În toate cazurile, debitorul va fi informat cu privire la cuantumul estimativ al cheltuielilor de executare.

Refuzul nejustificat al debitorului de a se prezenta ori de a da lămuririle necesare, precum și darea de informații incomplete ori eronate atrag răspunderea acestuia pentru toate prejudiciile cauzate, precum și aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 108² alin. 2, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei fapte prevăzute de legea penală.

În situația prevăzută la art. 371⁷ alin. 1, executorul judecătoresc este dator să pună în vedere părții să își îndeplinească de îndată obligația de avansare a cheltuielilor de executare.

Alin. (2) al art. 373¹ a fost modificat de pct. 65 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 373¹ a fost modificat de pct. 13 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Art. 373¹ a fost modificat de pct. 1 al [art. I din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 42 din 6 mai 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 324 din 15 mai 2009.

(*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 458 din 31 martie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 256 din 17 aprilie 2009 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin [art. I pct. 13 din Legea nr. 459/2006](#), constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale

dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, în intervalul 17 aprilie 2009-17 mai 2009, dispozițiile art. 373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin [art. I pct. 13 din Legea nr. 459/2006](#) au fost suspendate de drept, urmând să-și înceteze efectele juridice începând cu data de 2 iunie 2009, dacă legiuitorul nu ar fi intervenit prin [Ordonanța de urgență nr. 42 din 6 mai 2009](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 324 din 15 mai 2009 să modifice prevederile atacate.

La momentul actual, aplicabilă este forma art. 373¹, astfel cum a fost modificată de pct. 1 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 42 din 6 mai 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 324 din 15 mai 2009.

Art. 373¹ a fost modificat de pct. 36 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 373²

(1) În cazurile prevăzute de lege, precum și atunci când executorul judecătoresc considera necesar, organele de poliție, jandarmerie sau alți agenți ai forței publice, după caz, sunt obligați să-i acorde concursul la îndeplinirea efectivă a executării silite.

(2) La cererea instanței de executare sau a executorului judecătoresc cei care datorează sume de bani debitorului urmarit ori dețin bunuri ale acestuia, supuse urmaririi potrivit legii, au datoria să dea informațiile necesare pentru efectuarea executării.

(3) De asemenea, la cererea instanței de executare sau a executorului judecătoresc instituțiile, băncile și orice alte persoane sunt obligate să-i comunice de îndată, în scris, datele și informațiile necesare realizării executării silite, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel. La cererea executorului sau a părții interesate instanța de executare poate lua măsurile prevăzute de art. 108¹ alin. 1 pct. 2 lit. f) și de art. 108³.

(4) Instanța de executare și executorul judecătoresc sunt obligați să asigure secretul informațiilor primite, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 373³

(1) Încheierea prin care președintele instanței respinge cererea de investire cu formula executorie a hotărârii judecătorești sau a altui înscris ori cererea de eliberare de către instanța a titlului executoriu în cazurile prevăzute de lege poate fi atacată cu recurs de către creditor. Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la pronunțare, pentru creditorul prezent, și de la comunicare, pentru cel lipsa.

(1¹) Încheierea prin care președintele instanței admite cererea de investire cu formula executorie a hotărârii judecătorești sau a altui înscris în cazurile prevăzute de lege nu este supusă nici unei cai de atac.

(2) Dacă se refuza emiterea titlului executoriu de către alte organe competente potrivit legii și dacă legea specială nu prevede altfel, creditorul poate face plângere la judecătoria în circumscripția careia se afla organul care trebuia să emită titlul executoriu, în termen de 15 zile de la data când a luat cunoștința de refuz.

Alin. (1) al art. 373³ a fost modificat de pct. 66 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1¹) al art. 373³ a fost introdus de pct. 67 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 373⁴

(1) Când privitor la aceleași bunuri se efectuează mai multe executări silite, instanța de executare în circumscripția careia a început prima executare, la cererea persoanei interesate, va putea să le reunească, dispunând să se facă o singură executare de către executorul judecătoresc care a îndeplinit actul de executare cel mai înaintat, iar dacă executările sunt în același stadiu, de către executorul judecătoresc care a început cel dintâi executarea, chiar dacă ele au fost pornite de organe de executare diferite, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(2) În cazul în care dispune conexarea executărilor, instanța, prin încheiere, se va pronunța și asupra cheltuielilor de executare efectuate până în momentul conexării. Totodată, va dispune trimiterea dosarelor conexe la executorul judecătoresc desemnat potrivit alin. 1.

(3) Desistarea, după conexare, a oricăruia dintre creditorii urmaritori nu va putea să împiedice continuarea executării de la actul de executare cel mai înaintat.*)

*) Art. 373¹-373⁴ au fost introduse prin [art. 1 pct. 141 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (2) al art. 373⁴ a fost modificat de pct. 14 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 374

(1) Hotărârea judecătorească sau alt titlu se executa numai dacă este investit cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. 1, afară de incheierile executorii, de hotărârile executorii provizorii și de alte hotărâri sau înscrisuri prevăzute de lege, care se executa fără formula executorie.

(2) Investirea hotărârilor cu formula executorie se face de prima instanța.

(3) Incuviintarea executării silite în România a hotărârilor date în țări străine se face potrivit legii speciale.

Art. 374 a fost modificat inițial de pct. 22 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin.(1) al art. 374 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 142 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 374 avea următorul conținut: "(1) Nici o hotărâre nu se poate executa dacă nu este investită cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. 1, afară de hotărârile pregătitoare și de hotărârile executorii provizorii, care se executa și fără formula executorie."

Alin. (1) al art. 374 a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 374¹

Înscrisurile cărora legea le recunoaște caracterul de titlu executoriu sunt puse în executare fără investirea cu formula executorie.

Art. 374¹ a fost introdus de pct. 16 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 375

Abrogat.*)

*) Art. 375 a fost abrogat prin [art. 183 din Legea nr. 105/1992](#) cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, publicată în M. Of. nr. 245 din 1 octombrie 1992.

Articolul 376

(1) Se investesc cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. 1 hotărârile care au rămas definitive ori au devenit irevocabile, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri, pentru ca acestea să devină executorii, în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) Actele autentificate de o reprezentanță diplomatică sau consulară a României se vor putea investi cu formula executorie de judecătoria de la domiciliul uneia din părțile partase la actul autentic.

(3) Dacă nici una din părți nu are domiciliul cunoscut în țară, investirea cu formula executorie se face de Judecătoria sectorului III din Capitala României.

Alin. (1) al art. 376 a fost modificat de pct. 23 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (1) al art. 376 a fost modificat de pct. 17 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 377

(1) Sunt hotărâri definitive:

1. hotărârile date în prima instanță, potrivit legii, fără drept de apel;
2. hotărârile date în prima instanță care nu au fost atacate cu apel sau, chiar atacate cu apel, dacă judecata acestuia s-a perimat ori cererea de apel a fost respinsă sau anulată;
3. hotărârile date în apel;
4. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu apel.*)

(2) Sunt hotărâri irevocabile:

1. hotărârile date în prima instanță, fără drept de apel, nerecurate;
2. hotărârile date în prima instanță, care nu au fost atacate cu apel;
3. hotărârile date în apel, nerecurate;
4. hotărârile date în recurs chiar dacă prin acestea s-a solutionat fondul pricinii;
5. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

Art. 377 a fost modificat initial de pct. 24 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin.(1) al art. 377 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 143 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 374 avea urmatorul continut: "(1) Sunt hotărâri definitive:

1. hotărârile date fără drept de apel;
2. hotărârile date în prima instanță, care nu au fost atacate cu apel, sau chiar atacate cu apel, dacă judecata acestuia s-a perimat sau apelul a fost respins;
3. hotărârile date în apel prin care se rezolva fondul pricinii."

Articolul 378

Pe când o hotărâre definitivă se afla în curs de a se judeca în contestație sau în urma cererii de revizuire ea are încă puterea lucrului judecat până se va înlocui printr-o alta hotărâre.

Articolul 379

(1) Nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc decât pentru o creanță certă, lichidă și exigibilă.*)

(2) Dacă datoria consistă în suma nelamurită, urmarile se vor amana până mai întâi se va face lichidarea.

(3) Creanța certă este aceea a carei existență rezultă din însuși actul de creanță sau și din alte acte, chiar neautentice, emane de la debitor sau recunoscute de dansul.

(4) Creanța este lichidă atunci când catimea ei este determinată prin însuși actul de creanță sau când este determinabilă cu ajutorul actului de creanță sau și a altor acte neautentice, fie emanând de la debitor, fie recunoscute de dansul, fie opozabile lui în baza unei dispoziții legale sau a stipulațiilor continute în actul de creanță, chiar dacă prin această determinare ar fi nevoie de o osebă socoteală.

*) Alin.(1) al art. 379 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 144 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 379 avea urmatorul continut: "(1) Nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc decât în virtutea unui titlu executor sau a unei hotărâri date cu execuție provizorie și pentru o datorie certă și lichidă."

Articolul 379¹

În cazul în care s-a desființat titlul executoriu, toate actele de executare efectuate în baza acestuia sunt desființate de drept. Dispozițiile art. 404¹-404³ sunt aplicabile.*)

*) Art. 379¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 145 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Secțiunea II

Persoanele și bunurile supuse executării silite

Articolul 380

Abrogat.*)

*) Art. 380 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 146 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 380 avea urmatorul continut: "Art. 380. Executarea silită se întinde asupra tuturor bunurilor miscatoare și nemiscatoare ale datornicului, afară de excepțiile admise de lege."

Secțiunea III

Când se poate exercita executarea silită

Articolul 381

Când printr-o hotărâre s-a dat un termen de plată, executarea nu se poate face până la sosirea celui termen.

Articolul 382

Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea și înaintea sosirii termenului să ceară executarea hotărârii:

- a)** dacă debitorul a fugit;
- b)** dacă debitorul risipește averea sa miscatoare și nemiscatoare;
- c)** dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sale;
- d)** dacă prin fapta sa el a micșorat asigurările date creditorului sau, sau n-a dat asigurările promise ori încuviințate sau este în stare de insolvență de obște cunoscută.

Articolul 383

(1) În cazurile arătate în articolele de mai sus, instanța care a investit hotărârea cu formula executorie va hotări de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt.

(2) În cazul în care debitorul a fugit, citatia i se va da la ultimul domiciliu.

Articolul 384

Hotărârile ce au să se execute provizoriu cu dare de cautiune nu se vor executa mai înainte de a se da cautiunea.

Articolul 384¹

(1) În vederea executării unei hotărâri judecătorești, executorul judecătoresc poate intra în incaperile ce reprezintă domiciliul, reședința sau sediul unei persoane, precum și în orice alte locuri, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, cu forță publică.

(2) În cazul altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești, la cererea executorului judecătoresc, instanța de executare va autoriza, prin hotărâre, intrarea în locurile menționate la alin. 1. Instanța se pronunță de urgență în camera de consiliu, fără citarea părților, prin hotărâre irevocabilă și executorie.*)

*) Art. 384¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 147 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 385

(1) Nici o executare nu se va putea face înainte de ora 6,00 și după ora 20,00.*)

(2) Executarea începută va putea continua în aceea zi sau în zilele următoare.

*) Alin. (1) al art. 385 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 148 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 385 avea următorul conținut: "(1) Nici o executare nu se va putea face înainte de ora opt dimineața și după ora șase seara."

Articolul 386

Executarea silită nu se va putea face la alte ore decât cele menționate și nici în zilele nelucratoare stabilite potrivit legii, afară de cazurile urgente în care executarea poate fi încuviințată de președintele instanței de executare.

*) Art. 386 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 149 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 386 avea următorul conținut: "Executarea silită nu se va putea face în zile nelucratoare, potrivit legii, afară de cazurile urgente în care executarea poate fi încuviințată de președintele instanței de executare."

Articolul 387

(1) În afară de cazurile în care legea prevede altfel, executarea poate începe numai după ce se va comunica debitorului o somatie care va cuprinde următoarele:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. data emiterii somatiei și numărul dosarului de executare;
3. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului;
4. aratarea titlului executoriu anexat în baza caruia urmează să se facă executarea silită;
5. termenul în care cel somat urmează să-și execute de bunăvoie obligația prevăzută în titlul executoriu și aratarea consecințelor nerespectării acesteia;
6. semnatura și stampila organului de executare.

(2) Dacă în termenul arătat în somatie debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația, executorul judecătoresc va proceda de îndată la executarea silită.*)

*) Art. 387 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 150 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 387 avea următorul conținut: "Art. 387. Nici o hotărâre sau titlu executor nu se va putea executa decât numai după ce va fi încunostiințat datornicul odata cu somatia sau comandamentul."

Articolul 388

(1) Pentru toate actele de executare pe care le efectuează, executorul judecătoresc este obligat să încheie procese-verbale care vor cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. numele și calitatea celui care încheie procesul-verbal;
3. data întocmirii procesului-verbal și numărul dosarului de executare;

4. titlul executoriu în temeiul caruia se efectueaza actul de executare;
5. numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului urmaritor;
6. locul, data și ora efectuării actului de executare;
7. masurile luate de executor sau constatările acestuia;
8. consemnarea explicațiilor și obiecțiilor participanților la executare;
9. alte mențiuni cerute de lege sau considerate necesare de executor;
10. menționarea, când este cazul, a lipsei creditorului sau debitorului ori despre refuzul sau împiedicarea de a semna procesul-verbal;
11. menționarea numărului de exemplare în care s-a întocmit procesul-verbal, precum și a persoanelor cărora li s-a înmănat acesta;
12. semnatura executorului, precum și, când este cazul, a altor persoane interesate în executare sau care asista la efectuarea actului de executare;
13. stampila executorului judecătoresc.

(2) Mențiunile de la pct. 2, 3, 4, 5, 7, 12 și 13 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității.*)

*) Art. 388 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 151 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 388 avea următorul conținut: "Art. 388. Cu cel puțin o zi înainte de orice executare, executorul judecătoresc ce are să execute va face o somatie datornicului la care se va alătura și copia titlului ce se execută."

Articolul 389

(1) Dacă creditorul a lasat să treacă 6 luni de la data îndeplinirii oricărui act de executare, fără să fi urmat alte acte de urmărire, executarea se perime de drept și orice parte interesată poate cere desființarea ei.

(2) În caz de suspendarea executării, termenul de primare curge de la încetarea suspendării.

(3) Dacă se face o nouă cerere de executare, se va face mai întâi, o nouă somatie, la care nu se va mai alătura titlul ce se execută.

Articolul 390

(1) Dispozițiile art. 387 și 389 nu se aplică în cazurile când legea incuviințează executarea fără somatie.

(2) De asemenea, nu se va notifica debitorului nici somatia, nici titlul executoriu, când executarea se face potrivit art. 382.*)

*) Art. 390 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 152 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 390 avea următorul conținut: "Art. 390. (1) Cele două articole de mai sus nu se aplică în cazurile când legea incuviințează executarea fără somatie.

(2) Asemenea nu se va notifica datornicului nici somatia, nici hotărârea sau titlul, când executarea se face potrivit art. 382 din acest cod."

Articolul 391

Incalcarea dispozițiilor art. 384, 385, 387 și 389 atrage anularea executării.*)

*) Art. 391 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 153 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 391 avea următorul conținut: "Art. 391. Calcarea art. 384, 385, 387, 388 și 389 aduce anularea executării."

Secțiunea IV

Despre cautiuni*)

*) Secțiunea IV - "Pentru primirea cautiunii" din Cap. I al Cartii V se va denumi "Secțiunea IV - Despre cautiuni", conform [art. 1 pct. 154 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 392

Hotărârea care obliga pe o parte să dea o cautiune sau un garant va arăta și termenul când să se aduca acea cautiune, sau să se infatiseze acel garant.

Articolul 393

(1) Garantul se va infatisa înaintea judecatii în ședința publică, față de toate părțile sau în lipsa lor, dacă au fost chemate formal.

(2) Judecata va primi pe garant dacă solvabilitatea sa va fi de obște cunoscută, sau dacă se va dovedi cu acte.

Articolul 394

Partea potrivnică va putea să conteste solvabilitatea garantului și instanța va hotărî de urgență.*)

*) Art. 394 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 155 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 394 avea următorul conținut: "Art. 394. Partea potrivnică va putea să conteste solvabilitatea garantului și judecata va apăsă de urgență."

Articolul 395

Dacă se primește cautiunea sau garantul, actul care le primește va fi executor, cu tot dreptul de apel.

Articolul 396

- (1) Garantul fiind primit, va face înaintea judecării declarația că primește a garanta.
- (2) Aceasta declarație se va trece în procesul-verbal al ședinței.
- (3) Din momentul acestei declarații, el va fi supus la toate consecințele ce aduce garanția sa.

Secțiunea V

Executarea în contra mostenitorilor

Articolul 397

- (1) Când debitorul a murit, lăsând numai mostenitori majori, executarea începută asupra bunurilor sale se va continua în contra lor 8 zile după ce printr-o notificare au fost înștiințați în mod colectiv la ultimul domiciliu al defunctului.
- (2) Când între mostenitori sunt minori, executarea începută se va suspenda până la alcătuirea reprezentanței lor legale, care se va face prin mijlocirea judecătorei cât se poate de grabnic.

Articolul 398

Dacă execuția nu începuse încă la moartea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra mostenitorilor, sub pedeapsa de nulitate, decât 8 zile după ce li s-a făcut o înștiințare colectivă a acestor titluri sau hotărâri la domiciliul deschiderii succesiunii pe numele mostenirii, fără a se arăta numele și calitatea fiecărui mostenitor.

Secțiunea VI

Contestația la executare*)

Articolul 399

- (1) Împotriva executării silite, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare. De asemenea, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 281¹, se poate face contestație și în cazul în care sunt necesare lamuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu, precum și în cazul în care organul de executare refuză să înceapă executarea silită ori să îndeplinească un act de executare în condițiile prevăzute de lege.
 - (2) Nerespectarea dispozițiilor privitoare la executarea silită însăși sau la efectuarea oricărui act de executare atrage sancțiunea anulării actului nelegal.
- (2¹) De asemenea, după ce a început executarea silită, cei interesați sau vătămați pot cere, pe calea contestației la executare, și anularea încheierii prin care s-a dispus investirea cu formula executorie, data fără îndeplinirea condițiilor legale.
- (3) În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.

Alin. (1) al art. 399 a fost modificat de pct. 68 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (2¹) al art. 399 a fost introdus de pct. 69 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1) și (2¹) ale art. 399 au fost modificate de pct. 18 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 400

- (1) Contestația se introduce la instanța de executare.
- (2) Contestația privind lamurirea înțelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută. Dacă o asemenea contestație vizează un titlu executoriu ce nu emana de la un organ de jurisdicție, competența de soluționare aparține instanței de executare.

Articolul 400¹

Impartirea bunurilor proprietate comuna poate fi hotarata, la cererea părții interesate, și în cadrul judecarii contestației la executare.

Articolul 401

(1) Contestația se poate face în termen de 15 zile de la data când:

a) contestatorul a luat cunoștința de actul de executare pe care-l contesta sau de refuzul de a îndeplini un act de executare;

b) cel interesat a primit, după caz, comunicarea ori instiintarea privind înființarea popririi. Dacă poprirea este înfiintata asupra unor venituri periodice, termenul de contestație pentru debitor începe cel mai tarziu la data efectuării primei reineri din aceste venituri de către tertul poprit;

c) debitorul care contesta executarea insasi a primit somatia ori de la data când a luat cunoștința de primul act de executare, în cazurile în care nu a primit somatia sau executarea se face fără somatie.

(1¹) Contestația privind lamurirea intelesului, intinderii sau aplicarii titlului executoriu se poate face oricand inaintur termenului de prescriptie a dreptului de a cere executarea silita.

(2) Contestația prin care o terta persoana pretinde ca are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmarit poate fi introdusa în termen de 15 zile de la efectuarea vanzarii ori de la data predarii silita a bunului.

(3) Neintroducerea contestației în termenul prevăzut de alin. 2 nu-l împiedica pe cel de-al treilea să-și realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, în condițiile legii.

Alin. (1¹) al art. 401 a fost introdus de pct. 70 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 402

(1) Instanța sesizată va solicita de îndată organului de executare să-i transmită, în termenul fixat, dosarul de executare sau, după caz, copii certificate de acesta de pe actele dosarului de executare în cauză, dispozițiile art. 139 fiind aplicabile în mod corespunzător. Părțile vor fi citate în termen scurt, iar judecarea contestației se face de urgență și cu precădere. Procedura prevăzută pentru judecata în primă instanță se aplică în mod corespunzător.

(2) Hotărârea pronunțată cu privire la contestație se da fără drept de apel, cu excepția hotărârii pronunțate în temeiul art. 400¹ și al art. 401 alin. 2.

(3) Hotărârea prin care s-a solutionat contestația privind înțelesul, intinderea sau aplicarea titlului executoriu este supusă acelorasi cai de atac ca și hotărârea ce se executa.

Alin. (1) al art. 402 a fost modificat de pct. 19 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (1) al art. 402 a fost modificat de pct. 2 al [art. I din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 42 din 6 mai 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 324 din 15 mai 2009.

Alin. (1) al art. 402 a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 403

(1) Până la solutionarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silita, instanța competența poate suspenda executarea, dacă se depune o cautiune în cuantumul fixat de instanța, în afară de cazul în care legea dispune altfel.

(2) Dacă bunurile urmarite sunt supuse stricaciunii, pieirii sau deprecierii, se va suspenda numai distribuirea pretului.

(3) Asupra cererii de suspendare formulate potrivit alin. 1 și 2 instanța, în toate cazurile, se pronunță prin încheiere, care poate fi atacata cu recurs, în mod separat.

(4) În cazuri urgente, dacă s-a platit cautiunea, președintele instanței poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executarii până la solutionarea cererii de suspendare de către instanța. Incheierea nu este supusă nici unei cai de atac. Cautiunea care trebuie depusa este în cuantum de 10% din valoarea obiectului cererii sau de 5 milioane lei pentru cererile neevaluabile în bani. Cautiunea depusa este deductibila din cautiunea stabilita de instanța, dacă este cazul.

Alin. (4) al art. 403 a fost modificat de pct. 71 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 404

(1) Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, anulează actul de executare contestat sau dispune îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseși, anularea ori lămurirea titlului executoriu sau efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.

(1¹) În cazul în care constată nejustificat refuzul executorului de a începe executarea silită sau de a îndeplini un act de executare silită, dacă fapta nu constituie infracțiune potrivit legii penale, instanța de executare, sesizată potrivit art. 399 alin. 1, va putea obliga executorul la plata unei amenzi de la 500 lei la 2.500 lei, precum și, la cererea părții interesate, la plata de despăgubiri pentru paguba astfel cauzată.

(2) În cazul respingerii contestației, contestatorul poate fi obligat, la cerere, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestația a fost exercitată cu rea-credință, el va fi obligat și la plata unei amenzi de la 500.000 lei la 7.000.000 lei.

Alin. (1¹) al art. 404 a fost introdus de pct. 20 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) Secțiunea VI este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 156 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea VI avea următorul conținut: "Secțiunea VI. Contestatii asupra executării silite

Art. 399. Orice executare silită se poate contesta de cei interesați sau vătămați prin executare.

Art. 400. (1) Cererile incidente și toate contestațiile care s-ar ridica asupra executării silite sau între părți sau de către cei de-al treilea interesați, privitoare la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută, se vor îndrepta la instanța care a încuviințat titlul executor.

(2) Toate celelalte incidente sau contestații ce s-ar ridica asupra urmăririi înseși se vor îndrepta la instanța care execută hotărârea.

(3) Cererile arătate în acest articol vor cuprinde pe larg motivele plingerii, iar actele pricinii se vor depune deodată cu cererea la grefa instanței respective potrivit art. 112 din acest cod.

(4) Părțile se vor chema în termen scurt și judecata asupra contestației sau incidentelor se va urma de urgență, cu precădere asupra tuturor celorlalte pricini.

Art. 400¹. Impartirea bunurilor comune, potrivit art. 33 alin. 2 din Codul familiei, poate fi cerută și în cadrul judecării contestației la executarea silită.

Art. 401. Judecata va putea după infatisare să suspende sau să lase executarea cu sau fără cautiune față de instanța judecătorească. Executarea se va putea suspenda în cazuri urgente chiar și înainte de orice infatisare.

Art. 402. Termenul de apel și cel de recurs în contra hotărârilor date în asemenea contestații sau incidente va fi de 15 zile de la data comunicării hotărârilor.

Art. 403. (1) Contestațiile în materie de executări silite se vor putea face în tot timpul cit va ține executarea.

(2) Odată ce, cel din urma act al executării s-a savîrsit, nu se va mai primi nici o contestație asupra executării.

(3) Cel din urma act de executare este încheierea pe care instanța va trebui să o facă, fără citirea părților, îndată ce va primi procesul-verbal de executare, constatînd savîrsirea executării.

Art. 404. O hotărâre judecătorească care nu s-a executat în timp de 30 de ani de la data sa nu se va mai putea executa și va pierde puterea lucrului judecat.

Art. 405. Partea care va cădea în contestația sa asupra executării va fi supusă la despăgubiri ce va fi pricinuit prin împiedicarea executării și la plata unei amenzi de la 3000 lei până la 10000 lei în cazuri de vătămire rea-credință."

Secțiunea VI¹

Întoarcerea executării*)

*) Secțiunea a VI¹ - a a fost introdusă prin [art. 1 pct. 157 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 404¹

(1) În toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau înseși executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia.

(2) Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit.

(3) În cazul în care executarea silită s-a făcut prin vânzarea unor bunuri mobile, întoarcerea executării se va face prin restituirea de către creditor a sumei rezultate din vânzare, actualizată în funcție de rata inflației, cu excepția situației când își găsește aplicare art. 449.

Articolul 404²

(1) În cazul în care instanța judecătorească a desființat titlul executoriu sau actele de executare, la cererea celui interesat, va dispune, prin aceeași hotărâre, și asupra restabilirii situației anterioare executării.

(2) Dacă instanța care a desființat hotărârea executată a dispus rejudecarea în fond a procesului și nu a luat măsura restabilirii situației anterioare executării, această măsură se va putea dispune de instanța care rejudeca fondul.

(3) Dacă nu s-a dispus restabilirea situației anterioare executării în condițiile alin. 1 și 2, cel îndreptățit o va putea cere instanței judecătorești competente potrivit legii.

Articolul 404³

Dacă titlul executoriu emis de un alt organ decât o instanță judecătorească a fost desființat de acel organ sau de un alt organ din afara sistemului instanțelor judecătorești, iar modalitatea restabilirii situației anterioare executării nu este prevăzută de lege ori, deși este prevăzută, nu s-a luat această măsură, ea se va putea obține pe calea unei cereri introduse la instanța prevăzută de art. 404² alin. 3.

Secțiunea VI²

Prescripția dreptului de a cere executarea silită*)

Articolul 405

(1) Dreptul de a cere executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. În cazul titlurilor emise în materia acțiunilor reale imobiliare, termenul de prescripție este de 10 ani.

(2) Termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a cere executarea silită.

(3) Prin împlinirea termenului de prescripție orice titlu executoriu își pierde puterea executorie.

Articolul 405¹

(1) Cursul prescripției se suspenda:

a) în cazurile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului material la acțiune;

b) pe timpul cât suspendarea executării silite este prevăzută de lege ori a fost stabilită de instanța sau de alt organ jurisdicțional competent;

c) atâta timp cât debitorul își sustrage veniturile și bunurile de la urmărire;

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

(1¹) După încetarea suspendării, prescripția își reia cursul, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare.

(2) Prescripția nu se suspenda pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului urmaritor.

Alin. (1¹) al art. 405¹ a fost introdus de pct. 72 al art. I din [LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Alin. (2) al art. 405¹ a fost introdus prin art. 1 pct. 32 din [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#) și respinsă de [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005, ducând la eliminarea alin. (2). Textul acestui alineat este preluat de noul alin. (1¹), iar alin. (3) devine prin renumerotare noul alin. (2).

Articolul 405²

(1) Cursul prescripției se intrerupe:

a) pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de executare a obligației prevăzute în titlul executoriu ori a recunoașterii, în orice alt mod, a datoriei;

b) pe data depunerii cererii de executare, însoțită de titlul executoriu, chiar dacă a fost adresată unui organ de executare necompetent;

c) pe data trimiterii spre executare a titlului executoriu, în condițiile art. 453 alin. 2;

d) pe data îndeplinirii în cursul executării silite a unui act de executare;

e) pe data depunerii cererii de reluare a executării, în condițiile art. 371⁶ alin. 1;

f) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) După intrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

(3) Prescripția nu este întreruptă dacă cererea de executare a fost respinsă, anulată sau dacă s-a perimat ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la ea.

Articolul 405³

(1) După împlinirea termenului de prescripție creditorul poate cere repunerea în acest termen, numai dacă a fost împiedicat să ceară executarea datorită unor motive temeinice.

(2) Cererea de repunere în termen se introduce la instanța de executare competență, în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării.

*) Secțiunea a VI^a - a fost introdusă prin [art. 1 pct. 158 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

**) Alin. (2) al art. 405¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 32 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Capitolul II

Urmărirea silită asupra bunurilor mobile*)

*) Capitolul II din Cartea V va avea următoarea denumire: " Capitolul II - Urmărirea silită asupra bunurilor mobile", conform [art. 1 pct. 159 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Capitolul II avea următorul conținut: "Capitolul II. Executarea silită asupra bunurilor miscatoare".

Secțiunea I

Bunurile mobile care nu se pot urmări*)

*) Secțiunea I din Capitolul II al Cartii V va avea următoarea denumire: " Secțiunea I - Bunurile mobile care nu se pot urmări", conform [art. 1 pct. 160 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Secțiunea I avea următorul conținut: "Secțiunea I. Bunurile miscatoare care nu se pot urmări."

Articolul 406

Nu pot fi supuse executării silite:

- a)** bunurile de uz personal sau casnic strict necesare debitorului și familiei sale, precum și obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de același fel;
- b)** alimentele necesare debitorului și familiei sale pe timp de două luni, iar, dacă debitorul se ocupa exclusiv cu agricultura, alimentele necesare până la noua recoltă, animalele destinate obținerii mijloacelor de existență și furajele necesare pentru aceste animale până la noua recoltă;
- c)** combustibilul necesar debitorului și familiei sale socotit pentru 3 luni de iarnă;
- d)** bunurile declarate neurmaribile prin alte dispoziții legale.*)

*) Art. 406 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 161 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 406 avea următorul conținut: "Art. 406. Nu se vor putea urmări și vinde pentru orice fel de datorie:

1. lucrurile trebuincioase pentru culcatul datornicului și familiei sale care trăiește cu dînsul în casa;
2. vesmintele cu care sunt acoperiți sau care le slujesc la trebuința de fiecare zi;
3. armele, echipamentul și îmbrăcămintea ofițerilor;
4. icoanele și portretele de familie."

Articolul 407

(1) Bunurile care servesc la exercitarea ocupației debitorului nu pot fi supuse executării silite decât numai în lipsa de alte bunuri urmaribile și numai pentru obligații de întreținere, chirii, arenze sau alte creanțe privilegiate asupra mobilelor.

(2) Dacă debitorul se ocupa cu agricultura, nu vor fi urmarite, în măsura necesară continuării lucrărilor în agricultura, inventarul agricol, inclusiv animalele de muncă, furajele pentru aceste animale și semintele pentru cultura pământului, în afară de cazul în care asupra acestor bunuri exista un drept de gaj sau privilegiu pentru garantarea creanței.

*) Art. 407 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 162 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 407 avea următorul conținut: "Art. 407. Nu se vor putea urmări și vinde, decît numai în lipsa de alte bunuri și numai pentru datorii de alimente, de chirii, arenze sau alte creanțe privilegiate asupra mobilelor, următoarele obiecte:

1. instrumente de arat;
2. animalele, semintele și îngrășământul destinat pentru cultura pământului;
3. faina, malaiul și alte mici produse trebuitoare pentru hrana datornicului și a familiei sale în timp de o lună;
4. o vacă, sau doi boi, sau cinci capre, sau patru rimatori, sau zece oi, după cum va alege datornicul;
5. tot nutretul trebuitor în timp de o lună pentru hrana animalelor ce nu s-au urmarit;
6. uneltele lucrătorilor și meserilor;
7. mașinile în lucrare și instrumentele trebuincioase pentru exploatarea unei fabrici sau industrii;
8. carul sau caruta, sacaua și alte asemenea unelte de muncă;

9. stupii cu miere, gândacii de matase, frunzele de duzi, pe timpul creșterii lor;

10. instrumentele sau cartile trebuincioase pentru știința, arta sau profesia ce practica sau exercita datornicul."

Articolul 408

Abrogat.*)

*) Art. 408 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 163 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 408 avea următorul conținut: "Art. 408. (1) Nu se vor putea urmări și sechestra, decît numai pentru datoriile de alimente, de chirii sau alte creanțe privilegiate asupra miscatoarelor, următoarele:

1. sumele sau pensiile care s-au dat de judecată sau care s-au daruit, ori s-au legat datornicului sub titlu de pensie alimentară;

2. rentele viagere care s-au daruit datornicului sub condiție de a nu se putea urmări.

(2) Când acestea se vor urmări și sechestra, la cazurile excepționale arătate mai sus, judecătorii pot să fixeze ce parte dintr-insele cîta să urmărească sau să sechestreze."

Articolul 409

(1) Salariile și alte venituri periodice realizate din munca, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite:

a) pînă la 1/2 din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau de alocație pentru copii;

b) pînă la 1/3 din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.

(2) Dacă sunt mai multe urmări asupra aceleiași sume, urmărirea nu poate depăși 1/2 din venitul lunar net al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(3) Veniturile din munca sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decît cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum.

(4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată salariaților în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și sumele cuvenite somerilor, potrivit legii, nu pot fi urmărite decît pentru sume datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel.

(5) Urmărirea drepturilor menționate la alin. 4 se va putea face în limita a 1/2 din cuantumul acestora.

(6) Sumele reținute potrivit alin. 1-4 se eliberează sau se distribuie potrivit art. 562 și următoarele.

(7) Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru nici un fel de datorii.*)

*) Art. 409 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 164 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 409 avea următorul conținut: "Art. 409. (1) Salariile și celelalte drepturi bănești cuvenite angajaților de orice fel pot fi urmărite:

a) pînă la 1/2 din salariu lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere;

b) pînă la 1/3 din salariu lunar net, pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice;

c) pînă la 1/5 din salariul lunar net, pentru orice alte datorii.

(2) În cazul mai multor urmări asupra aceluiași salariu, acestea pot fi acoperite toate numai pînă la o sumă ce nu depășește 1/2 din salariul lunar net și cu respectarea următoarei ordine de referință:

a) obligațiunile de întreținere;

b) plata despăgubirilor pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale;

c) plata datoriilor către stat izvorate din impozite și taxe;

d) plata despăgubirilor pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice;

e) toate celelalte datorii.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și sumelor cuvenite în baza dreptului de autor, inventator sau inovator, remunerației cuvenite membrilor cooperativelor meșteșugărești, precum și pensiilor de orice fel.

(4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată angajaților în caz de desfacere a contractului de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și ajutorul de șomaj nu pot fi urmărite decît pentru sume datorate cu titlu de obligații de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale.

(5) Urmărirea drepturilor menționate în alineatul precedent se va putea face până la limita prevăzută de lit. a din alin. 1 al acestui articol.

(6) Ajutoarele acordate în caz de deces, pentru sarcina și lehuzie, pentru îngrijirea copilului bolnav, diurnele și orice altele asemenea indemnizații cu destinație specială, precum și bursele de studii nu pot fi urmărite pentru nici un fel de datorii."

Articolul 410

Este nula orice urmărire sau cesiune făcută cu încălcarea dispozițiilor prezentei secțiuni.*)

*) Art. 410 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 165 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 410 avea următorul conținut: "Art. 410. Este nula orice urmărire sau cesiune făcută în contra prescripțiilor de față."

Secțiunea II

Urmărirea bunurilor mobile*)

*) Secțiunea a II-a din Capitolul II al Cartii V va avea următoarea denumire: "Secțiunea a II-a - Urmărirea bunurilor mobile", conform [art. 1 pct. 166 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Secțiunea II avea următorul conținut: "Secțiunea a II-a. Urmărirea bunurilor miscatoare ce se afla în posesia datornicului."

Articolul 411

(1) Dacă în termen de o zi de la primirea somației debitorul nu plătește suma datorată, executorul judecătoresc de pe lângă instanța de executare va proceda la sechestrarea bunurilor mobile urmăribile ale debitorului, chiar dacă acestea sunt deținute de un tert.

(2) În cazul în care există pericol evident de sustragere a bunurilor de la urmărire, la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc, președintele instanței de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, data fără citarea părților, ca o dată cu înmanarea somației să se aplice și sechestrul.

(3) Executorul judecătoresc este obligat să identifice și să evalueze cu acordul părților bunurile sechestrate, iar în caz contrar va solicita efectuarea unei expertize. Bunurile vor fi evaluate la valoarea lor de circulație. O copie de pe raportul de expertiză se comunică și debitorului.

(4) Pentru bunurile sechestrate asigurator nu este necesară o nouă sechestrare, executorul judecătoresc fiind însă obligat să verifice dacă bunurile respective se găsesc la locul aplicării sechestrului și dacă nu au fost substituite sau degradate, precum și să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru realizarea creanței.*)

*) Art. 411 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 167 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 411 avea următorul conținut: "Art. 411. Urmărirea bunurilor miscatoare, corporale sau necorporale, care se afla în posesia datornicului se va face prin executorii judecătorești ce sunt alipiti pe linga autoritățile judecătorești, fiecare în ocolul sau și după orânduile stabilite prin aceasta de către președinte."

Articolul 412

Prezența unui ofiter de poliție sau ajutor al său, și, în lipsa lor, a primarului sau a ajutorului său, va fi necesară sub pedeapsa de nulitate:

1. dacă ușile debitorului sunt închise și nu vrea să le deschidă;
2. dacă nu vrea să deschidă camerele sau mobilele;
3. dacă debitorul lipsește și nu este, spre a-l reprezenta, nici o rudă locuind cu dansul.

Articolul 413

În aceste cazuri, odată cu casele sau mobilele s-au deschis de către debitor sau, nevoind el, ori în lipsa lui de către executorul judecătoresc, prezența comisarului sau a primarului se va putea suplini prin doi martori majori.

Articolul 414

Camerele și mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face și înscrierea lor în procesul-verbal.

Articolul 415

Creditorul va putea să nu fie de față la lucrarea urmăririi.

Articolul 416

Executorul judecătoresc, singur sau față cu persoanele însemnate în art. 412 și 413, va forma, îndată un proces-verbal care va cuprinde:

1. enunțarea titlului executor în virtutea căruia se face executarea;
2. arătarea creditorului pentru lucrurile ce au cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s-a făcut;

3. numele, prenumele și domiciliul părților, al executorului judecătoresc, precum și ale altor persoane care vor fi fost față la urmărire;
4. somatia verbală făcută debitorului ca să plătească, precum și răspunsul lui dacă a fost de față;
5. descrierea bunurilor sechestrate și indicarea valorii fiecăruia, după aprecierea executorului judecătoresc, dacă aceasta este cu putință;*)
6. aratarea locului, zilei și orei când s-a făcut urmărirea.

*) Pct. 5 al art. 416 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 168 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 416 avea următorul conținut: "5. descrierea obiectelor urmărite și aratarea numărului și calității lor, pe cit se va putea;"

Articolul 417

(1) Procesul-verbal de sechestru se va semna de executorul judecătoresc și de toate persoanele care au fost de față la sechestrare. Dacă vreuna dintre aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul judecătoresc va menționa aceasta împrejurare.

(2) Cate un exemplar al procesului-verbal de sechestru se lasă debitorului sau la domiciliul acestuia, precum și, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu mențiunea de primire a bunurilor în păstrare.*)

*) Art. 417 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 169 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 417 avea următorul conținut: "Art. 417. Acest proces-verbal se va subscrie de executorul judecătoresc și de toate persoanele ce au fost față la urmărire."

Articolul 418

Din momentul sechestrării bunurilor debitorul nu mai poate dispune de ele pe timpul cât durează executarea, sub sancțiunea unei amenzi de la 2.000.000 lei la 10.000.000 lei, dacă fapta nu constituie infracțiune. Dispozițiile art. 108³-108⁵ sunt aplicabile.*)

*) Art. 418 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 170 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 418 avea următorul conținut: "Art. 418. Îndată ce procesul-verbal se va termina, obiectele descrise într-insul se vor pecetlui sau se va pune un custode pentru paza lor, și se va face mențiune despre aceasta în procesele-verbale."

Articolul 419

(1) Bunurile sechestrate se lasă, cu acordul creditorului, în custodia debitorului; în acest caz, debitorul poate folosi bunurile sechestrate, dacă, potrivit naturii lor, ele nu pierd din valoare prin întrebuințare.

(2) Dacă există pericolul ca debitorul să înstrăineze, să substituie ori să deterioreze bunurile sechestrate, executorul judecătoresc va proceda la sigilarea sau la ridicarea lor de la debitor.

(3) Dacă debitorul refuză să primească în custodie bunurile sau nu este prezent la aplicarea sechestrului, precum și în cazul ridicării bunurilor, executorul judecătoresc da în păstrare bunurile sechestrate unui custode, numit cu precădere dintre persoanele desemnate de creditor.

(4) Sumele în lei sau în valută, titlurile de valoare, obiectele din metale prețioase, pietrele prețioase, obiectele de artă, colecțiile de valoare și altele asemenea se ridică și se depun, cel târziu a doua zi, la unități specializate. Cel care primește bunurile în custodie semnează procesul-verbal de sechestru.

(5) În toate cazurile, executorul judecătoresc păstrează dovada depunerii.*)

*) Art. 419 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 171 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 419 avea următorul conținut: "Art. 419. Custodele așezat pentru paza cata să fie vărstnic; el nu va putea fi însuși datornicul, vreun servitor al său sau ruda sau cuscru al său până la a patra spita inclusiv, decit atunci când creditorul va consimți la aceasta."

Articolul 420

Obiectele sechestrate se vor putea stramuta cu încuviințarea executorului judecătoresc din locul unde se afla, pe cheltuiala părții interesate.*)

*) Art. 420 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 172 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 420 avea următorul conținut: "Art. 420. (1) Nu se vor putea așeza custozi decit persoane solvabile, care se vor putea supune și la dare de cautiune, dindu-se precădere totdeauna acelor care se vor arata de creditor."

(2) Obiectele sechestrate nu se vor putea stramuta din locul unde s-au urmarit decit cu voia judecatorului care a incuviintat urmarirea."

Articolul 421

În cazul în care custode este o altă persoană decăt debitorul, acesta va avea dreptul la o remuneratie ce se va fixa de executorul judecătoresc, ținând seama de activitatea depusa. Remuneratia și cheltuielile custodelui vor putea fi platite cu anticipatie de către creditorul urmaritor care le va prelua cu precadere din prețul bunurilor urmarite.*)

*) Art. 421 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 173 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 421 avea urmatorul continut: " Art. 421. (1) Custodele va avea drept la o plata ce se va fixa de autoritatea judecătorească.

(2) Aceasta plata se va lua cu precadere din prețul lucrărilor urmarite."

Articolul 422

Custodele va fi răspunzător de orice paguba ce va aduce creditorului din cauza neglijentei sale, putand fi, după împrejurări, supus și la pedeapsa aratata de legea penala pentru abuz de incredere.

Articolul 423

Abrogat.*)

*) Art. 423 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 174 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 423 avea urmatorul continut: " Art. 423. Când lucrurile urmarite au fost puse sub peceti, aceste peceti se vor pune de executorul judecătoresc și de persoanele aratate în art. 412 din acest cod."

Articolul 424

Abrogat. *)

*) Art. 424 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 174 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 424 avea urmatorul continut: "Art. 424. Acela care, fără drept, va rupe sau va strica aceste peceti, se va pedepsi potrivit legii penale, afară de alte despăgubiri la care se poate condamna."

Articolul 425

Dacă bunul ce se sechestreaza se afla în proprietate comuna sau asupra lui exista un drept de gaj ori privilegiu constituit în favoarea unei alte persoane, executorul judecătoresc, luand cunoștința despre acest drept, va instiinta acea persoana despre aplicarea sechestrului și o va cita la termenele fixate pentru vanzarea bunului respectiv.*)

*) Art. 425 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 175 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 425 avea urmatorul continut: "Art. 425. (1) Îndată după punerea pecetilor sau asezarea custodelui, executorul judecătoresc va lasă o copie de pe procesul-verbal în mana datornicului sau la domiciliul sau, precum și o lista de obiecte urmarite în mana custodelui, dacă asemenea custode exista. Custodele va iscali de primirea listei.

(2) Originalul se va depune la grefa autorității a carei hotărâre se executa."

Articolul 426

Executorul judecătoresc care, prezentandu-se la locuinta debitorului, va gasi o alta urmărire facuta și averea miscatoare sub peceti sau sub paza de custode, după ce va lua copie după procesul-verbal aflat în mana custodelui sau în mana debitorului, ori la domiciliul sau, va face un proces-verbal aratand toate aceste împrejurări, precum și numele executorului care a urmarit, va declara urmarita aceasta avere și de dansul și va putea urmări și alta avere care nu ar fi deja urmarita.

Articolul 427

Abrogat.*)

*) Art. 427 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 176 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 429 avea urmatorul continut: "Art. 427. Orice executor judecătoresc va fi dator, sub pedeapsa disciplinara și de despăgubiri, ca, în 24 ore după intoarcerea sa, să depună la grefa procesul-verbal incheiat de dinsul la fața locului."

Articolul 428

(1) Debitorul sau o altă persoană interesată va putea solicita încetarea sau suspendarea urmăririi, numai dacă depune valoarea ce i se cere sau, după caz, valoarea bunului reclamat, la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară**), la dispoziția organului de executare.

(2) Totodată, persoanele arătate la alin. 1 vor fi obligate să înmâneze executorului judecătoresc pe lângă recipisa de consemnare și o copie de pe cererea de suspendare sau de încetare a executării silite, depusă la instanța competentă. Până la soluționarea cererii de către instanța urmărită se va opri în tot sau în parte.

(3) Asupra cererii de încetare sau suspendare a executării silite instanța de executare se va pronunța prin încheiere, potrivit dispozițiilor privitoare la ordonanța președințială.

(4) În orice alt caz, urmărirea va continua, dispozițiile art. 399 și următoarele fiind însă aplicabile.*)

*) Art. 428 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 177 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 428 avea următorul conținut: "Art. 428. (1) Datornicul nu va putea să se împotrivescă la o urmărire ce i se face decât depunând valoarea ce i se cere la Casa de Depuneri sau la administrația financiară a județului.

(2) Totodată el va fi dator să dea în mână executorului judecătoresc, pe lângă recipisa de depunere, și petiția către autoritatea judecătorească respectivă, în care să arate cuvintele pentru care el cere încetarea sau suspendarea executării.

(3) Judecata va hotărî de urgență, potrivit cu cele zise la art. 400 și următoarele din acest cod."

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Articolul 429

Abrogat.*)

*) Art. 429 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 178 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 429 avea următorul conținut: "Art. 429. În orice alt caz, urmărirea se va termina, rămânând ca acela în contra căruia ea s-a făcut să reclame autorității competente, potrivit celor zise la art. 399 până la 405."

Articolul 430

Abrogat.*)

*) Art. 430 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 178 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 430 avea următorul conținut: "Art. 430. (1) Creditorii datornicului urmărit nu vor putea să se împotrivescă la executarea urmăririi, nici la vânzarea obiectelor. Ei vor fi numai în drept să se opună, până la regularea pretenției lor, la distribuirea sumelor provenite din vânzarea obiectelor.

(2) Această opunere a creditorilor se va face către autoritatea judecătorească prin care s-a operat vânzarea."

Secțiunea III

Vanzarea bunurilor mobile urmărite*)

*) Denumirea Secțiunii a III-a din Capitolul II al Cartii V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. I pct. 179 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea a III-a avea următoarea denumire: "Secțiunea III. Vânzarea sau licitația bunurilor miscabile urmărite".

Articolul 431

(1) Executorul judecătoresc poate proceda la valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitație publică, vânzare directă și prin alte modalități admise de lege.

(2) Executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate să-i încuviințeze debitorului să procedeze el însuși la valorificarea bunurilor sechestrate. În acest caz, debitorul este obligat să-l informeze în scris pe executor despre ofertele primite, indicând, după caz, numele sau denumirea și adresa potențialului cumpărător, precum și termenul în care acesta din urmă se angajează să consemneze prețul propus.*)

(3) Executorul poate proceda, cu acordul ambelor părți, la valorificarea bunurilor urmarite prin vanzare directa cumparatorului care ofera cel puțin prețul stabilit potrivit art. 439 alin. 1.

(4) Termenul pentru vanzarea directa va fi stabilit potrivit art. 434. Debitorul și creditorul vor fi instiintati despre data, ora și locul vanzarii, precum și despre oferta de pret depusa de potentialul cumparator.

(5) La data vanzarii, executorul va întocmi procesul-verbal prevăzut de art. 447, dispozitiile acestui articol fiind aplicabile în mod corespunzător. Dacă vreuna dintre părți lipseste la efectuarea vanzarii, executorul îi va comunica o copie de pe procesul-verbal privind vanzarea.

*) Art. 431 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 180 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 431 avea urmatorul continut: "Art. 431. În 36 ore cel mult după depunerea procesului-verbal al executorului judecătoresc la grefa respectiva, judecatorul, în camera de consiliu, va însemna ziua și locul unde are să se faca vinzarea obiectelor urmarite."

Alin. (3), (4) și (5) ale art. 431 au fost introduse de pct. 21 al [art. I din LEGE nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 431^{^1}

Dacă valorificarea bunurilor urmeaza să se faca prin vanzare la licitație publică, executorul judecătoresc, în termen de cel mult o zi de la intocmirea procesului-verbal de sechestrul sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. 2, va fixa data, ora și locul licitației.*)

*) Art. 431^{^1} a fost introdus prin [art. 1 pct. 181 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 432

Vanzarea la licitație se va face la locul unde se afla bunurile sechestrate sau, dacă exista motive temeinice, în alt loc.*)

*) Art. 432 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 182 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 432 avea urmatorul continut: "Art. 432. Aceasta vinzare se va face inaintea judecatoriei sau la fața locului sau în locurile obisnuite pentru vanzari publice după împrejurări."

Articolul 433

Executorul judecătoresc îl va instiinta pe debitor despre data, ora și locul vanzarii la licitație.*)

*) Art. 433 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 183 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 433 avea urmatorul continut: "Art. 433. Ziua vinzarii se va incunostiinta formal datornicului în persoana sau la domiciliu."

Articolul 434

Vanzarea nu se va putea face în mai puțin de doua saptamani, nici în mai mult de doua luni de la data procesului-verbal de sechestrul sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. 2.*)

*) Art. 434 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 184 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 434 avea urmatorul continut: "Art. 434. Vinzarea nu se va putea face în mai puțin de doua saptamini, nici în mai mult de o luna de la data procesului-verbal."

Articolul 435

Când însă atât creditorul cat și debitorul vor cere, termenul vanzarii se va putea scurta sau prelungi.

Articolul 436

De asemenea, dacă bunurile sunt supuse pieirii sau stricaciunii, executorul judecătoresc va putea chiar din oficiu sa scurteze termenul de vanzare.*)

*) Art. 436 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 185 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 436 avea urmatorul continut: "Art. 436. Asemenea, când obiectele vor ameninta stricaciune sau pieire, autoritatea competenta va putea chiar din oficiu sa scurteze termenul vanzarii."

Articolul 437

(1) Cu cel puțin 3 zile înainte de tinerea licitației executorul judecătoresc va întocmi și va afișa publicatia de vânzare la locul licitației, la sediul organului de executare, al primăriei de la locul vânzării bunurilor și al instanței de executare, iar atunci când apreciază ca este necesar, vânzarea la licitație va fi anunțată și într-un ziar de largă circulație.

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor prevăzute la alin. 1, la cererea părții interesate, instanța de executare poate lua împotriva executorului judecătoresc măsurile prevăzute la art. 108¹ alin. 1 pct. 2 lit. g) și de art. 108³.

*) Art. 437 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 186 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 437 avea urmatorul conținut: "Art. 437. (1) Vânzarea se va vesti cu 3 zile cel puțin mai înainte, prin anunțuri lipite pe străzi, la ușa judecătorei, la poarta primăriei sau la locul unde se va face vânzarea, precum și la alte locuri publice.

(2) Abrogat.

(3) Aceste anunțuri se vor face prin grija executorului judecătoresc ce a făcut urmărirea, sub pedeapsa, în caz de neurmare, de o amendă de la 5000 la 20000 lei și alte despăgubiri, către părțile interesate."

Articolul 438

Dacă, din cauza unei contestații sau a unei învoielii între părți, data, locul sau ora vânzării a fost schimbată de către autoritatea competentă, se vor face alte publicații și anunțuri, potrivit art. 437.*)

*) Art. 438 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 187 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 438 avea urmatorul conținut: "Art. 438. Dacă, din cauza unei contestații sau unei învoielii între părți, ziua vânzării s-a amânat de către autoritatea ce are a o efectua, se vor face alte anunțuri noi, potrivit articolului de mai sus, cu trei zile cel puțin înaintea vânzării."

Articolul 439

(1) Publicațiile și anunțurile de vânzare vor cuprinde data, ora și locul licitației, enumerarea bunurilor ce vor fi oferite spre vânzare, cu indicarea pentru fiecare a pretului de începere a licitației, care este prețul prevăzut în procesul-verbal de sechestrul sau, după caz, cel stabilit prin expertiză.

(2) Costul acestor publicații și anunțuri se va avansa de către creditor în contul bunurilor urmărite.*)

*) Art. 439 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 188 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 439 avea urmatorul conținut: "Art. 439. (1) Anunțurile vor cuprinde ziua, locul și ora vânzării, precum și natura obiectului, fără alte amănunte.

(2) Costul acestor anunțuri se va înainta de către creditor în socoteala lucrurilor urmărite."

Articolul 439¹

Poate participa la licitație orice persoană care, cel mai târziu până la începerea vânzării la licitație publică, a consemnat la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară**), la dispoziția executorului judecătoresc, cel puțin 10% din prețul de începere a licitației pentru bunurile pe care intenționează să le cumpere.*)

*) Art. 439¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 189 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea urmatorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Articolul 440

În ziua publicată pentru vânzare, executorul judecătoresc însărcinat cu urmărirea va merge la locul unde se afla obiectele, împreună cu grefierul sau ajutorul său; iar dacă aceste obiecte sunt în altă localitate, cu comisarul sau cu primarul local sau cu un ajutor al lor.

Articolul 441

(1) Executorul judecătoresc va ridica pecetea sau va primi obiectele din mână custodelui, dacă a fost asemenea custode.

- (2) Va verifica starea și numărul obiectelor după procesul-verbal de urmărire și va da chitanța de eliberare custodelui, iar acesta va prezenta toate obiectele ce i s-au încredințat și așa cum i s-au încredințat.
- (3) Dacă vânzarea se va face în alt loc decât acela unde se găsesc obiectele, ele vor fi duse la acel loc.
- (4) Dacă obiectele au să se vanda chiar în locul unde se afla se va face îndată vânzarea.

Articolul 442

Vânzarea la licitație se va face în mod public de către executorul judecătoresc, care va oferi spre vânzare fiecare bun în parte sau mai multe bunuri împreună, în funcție de natura și destinația lor.*)

*) Art. 442 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 190 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 442 avea următorul conținut: "Art. 442. Vânzarea se va face publică, cu ușile deschise și cu toba sau în gura mare."

Articolul 443

- (1) Prețul de la care începe licitația este cel prevăzut în publicații sau anunțuri, potrivit art. 439 alin. 1. Bunul se adjudecă celui care, după trei strigări succesive, făcute la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitări, oferă prețul cel mai mare, chiar și atunci când, în lipsa de alți concurenți, acesta a fost singurul ofertant.
- (2) Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen, bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit. În toate cazurile, la preț egal va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmărit.*)

*) Art. 443 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 191 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 443 avea următorul conținut: "Art. 443. Executorul judecătoresc sau un telal, în localitatea unde se afla telali, vor propune fiecare obiect, arătând prețul, și-l vor adjudeca, în aceeași zi, aceluia care la a treia strigare va da cel mai mare preț, chiar când, în lipsa de alți concurenți, acesta a fost singurul doritor."

Articolul 444

- (1) După adjudecarea bunului adjudecatarul este obligat să depună de îndată întregul preț, în numerar ori cu ordin de plată sau orice alt instrument legal de plată; la cererea sa, încuviințată de executorul judecătoresc, prețul se va putea depune în cel mult 5 zile.
- (2) Dacă prețul nu se va depune potrivit alin. 1, se va relua licitația sau, după caz, o altă modalitate de valorificare a bunului, iar primul adjudecatar este răspunzător atât de scaderea pretului obținut la a doua vânzare, cât și de cheltuielile făcute pentru aceasta; sumele se vor stabili de către executorul judecătoresc prin proces-verbal cu putere de titlu executoriu și se vor reține cu precădere din suma depusă conform art. 439¹.
- (3) Executorul judecătoresc va consemna de îndată sumele de bani încasate, pastrand dovada consemnării. Despre aceasta el va face mențiune și în procesul-verbal de licitație.*)

*) Art. 444 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 192 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 444 avea următorul conținut: "Art. 444. (1) Licitația se va face pe bani gata și obiectul se va da aceluia care va și număra prețul cu care i s-a adjudecat.

- (2) Dacă acela caruia i s-a adjudecat obiectul nu va număra prețul de îndată, obiectul se va vinde imediat din nou și inițial adjudecatar va răspunde de scaderea ce va ieși la a doua vânzare, după constatarea făcută de executorul judecătoresc.
- (3) Numărarea pretului se va face în fața locului."

Articolul 445

- (1) Creditorii urmăritori sau intervenienți nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preț mai mic de 75% din prețul de începere a licitației.
- (2) În cazul în care adjudecatar este însuși creditorul urmărit, iar la urmărire nu participă alți creditori sau aceștia se afla într-un rang de preferință inferior creditorului adjudecatar, el va putea depune în contul pretului creanța sa, în tot sau în parte.*)

*) Art. 445 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 193 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 445 avea următorul conținut: "Art. 445. Executorul judecătoresc va însemna pe o listă obiectele vindute și prețul cu care s-au vândut."

Articolul 446

- (1) Licitația se va închide de îndată ce din sumele obținute se pot acoperi creanțele ce se urmăresc, precum și toate cheltuielile de executare.

(2) Executorul judecătoresc va declara închisa licitația și în cazul în care, în timpul acesteia, survine vreuna dintre situațiile prevăzute de art. 371⁵ sau, după caz, de art. 428.*)

*) Art. 446 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 194 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 446 avea urmatorul continut: "Art. 446. Îndată ce din valoarea averii vindute se vor acoperi creantele reclamate și celelalte cheltuieli ale executorului, ale custodelui, ale publicațiilor și altele, se va curma licitația și datornicul își va primi înapoi lucrurile rămase sau prisosul pretului, de va fi asemenea prisos."

Articolul 447

(1) După închiderea licitației executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal despre desfășurarea și rezultatul acesteia, care va fi semnat de executor, creditor, debitor, precum și de adjudecatar.

(2) Executorul judecătoresc va elibera, sub semnatura sa, fiecărui adjudecatar în parte, o dovadă care va cuprinde data și locul licitației, numele adjudecatarului, indicarea bunului adjudecat și, după caz, a pretului platit sau care urmează să fie platit.

(3) Dovada eliberată fiecărui adjudecatar constituie titlu de proprietate asupra bunurilor vandute; în cazul titlurilor de credit nominative, adjudecatarul va putea obține transferul acestora pe numele sau, în temeiul unei copii legalizate de pe acest proces-verbal.

(4) În toate cazurile, predarea bunului se va face după achitarea integrală a pretului; până la predare adjudecatarul suporta riscul pierii bunului adjudecat.*)

*) Art. 447 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 195 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 447 avea urmatorul continut: "Art. 447. Executorul judecătoresc va face, în fiecare zi de licitație, un proces-verbal de cele urmate, și îl va iscali atît el, cit și ceilalți reprezentanți ai autorității publice de care a fost însoțit."

Articolul 448

(1) În cazul în care bunul sechestrat nu s-a putut vinde în condițiile prezentei secțiuni, orice creditor care, potrivit legii, putea cere executarea silită asupra bunurilor mobile ale debitorului îl poate prelua în contul creanței sale la prețul prevăzut de art. 443 alin. 1. Dacă acest pret este mai mare decît valoarea creanței, creditorul poate prelua bunul numai dacă depune, în condițiile art. 444 alin. 1, suma de bani ce reprezintă diferența dintre pret și valoarea creanței.

(2) Dacă mai mulți creditori vor să preia bunul în condițiile alin. 1, acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferință stabilite de art. 563 și 564.

(3) Bunurile sechestrate, care nu au putut fi valorificate în condițiile prezentei secțiuni, rămân indisponibilizate cel mult 6 luni de la data sechestrului. În cursul acestui termen executorul poate proceda din nou la valorificarea acestor bunuri. Dacă nici după expirarea acestui termen bunurile nu pot fi valorificate, ele se restituie debitorului.*)

*) Art. 448 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 196 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 448 avea urmatorul continut: "Art. 448. Prețul iese din adjudecare se va încasa de executorul judecătoresc care va îngriji cit mai neîntîrziat să-l depună la Casa de Depuneri sau administrația financiară a județului, înaintînd recipisa îndată cu procesul-verbal de vînzare grefei respective."

Articolul 449

(1) În cazul vanzarilor facute în condițiile prezentei secțiuni nu este admisibilă nici o cerere de desființare a vanzării împotriva tertului adjudecatar care a platit prețul, în afară de cazul în care a existat fraudă din partea acestuia.

(2) Când adjudecatar a fost creditorul, vanzarea va putea fi desființată, dacă există temei de nulitate.*)

*) Art. 449 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 197 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 449 avea urmatorul continut: "Art. 449. (1) Nici o cerere de nulitate sau de stricare a vînzării nu se va primi în contra celui asupra caruia s-a adjudecat lucrul și care a platit prețul, afara numai de nu a fost viclesug din parte-i.

(2) Cererea părții vătămate va fi numai în contra celui ce a urmarit sau a agentului de urmărire, ori a celorlalți ofiteri publici ce au executat, după împrejurări, în caz de rea-credință sau neîndeplinirea formelor cerute de lege pentru executare."

Secțiunea IV

Distributia pretului

Articolul 450

Abrogat.*)

*) Art. 450 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 198 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 450 avea urmatorul conținut: " Art. 450. (1) Din sumele iesite din vânzare se vor scadea mai întâi cheltuielile de urmărire și de vânzare și alte creanțe privilegiate ce s-ar arata.

(2) Restul se va da creditorului ce a urmarit.

(3) Dacă însă au fost și alți creditori ce au făcut opunere la distribuirea pretului vânzării, și titlul lor este recunoscut, prețul se va împarti între creditorul ce a urmarit și creditorii oponenți."

Articolul 451

Abrogat.*)

*) Art. 451 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 198 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 451 avea urmatorul conținut: "Art. 451. Sumele realizate din urmarirea bunurilor datornicului prin vânzarea bunurilor miscatoare sau nemiscatoare, poprire și urmărire de venituri se vor distribui între creditori, de instanța care a savirsit urmarirea, cu citarea părților în camera de consiliu."

Secțiunea V

Poprirea*)

Articolul 452

(1) Sunt supuse executării silite prin poprire sumele de bani, titlurile de valoare sau alte bunuri mobile corporale urmaribile datorate debitorului de o a treia persoana sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Nu sunt supuse executării silite prin poprire:

a) sumele care sunt destinate unei afectatiuni speciale prevăzute de lege și asupra cărora debitorul este lipsit de dreptul de dispoziție;

b) sumele reprezentand credite nerambursabile sau finanțări primite de la institutii sau organizații internationale pentru derularea unor programe ori proiecte;

c) sumele necesare plății drepturilor salariale, dar nu mai mult de 6 luni de la data înființării popririi.

Alin. (2) al art. 452 a fost introdus de pct. 22 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 453

(1) Poprirea se înființează la cererea creditorului, de executorul judecătoresc de la domiciliul sau sediul debitorului ori de la domiciliul sau sediul tertului poprit.

(2) Pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau de alocație pentru copii, precum și în cazul sumelor datorate cu titlu de despăgubiri pentru repararea pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății, când executarea se face asupra salariului sau asupra altor venituri periodice cunoscute realizate de debitor, înființarea popririi se dispune de instanța de fond, din oficiu, de îndată ce hotărârea este executorie potrivit legii.

Articolul 454

(1) Poprirea se înființează fără somatie, prin adresa însoțită de o copie certificată de pe titlul executoriu, comunicată celei de-a treia persoane arătate la art. 452, instiintându-se totodată și debitorul despre măsura luată.

(2) În adresa de poprire se va pune în vedere celei de-a treia persoane, care devine potrivit alin. (1) tert poprit, interdicția de a plăti debitorului sumele de bani sau bunurile mobile corporale ce i le datorează ori pe care i le va datora, declarându-le poprite în măsura necesară pentru realizarea obligației ce se execută silit.

(2^1) Adresa de înființare a popririi va cuprinde numele și domiciliul debitorului persoana fizică ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și codul de identificare fiscală.

(2^2) În cazul în care se solicită înființarea popririi pentru toate conturile unei persoane juridice, inclusiv pentru conturile subunităților fără personalitate juridică ale acesteia, se vor indica elementele de identificare pentru fiecare titular de cont în parte, respectiv pentru fiecare subunitate a societății debitoare.

(2^3) În cazul în care adresa de înființare a popririi se adresează unei unități operationale a unei bănci, poprirea va fi înființată asupra conturilor pe care debitoarea urmarită le are deschise la acea unitate.

(3) În cazul în care poprirea a fost inițiată ca măsură asiguratorie și nu a fost desființată până la obținerea titlului executoriu, se va comunica tertului poprit copie certificată de pe titlul executoriu în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de art. 456.

(4) Indisponibilizarea sumelor de bani sau a bunurilor mobile incorporale poprite va înceta dacă debitorul consemnează, cu afectare specială, întreaga valoare a creanței la dispoziția creditorului urmaritor. Debitorul va înmâna recipisa de consemnare executorului judecătoresc, care va înștiința de îndată pe tertul poprit.

Alin. (2¹), (2²) și (2³) ale art. 454 au fost introduse de pct. 23 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 455

(1) În cazurile prevăzute de art. 453 alin. (2) poprirea rămâne în ființă și atunci când debitorul își schimbă locul de muncă la o altă unitate sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul va trimite actele prin care s-a înființat poprirea unității la care se afla noul loc de muncă al debitorului sau organului competent de ocrotire socială care, de la data primirii acestor acte, devine tert poprit.

(2) Dacă debitorul părăsește unitatea fără ca aceasta să cunoască noul loc de muncă, ea îl va încunosti pe creditor despre această împrejurare. După aflarea noului loc de muncă al debitorului creditorul îl va aduce la cunoștința unității de la care debitorul a plecat, pentru a se proceda potrivit alin. 1.

Articolul 456

(1) În termen de 15 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor, de la scadența acestora, tertul poprit este obligat:

a) să consemneze suma de bani sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile incorporale poprite și să trimită dovada executorului, în cazul popririi prevăzute la art. 453 alin. 1;

b) să plătească direct creditorului suma reținută și cuvenită acestuia, în cazul popririlor prevăzute de art. 453 alin. 2. La cererea creditorului suma îi va fi trimisă la domiciliul indicat sau, dacă este cazul, la reședința indicată, cheltuielile de trimitere fiind în sarcina debitorului.

(2) Dacă sunt înființate mai multe popriri, tertul poprit va proceda potrivit alin. 1, comunicând, după caz, executorului ori creditorilor arătați la lit. a) și b) din același alineat numele și adresa celorlalți creditori, precum și sumele poprite de fiecare în parte.

Articolul 457

(1) În cazul debitorului titular de conturi bancare, poprirea se înființează potrivit art. 453.

(1¹) În cazul popririi sumelor de bani din conturile bancare, pot face obiectul executării silite prin poprire atât soldul creditor al acestor conturi, cât și încasările viitoare.

(2) La data sesizării băncii, sumele existente, precum și cele provenite din încasările viitoare sunt indisponibilizate în măsura necesară realizării creanței. Din momentul indisponibilizării și până la achitarea integrală a obligațiilor prevăzute în titlul executoriu, inclusiv pe perioada suspendării executării silite prin poprire, tertul poprit nu va face nicio altă plată sau altă operațiune care ar putea diminua suma indisponibilizată, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Dispozițiile alin. 2 sunt aplicabile și în cazurile în care poprirea se înființează asupra titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmaribile ce se afla în păstrare la unități specializate.

(4) În cazul sumelor urmaribile reprezentând venituri și disponibilități în valută, băncile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimțământul titularului de cont, la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României pentru ziua respectivă, în vederea consemnării acestora potrivit dispozițiilor art. 456.

Alin. (1¹) al art. 457 a fost introdus de pct. 24 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (2) al art. 457 a fost modificat de pct. 25 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (4) al art. 457 a fost introdus de pct. 26 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 458

(1) Executorul judecătoresc va proceda la eliberarea sau distribuirea sumei de bani consemnate, numai după împlinirea termenului de 15 zile de la primirea dovezii de consemnare a acestei sume.

(2) Creditorilor care nu locuiesc sau nu-și au sediul în localitatea unde funcționează executorul, acesta le va trimite sumele plătite de tertul poprit pe cheltuielile debitorului.

Articolul 459

În cazul în care sunt înființate mai multe popriri și sumele cuvenite creditorilor depășesc suma urmaribila din veniturile debitorului, tertul poprit, în termenul prevăzut de art. 458 alin. 1, va reține și va consemna suma urmaribila și va depune dovada consemnării la executorul judecătoresc. Distribuirea se va face potrivit dispozițiilor art. 562-571.

Articolul 460

(1) Dacă tertul poprit nu-și mai îndeplinește obligațiile ce-i revin pentru efectuarea popririi, inclusiv în cazul în care, în loc să consemneze suma urmaribila a liberat-o debitorului poprit, creditorul, debitorul sau organul de executare, în termen de 3 luni de la data când tertul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmaribila, poate sesiza instanța de executare, în vederea validării popririi.

(2) Instanța va cita creditorul urmaritor, debitorul și tertul poprit și, dacă din probele administrate rezultă că tertul poprit datorează sume de bani debitorului, va da o hotărâre de validare a popririi prin care va obliga tertul poprit să plătească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va hotărî desființarea popririi. Tertul poprit, care, cu rea-credință, a refuzat să-și îndeplinească obligațiile privind efectuarea popririi, va putea fi amendat, prin aceeași hotărâre, cu o sumă cuprinsă între 2.000.000 lei și 10.000.000 lei.

(3) Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente în viitor, validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

(4) După validarea popririi, tertul poprit va proceda, după caz, la consemnarea sau plata prevăzută la art. 456, în limita sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva tertului poprit, pe baza hotărârii de validare ce constituie titlu executoriu.

Alin. (1) al art. 460 a fost modificat de pct. 73 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 460 a fost modificat de pct. 27 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 461

Dacă poprirea a fost înființată asupra unor titluri de valoare sau asupra altor bunuri mobile corporale, executorul va proceda la valorificarea lor potrivit dispozițiilor secțiunii III din prezentul capitol, ținând seama și de reglementările speciale referitoare la aceste bunuri, precum și la eliberarea sau distribuirea sumelor obținute potrivit art. 562-571.

*) Secțiunea a V-a (art. 452 - 461) este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 199 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea a V-a avea următorul conținut: "Secțiunea a V-a. Urmărirea și poprirea bunurilor miscatoare ale datornicului care sunt în mina celor de-al treilea.

Art. 452. Orice creditor va putea, pe bază de titluri executorii, să urmărească și să poprească pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorate datornicului sau de către un al treilea:

a) orice alt creditor, a cărui creanță e constatată prin act scris neautentic, va putea deodată cu intentarea acțiunii, să poprească sumele sau efectele datorate datornicului sau de către un al treilea, putând fi supus, după aprecierea autorității judecătorești, și la darea unei cautiuni fixată de dinsa;

b) același drept îl vor avea și creditorii care n-au act scris, fiind însă îndatorați ca, o dată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii, să dea și o cautiune de jumătate din valoarea reclamației.

În cazurile prevăzute de alineatele a și b din acest articol, validarea se va face după ce reclamantul va fi obținut o sentință definitivă.

Art. 453. Această poprire se va face după o cerere ce creditorul va adresa la judecătoria domiciliului celui de al treilea sau al datornicului.

Art. 454. În această cerere, se va arăta cauza pe baza căreia se face poprirea și suma creanței.

Art. 455. Președintele va ordona facerea popririi prin comunicarea ei celui de al treilea și va dispune citarea acestuia și a datornicului, precum și comunicarea către acestia a copieii de pe cererea de poprire.

Orice parte interesată va putea face contestație la poprirea încuviințată, judecându-se această contestație înainte de validare, potrivit art. 400 și următoarele din acest cod.

Art. 456. La ziua însemnată, cel de-al treilea poprit va veni înaintea judecății în persoană sau prin procurator.

El va declara dacă datorează suma ce se oprește, cit este cea sumă, pe bază de ce titlu, dacă mai este poprită și de alții, și dacă acea datorie este exigibilă.

Iar dacă s-a poprit și alte efecte, el le va arăta starea, calitatea și cu ce titlu le ține.

În fine, el va răspunde la orice alte explicații ce îi va cere președintele.

Art. 457. Dacă se dovedeste ca tertul poprit este dator, instanța va valida poprirea condamnând pe tertul poprit sa plateasca suma poprita creditorului popritor.

Art. 458. Dacă sunt mai multe popriri, din partea mai multor creditori ai aceluiași datornic, și pe aceeași valoare a celui de al treilea, la aceeași instanță, toate se vor judeca prin o singură hotărâre.

Art. 459. Orice creditor al datornicului urmarit va putea interveni la judecata de poprire prin o simplă cerere până ce nu s-a dat o sentință definitivă asupra validării.

Art. 460. Contestațiile de orice natură ce se vor face fie de cel de al treilea poprit, fie de datornicii popriti, precum și de creditorii ce urmaresc, sau între ei sau între ei și datornici, se vor judeca de instanța investită cu cererea de poprire, potrivit regulilor ordinare:

a) judecătorii vor putea ordona, după împrejurări, ca valorile poprite să se depună la Casa de Consemnatiuni;

b) hotărârea dată asupra validării este supusă apelului în termen de 15 zile de la comunicarea ei.

Art. 461. Suma poprita, datorită de cel de al treilea se va distribui, după scaderea cheltuielilor, de către judecatorie între creditorii ce au urmarit, în proporție și după natura creanței lor.

Acea sumă li se va plăti în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei celui de al treilea."

Articolul 461¹

Abrogat.*)

*) Art. 461¹ a fost abrogat prin [art. 1 pct. 200 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 461¹ avea următorul conținut: " Art. 461¹. Pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere, când executarea se face asupra salariului sau asupra altor venituri din munca prevăzute în art. 409, instanța care a emis titlul executor va dispune din oficiu efectuarea popririi.

În aceste cazuri poprirea este executorie, fără a mai fi supusă validării, tertul poprit fiind obligat să platească creditorului suma reținută din salariul sau celelalte venituri din munca ale debitorului, prevăzute în art. 409, după 5 zile de la data când era datorată plata lor.

Contestații la poprire se pot introduce în termen de 15 zile de la data primei plăți făcute de către tertul poprit debitorului urmarit după punerea în executare a popririi.

Poprirea inițiată în condițiile prezentului articol rămâne valabilă și în cazul în care debitorul pensiei de întreținere își schimbă locul de muncă sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul întreținerii va trimite, prin scrisoare recomandată, titlul executor unității la care s-a angajat debitorul sau, după caz, organului competent de ocrotiri sociale, care de la data primirii titlului devine tert poprit."

Articolul 462

Abrogat.*)

*) Art. 462 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 200 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 462 avea următorul conținut: "Art. 462. Dacă valorile poprite sunt efecte mobile, judecata va ordona vânzarea lor și distribuția pretului lor potrivit cu cele arătate la secțiunile III și IV ale acestui capitol.

Cel de al treilea ce le ține va fi custodele lor, dacă judecata nu ordona altfel."

Capitolul III

Urmărirea silite a fructelor neculese și recoltelor prinse de radacini*)

*) Capitolul III este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. I pct. 201 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul III avea următoarea denumire: "Capitolul III. Executarea silite asupra veniturilor nemiscatoare"

Secțiunea I

Urmărirea fructelor prinse de radacini

Articolul 463

Fructele neculese și recoltele prinse de radacini, care sunt ale debitorului, nu se pot urmări decât pe bază de titluri executorii; ele se pot însă sechestra potrivit art. 591 și următoarele.*)

*) Art. 463 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 202 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 463 avea următorul conținut: "Art. 463. Fructele și recoltele neculese și încă prinse de radacini, ce sunt ale datornicului, nu se pot urmări decât pe bază de titluri executorii, ele se pot însă sechestra potrivit art. 591 și următoarele din acest cod."

Articolul 464

Urmărirea acestor fructe nu se va putea face decât în 6 săptămâni înainte de coacerii lor și va fi precedată de o somatie de plată cu două zile înainte de urmărirea. Sechestrarea însă se va putea face în orice timp.

Articolul 465

Urmărirea acestor fructe se va face prin mijlocirea unui executor judecătoresc, de față cu ofiterul de poliție, primarul sau unul din ajutorii săi, sau în lipsa lor, a doi martori majori.

Articolul 466

Dispozițiile art. 415-419, 421 și 422 se aplică în mod corespunzător.*)

*) Art. 466 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 203 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 466 avea următorul conținut: "Executorul judecătoresc va lucra potrivit cu cele prescise la art. 415, 416 și 417."

Articolul 467

Abrogat.*)

*) Art. 467 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 204 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 467 avea următorul conținut: "Art. 467. El va aseza ca custode al fructelor pe un pindar (jitar) de cimpuri al comunei sau pe o altă persoană din comuna unde se afla cele mai multe din fructele urmărite, cu precădere însă pe acela ce va fi aratat de creditor."

Articolul 468

Abrogat.*)

*) Art. 468 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 204 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 468 avea următorul conținut: "Art. 468. (1) O copie a procesului-verbal al executorului judecătoresc se va lăsa la primarul comunei.

(2) Originalul se va depune la judecatorie.

(3) Copia se va înmîna și datornicului."

Articolul 469

Executorul judecătoresc va hotări, după caz, vânzarea fructelor sau a recoltelor așa cum sunt prinse de radacini sau după ce vor fi culese.*)

*) Art. 469 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 205 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 469 avea următorul conținut: "Art. 469. Autoritatea judecătorească va cita pe părți înainte să și va hotări sau respingerea urmăririi, sau vânzarea fructelor, așa cum sunt prinse de radacina, sau după ce se vor culege."

Articolul 470

Dispozițiile art. 437 și următoarele, precum și ale art. 562-571 se aplică în mod corespunzător.*)

*) Art. 470 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 206 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 470 avea următorul conținut: "Art. 470. (1) Vânzarea se va anunța înainte cu 3 zile cel puțin la comuna, la domiciliul datornicului și la poarta autorității judecătorești.

(2) Ea se va face în zilele și la ceasurile hotarate de judecator, preferându-se zilele de duminică și de bilci (iarmaroc), la faza locului, în localul judecatoriei sau la bilci ori tirg."

Articolul 471-487

Abrogate.*)

*) Art. 471-487 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 207 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 471-487 aveau următorul conținut: "Art. 471. Vânzarea se va face pe bani gata de către executorul judecătoresc, față cu primarul comunei ori cu ajutorul sau și cu datornicul, sau fie în lipsa lui, dacă se va fi chemat formal.

Art. 472. Dacă datornicul urmărit nu va avea alte mijloace de vițuire, va putea capata de la autoritatea judecătorească a se scoate la vânzare:

a) câtimea fructelor cite trebuie pentru hrana lui și a familiei lui în timp de o luna;

b) câtimea nutretului trebuincios pe timp de o luna pentru hrana vitelor ce nu se pot urmări, potrivit art. 407;

c) semintele trebuincioase pentru semanatura.

Secțiunea a II - a

Urmărirea veniturilor unui bun nemiscator

Art. 473. Acela care va voi sa urmareasca veniturile generale, precum: chiria, arenda sau alte venituri ale unui bun nemiscator al cărui proprietar sau uzufructuar este datornicul sau, va urma potrivit rinduielilor de mai jos.

Art. 474. Veniturile ce un datornic, arendas, sau chiras, are din mosia sau casa arendata sau inchiriata lui se vor putea asemenea urmări, respectindu-se privilegiul ce legea acorda proprietarului.

Art. 475. Creditorul va face cerere la judecatoria locala, afară de conventii contrarii, spre a obtine sechestrarea veniturilor bunului nemiscator și a cita pe datornic în judecata.

Art. 476. (1) Dacă el are titlu autentic, neexecutor sau și un act privat recunoscut al datornicului, judecatoria pe de o parte va incuviinta sechestrul pentru suma cuprinsa în titlu, putind supune pe creditor și la darea unei cautiuni pentru despăgubiri, iar pe de alta, va cita pe datornic în judecata.

(2) Pentru titlurile executorii nu se va cere cautiune.

(3) Când nu exista act scris, sechestrul se va putea înființa prin o hotărâre data în urma infatisarii, însă numai sub dare de cautiune, echivalenta cu a treia parte din suma urmarita.

(4) Dacă exista act scris, însă nerecunoscut, cautiunea va putea fi de un sfert din suma urmarita.

Art. 477. (1) Îndată ce judecatorul incuviinteaza sechestrul, se va publică aceasta prin afipte la usa instanței.

(2) Judecatoria va aduce la cunoștința notarului de stat în circumscripția caruia se afla imobilul ale cărui venituri se urmaresc, incheierea de incuviintare a acestei urmariri spre a fi transcrisa în registrele de mutatiuni imobiliare tinute de notariatul de stat.

Art. 478. (1) Un executor judecătoresc va merge la fața locului și va face proces-verbal potrivit art. 416, de diferitele venituri ce au a se aduna pe seama creditorului.

(2) Chiriasii sau arendasii vor fi preveniti și indatorati a depune chiriile sau arende datorate sau ce vor datora la judecatoria locala, potrivit hotărârii de sechestrul a judecatoriei.

Art. 479. Judecatoria va putea rindui, după împrejurări, ca tot venitul să se adune direct la Casa de Consemnatiuni, sau va putea numi un gerant special, care să administreze bunul nemiscator și sa incaseze veniturile sau chiriile ori arenzile, pe care le va inainta Casei de Consemnatiuni, prin mijlocirea judecatoriei.

Art. 480. (1) Îndată ce ordinul de sechestrul s-a transcris, s-a afisat, s-a publicat și s-a facut cunoscut la faza locului prin executorul judecătoresc, vor fi nule de drept, numai de la data transcrierii, orice închirieri sau arendari ce se vor face de datornic și orice plati de chirie sau arenze se vor primi de dinsul în urma datei transcrierii.

(2) Vor fi asemenea nule tot de la data transcrierii orice plati facute înainte de vreme în contra clauzelor contractului de închiriere sau arendare.

Art. 481. Dacă datornicul ocupa el insusi, în total sau în parte, imobilul al cărui venit e sechestrat, judecatoria va putea, după împrejurări, sa ordone ca el sa deserte, în tot sau în parte, îndată sau la un termen fix, imobilul sechestrat.

Art. 482. Dacă datornicul nu are alte mijloace de trai decit veniturile sechestrate, judecatoria va putea fixa o parte din aceste venituri ca sa serveasca pentru întreținerea lui și a familiei lui în tot timpul cit va tine sechestrarea.

Art. 483. (1) Dacă judecatoria va numi un administrator al bunului sechestrat, îl va supune la dare de cautiune și va fixa tot prin acea hotărâre salariul acestui administrator, precum și felul și limitele dreptului sau de administrare.

(2) Salariul gerantului nu va trece peste maximum de 10% după împrejurări, din veniturile neto ce va incasa.

Art. 484. La finele fiecarui an, semestru sau trimestru, după cum judecata va hotari, administratorul va da socoteala judecatoriei fața cu impricinatii, citati spre acest sfirsit, de veniturile și cheltuielile urmate.

Art. 485. Dacă garantul administreaza rau sau nu da socotelile la termenul fixat sau trece peste atribuțiile ce i s-au dat de judecatorie, el va fi destituit și condamnat la despăgubiri.

Art. 486. (1) Impartirea veniturilor între creditorii sechestranti sau intervenienți se va face de către judecatorie în proportie cu creanta fiecaruia.

(2) Creditorii cu dreptul de preferinta se vor plati potrivit dreptului și rangului lor.

Art. 487. Sechestrarea veniturilor nu va inceta decit în urmatoarele cazuri:

a) prin consimtamantul creditorilor sechestranti și intervenienți;

b) prin plata creanțelor lor: capital, dobinzi și cheltuieli;

c) prin adjudecarea silita a bunului nemiscator."

Capitolul IV

Urmărirea silita asupra bunurilor imobile*)

Secțiunea I

Bunuri imobile care pot fi urmarite

Articolul 488

- (1) Sunt supuse urmaririi silite imobiliare bunurile imobile.
- (2) Pot forma obiectul urmaririi silite imobiliare și dreptul de uzufruct asupra unui bun imobil, precum și dreptul de superficie.
- (3) Dreptul de servitute poate fi urmarit silit numai o dată cu fondul dominant caruia îi profita.

Articolul 489

- (1) Urmarirea imobilelor inscrise în cartea funciara se face pe corpuri de proprietate în întregimea lor.
- (2) Se pot urmări în mod separat construcțiile ce formează o proprietate distinctă de sol, drepturile privitoare la proprietatea pe etaje sau pe apartamente, precum și orice alte drepturi privitoare la bunuri pe care legea le declară imobile.

Articolul 490

- (1) Urmarirea silita imobiliara se întinde deplin drept și asupra bunurilor accesorii imobilului, prevăzute de Codul civil.
- (2) Bunurile accesorii nu pot fi urmarite decât o dată cu imobilul.

Articolul 491

- (1) Imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție nu poate fi urmarit silit înaintea urmaririi mobilelor sale.
- (2) Dispozițiile alin. 1 nu împiedică executarea silita asupra unui imobil aflat în proprietatea comună a minorului sau a persoanei puse sub interdicție și a unei persoane cu capacitate deplină de exercițiu, dacă obligația prevăzută în titlul executoriu este comună.

Articolul 492

- (1) Creditorul ipotecar poate urmări în același timp și imobilele neipotecate ale debitorului său.
- (2) În cazul în care se urmărește un imobil ipotecat înstrăinat, dobânditorul acestui bun, care nu este personal obligat pentru creanța ipotecară, poate să ceară instanței de executare urmarirea altor imobile ipotecate pentru aceeași obligație, aflate în posesiunea debitorului principal. Până la soluținerea cererii urmarirea imobilului ipotecat este suspendată.
- (3) Contestația prin care dobânditorul se opune la scoaterea la vânzare se va putea face numai în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii biroului de carte funciara prin care s-a dispus notarea în cartea funciara a somației de începere a urmaririi silite.

Articolul 493

- (1) Creditorii personali ai unui debitor coproprietar sau codevalmas nu vor putea să urmărească partea acestuia din imobilele aflate în proprietate comună, ci vor trebui să ceară mai întâi împărțirea acestora.
- (2) Creditorii personali pot urmări însă cota-parte determinată a debitorului lor din imobilul aflat în coproprietate, fără a mai fi necesar să ceară împărțirea.

Secțiunea a II-a

Formalitățile premergătoare vânzării la licitație

Articolul 494

Imobilele urmarite silit se valorifică prin vânzare la licitație publică, vânzare directă și prin alte modalități admise de lege. Dispozițiile art. 431 sunt aplicabile.

Articolul 495

În cazul în care obiectul executării silite îl formează mai multe bunuri imobile distincte ale debitorului, procedura de vânzare prin licitație publică se va îndeplini pentru fiecare bun în parte.

Articolul 496

În vederea identificării imobilului urmarit, executorul judecătoresc se va deplasa la locul unde este situat acesta și va încheia un proces-verbal de situație. Procesul-verbal va cuprinde, pe lângă datele prevăzute la art. 504 alin. 1 pct. 1-3, 5, 6 și 14, și descrierea cât mai amănunțită a imobilului urmarit.

Articolul 497

- (1) După întocmirea procesului-verbal de situație executorul va soma pe debitor ca, dacă nu va plăti, se va trece la vânzarea imobilelor cuprinse în acest proces-verbal. Somația de plată ce va fi comunicată debitorului va cuprinde pe lângă cele arătate de art. 387 și datele de identificare a imobilului cuprinse în procesul-verbal de situație, precum și mențiunea că s-a luat măsura înscrierii în cartea funciara.
- (2) Executorul va lua măsuri ca somația prevăzută la alin. 1 să fie înscrisă în cartea funciara.
- (3) Când se urmăresc mai multe imobile, inscrise la același sau la birouri de carte funciara diferite, pentru o creanță garantată cu ipoteca colectivă, somația se va înainta biroului de carte funciara la care este înscrisă

ipoteca principală, care, după ce a savarsit notările prevăzute de lege, va trimite din oficiu o copie de pe încheierile sale biroului de carte funciara secundară.

(4) Drepturile reale înscrise după notarea somației de plată în cartea funciara nu vor putea fi opuse creditorului urmaritor și adjudecatarului, în afară de cazurile expres prevăzute de lege sau de cazul în care creditorul sau adjudecatarul s-a declarat de acord cu acel act ori debitorul sau tertul dobanditor a consemnat sumele necesare acoperirii creanțelor ce se urmaresc, inclusiv dobanzile și cheltuielile de executare.

Alin. (4) al art. 497 a fost modificat de pct. 28 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 498

(1) Închirierile sau arendările, precum și cesiunile de venituri făcute de debitor sau detinator după data înscrierii somației arătate la art. 497 alin. 1 nu vor fi opozabile creditorului urmaritor sau adjudecatarului.

(2) Închirierile sau arendările anterioare înscrierii somației sunt opozabile, în condițiile legii, atât creditorilor urmaritori, cât și adjudecatarului.

(3) Chiriile sau arenzile plătite debitorului urmarit înainte de scadența nu pot fi opuse creditorilor urmaritori sau adjudecatarului decât dacă sunt constatate prin act scris cu data certă.

Articolul 499

(1) După primirea somației debitorul poate cere instanței de executare, în termen de 10 zile de la comunicare, să-i încuviințeze ca plata integrală a datoriei, inclusiv dobanzile și cheltuielile de executare, să se facă din veniturile imobilului urmarit sau din alte venituri ale sale pe timp de 6 luni.

(2) Instanța sesizată potrivit alin. 1 va cita părțile în camera de consiliu și se va pronunța de îndată prin încheiere irevocabilă. În caz de admitere a cererii debitorului, instanța va dispune suspendarea urmăririi silite imobiliare.

(3) Pentru motive temeinice creditorul poate solicita instanței reluarea urmăririi înainte de expirarea termenului de 6 luni, dispozițiile alin. 2 fiind aplicabile în mod corespunzător.

Secțiunea a III-a Vanzarea la licitație

Articolul 500

(1) Dacă în termen de 15 zile de la primirea somației debitorul nu plătește datoria, executorul judecătoresc va începe procedura de vânzare.

(2) Executorul va stabili de îndată prețul imobilului, iar în cazul în care considera necesar va cere parerea unui expert. Dispozițiile art. 411 alin. 3 sunt aplicabile.

(3) Totodată, executorul va cere biroului de carte funciara să-i comunice drepturile reale și alte sarcini care grevează imobilul urmarit. Titularii acestor drepturi vor fi instiințati despre executare și vor fi citați la termenele fixate pentru vânzarea imobilului.

(4) Separat de prețul imobilului se va determina prin expertiză și valoarea drepturilor de uzufruct, uz, abitație sau servitute, dacă aceste drepturi au fost intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotecă; în cazul imobilelor înscrise în cartea funciara se va avea în vedere valoarea acestor drepturi menționată în cartea funciara, iar dacă nu este înscrisă, ea se va stabili, când este cazul, prin expertiză.

Articolul 501

(1) După emiterea somației și în tot cursul executării silite executorul judecătoresc poate numi un administrator-sechestru dacă această măsură este necesară în vederea unei mai bune administrări a imobilului urmarit, precum încasarea veniturilor, efectuarea cheltuielilor necesare și apararea în litigiile privitoare la acest bun. De asemenea, la cererea creditorului, executorul va numi un administrator-sechestru.

(2) Administrator-sechestru poate fi numit creditorul, debitorul sau o altă persoană fizică ori persoana juridică.

(3) Administratorul-sechestru va consemna veniturile încasate și va depune recipisa la executor.

(4) Când administrator-sechestru este numită o altă persoană decât debitorul, executorul îi va fixa drept remunerație o sumă, ținând seama de activitatea depusă, stabilind totodată și modalitatea de plată.

Articolul 502

(1) În cazul neindeplinirii obligațiilor stabilite în sarcina sa, administratorul-sechestru, la cererea oricărei persoane interesate, poate fi revocat de către executorul judecătoresc.

(2) De asemenea, la cerere, administratorul-sechestru poate fi obligat la despăgubiri de către instanța de executare.

Articolul 503

(1) Dacă debitorul nu are alt mijloc de existență decât veniturile imobilului urmărit, la cererea acestuia, executorul judecătoresc, prin proces-verbal, poate să-i fixeze o cotă de cel mult 20% din aceste venituri pentru traiul lui și al familiei sale.

(2) Împotriva măsurii luate de către executorul judecătoresc cei interesați se pot adresa instanței de executare. Instanța va cita părțile în termen scurt, în camera de consiliu, și va hotărî prin încheiere irevocabilă.

Articolul 504

(1) În termen de 5 zile de la stabilirea pretului imobilului executorul va întocmi și va afișa publicatia de vânzare a acestuia, care va cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. numărul dosarului de executare;
3. numele și calitatea executorului;
4. numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului;
5. titlul executoriu în temeiul căruia se face urmărirea imobiliară;
6. identificarea imobilului și descrierea lui sumară;
7. prețul la care a fost evaluat imobilul;
8. mențiunea, dacă va fi cazul, ca imobilul se vinde grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitație sau servitute, intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotece, și ca, în cazul în care aceste creanțe nu ar fi acoperite la prima licitație, se va proceda, în aceeași zi, la o nouă licitație pentru vânzarea imobilului liber de acele drepturi. Prețul de la care vor începe aceste licitații va fi cel prevăzut de art. 509 alin. 3 și 4;
9. data, ora și locul vânzării la licitație;
10. invitația pentru toți cei care pretind vreun drept asupra imobilului să-l anunțe executorului înainte de data stabilită pentru vânzare;
11. invitația către toți cei care vor să cumpere imobilul să se prezinte la termenul de vânzare la locul fixat în acest scop și, până la acel termen, să prezinte oferte de cumpărare;
12. mențiunea ca ofertanții sunt obligați să depună, până la termenul de vânzare, o cautiune reprezentând 10% din prețul la care a fost evaluat imobilul;
13. data afisării publicației de vânzare;
14. semnatura și stampila executorului judecătoresc.

(2) Termenul stabilit pentru vânzare nu va fi mai scurt de 30 de zile și nici mai lung de 60 de zile de la afisarea publicației de vânzare la locul unde va avea loc licitația.

(3) Publicatia de vânzare se va afișa la sediul organului de executare și al instanței de executare, la locul unde se afla imobilul urmărit, la sediul primăriei în a cărei rază teritorială este situat imobilul, precum și la locul unde se desfășoară licitația, dacă acesta este altul decât locul unde este situat imobilul.

(4) Executorul judecătoresc, la cererea celui interesat, va anunța vânzarea la licitație și într-un ziar de largă circulație.

(5) Debitorul va fi instiintat despre data, ora și locul vânzării.

(6) Dispozițiile art. 439 alin. 2 sunt aplicabile.

Articolul 505

În cazul în care se urmărește imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție, o copie de pe publicatia de vânzare a imobilului se depune și la parchetul de pe lângă instanța de executare.

Articolul 506

(1) Persoanele care vor să cumpere imobilul la licitație sunt obligate să depună la Trezoreria Statului, la Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau la orice altă instituție bancară, la dispoziția executorului judecătoresc, până la termenul stabilit pentru vânzare, o cautiune reprezentând 10% din prețul de începere a licitației pentru termenul respectiv. Dovada consemnării va fi atasată ofertei de cumpărare.

(2) Nu au obligația de a depune cautiunea prevăzută la alin. 1 creditorii care au creanțe în rang util, potrivit ordinii de preferință prevăzute de art. 563 și 564.

(3) De asemenea, sunt dispensate de cautiunea prevăzută la alin. 1 persoanele care, împreună cu debitorul, dețin imobilul urmărit în proprietate comună pe cote-părți.

*) Pct. 86 al art. I din [LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Alin. (1) al art. 506 a fost modificat de pct. 29 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 507

(1) Vanzarea se face la sediul organului de executare sau al instanței de executare ori la locul unde este situat imobilul sau în orice alt loc, dacă se considera ca este mai potrivit pentru buna valorificare a acestuia. În comune vanzarea se poate efectua și la sediul primăriei în raza careia este situat imobilul.

(2) Debitorul nu poate licita nici personal, nici prin alte persoane.

Articolul 508

(1) Vanzarea la licitație se face în mod public și se va tine separat pentru fiecare imobil sau corp de proprietate.

(2) Dacă mai multe corpuri de proprietate sunt grevate cu aceeași ipoteca sau dacă corpul de proprietate este compus din mai multe parcele, executorul judecătoresc va putea dispune, la cererea debitorului sau a creditorului urmaritor, ca vanzarea să se faca în același timp pentru mai multe corpuri de proprietate sau separat pentru fiecare parcela în parte.

(3) În cazul când corpurile de proprietate sau parcelele se vand separat, ordinea vanzării lor va fi aratata de debitor, iar în lipsa unei asemenea mențiuni, va fi stabilita de executor.

Articolul 509

(1) Licitatia începe prin citirea de către executor a publicației de vanzare și a ofertelor primite până la acea data.

(2) Executorul va oferi spre vanzare imobilul, prin trei strigari succesive, la intervale de timp care să permită optiuni și supralicitari, pornind de la prețul oferit care este mai mare decat cel la care s-a facut evaluarea potrivit art. 500 alin. 2 sau, în lipsa unei asemenea oferte, chiar de la acest pret.

(3) Dacă imobilul este grevat de vreun drept de uzufruct, uz, abitație sau servitute intabulate ulterior inscrierii vreunei ipoteci, la primul termen de vanzare strigarile vor începe de la prețul cel mai mare oferit sau, în lipsa, de la cel fixat în publicatie, scăzut cu valoarea acestor drepturi socotita potrivit art. 500 alin. 4.

(4) Dacă din cauza existentei drepturilor aratate la alin. 3 nu s-a putut obtine un pret suficient pentru acoperirea creanțelor ipotecare inscrise anterior, socotite după datele din cartea funciara, executorul judecătoresc va relua în aceeași zi licitația pentru vanzarea imobilului liber de acele drepturi; în acest caz, strigarile vor începe de la prețul mentionat în publicatia de vanzare, fără scaderea aratata în alin. 3.

(5) În cazul în care nu este oferit nici prețul la care imobilul a fost evaluat, vanzarea se va amana la un alt termen, de cel mult 60 de zile, pentru care se va face o noua publicatie în condițiile art. 504 alin. 3. La acest termen licitația va începe de la prețul de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat. Dacă nu se obtine prețul de incepere a licitației, la același termen bunul va fi vandut la cel mai mare pret oferit. Vanzarea se va putea face chiar dacă se prezinta o singura persoana care ofera prețul de la care începe licitația.

Articolul 510

(1) Executorul va declara adjudecatar persoana care, la termenul de licitație, a oferit prețul de vanzare potrivit dispozițiilor art. 509. La pret egal va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmarit.

(2) În toate cazurile, creditorii urmaritori sau intervenienți nu pot sa adjudece bunurile oferite spre vanzare la un pret mai mic de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat.

Articolul 511

Executorul va întocmi un proces-verbal despre desfășurarea și rezultatul fiecărei licitații. În procesul-verbal vor fi menționați toți cei care au participat la licitație, sumele oferite de fiecare participant, precum și adjudecatarul imobilului. Procesul-verbal va fi semnat de executor, creditor, debitor și de adjudecatar.

Articolul 512

(1) Adjudecatarul imobilului va depune prețul la dispoziția executorului judecătoresc în termen de cel mult 30 de zile de la data vanzării, ținându-se seama de cautiunea depusa în contul pretului.

(2) Când adjudecatar este un creditor, el poate depune creanta sa în contul pretului, fiind obligat, dacă este cazul, să depună diferența de pret. Dacă exista alți creditori care au un drept de preferință în condițiile art. 563 și 564, el va depune până la concurența pretului de adjudecare și suma necesară pentru plata creanțelor lor, în măsura în care acestea nu sunt acoperite prin diferența de pret.

Articolul 513

(1) Dacă adjudecatarul nu depune prețul în termenul prevăzut de art. 512 alin. 1, imobilul se va scoate din nou în vanzare în contul acestuia, el fiind obligat sa plateasca cheltuielile prilejuite de noua licitație și eventuala diferența de pret. Adjudecatarul va putea sa achite la termenul de licitație prețul oferit initial, caz în care va fi obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitație.

(2) Dacă la noul termen de licitație imobilul nu a fost vandut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea imobilului.

(3) Suma datorată potrivit alin. 1 și 2 de fostul adjudecatar se stabilește de executor prin procesul-verbal de licitație, care constituie titlu executoriu. Aceasta sumă se va reține cu precădere din cautiunea depusă.

Articolul 514

După adjudecarea imobilului către unul dintre participanții la licitație, executorul, la cerere, va dispune restituirea cautiunilor depuse de ceilalți participanți, procedând, când este cazul, potrivit dispozițiilor art. 513 alin. 3.

Articolul 515

La cererea adjudecatarului, executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate stabili plata pretului în rate, numărul acestora, cuantumul și data scadenței lor, precum și suma care se plătește de îndată drept avans.

Secțiunea a IV-a Actul de adjudecare

Articolul 516

După plata integrală a pretului sau a avansului prevăzut la art. 515 și după expirarea termenului de 15 zile prevăzut la art. 401 alin. 1 lit. a), executorul, pe baza procesului-verbal de licitație, va întocmi actul de adjudecare, care va cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. numele și calitatea executorului;
3. numărul și data procesului-verbal de licitație;
4. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului și adjudecatarului;
5. prețul la care s-a vandut și modalitatea de achitare în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;
6. mențiunea, dacă este cazul, ca imobilul s-a vandut grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitație sau servitute, ori, după caz, liber de aceste drepturi, în condițiile prevăzute de art. 509 alin. 3 și 4;
7. datele de identificare a imobilului;
8. mențiunea ca actul de adjudecare este titlu de proprietate și ca poate fi înscris în cartea funciara, precum și a faptului ca, pentru adjudecatar, constituie titlu executoriu împotriva debitorului, dacă imobilul se afla în posesiunea acestuia din urma, sau împotriva oricărei persoane care are în posesiune ori detine în fapt, fără niciun titlu, imobilul adjudecat;
9. mențiunea ca, pentru creditor, actul de adjudecare constituie titlu executoriu împotriva cumparatorului care nu plătește diferența de pret, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata pretului în rate;
10. semnatura și stampila executorului, precum și semnatura adjudecatarului.

Pct. 8 al [art. 516 a fost modificat de Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. Nr. 217 din 27 aprilie 2001.*)

Partea introductivă și pct. 8 ale art. 516 au fost modificate de pct. 74 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Partea introductivă și pct. 8 ale art. 516 au fost modificate de pct. 30 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 517

(1) Un exemplar de pe actul de adjudecare se va preda dobânditorului spre a-i servi ca titlu de proprietate și pentru a fi înscris în cartea funciara.

(2) În cazul în care imobilul a fost vandut cu plata pretului în rate, executorul va înainta un exemplar al actului de adjudecare biroului de carte funciara pentru a înscrice în cartea funciara interdicția de instrainare și grevare a imobilului până la plata integrală a pretului și a dobânzii corespunzătoare.

(3) Executorul va preda, totodată, un exemplar al actului de adjudecare creditorului urmaritor, care îi va servi ca titlu executoriu împotriva cumparatorului, dacă acesta nu plătește diferența de pret.

Secțiunea a V-a Efectele adjudecării

Articolul 518

(1) Prin actul de adjudecare proprietatea imobilului sau, după caz, un alt drept real care a făcut obiectul urmăririi silite se transmite de la debitor la adjudecatar. De la această dată adjudecatarul are dreptul la fructe și venituri, datorează dobânzile până la plata integrală a pretului și suporta toate sarcinile imobilului.

(2) Prin intabulare, adjudecatarul dobândește dreptul de a dispune de imobilul cumparat, potrivit regulilor de carte funciara.

(3) De la data intabularii imobilul rămâne liber de orice ipotecă sau alte sarcini privind garantarea drepturilor de creanță, creditorii putându-și realiza aceste drepturi numai din prețul obținut. Dacă prețul de adjudecare se plătește în rate, sarcinile se sting la plata ultimei rate.

(4) Ipotecile și celelalte sarcini reale, precum și drepturile reale intabulate după notarea somației în cartea funciara se vor radia din oficiu, afară de acelea pentru care adjudecatarul ar conveni să fie menținute; de asemenea, vor fi radiate din oficiu drepturile reale intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotecă, dacă vânzarea s-a făcut în condițiile prevăzute de art. 509 alin. 4, toate notările făcute cu urmărirea silită, precum și interdicția de instrainare sau de grevare, dacă există, inclusiv promisiunea de a încheia un contract viitor, dacă până la întocmirea actului de adjudecare beneficiarul promisiunii nu și-a înscris în cartea funciara dreptul dobândit în temeiul contractului care a făcut obiectul acestuia.

(5) Dacă imobilul a fost cumparat cu plata pretului în rate, cumparatorul nu îl va putea instraina sau greva, fără încuviințarea creditorilor urmăritori, înainte de plată integrală a pretului.

Alin. (2) și (4) ale art. 518 au fost modificate de pct. 31 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 519

(1) Locațiunea și celelalte acte juridice privitoare la imobil rămân în ființă sau, după caz, încetează, potrivit legii.

(2) Plățile făcute înainte de scadența de către locatar sau alte persoane interesate sunt supuse dispozițiilor art. 498 alin. 3.

Secțiunea a VI-a Dispoziții speciale

Articolul 520

(1) Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială, privind imobilul adjudecat este stinsă, dacă imobilul adjudecat era înscris în cartea funciara și dacă, de la data înregistrării cererii de înscriere formulate de dobânditorul anterior al dreptului înscris în folosul tertului adjudecatar, au trecut cel puțin 3 ani.

(2) În cazul imobilelor înscrise pentru prima dată în cartea funciara, în temeiul actului de adjudecare, cererea de evicțiune se va prescrie în termen de 3 ani de la data înscrierii actului de adjudecare în cartea funciara. Aceasta prescripție curge și împotriva disparuților, minorilor și persoanelor puse sub interdicție.

Art. 520 a fost modificat de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 521

În cazul în care cererea de evicțiune este introdusă înainte de împărțirea pretului de adjudecare, instanța de executare, la solicitarea adjudecatarului, va putea să suspende, cu sau fără cautiune, împărțirea pretului până la judecarea definitivă a cererii de evicțiune.

Articolul 522

(1) Dacă a fost evins total sau parțial, adjudecatarul îl poate acționa pe debitorul urmărit pentru a fi despăgubit.

(2) În măsura în care nu se poate îndestula de la debitor, adjudecatarul îi poate acționa pe creditorii care au încasat prețul de adjudecare, în limita sumei încasate de acestia.

Articolul 523

(1) În tot cursul executării silite asupra bunurilor imobile, debitorul sau altă persoană interesată poate obține desființarea măsurilor asiguratorii sau de executare, consemnând la dispoziția creditorului urmărit întreaga valoare a creanței, cu toate accesoriile și cheltuielile de executare.

(2) Dispozițiile art. 428 alin. 2-4 se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care cererea este admisă, instanța, cu acordul debitorului, va dispune și eliberarea sumei în mainile creditorului.

*) Capitolul IV (art. 488-523) este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 208 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul IV avea următorul conținut: " Capitolul IV. Executarea silită asupra bunurilor nemiscatoare

Secțiunea I Bunuri care pot fi urmărite

Art. 488. Numai bunurile nemiscatoare prin natura lor pot fi obiectul unei urmăririi imobiliare.

Art. 489. Urmărirea unui bun nemiscator prin natura sa va cuprinde însă ca accesorii și toate obiectele ce slujesc la exploatarea imobilului sau care sunt așezate în imobil pentru vesnicie.

Art. 490. Creditorii personali ai unui împreună moștenitor sau ai unui asociat nu vor putea să urmărească și să pună în vânzare partea de valmase a datornicului lor, în imobilele moștenirii sau societății. Ei vor trebui mai întâi să ceară împărțirea sau licitația imobilelor ce se află în devalmasă.

Se poate însă vinde partea de valmase (indiviza), dacă cîtimea ei este neîndoielnic stabilită și lămurită (lichida).

Art. 491. Vânzarea silită a bunurilor nemiscatoare se va urmări la judecătoria unde se află imobilul sau la alta judecătorească aleasă de părți.

Secțiunea a II - a

Urmărirea nemiscatoarelor bunuri

Art. 492. Orice urmărire a unui imobil va începe printr-un comandament făcut de către creditor datornicului și deținătorului, de va fi, prin mijlocirea unui executor judecătoresc.

În cazurile în care legi speciale înlocuiesc comandamentul prin somatii sau notificări pentru punerea în vânzare a imobilelor, acele somatii încetează de a-și mai avea efectul lor, de îndată ce debitorul a achitat, înainte de licitație, toate ratele cu dobânzile și cheltuielile de orice natură exigibile în momentul plății.

Art. 493. Acest comandament se va face în persoana sau la domiciliul datornicului și deținătorului.

El va cuprinde copie după titlul executor, somatia de a plăti și înștiințarea că, dacă nu va plăti, se va face vânzarea cutaror sau cutaror nemiscatoare. El va fi înscris de executorul judecătoresc.

Acest comandament se va transcrie de urgență în extract îndată după comunicare, după ordinea înregistrării, într-un registru special.

Art. 494. Executorul judecătoresc va încunostiința acest comandament, potrivit rînduielilor arătate la art. 92 și următoarele din această legiuire.

Art. 495. Dacă urmărirea se face împotriva unui nevîrstnic, interzis sau pus sub consiliu judiciar, afară de copia de comandament lăsată la tutor, curator ori consiliu judiciar, se va mai încunostiința și parchetul de pe lîngă judecătorească, care va înscrîni originalul comandamentului.

Art. 496. Dacă au trecut 6 luni de la ziua comunicării comandamentului, fără ca alte acte de procedură să fi urmat, comandamentul se consideră de plin drept, ca și cînd nu ar fi fost.

Art. 497. Rînduielile de la art. 493, 494 și 495 ale acestei legiuiri sînt sub pedeapsă de nulitate.

Art. 498. Dacă după primirea comandamentului, datornicul dovedește înaintea judecătoriei că venitul curat și liber al nemiscatoarelor sale pe timp de un an este de ajuns pentru a plăti toată datoria, capete, dobînzii și cheltuieli, și dacă el oferă sau delegă aceste venituri creditorului, judecata va putea suspenda urmărirea, rîmînînd a o reîncepe dacă alte piedici sau opoziții s-ar ivi.

Secțiunea a III - a

Procesul verbal de situație, afișele și publicațiile

Art. 499. După 30 de zile de la comunicarea comandamentului, executorul judecătoresc se va transporta la locul situației imobilului a cărui urmărire se face și acolo va încheia un proces-verbal de situație.

Acest proces-verbal va cuprinde reproducerea în extract a titlului ce se execută și o descriere pe cit se poate mai amănunțită a imobilului.

Art. 500. Afișele și publicațiile vor cuprinde:

1. numele, prenumele, profesia și domiciliul ori reședința creditorului ce urmărește și ale datornicului urmărit;
2. titlul executor pe baza căruia se face urmărirea, în extract;
3. arătarea bunurilor nemiscatoare care se urmăresc, adică:
 - dacă este o casă: comuna, strada, numărul sau localitatea unde se află acea casă;
 - dacă este moșie, un pămînt sau orice avere rurală: arătarea județului, plasii, a comunei și a unora din vecinii acelui imobil, precum și descrierea amănunțită a imobilului din procesul-verbal de situație.

Art. 501. După fixarea termenului de vânzare, președintele judecătoriei va cere notariatului de stat în raza căruia se află bunul nemiscator care urmărește, să caute în registrul ipotecilor și să facă o listă specială de toate înscrisurile, transcriptiile de privilegii sau ipoteci, ce există asupra nemiscatorului urmărit.

Notariatul de stat este obligat să înainteze lista cerută în termen de 5 zile. Grefierul va înscrîni pe marginea acestei liste orice cereri sau reclamații s-ar face, precum și suma fiecărei creanțe.

Art. 502. Afișele și publicațiile vor mai cuprinde:

1. locul, ziua și ora cînd are să se facă vânzarea și adjudecarea bunului nemiscator;
2. prețul ce creditorul urmăritor va arăta, în cererea ce va trebui să facă judecătoriei, înainte de plată taxelor de afișe și publicații;
3. condiții ce va fi avînd vânzarea și diferitele sarcini sau alte împrejurări ale nemiscatorului pînă atunci cunoscute;

4. somatia către toți acei care ar pretinde vreun drept de chirie, privilegiu sau ipoteca, ca înaintea adjudecării să arate judecătoriei pretențiile lor, sub pedeapsa de a nu li se mai ține în seama.

Art. 503. Un judecător însărcinat de președinte va face tabloul ordinii creditorilor după care ei au a se plăti, potrivit cu titlurile lor de preferință.

Acest tablou se va face 4 săptămâni după ce dintai publicatie a urmăririi.

Oricare din creditorii sau din persoanele interesate va avea dreptul să ia cunoștința sau copie de pe acest tablou al ordinii, până în momentul adjudecării.

Contestația asupra punctelor cuprinse în tablou se va face mai întâi înaintea judecătorului.

Acesta va căuta să împacă pe părți.

Dacă nu va putea, va trimite contestația înaintea judecătoriei spre a se judeca, potrivit articolelor 522 și următoarele din acest cod.

Art. 504. Afiptele se vor lipi:

1. la usa judecătoriei;
2. la poarta sau pe peretii casei ce are să se adjudece;
3. în comuna unde este așezat bunul rural ce are să se vînda.

[Art. 505. Abrogat prin Decretul nr. 208/1950.](#)

Art. 506. Un exemplar de pe aceasta publicatie se va încunostiința în persoana sau la domiciliul datornicului urmărit și deținătorului de va fi, precum și tuturor creditorilor care au ipoteca sau privilegiu cunoscut, până la emiterea publicațiilor.

Aceasta încunostiintare se va face creditorilor ipotecari sau privilegiați, la domiciliul ales de ei cu ocazia luării înscrisului, chiar dacă, de fapt, n-ar domicilia acolo.

Art. 507. Vânzarea nu se va face decît după 5 zile din ziua afisării ultimelor afipți, potrivit art. 504.

Art. 508. O copie de pe aceasta publicatie se va depune la parchetul de pe lînga judecătorie ori de cîte ori se urmărește averea unui nevîrstnic, interzis sau pus sub consiliu judiciar.

Art. 509. Toate formalitățile arătate la art. 499, 500, 502, 504 și până la 598 inclusiv din acest cod vor fi observate sub pedeapsa de nulitate a urmăririi, afara numai de greselile parțiale în descrierea bunurilor urmărite.

Art. 510. Se va ține la grefa un dosar special pentru fiecare urmărire de bun nemiscator, în care se vor trece toate actele și incidentele privitoare la urmărire și adjudecare.

Secțiunea a IV - a

a) ele nu vor putea fi facute decît cu cel puțin 20 zile înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provizorie și nu vor fi permise decît după ce taxele citațiilor vor fi plătite;

b) în ce privește nulitatea actelor de procedura în tot timpul urmăririi, ea se va putea invoca chiar în ziua vânzării cu ocazia licitației, fără cerere în scris.

Efectele urmăririi bunurilor nemiscatoare

Art. 511. Va fi nula de drept orice înstrăinare a nemiscatorului urmărit făcută de datornic în urma transcrierii comandamentului.

Art. 512. Cu toate acestea aceasta înstrăinare își va avea toată taria sa dacă, înainte de adjudecare, cumpărătorul a dobîndit ratificarea creditorului sau creditorilor ce urmaresc vânzarea sau dacă a consemnat sumele trebuincioase spre a plăti în întregul lor toate creanțele lor, capete, dobînda și cheltuieli.

Art. 513. Închirierile sau arendările facute de datornic după data transcrierii comandamentului vor fi anulate, dacă creditorul sau creditorii ce urmaresc vor cere aceasta.

Închirierile sau arendările dinainte nu vor putea fi anulate, în tot sau în parte, decît cînd vor fi fost facute în fraudă creditorilor. Nu se vor ține în seama plățile facute înainte de vreme împotriva tocmelilor cuprinse în contractul de închiriere sau arendare.

Secțiunea a V - a

Pastrarea bunurilor nemiscatoare urmărite

Art. 514. De la comandament până ce ordonanța de adjudecare va rămîne definitivă, pastrarea bunurilor urmărite va fi încredințată datornicului urmărit.

Prin urmare, el nu va putea face nici o tăiere de lemne și nu va putea aduce nici o stricăciune imobilului, sub pedeapsa de despăgubiri și chiar de urmărire criminală, de va fi cazul.

Art. 515. Judecătorul însă va putea, după cererea unui sau mai multor din creditorii, ca să încredințeze pastrarea nemiscatorului bun unui alt conservator și, după împrejurări, el va putea îndatora pe datornic să se strămute din imobilul în care va fi locuind.

Art. 516. Conservatorul va fi, până ce ordonanța va rămîne definitivă, însărcinat:

- cu paza imobilului urmărit;
- cu adunarea chiriilor, arendelor și altor venituri;
- cu recolta și cu vânzarea fructelor care se va face potrivit art. 470.

Art. 517. Conservatorul va fi dator să dea socoteala judecatoriei, față cu părțile chemate în regula, despre venituri și cheltuieli, în zece zile după adjudecare, sau la termenul fixat de judecatorie, sub pedeapsa, în caz de neurmărire, de a fi destituit, lipsit de salariul sau și condamnat la despăgubiri.

Art. 518. Produsul administrației conservatorului, îndată după încasare, se va depune prin judecatorie la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, spre a fi împartit creditorilor împreună cu prețul nemiscatorului.

Art. 519. Dacă datornicul nu are alt mijloc de vițuire decît fructele sau veniturile bunurilor urmărite, judecatoria va putea, în timpul urmăririi, să-i dea un ajutor din aceste venituri pentru vițuirea lui și a familiei lui.

Secțiunea a VI - a

Concursul mai multor urmărituri imobiliare

Art. 520. Dacă mai mulți creditori au făcut comandament urmărind același imobil, toate urmăriturile lor se vor întruni ca să se facă una singură pentru toți, după cererea lor sau chiar din oficiu.

Toți creditorii ce se vor întruni la o urmărire au drept egal, afara numai dacă titlul sau calitatea lor le acorda un alt drept de prioritate sau precădere.

Când un imobil este urmărit înaintea mai multor judecatorii, întrunirea se va face la judecatoria aleasă în prima ipoteca, iar în lipsa unei asemenea alegeri, la judecatoria situației imobilului.

Retragerea unui creditor pentru orice cauză nu poate întrerupe cursul urmăririi sau al vânzării, întrucît ceilalți creditori urmăritori nu consimt la aceasta.

Art. 521. Când se fac mai multe cereri de urmărire asupra diferitelor bunuri nemiscatoare ale aceluiași datornic, judecatoria va putea, după cererea datornicului, să amâne cererile de urmărire de mai în urmă, dacă se va crede că din vânzarea nemiscatorului sau nemiscatoarelor urmărite de mai înainte se vor putea despăgubi și creditorii ce au urmărit mai în urmă.

Secțiunea a VII - a

Opoziții și cereri incidente la o urmărire de bunuri nemiscatoare

Art. 522. Opozițiile ce se fac în contra unei urmărituri de nemiscatoare, sau din partea datornicului, ori a creditorilor săi, sau din partea altor al treilea care intervin, sau pentru a se anula urmărirea sau pentru revendicarea ori păstrarea unui drept de proprietate sau a oricărui alt drept asupra nemiscatoarelor urmărite, se vor face prin cerere în scris către judecatoria prin care s-a făcut urmărirea:

Art. 523. Aceste cereri de opoziții vor fi motivate, vor arăta actele și titlurile pe care se întemeiază și care vor trebui să fie depuse în copii, certificate pentru conformitate de reclamant, la grefa judecatoriei odată cu cererea, sub pedeapsa de nulitate.

Ele vor fi iscălite de partea reclamanta sau de un împuternicit al său special cu procura legalizată.

Dacă în timpul judecării partea va declara că se slujește și de alte acte, instanța va chibzui, putînd acorda un nou termen de infatisare.

Reclamantul va fi obligat că, în cererea de opoziție, să-și aleagă un domiciliu în orașul de reședință al judecatoriei, sub pedeapsa de nulitate.

Articolul 524-561

Abrogate.*)

Art. 524-561 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 209 din Ordonanța de urgență nr. 138 din 2000](#) publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 2 octombrie 2000.

"Art. 524. Judecatoria, de îndată, va încuviința citarea atît a creditorului sau a creditorilor ce urmăresc, cit și a datornicului urmărit, comunicîndu-li-se și copie după cerere.

Art. 525. Judecatoria se va pronunța asupra tuturor opozițiilor de orice natură înaintea zilei pentru adjudecare.

Secțiunea a VIII - a

Aminarea adjudecării

Art. 526. Dacă prin contestație se cere desființarea urmăririi pentru nulitatea titlului pe baza căruia se urmărește, judecatoria va judeca temeinicia acestei contestații.

Dacă contestația este bazată pe o cerere prin care însași proprietatea nemiscatorului urmărit e reclamată, în total sau în parte, judecatoria, apreciînd seriozitatea cererii, va putea să amâne vânzarea pînă cînd cererea de revendicare se va judeca definitiv. Judecatoria, în cazul revendicării numai a unei părți din imobilul sau imobilele urmărite, va putea chiar să proceadă la vânzare, scotînd din licitație ceea ce este contestat sau să amâne pentru tot. În aceste cazuri, judecatoria va putea, după împrejurări, să oblige pe contestator și la darea unei cautiuni ce o va fixa.

Art. 527. Când judecatoria va respinge contestația, va face de îndată vânzarea, hotărârile date în aceste cazuri nefiînd supuse decît recursului o dată cu ordonanța de adjudecare.

În cazul cînd judecatoria admite contestația, aceste hotărâri vor fi supuse apelului potrivit art. 402 din acest cod. Dacă instanța de apel schimbă sentința judecatoriei și recursul nu s-a făcut în termenul prevăzut de art. 402, ea va trimite afacerea la aceeași judecatorie, care va face noi publicații de vânzare în termenul arătat de art. 529 din acest cod și va continua cu urmărirea.

Art. 528. Adjudecarea se va mai amina:

1. când aceasta se va cere de creditorul ce urmarește și de datornic și când creditorii care au intervenit nu se împotrivesc;
2. când executarea hotărârii sau a actului pe baza caruia se face urmărirea s-a suspendat.

Art. 529. În orice caz, aminarea adjudecării nu poate fi mai scurtă de 4 săptămâni.

Alte publicații și afișe noi se vor face în două săptămâni cel puțin înaintea zilei din nou hotărâtă pentru adjudecare.

Cu aceste noi publicații și afișe se va urma potrivit art. 504, 506 și 508 din acest cod.

Secțiunea a IX - a

Licitația și adjudecarea bunurilor nemiscatoare urmărite

Art. 530. Vinzarea nemiscatoarelor urmărite se va face în ziua anunțată pentru licitare și care va fi după expirarea celor 5 zile ale afișării.

Art. 531. Licitația se va începe prin citirea încunostințării și publicațiilor, a condițiilor vânzării, a sarcinilor ce există asupra nemiscatorului, a opozițiilor și a hotărârilor care le-au judecat.

Art. 532. Sedința va fi publică și telalii vor anunța începutul licitației.

Art. 533. Strigarile se vor începe numai după ce creditorul ce a urmărit ori unul din creditorii ce au intervenit va declara ca vrea să facă vânzarea.

În caz contrar, licitarea se încheie și nu se va putea deschide decât după o nouă cerere a unuia din creditorii ce au urmărit sau care au intervenit și după noi publicații și noi termene. Termenul cel nou al adjudecării nu va putea fi mai scurt de 20 zile de la ziua publicării, nici mai lung de 60 zile.

Cheltuielile făcute cu prima urmărire încheiată vor fi în sarcina creditorului ce a urmărit.

Art. 534. În ziua adjudecării provizorii, strigarile vor începe de la prețul indicat de creditor în afișe și publicații.

Art. 535. Orice persoană solvabilă și capabilă de a contracta și a dobândi bunurile ce se vând, va putea lua până la licitare și da un preț mai mare.

Judecătoria va aprecia care dintre concurenți vor trebui să depună o garanție de a douăzecea parte a prețului fixat, potrivit art. 534 din acest cod.

Judecătoria, la începutul licitației, va pune în vedere concurenților, ori care ar fi, rînduiri art. 266 și 549 din Codul penal.

Datornicul nu va putea concura nici personal și nici prin persoana interpusă.

Solvabilitatea, capacitatea și interpoziția sunt luate la aprecierea sumară și imediată a judecătoriei.

Cei ce iau parte la licitație ca mandatarii vor trebui să prezinte o procură specială legalizată, care se va opri la dosarul vânzării.

Art. 536. Grefierul și executorul judecătoresc vor ține liste de numele persoanelor ce au luat parte la licitație și de sumele cu care au concurat.

Art. 537. Strigarile se vor repeta de trei ori: între fiecare strigare va fi neapărat un interval de cinci minute cel puțin.

Vorbirea despre aceasta se va face de către grefier.

Bunul se va adjudeca asupra celui care la cea din urmă strigare va fi dat prețul cel mai mare.

Dacă nimeni nu a dat un preț mai mare decât acela care s-a pus de creditor și cu care s-a deschis licitația, bunul se va putea adjudeca asupra celui creditor.

În lipsa de mai mulți concurenți, se va putea adjudeca imobilul asupra celui ce va fi oferit un preț mai mare decât cel oferit de creditor.

Art. 538. Adjudecatorul va iscali lista cu prețul cu care s-a adjudecat bunul asupra-i și nu se va mai putea retrage din momentul când s-a pronunțat de judecător cuvântul "adjudecat".

Art. 539. Judecătoria va încheia îndată proces-verbal despre toate și va anunța pe părțile prezente ca peste 8 zile să vină iarăși la judecătorie. Acest termen se va afișa la usa instanței.

Art. 540. În timpul acestor 8 zile și în ziua de supralicitare, orice altă persoană capabilă va putea să supraliciteze, adică să dea un preț cu a zecea parte cel puțin mai mare peste prețul cu care s-a adjudecat bunul. Nu se va primi supralicitarea fără depunerea adaosului de a zecea parte.

Art. 541. Supralicitorul va arăta adaosul prin o cerere scrisă și iscălită către tribunalul popular.

Art. 542. În ziua fixată pentru supralicitare, judecătoria va pune din nou bunul în licitare, dacă creditorul urmărit sau intervenientii stauiesc în vânzare, începîndu-se de la prețul dat de supralicitor.

Bunul se va adjudeca definitiv asupra celui care, la aceasta a doua licitare, va da prețul cel mai mare.

Se vor observa rînduiri art. 533 în acest cod.

Art. 543. Dacă în timpul acelor 8 zile nu s-a ivit nici o propunere de supralicitare și, dacă la noua infatisare din ziua a opta nu va da nimeni un preț mai mare, bunul va rămîne pe seama primului adjudecator.

Secțiunea a X - a

Consemnarea prețului adjudecării

Art. 544. Adjudecatorul este obligat să depună la Casa de Consemnatiuni sau administratia financiară de judet, prețul în numerar, taxa executorilor judecătorești pentru emiterea ordonantei și taxa de înregistrare, în termen de o luna de la data adjudecarii definitive.

Taxa executorilor judecătorești pentru emiterea ordonantei și taxa de înregistrare nu intră în prețul vanzarii, ci sunt în sarcina adjudecatarului.

Prețul se va putea depune și în efecte de ale statului sau garantate de stat; în acest caz, însă, se vor depune efecte cu cuponul curent și cu un adaos de zece la suta peste pret.

Efectele se vor socoti după cursul zilei de depunere.

Când prețul este depus în efecte, adjudecatorul va fi obligat ca în termen de 7 zile de când ordonanța de adjudecare va deveni executorie să depună prețul în numerar în locul efectelor cu dobinda legala din ziua depunerii efectelor.

După expirarea acestui termen, efectele depuse se vor transforma în numerar din oficiu prin mijlocirea sindicului bursei, ramânind adjudecatorul răspunzător de orice diferență ce s-ar ivi, precum și în drept a-și primi prisosul.

Art. 545. Dacă adjudecatorul este creditor ipotecar sau privilegiat, în rang util și necontestat, creanta să se va putea depune drept pret.

Judecatoria nu se va pronunța decit după expirarea unui termen de 5 zile de la depunerea creantei asupra admisibilitatii ei de drept pret.

Dacă în acest interval se iverse vreo contestație judecatoria o va judeca de urgenta citindu-se părțile, fără apel în caz de admiterea creantei.

În caz de respingerea creantei, adjudecatorul va avea dreptul de apel în termen de 10 zile de la data hotărârii prin care creanta s-a respins.

Art. 546. Dacă, la expirarea termenelor sus citate, adjudecatorul nu va aduce recipisa de depunerea pretului la Casa de Consemnatiuni sau administratia financiară a județului, precum și recipisa de plată taxelor, și de înregistrare, judecatorie sau de la sine, sau după cererea uneia din părțile interesate, va pune bunul din nou în licitație în socoteala adjudecatarului.

Garantia depusa de adjudecator nu i se va elibera, decit după ce ordonanța de adjudecare a imobilului va fi rămasă definitivă și nu-i va fi aplicabil art. 550 de mai jos.

Art. 547. Aceasta noua licitație se va incunostiinta datornicului urmarit, adjudecatarului în socoteala caruia se face vnzarea și creditorilor urmaritori și intervenienți, în persoana sau la domiciliu, și se va publică potrivit art. 504 din aceasta legiure.

Termenul adjudecarii nu poate fi mai scurt de 20 zile, nici mai lung de 60 zile din ziua publicatiilor.

Art. 548. În aceasta noua publicatie se va cuprinde pe linga cele aratate la art. 500 și 502, numele adjudecatarului care nu a depus prețul și suma cu care se adjudecase asupra-i.

Aceasta suma va sluji ca punct de plecare la noua adjudecare.

Art. 549. Dacă în ziua insemnata pentru adjudecare nimeni nu va da un pret mai mare peste vechiul adjudecator și dacă acesta va depune în acea zi prețul adjudecarii sale, cu dobinda legala din ziua când trebuia să depună prețul și cheltuielile ce au ocazionat noua adjudecare, el va fi mentinut în calitatea sa de adjudecator.

Art. 550. Dacă, din contra, el nu va depune acest pret, bunul se va adjudeca pe seama aceluia care va da un pret fie și mai mic; iar fostul adjudecator va fi condamnat a plati diferența până la prețul primei adjudecari cu dobinda legala și cheltuielile ocazionate cu noua adjudecare, prin sentinta de adjudecare în cont.

Aceasta sentinta va fi fără apel.

Secțiunea a XI - a

Actele de adjudecare și recursul în contra lor

Art. 551. Îndată după sfirsitul adjudecarii și depunerea pretului, potrivit art.544 sau 545 din acest cod, judecatoria va da adjudecatarului ordonanța de adjudecarea nemiscatorului.

Ordonanța va cuprinde, pe scurt, jurnalul de adjudecare desăvârșită, individualizarea nemiscatorului adjudecat, numele fostului proprietar și al adjudecatarului și aratarea platii pretului, în intregime, a taxelor de executare, timbrul și impozitul proportional.

Complețul judecatoriei va semna atit originalul ordonantei ce se va preda părți, cit și acel ce va ramine la dosar.

Aceasta ordonanța se va transcrie în registrele de mutatii tinute de notariatul de stat corespunzător instanței de executare.

Ordonanța de adjudecare este supusă recursului.

Art. 552. Datornicul urmarit, creditorii sau orice altă persoană interesata pot face recurs împotriva ordonantei de adjudecare, în termen de 40 zile de la data transcrierii acesteia, potrivit art. 551 alin. 4.

Art. 553. Acest recurs se va judeca de urgenta; el va fi suspensiv de executare.

Art. 554. În curgerea acestor 40 zile, prețul adjudecarii se va pastra la Casa de Consemnatiuni și nemișcătorul nu se va da în posesia adjudecatarului, urmînd a fi conservat potrivit rinduielilor aratate în art. 514 până la 519 din aceasta legiure.

Art. 555. Ordonanța de adjudecare se va putea casa în cazurile urmatoare:

1. când s-a calcat vreo rânduială a legii prescrisă sub pedeapsa de nulitate, potrivit articolelor de mai sus și art. 105 din acest cod;

2. pentru cauza de incompetență, exces de putere și omisiune esențială.

Art. 556. Dacă ordonanța se casează, judecătoria care a făcut urmărirea va continua procedura și actele urmăririi de la actul casat.

Sumele consemnate se vor restitui adjudecatarului.

Art. 557. Când cele 40 zile s-au sfârșit, fără să se facă cerere în casare sau când cererea aceasta s-a respins și s-au îndeplinit dispozițiile art. 544 din acest cod, ordonanța de adjudecare se va executa, de va fi loc și prețul se va urmări între creditori.

Partea interesată va dovedi neatacarea cu recurs a ordonanței de adjudecare printr-un certificat eliberat de instanța competență, potrivit legii, să primească cererea de recurs.

Secțiunea a XII - a

Efectele adjudecării

Art. 558. Ordonanța de adjudecare, rămasă definitivă și executată, trece adjudecatarului dreptul ce avea și urmărirea asupra bunului vindut; imobilul însă rămâne liber de orice privilegiu sau ipoteca la care era supus.

Art. 559. În privința contractelor de încheiere sau arendare ale bunului adjudecat, se va urma potrivit art. 513 alin. 2 din această legiuire.

Art. 560. Ordonanța de adjudecare are puterea unui titlu executor, observându-se însă dispozițiile art. 557 din acest cod.

În privința transmiterii dreptului de proprietate și folosință asupra persoanei adjudecatarului, aceasta ordonanță are efect retroactiv din momentul chiar al depunerii prețului.

Art. 561. Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială a bunului adjudecat, se va prescrie în termen de 5 ani, din momentul executării ordonanței de adjudecare.

Această prescripție va curge și contra absenților, nevârstnicilor, interzisilor și celor puși sub consiliu judiciar.

Dacă cererea de evicțiune se va face înainte de împărțirea prețului adjudecării, judecătoria va putea, după cererea adjudecatarului, gasind cererea de evicțiune serioasă, să suspende, cu sau fără cautiune, împărțirea prețului până la judecata definitivă a cererii în revendicare.

Când cererea în revendicare va fi făcută după împărțirea prețului adjudecării, se va urma după dreptul comun.

Prescripțiile începute la epoca publicării acestui codice se vor regla după legile cele vechi.

Cu toate acestea, prescripțiile începute mai înainte de punerea în aplicare a acestui cod și pentru a căror împlinire ar trebui să treacă mai mult de 5 ani, se vor împlini după trecere de 5 ani, cu începere de la data punerii în executare a legii de față."

Capitolul V

Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executarea silită **)

Articolul 562

Suma de bani realizată prin executarea silită se eliberează creditorului urmăritor până la acoperirea integrală a drepturilor sale, iar suma rămasă disponibilă se preda debitorului.

Articolul 563

(1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulți creditori sau când, până la eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, au depus și alți creditori titlurile lor, executorul judecătoresc procedează la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferință, dacă legea nu prevede altfel:

a) creanțele reprezentând cheltuieli de judecată, pentru măsuri asiguratorii sau de executare silită, pentru conservarea bunurilor al căror preț se distribuie, precum și orice alte cheltuieli făcute în interesul comun al creditorilor;

b) creanțele reprezentând salarii și alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite somerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreținerea și îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, prevenirea imbolnavirilor, refacerea sau întărirea sănătății, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și creanțele reprezentând obligația de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății;

c) creanțele rezultând din obligația de întreținere, alocații pentru copii sau obligația de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existență;

d) creanțele bugetare provenite din impozite, taxe, contribuții și din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale și bugetelor fondurilor speciale;

e) creanțele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

f) creanțele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice prin fapte ilicite;

g) creanțele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum și din chirii sau arenze;

- h) creantele reprezentand amenzi cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;
- i) alte creante.

(2) În cazul creanțelor care au aceeași ordine de preferință, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată se repartizează între creditori proporțional cu creanța fiecăruia.

Articolul 564

Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipoteca sau alte drepturi de preferință conservate, în condițiile prevăzute de lege, la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanțele lor vor fi plătite înaintea creanțelor prevăzute la art. 563 alin. 1 lit. b).

Art. 564 a fost modificat prin [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. Nr. 217 din 27 aprilie 2001.*)

Art. 564 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 74 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 565

Dobanzile și penalitățile sau alte asemenea accesorii ale creanței principale vor urma ordinea de preferință a acestei creanțe.

Articolul 566

(1) În cazul în care unul dintre titlurile depuse de creditorii urmăritori conține obligația debitorului de a plăti o sumă de bani în mod periodic, iar bunurile rămase în patrimoniul debitorului după efectuarea executării sau veniturile sale nu asigură plata în viitor a ratelor datorate, executorul judecătoresc sau partea interesată va sesiza instanța în circumscripția careia se face executarea. Instanța va stabili suma globală cu care creditorul va participa la distribuirea sumei realizate prin urmărire. Încheierea se da cu citarea părților și este supusă numai recursului.

(2) Dacă debitorul a decedat și se constată că, în raport cu numărul moștenitorilor, locul unde aceștia se găsesc, modul în care s-a făcut împărțirea moștenirii sau cu alte asemenea împrejurări, plata în rate a creanțelor este greu de realizat, instanța poate, la cererea creditorului, să procedeze potrivit alin. 1, stabilind suma totală ce se cuvine creditorului, precum și suma pe care o va plăti fiecare moștenitor în parte.

Articolul 567

(1) Creanțele condiționale sau afectate de un termen suspensiv se vor plăti potrivit ordinii de preferință prevăzute la art. 563 și 564.

(2) Dacă condiția este rezolutorie, nu se va putea elibera creditorului suma cuvenită decât dacă acesta va da o cautiune sau va constitui o ipoteca în favoarea celor care ar trebui să se folosească de această sumă în cazul îndeplinirii condiției.

(3) Dacă condiția este suspensivă, suma cuvenită creditorului va fi distribuită creditorilor care vin după acesta, dacă aceștia vor da o cautiune sau vor constitui o ipoteca pentru a garanta restituirea sumei primite în caz de îndeplinire a condiției.

(4) În cazul în care creditorii prevăzuți la alin. 2 și 3 nu dau o cautiune sau nu constituie o ipoteca, suma se va consemna la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară*) până la îndeplinirea condiției rezolutorii sau suspensive.

Alin. (1) al [art. 567 a fost modificat prin Ordonanța de urgență nr. 59/2001**](#)) publicată în M. Of. Nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Alin. (1) al art. 567 a fost modificat de pct. 76 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 568

Dacă creanța este afectată de un termen suspensiv, aceasta se va plăti chiar dacă termenul nu s-a împlinit. Când o astfel de creanță este fără dobândă, plata înainte de termen nu se va face decât dacă se scade dobânda cuvenită până la împlinirea termenului. Dacă însă creditorul nu este de acord să se facă scaderea, partea să se va consemna la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară*), pentru a fi eliberată la împlinirea termenului.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Articolul 569

(1) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare se poate face numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când executorul va proceda, după caz, la eliberarea sau distribuirea acesteia, cu citarea părților și a creditorilor care și-au depus titlurile.

(2) În cazul valorificării bunurilor grevate de un drept de gaj ori ipoteca sau de alte drepturi reale dobândite după înscrierea vreunei garanții reale asupra acestor bunuri, despre care a luat cunoștința în condițiile art. 425 ori art. 500 alin. 3, executorul este obligat să încunostințeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost constituite aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea pretului.

(3) În acest caz, titularii drepturilor de uzufruct, uz, abitație și servitute, stinse prin adjudecare, vor fi trecuți în ordinea înscrierii cu valoarea acestor drepturi înscrise în cartea funciara, iar dacă nu este înscrisă, cu valoarea determinată potrivit art. 500 alin. 4, care poate fi contestată în condițiile art. 570 alin. 2.

Articolul 570

(1) Despre eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, executorul va întocmi de îndată un proces-verbal, care se va semna de persoanele interesate care sunt prezente.

(2) Cel nemulțumit de modul stabilit pentru eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare poate cere executorului să consemneze obiecțiile sale în procesul-verbal, care poate fi contestat în termen de 3 zile. Contestația suspendă de drept eliberarea sau, după caz, distribuirea. Judecata ei se face de urgență și cu precădere, cu citarea în termen scurt a părților.

Articolul 571

După întocmirea procesului-verbal prevăzut de art. 570 alin. 1 nici un creditor nu mai este în drept să ceară să participe la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

**) Capitolul V este reprodus așa cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 210 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul V avea următorul conținut: "Capitolul V. Tablou de împărțirea pretului nemiscatoarelor

Secțiunea I

Deschiderea distributiei și infatisarea titlurilor

Art. 562. Îndată ce ordonanța de adjudecare a devenit executorie, creditorii vor depune titlurile creanței lor pentru facerea tabloului de împărțirea.

Acest tablou va cuprinde:

1. diferite cheltuieli ale urmăririi și plățile agenților urmăritori;
2. creanțele fiecărui creditor privilegiat sau ipotecar, după rangul privilegiului sau ipotecii sale;
3. creanțele simple sau chirografare.

Secțiunea a II - a

Închiderea distributiei și plata creanțelor

Art. 563. Titlurile creanțelor ce s-au plătit integral se vor depune la grefa spre a se da datornicului urmărit.

Dacă o creanță se va plăti numai în parte, judecătorul va însemna pe dinsa partea ce se plătește și titlurile se înapoiază tot creditorului.

Art. 564. Judecatoria, pe baza tabloului de imparteala a creanțelor, așa precum definitiv sunt înscrise în tablou, va încheia proces-verbal despre creanțele ce au a se plăti îndată și va da fiecărei părți un mandat de plată cuvenită, din prețul adjudecării asupra Casei de Depuneri și Consemnatiuni.

Va mai trimite către aceasta Casa și un extract de pe tabloul de imparteala.

Art. 565. Aceasta Casa va plăti fiecărei părți după mandatul său.

Fiecare parte va iscali de primirea plăți, atît pe mandatul de plată, cit și pe marginea extractului din tablou.

Îndată ce toate plățile s-au făcut, Casa de Consemnatiuni va înapoia judecătoriei și extractul de tablou care cuprinde chitanțele de plățile făcute.

Grefierul va aseza acest contract în dosarul adjudecării.

Art. 566. O dată ce tabloul de imparteala s-a închis, prin încheierea procesului-verbal al judecătoriei și trimiterea extractului de tablou la Casa de Consemnatiuni, nici un creditor nu se mai poate primi a produce titluri de creanțe sau a contesta creanțe înscrise în tabloul de imparteala.

Se vor putea însă primi contestații asupra greselilor de socoteala ce s-au putut face în tabloul de imparteala.

Se vor putea însă primi contestații asupra greselilor de socoteala ce s-au putut face în tabloul de imparteala.

Secțiunea a III - a

Regularea unor creanțe speciale

Art. 567. Creanțele condiționale se vor aseza la rîndul lor ca și cum ar fi creanțe simple.

Art. 568. Dacă condiția va fi rezolutorie, nu se va putea libera creditorului suma cuvenită, decît dacă acel creditor va da cautiune sau o ipoteca către aceia care ar trebui să se folosească de acea suma, în caz de împlinirea condiției.

Art. 569. Când condiția va fi suspensivă, suma cuvenită creditorului condițional se va da creditorilor ce vin după dînsul, dacă însă aceștia vor da acelui creditor condițional o cautiune sau ipoteca ca îi vor întoarce suma ce au primit în caz de împlinirea condiției.

Art. 570. Dacă în cazurile arătate prin cele două articole de mai sus, creditorii nu vor, ori nu pot să dea o cautiune ori ipoteca, suma va rămîne depusă la Casa de Consemnatiuni pînă la împlinirea condiției rezolutorii sau suspensive.

Art. 571. Dacă creanța este cu termen, se va înscrie la rîndul ei, și se va plăti îndată, deși termenul nu e ajuns. Dacă însă acea creanța e fără dobînda, plata înainte de vreme nu se va face decît scăzându-se dobînda cuvenită pînă la împlinirea termenului. Nevoind creditorul să facă scaderea, partea să se va păstra la Casa de Consemnatiuni, spre a i se elibera la termen."

Capitolul VI

Predarea silita a bunurilor și executarea silita a altor obligații de a face sau de a nu face*)

Secțiunea I

Dispoziții comune

Articolul 572

În cazul în care obligația debitorului prevăzută în titlul executoriu constă în lasarea posesiunii unui bun, în predarea unui bun ori a folosinței acestuia, în desființarea unei construcții, plantării sau a altei lucrări ori în îndeplinirea oricărei alte activități stabilite pentru realizarea drepturilor creditorului, iar debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa în termenul prevăzut în somatie, executorul său, după caz, creditorul, în raport cu împrejurările cauzei și natura obligației ce se execută, va proceda fie la executarea silita, fie va sesiza instanța de executare în vederea aplicării unei amenzi civile.

Art. 572 a fost modificat de pct. 33 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 573

Dacă creditorul justifică o nevoie urgentă sau există pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire, președintele instanței de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, data fără citarea părților, ca executarea silita a obligațiilor prevăzute la art. 572 să se facă de îndată, fără somatie.

Articolul 574

(1) Dacă în titlul executoriu nu s-a stabilit ce sumă urmează a fi plătită ca echivalent al valorii lucrului în cazul imposibilității predării acestuia, instanța de executare, la cererea creditorului, va stabili această sumă prin hotărâre dată cu citarea părților.

(2) Hotărârea este executorie și este supusă recursului. Suspendarea executării acestei hotărâri nu se va putea obține decît cu consemnarea sumei stabilite. Dispozițiile art. 428 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Pe baza cererii prevăzute la alin. 1 instanța va putea înființa măsuri asigurătorii.

Secțiunea a II-a

Predarea silită a bunurilor mobile

Articolul 575

Dacă partea obligată să predea un bun mobil, determinat prin calitate și cantitate, nu-și îndeplinește obligația în termen de o zi de la primirea somației, predarea lui se va face prin executare silită.

Articolul 576

În vederea executării silite a obligației prevăzute la art. 575, executorul judecătoresc va ridica bunul urmărit de la debitor sau de la persoana la care se afla, punându-l pe creditor în drepturile sale, stabilite prin titlul executoriu.

Articolul 577

Executorul judecătoresc va încheia, în condițiile art. 388, un proces-verbal despre îndeplinirea executării, stabilind totodată cheltuielile de executare pe care urmează să le plătească debitorul. Procesul-verbal constituie titlu executoriu în privința cheltuielilor de executare stabilite în sarcina debitorului.

Secțiunea a III-a

Predarea silită a bunurilor imobile

Articolul 578

Dacă partea obligată să părăsească ori să predea un imobil nu-și îndeplinește această obligație în termen de 5 zile de la primirea somației, ea va fi îndepărtată prin executare silită, iar imobilul va fi predat celui îndreptățit.

Articolul 578¹

Nicio evacuare din imobilele cu destinație de locuință nu poate fi făcută de la data de 1 decembrie și până la data de 1 martie a anului următor, decât dacă creditorul face dovada că, în sensul dispozițiilor legislației locative, el și familia sa nu au la dispoziție o locuință corespunzătoare ori că debitorul și familia sa au o altă locuință corespunzătoare în care s-ar putea muta de îndată.

Dispozițiile alin. 1 nu se aplică în cazul evacuării persoanelor care ocupă abuziv, pe căi de fapt, fără niciun titlu, o locuință, și nici celor care au fost evacuați pentru că pun în pericol relațiile de conviețuire sau tulbură în mod grav liniștea publică.

Art. 578¹ a fost introdus de pct. 38 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 579

În vederea executării silite a obligației prevăzute la art. 578, executorul judecătoresc va soma pe debitor să părăsească de îndată imobilul, iar în caz de împotrivire, va elibera imobilul cu ajutorul forței publice, punând pe creditor în drepturile sale.

Articolul 580

Dacă executarea privește un imobil în care se găsesc bunuri mobile ce nu formează obiectul executării și pe care debitorul nu le ridică singur, executorul va încredința aceste bunuri în păstrarea unui custode, pe cheltuiala debitorului.

Articolul 580¹

Despre îndeplinirea executării potrivit prevederilor prezentei secțiuni executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal, dispozițiile art. 577 fiind aplicabile.

Secțiunea a IV-a

Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face

Articolul 580²

Dacă debitorul refuză să îndeplinească o obligație de a face cuprinsă într-un titlu executoriu, în termen de 10 zile de la primirea somației, creditorul poate fi autorizat de instanța de executare, prin încheiere irevocabilă, data cu citarea părților, să o îndeplinească el însuși sau prin alte persoane, pe cheltuiala debitorului.

Articolul 580³

(1) Dacă obligația de a face nu poate fi îndeplinită prin altă persoană decât debitorul, acesta poate fi constrans la îndeplinirea ei, prin aplicarea unei amenzi civile. Instanța sesizată de creditor poate obliga pe debitor, prin încheiere irevocabilă, data cu citarea părților, să plătească, în favoarea statului, o amendă civilă de la 200.000 lei la 500.000 lei, stabilită pe zi de întârziere până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.

(2) Dacă în termen de 6 luni debitorul nu va executa obligația prevăzută în titlul executoriu, la cererea creditorului, instanța care a dispus obligarea debitorului la plata unei amenzi civile pe zi de întârziere în favoarea statului va fixa suma datorată statului cu acest titlu, prin încheierea irevocabilă, data cu citarea

părților, iar pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neindeplinirea obligației prevăzute de alin. 1, creditorul poate cere obligarea debitorului la daune-interese; în acest din urmă caz, dispozițiile art. 574 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Amenda civilă va putea fi anulată, în tot sau în parte, ori redusă, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu sau, după caz, pentru alte motive temeinice, pe cale de contestație la executare.

(4) Încheierile date în condițiile prezentului articol sunt executorii și se comunică din oficiu, prin grija grefierului de sedință, organelor fiscale competente în vederea executării silite, potrivit Codului de procedură fiscală.

(5) Pentru neexecutarea obligațiilor prevăzute în prezentul articol nu se pot acorda daune cominatorii.

Alin. (2) al art. 580³ a fost modificat de pct. 34 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (3), (4) și (5) ale art. 580³ au fost introduse de pct. 35 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 580⁴

(1) Dispozițiile prevăzute în secțiunea de față sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul când titlul executoriu cuprinde o obligație de a nu face.

(2) Creditorul va putea cere instanței de executare să fie autorizat, prin încheiere irevocabilă, data cu citarea părților, să desființeze el însuși sau prin alte persoane, dacă este cazul, pe socoteala debitorului, lucrările făcute de acesta împotriva obligației de a nu face.

Articolul 580⁵

În cazurile prevăzute de art. 580² și 580⁴, dacă debitorul se opune la executarea obligației de către creditor, acesta va putea obține, prin intermediul executorului judecătoresc, concursul organelor de poliție, jandarmerie sau al altor agenți ai forței publice, după caz.

*) Capitolul VI este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 211 din Ordonanța de urgență nr. 138 /2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Capitolul VI avea următorul conținut: " Capitolul VI. Predarea silitei a miscatoarelor și nemiscatoarelor

Art. 572. Dacă partea condamnată a restitui niste lucruri miscatoare nu voieste a le da în termenul precis de judecată, nici a doua zi după somatia ce i se face prin executorul judecătoresc predarea acestor obiecte către proprietarul lor se va face prin puterea și autoritatea publică.

Art. 573. Se vor observa pentru predarea silitei a acestor obiecte formalitățile prescrise pentru urmărirea miscatoarelor de la art. 411 până la art. 430 din acest cod, afară de cele ce se orânduiește de aceste articole în privința custodelui sau punerii pecetilor.

Art. 574. Pe linga procesul-verbal ce executorul judecătoresc va încheia pentru luarea obiectului din mână datornicului, el va face un alt proces-verbal care va constata ca ele s-au predat proprietarului.

Acesta va iscăli acest din urmă proces-verbal, care se va depune la grefa instanței respective.

Art. 575. Dacă partea condamnată a ieși dintr-un nemiscator sau a lăsa posesia unui nemiscator sau a-l preda proprietarului nu voieste a lăsa imobilul în termenul însemnat de judecată, nici 8 zile după somatia ce i se va face, ea va fi gonită cu puterea și autoritatea publică și nemiscătorul se va preda proprietarului sau.

Art. 576. Spre acest sfârșit, acela care va avea titlul executor de punere în posesie se va îndrepta la judecatorie al locului unde este așezat imobilul și judecătoria va însărcina pe un executor judecătoresc, ca singur sau însoțit de un judecător, să meargă la fața locului spre a executa predarea nemiscătorului.

Executorul judecătoresc va lua cu sine și agenți polițieniști după trebuință.

Art. 577. Executorul judecătoresc va soma pe parte a ieși de îndată din imobil și, nevoind, va încheia proces-verbal de împotrivirea sa, procedind în urmă cu ajutorul forței publice la departarea lui din imobil și va declara pus în posesia bunului pe cel în drept.

Dacă partea lipsește de acasă sau nu voieste a deschide ușile, executorul judecătoresc se va însoți în toate cazurile, de un comisar de poliție ori un ajutor al său, acolo unde sunt; de primar sau ajutorul său, acolo unde nu sunt ofițeri de poliție.

Art. 578. Dacă mobilele persoanei condamnate nu sunt urmărite pentru datorii, executorul judecătoresc va proceda la scoaterea mobilelor pe strada sau pe calea publică. Și dacă partea condamnată lipsește de acasă și nu e de nimeni reprezentată, se va pune un custode la aceste mobile, cu plata de la proprietarul lor.

Numirea custodelui și predarea mobilelor în paza lui se va face potrivit art. 418 și următoarele din acest cod.

Art. 579. Se va face un proces-verbal despre toate operațiile din fața locului, precum și despre predarea imobilului în posesia proprietarului sau.

O copie de pe acest proces-verbal se va lăsa atît la partea izgonită din imobil cit și la proprietarul pus în posesie. El se va iscăli de toate persoanele ce au luat parte la executare, precum și de părți.

Dacă acestea nu vor voi, sau nu vor putea să iscălească, se va face vorbire în procesul-verbal.

Originalul acestui proces-verbal se va depune la judecătoria prin care s-a încuviințat executarea și care va trebui de îndată la primirea procesului-verbal să îndeplinească cele orânduite de art. 403 din acest cod.

Art. 580. Toate cheltuielile de executare arătate în acest titlu vor fi în sarcina depozitatului."

Cartea a VI - a **Proceduri speciale*)**

*) Denumirea Cartii VI este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 212 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Cartea VI avea următoarea denumire: "Cartea VI. Proceduri diverse"

Capitolul I **Ordonante prezidențiale**

Articolul 581

(1) Instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru pastrarea unui drept care s-ar pagubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

(2) Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe asupra fondului dreptului.

(3) Ordonanța va putea fi dată și fără citarea părților și chiar atunci când există judecata asupra fondului. Judecata se face de urgență și cu precadere. Pronunțarea se poate amana cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonantei se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.*)

(4) Ordonanța este vremelnică și executorie. Instanța va putea hotărî ca executarea să se facă fără somatie sau fără trecerea unui termen.

Alin. (2) al art. 581 a fost introdus de pct. 30 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (3) al art. 581 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 213 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 581 avea următorul conținut: "(3) Ordonanța va putea fi dată și fără citarea părților și chiar atunci când există judecata asupra fondului dreptului."

Articolul 582

(1) Ordonanța este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Instanța de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, dar numai cu plata unei cautiuni al cărei cuantum se va stabili de către aceasta.

(3) Recursul se judecă de urgență și cu precadere, cu citarea părților. Dispozițiile art. 581 alin. 3 referitoare la amânarea pronunțării și redactarea ordonantei sunt aplicabile.

(4) Împotriva executării ordonantei prezidențiale se poate face contestație.*)

*) Art. 582 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 214 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 582 avea următorul conținut: " Art. 582. (1) Ordonanța este supusă apelului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Instanța de apel poate suspenda executarea până la judecarea apelului, putând să oblige partea la depunerea unei cautiuni.

(3) Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la pronunțare pentru părțile prezente și de la comunicare pentru cele lipsă.

(4) Apelul și recursul se judecă de urgență și, cu precadere, cu citarea părților.

(5) Împotriva executării ordonanțelor prezidențiale se poate face contestație."

Capitolul II **Refacerea înscrisurilor și hotărârilor disparute**

Articolul 583

(1) Dosarele sau înscrisurile privitoare la o pricină în curs de judecată, disparute în orice chip, se pot reface de însăși instanța investită cu judecarea pricinii.

(2) Spre acest sfârșit, instanța va soroci termen, chiar din oficiu, citand părțile, martorii și experții; va cere copii de pe înscrisurile ce i-au fost trimise de autorități și de care părțile s-au folosit sau de pe înscrisurile depuse de părți, dispunand totodata să se scoata din registrele instanței toate datele privitoare la înscrisurile ce se refac.

(3) Copiile legalizate de pe înscrisurile disparute ce se afla în stapanirea părților, ori altor persoane sau autorităților pot folosi la refacerea dosarului.

(4) Încheierea de refacere nu se va putea ataca decat o dată cu fondul.

(5) Înscrisurile astfel refacute țin locul originalelor, până la gasirea acestora.

Articolul 584

(1) Dacă dosarul sau înscrisurile disparute priveau o pricina în care se pronuntase o hotărâre de către prima instanța și împotriva careia se facuse apel, aceasta hotărâre se va reface după cel de al doilea exemplar al hotărârii pastrat de prima instanța; iar dacă și acel exemplar ar fi disparut, vor putea folosi la refacere copiile legalizate de pe hotărâre, ce s-au încredințat părților sau altor persoane.

(2) În acest scop, instanța va putea dispune să se faca, din oficiu, publicatii într-un ziar mai raspandit, cu aratarea ca orice posesor al unei copii de pe hotărâre sa o depuna la grefa instanței care a ordonat publicatia.

(3) Dacă hotărârea nu se poate reface pe calea aratata la alin. 1 și 2, se va trece la refacerea ei de către instanța de apel, potrivit dispozițiilor art. 583.*)

(4) Dacă dosarul, inclusiv hotărârea, nu se poate reface nici potrivit alin. 3, instanța de apel va judeca din nou pricina în fond. Pentru judecata din nou a cauzei, părțile sunt obligate sa faca dovada ca între ele a existat litigiul ce face obiectul rejudecarii și ca acesta a fost solutionat prin hotărâre judecătorească. Dovada se va face cu orice înscrisuri sau extrase din registrele ori din alte evidente ale instanței judecătorești sau ale altor autorități.**)

*) Alin. (3) al art. 584 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 215 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 584 avea urmatorul continut: "(3) Dacă hotărârea nu se poate reface pe calea aratata mai sus, ori dacă părțile tăgăduiesc fiinta sau cuprinsul înscrisurilor pe care s-a intemeiat hotărârea, se va pasi la refacerea lor de către instanța de apel potrivit cu dispozitiile aratate în articolul de mai sus."

**) Alin. (4) al art. 584 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 216 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 584 avea urmatorul continut: "(4) Dacă nici pe aceasta cale dosarul nu se poate reface, instanța de apel judeca din nou pricina în fond."

Articolul 585

(1) Instanța care a pronuntat hotărârea disparuta va proceda în toate cazurile la refacerea acesteia potrivit dispozițiilor art. 583 și 584.

(2) Dacă în cursul judecatii a fost gasita hotărârea disparuta, cererea va fi respinsa.

(3) De asemenea, dacă ulterior judecatii hotărârea disparuta a fost gasita, hotărârea refacuta potrivit dispozițiilor aratate la alin. 1 va fi anulata de către instanța care a pronuntat-o.*)

*) Art. 585 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 217 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 585 avea urmatorul continut: "Art. 585. Dacă dosarul sau înscrisurile disparute priveau o pricina în care se pronuntase o hotărâre devenita irevocabila, acea hotărâre se va reface de instanța de fond, după procedura prevăzută de art. 583 și 584."

Capitolul III

Despre oferte de plată și consemnatii

Articolul 586

Când creditorul refuză să primească plata de la debitor, acesta din urmă este în drept să facă o ofertă reală și să consemneze ceea ce datorează.

Art. 586 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 6 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 587

În scopul prevăzut la art. 586, debitorul va face creditorului, prin mijlocirea unui executor judecătoresc din circumscripția tribunalului în care se află domiciliul creditorului sau domiciliul ales al acestuia, o somație, prin care este invitat să primească prestația datorată.

În acea somație se vor arăta locul, data și ora când suma sau obiectul oferit urmează să îi fie predat creditorului.

Art. 587 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 7 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 588

În cazul în care creditorul primește suma sau bunul oferit, debitorul este liberat de obligația sa. Executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal prin care va constata acceptarea ofertei reale.

Alin (2) al art. 588 a fost modificat prin [art. 1 pct. 36 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001*](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, art. 588 avea urmatorul continut: "(2) Debitorul, în acest caz, va putea, spre a se libera, să consemneze suma sau lucrul oferit la Casa de Economii și Consemnatiuni sau administrația financiară a județului respectiv, iar recipisa se va depune la executorii judecătorești ai instanței domiciliului creditorului."

Alin. (2) al art. 588 a fost modificat de pct. 77 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 588 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 8 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 589

Dacă creditorul nu se prezintă sau refuză să primească suma ori obiectul oferit, executorul judecătoresc va încheia un proces-verbal în care va consemna aceste împrejurări.

În acest caz, debitorul, spre a se libera de datorie, va putea să consemneze suma sau bunul oferit la CEC Bank - S.A. sau la orice altă instituție de credit ori, după caz, la o unitate specializată, iar recipisa de consemnare se va depune la executorul judecătoresc care a trimis somația. Procedura de consemnare a sumelor de bani este obligatorie pentru unitatea la care urmează a se face consemnarea și nu poate fi condiționată de existența acordului creditorului. Consemnarea bunurilor se face în condițiile prevăzute de lege.

Consemnarea va fi precedată de o nouă somație adresată creditorului în care se vor arăta ziua și ora când și locul unde suma sau, după caz, bunul oferit se va depune.

Art. 589 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 9 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 590

După consemnare, executorul judecătoresc va constata, printr-un proces-verbal, efectuarea plății și liberarea debitorului.

Procesul-verbal se comunică creditorului în termen de 5 zile de la întocmirea acestuia.

În termen de 15 zile de la comunicarea procesului-verbal prevăzut la alin. 1, creditorul va putea cere anularea acestuia pentru nerespectarea condițiilor de validitate, de fond și de formă, ale ofertei de plată și consemnațiunii, la judecătoria în circumscripția căreia s-a făcut consemnarea. Hotărârea este supusă numai recursului, în termen de 10 zile de la comunicare.

Debitorul este considerat liberat la data consemnării plății, în afară de cazul în care se anulează oferta de plată și consemnațiunea.

Art. 590 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 10 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 590^{^1}

Oferta de plată poate fi făcută și în timpul procesului, în fața oricărei instanțe, în orice stadiu al judecății. În acest caz, prin încheiere, creditorul este pus în întârziere să primească suma sau, după caz, bunul. Dacă creditorul este prezent și primește prestația datorată, liberarea debitorului se va constata prin încheiere.

În cazul în care creditorul lipsește sau refuză primirea prestației, debitorul va proceda la consemnare conform dispozițiilor art. 589 alin. 2, iar recipisa de consemnare va fi pusă la dispoziția instanței, care, prin încheiere, va constata liberarea debitorului.

Încheierile prevăzute la alin. 1 și 2 se atacă numai odată cu fondul, cu excepția celor date în recurs, care sunt irevocabile.

Art. 590¹ a fost introdus de pct. 11 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 590²

În baza procesului-verbal întocmit în condițiile art. 588 sau art. 590 ori a încheierii emise în condițiile art. 590¹, cel interesat va putea cere radierea din cartea funciară ori din alte registre publice a drepturilor de ipotecă constituite în vederea garantării creanței stinse în condițiile prezentului capitol.

Art. 590² a fost introdus de pct. 11 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 590³

Dispozițiile prezentului capitol se completează cu prevederile Codului civil referitoare la ofertele de plată și consemnațiuni.

Art. 590³ a fost introdus de pct. 11 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Capitolul IV

Masurile asiguratorii*)

Secțiunea I

Sechestrul asigurator

Articolul 591

(1) Creditorul care nu are titlu executoriu, dar a cărui creanță este constatată prin act scris și este exigibilă, poate solicita înființarea unui sechestrul asigurator asupra bunurilor mobile și imobile ale debitorului, dacă dovedește că a intentat acțiune. El poate fi obligat la plata unei cautiuni în cuantumul fixat de către instanță.

(2) Același drept îl are și creditorul a cărui creanță nu este constatată în scris, dacă dovedește că a intentat acțiune și depune, o dată cu cererea de sechestrul, o cautiune de jumătate din valoarea reclamată.

(3) Instanța poate încuviința sechestrul asigurator chiar dacă creanța nu este exigibilă, în cazurile în care debitorul a micșorat prin fapta sa asigurările date creditorului sau nu a dat asigurările promise ori atunci când este pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să-și ascundă ori să-și risipească averea. În aceste cazuri, creditorul trebuie să dovedească îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de alin. 1 și să depună o cautiune al cărei cuantum va fi fixat de către instanță.

Articolul 592

(1) Cererea de sechestrul asigurator se adresează instanței care judecă procesul.

(2) Instanța va decide de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, prin încheiere executorie, fixând totodată, dacă este cazul, cuantumul cautiunii și termenul înăuntrul căruia urmează să fie depusă aceasta. Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul se judecă de urgență și cu precădere, cu citarea în termen scurt a părților.

(3) Dispozițiile art. 581 alin. 3 privitoare la pronunțarea și redactarea hotărârii se aplică atât la soluționarea cererii, cât și la judecarea recursului.

(4) Nedepunerea cautiunii în termenul fixat de instanță atrage desființarea de drept a sechestrului. Aceasta se constată prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților.

Articolul 593

(1) Măsura sechestrului asigurator se aduce la îndeplinire de către executorul judecătoresc, potrivit regulilor privitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

(2) În cazul bunurilor mobile, executorul va aplica sechestrul asupra bunurilor urmăribile numai în măsura necesară realizării creanței.

(3) Sechestrul asigurator pus asupra unui imobil se va înscrie de îndată în cartea funciară. Înscrierea face opozabil sechestrul tuturor celor care, după înscriere, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv.

(4) Împotriva modului de aducere la îndeplinire a măsuri sechestrului cel interesat va putea face contestație.

Articolul 594

Dacă debitorul va da, în toate cazurile, garanție îndestulătoare, instanța va putea ridica, la cererea debitorului, sechestrul asigurator. Cererea se soluționează în camera de consiliu, de urgență și cu citarea în termen scurt a părților, prin încheiere supusă numai recursului în termen de 5 zile de la pronunțare. Recursul se judecă de urgență și cu precădere. Dispozițiile art. 592 alin. 3 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 595

În cazul în care cererea principală, în temeiul careia a fost incuviintată măsura asiguratorie, a fost anulată, respinsă sau perimată prin hotărâre irevocabilă, ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la judecarea acesteia, debitorul poate cere ridicarea măsurii de către instanța care a incuviintat-o. Asupra cererii instanța se pronunță prin încheiere irevocabilă, data fără citarea părților. Dispozițiile art. 593 se aplică în mod corespunzător.

Art. 595 a fost modificat prin [art. 1 pct. 37 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare art. 595 avea următorul conținut: "Art. 595. În cazul în care cererea principală, în temeiul careia a fost incuviintată măsura asiguratorie, a fost anulată, respinsă sau perimată prin hotărâre irevocabilă, debitorul poate cere ridicarea măsurii de către instanța care a incuviintat-o. Asupra cererii instanța se pronunță prin încheiere irevocabilă, data fără citarea părților. Dispozițiile art. 593 se aplică în mod corespunzător."

Art. 595 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 78 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 596

Valorificarea bunurilor sechestrate nu se va putea face decât după ce creditorul a obținut titlul executoriu.

Secțiunea a II-a Poprirea asiguratorie

Articolul 597

- (1) Poprirea asiguratorie se poate înființa asupra sumelor de bani, titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmaribile datorate debitorului de o a treia persoană sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente, în condițiile stabilite de art. 591.
- (2) Dispozițiile art. 592-595 se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a III-a Sechestrul judiciar

Articolul 598

Ori de câte ori există un proces asupra proprietății sau altui drept real principal, asupra posesiunii unui bun mobil sau imobil, ori asupra folosinței sau administrării unui bun proprietate comună, instanța competență pentru judecarea cererii principale va putea să incuviinteze, la cererea celui interesat, punerea sub sechestrul judiciar a bunului, dacă această măsură este necesară pentru conservarea dreptului respectiv.

Articolul 599

- (1) Se va putea, de asemenea, incuviinti sechestrul judiciar, chiar fără a exista proces:
 1. asupra unui bun pe care debitorul îl ofera pentru liberarea sa;
 2. asupra unui bun cu privire la care cel interesat are motive temeinice să se teamă că va fi sustras, distrus ori alterat de posesorul sau actual;
 3. asupra unor bunuri mobile care alcătuiesc garanția creditorului, când acesta invederează insolvabilitatea debitorului sau ori când are motive temeinice să bănuiască că debitorul va fugi ori să se teamă de sustrageri sau deteriorări.
- (2) În aceste cazuri, competența este instanța în circumscripția careia se află bunul.

Articolul 600

- (1) Cererea de sechestrul judiciar se judecă de urgență, cu citarea părților. În caz de admitere, instanța va putea să oblige pe reclamant la darea unei cautiuni, iar în cazul bunurilor imobile se va proceda potrivit art. 593 alin. 3. Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la pronunțare. Dispozițiile art. 592 alin. 3 se aplică în mod corespunzător.
- (2) Paza bunului sechestrat va fi incredințată persoanei desemnate de părți de comun acord, iar în caz de neînțelegere, unei persoane desemnate de instanța, care va putea fi chiar deținătorul bunului. În acest scop, executorul judecătoresc se va deplasa la locul situării bunului ce urmează a fi pus sub sechestrul și-l va da în primire, pe bază de proces-verbal, administratorului-sechestrului. Un exemplar al procesului-verbal va fi înaintat și instanței care a incuviintat măsura.

(3) Administratorul-sechestrului va putea face toate actele de conservare și administrare, va încasa orice venituri și sume datorate și va putea plăti datorii cu caracter curent, precum și cele constatate prin titlu executoriu. De asemenea, el va putea sta în judecată în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestru, dar numai cu autorizarea prealabilă a instanței care l-a numit.

(4) Dacă administratorul-sechestrului a fost numită o altă persoană decât deținătorul, instanța va fixa, pentru activitatea depusă, o sumă drept remunerație, stabilind totodată și modalitățile de plată.

Articolul 601

În cazuri urgente, președintele instanței va putea numi, prin încheiere irevocabilă data fără citirea părților, un administrator provizoriu până la soluționarea cererii de sechestru judiciar.

*) Capitolul IV (art. 591-601) este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. I pct. 218 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul IV avea următorul conținut: "Capitolul IV. Sechestrul asigurator și judiciar

Art. 591. (1) Proprietarii, principalii chiriași sau arendasii vor putea, pentru arenzile sau chiriile neplătite și datorate, să sechestreze, printr-o simplă petiție, data către autoritatea judecătorească locală, lucrurile și fructele care se vor afla în casa, moșie sau pământul închiriat ori arendat.

(2) Ei vor putea să sechestreze și averea miscatoare care se afla în casa, moșie sau pământul închiriat ori arendat.

(3) Ei vor putea să sechestreze și averea miscatoare care se afla în casa sau pe moșia lor, dar care s-a transportat în alt loc fără consimțământul proprietarului, și proprietarul păstrează privilegiul sau pe această avere, întrucât timp a revendicat-o, potrivit art. 1730 din Codul civil.

(4) Același drept îl au proprietarii, principalii chiriași și arendasii care nu au contract scris; sunt însă îndatorați ca o dată cu cererea de sechestru, să prezinte dovada de chemare în judecată și să dea o cautiune fixată de autoritatea judecătorească.

Art. 592. Lucrurile subchiriașilor care se vor afla în locurile ocupate de dînșii și fructele pământului ce li s-a subarendat se vor putea sechestra pentru plata chiriei sau arenzii ce datorește chiriasul sau arendasul principal. Li se vor ține însă în seama chiriile sau arenzile ce ei au plătit de bună credință pentru termenii trecuți, nu însă și plățile ce vor fi făcute înainte de vreme.

Art. 593. Aceste sechestrări se vor face prin un executor judecătoresc al instanței unde este așezat nemișcătorul, cu aceleași forme cu care se fac și urmăririle pentru vânzarea silită a miscatoarelor.

Art. 594. (1) Orice alt creditor, a cărei creanță este constantă printr-un act scris și este ajunsă la termen va putea, deodată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale, să pună, un sechestru asigurator pe mobilele datornicului său.

(2) Același drept îl vor avea și creditorii care n-au act scris; sunt însă îndatorați ca, odată cu cererea de sechestru, să dea o cautiune de a treia parte din valoarea reclamată.

Art. 595. Acest sechestru se va pune cu incuviințarea instanței datornicului și creditorul va putea fi supus la o cautiune.

Art. 596. (1) Ori de câte ori există un proces asupra proprietății sau posesiei unui lucru miscător sau nemiscător, asupra administrației sau folosinței unui lucru comun, judecata va putea, după cererea celui interesat și citirea părților, să incuviințeze sechestrul bunului sau al lucrului comun, a cărei proprietate, posesie, administrație sau folosință se discută, putând să oblige pe reclamant să dea o cautiune ce va fi fixată de judecată.

(2) Paza bunului sechestrat poate fi încredințată sau deținătorului acelui bun sau unei a treia persoane, numită de judecător, în caz de neînțelegere între părți.

(3) Sechestrul va putea face toate actele de conservare și administrație. Va putea sta în judecată în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestru, numai cu o prealabilă îndrituire a autorității care l-a numit.

(4) Sechestrul judiciar va încasa orice venituri și sume datorate, va putea plăti datorii cu caracter curent precum și cele constatate prin titlul executor.

(5) Plata sechestrului se va fixa de judecată care l-a înființat.

(6) În nici un caz ea nu va putea depăși, pe fiecare an, de zece la suta din venitul net anual al bunului apreciat de instanță.

Art. 597. (1) Judecătoria va putea însă să incuviințeze să se sechestra în miinile datornicului averea sa miscatoare, pentru creanțele arătate la art. 594, chiar când nu sunt ajunse la termen, în cazurile următoare:

1. când datornicul a micșorat prin faptă să asigurările ce daduse sau nu a dat asigurările promise;

2. când e pericol ca datornicul să fugă sau să-și ascundă ori să-și risipească averea sa.

(2) În ambele aceste cazuri, sechestrul nu se va putea incuviința decât cu dare de cautiune care va fi fixată de autoritatea judecătorească.

Art. 598. Dacă datornicul va da, în toate cazurile, garanție indestulatoare, judecătoria va putea ridica sechestrul de asigurare.

Art. 599. Sechestrul de asigurare se va pune prin executorii judecătorești, după aceleași forme ca și cele cerute pentru urmărirea miscatoarelor și numai pe averea miscatoare ce se poate urmări.

Art. 600. În toate cazurile arătate în acest capitol, autoritatea judecătorească va putea, după trebuințe și în cazurile urgente, să dea autorității locale ordin în scris ca chiar înaintea mergerii agentului să se oprească datornicul a scoate sau a da de o parte vreun lucru din cele a caror sechestrare se cere.

Art. 601. În toate cazurile arătate în acest capitol, vânzarea silită a mobilelor nu se va putea face decât după ce creditorul va fi dobândit un titlu executor.

Capitolul V

Deliberările consiliului de familie

Articolul 602 - 606

Abrogate.*)

*) Dispozițiile cuprinse în acest capitol au fost abrogate prin [art. 49 din Decretul nr. 32 din 31.01.1954](#), pentru punerea în aplicare a Codului familiei și a Decretului privitor la persoanele fizice și persoanele juridice.

Capitolul VI

Divortul

Articolul 607

Cererea de divorț este de competența judecătoriei în circumscripția careia se afla cel din urma domiciliu comun al sotiilor. Dacă sotiile nu au avut domiciliu comun sau dacă nici unul din soti nu mai locuiește în circumscripția judecătoriei în care se afla cel din urma domiciliu comun, judecătoria competența este aceea în circumscripția careia își are domiciliul pârâtului, iar când pârâtul nu are domiciliu în țară, este competența judecătoriei în circumscripția careia își are domiciliul reclamantului.

Articolul 608

- (1) Sotul pârât poate să facă și el cerere de divorț, cel mai târziu până la prima zi de infatisare, în ședința publică, pentru faptele petrecute înainte de această dată. Pentru faptele petrecute după această dată, pârâtul va putea face cerere până la începerea dezbaterilor asupra fondului, în cererea reclamantului.
- (2) Cererea paratului se va face la aceeași instanță și se va judeca împreună cu cererea reclamantului.

Articolul 609

În cazul când motivele divorțului s-au ivit după începerea dezbaterilor la prima instanță și în timp ce judecata primei cereri se afla în apel, cererea paratului va fi făcută direct la instanța investită cu judecarea apelului.

La articolul 609, cuvintele "secțiunea tribunalului popular" se înlocuiesc cu "instanța" de pct. 33 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 610

Neintroducerea cererii în termenele arătate în articolele de mai sus atrage decăderea pentru sotul pârât din dreptul de a cere divorțul, afară de cazul când cererea reclamantului a fost respinsă și motivele divorțului s-au ivit în urma.

Articolul 611

Cererea de pensie de întreținere potrivit Codului familiei se va face la judecătoria investită cu cererea de divorț, chiar dacă între timp s-au ivit schimbări cu privire la domiciliul părților.

Articolul 612

- (1) Cererea de divorț va cuprinde, pe lângă cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori născuți din căsătorie sau care se bucură de situația legală a copiilor născuți din căsătorie.*)
- (2) Dacă nu sunt copii minori, se va face arătare despre aceasta.
- (3) La cerere, se va alătura un extract de căsătorie și câte un extract de naștere al copiilor minori.
- (4) Cererea de divorț, împreună cu înscrisurile doveditoare, se va prezenta personal de către reclamant președintelui judecătoriei.
- (5) Pârâtul nu este ținut să facă întâmpinare.
- (6) Interogatoriul nu poate fi cerut pentru dovedirea motivelor de divorț.***)

Alin. (4) al art. 612 a fost modificat de pct. 34 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (1) al art. 612 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 219 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 612 avea urmatorul continut: "(1) Cererea de despartenie va cuprinde, pe linga cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori nascuti din căsătorie sau care se bucura de starea legala de copii legitimi față de amindoi sotii, precum și a copiilor recunoscuti de acestia."

**) Alin. (6) al art. 612 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 220 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (6) al art. 612 avea urmatorul continut: "(6) Interogatorul și juramentul nu pot fi cerute pentru dovedirea motivelor de despartenie."

***) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 969 din 30 octombrie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 816 din 29 noiembrie 2007, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 612 alin. 6 din Codul de procedură civilă, constatându-se ca acestea sunt neconstituționale.

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curtii Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 612 alin. 6 din Codul de procedură civilă au fost suspendate în perioada 29 noiembrie 2007-12 ianuarie 2007, iar începând cu data de 13 ianuarie 2007 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 613

Președintele instanței, primind cererea de divorț, va da reclamantului sfaturi de impacare și, în cazul în care acesta staruie în cererea sa, va fixa termen pentru judecarea cauzei.

Art. 613 a fost modificat de pct. 35 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 613^{^1}

În cazul în care cererea de divorț se întemeiază pe acordul părților, ea va fi semnată de ambii soți. Atunci când este cazul, soții vor stabili și modalitățile în care au convenit să fie soluționate cererile accesorii divorțului.

Primind cererea de divorț formulată în condițiile alin. 1, instanța va verifica existența consimțământului soților, după care va fixa termen pentru soluționarea cererii în camera de consiliu.

La termenul de judecată, instanța verifică dacă soții stăruie în desfacerea căsătoriei pe baza acordului lor și, în caz afirmativ, va trece la judecarea cererii, fără a administra probe cu privire la motivele de divorț.

La cererea soților, instanța va pronunța o hotărâre cu privire la divorț potrivit alin. 3. Prin aceeași hotărâre, instanța se va pronunța, potrivit legii, cu privire la numele pe care îl va purta fiecare soț după desfacerea căsătoriei și, când este cazul, cu privire la încredințarea copiilor minori și contribuția părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățătură și pregătire profesională a copiilor. Tot astfel, instanța va putea lua act de învoiala soților cu privire la alte cereri accesorii, în condițiile legii.

În cazul în care soții nu se învoiesc asupra cererilor accesorii, instanța va continua judecata administrând probele prevăzute de lege pentru soluționarea acestor cereri.

Art. 613^{^1} a fost modificat de pct. 36 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Art. 613^{^1} a fost modificat de pct. 39 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 613^{^1a}

Când cererea de divorț este întemeiată pe culpa soțului pârât, iar acesta recunoaște faptele care au dus la destrămarea vieții conjugale, instanța, dacă reclamantul este de acord, va pronunța divorțul fără a cerceta temeinicia motivelor de divorț și fără a face mențiune despre culpa pentru desfacerea căsătoriei.

Dispozițiile art. 613^{^1} alin. 4 și 5 și art. 619 alin. 4 se aplică în mod corespunzător.

Dacă reclamantul nu este de acord cu pronunțarea divorțului în condițiile alin. 1, cererea va fi soluționată potrivit dispozițiilor art. 617.

Art. 613^{^1a} a fost introdus de pct. 12 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 613^{1b}

Când divorțul este cerut pentru că starea sănătății unuia dintre soți face imposibilă continuarea căsătoriei, instanța va administra probe privind existența bolii și starea sănătății soțului bolnav și va pronunța divorțul, potrivit Codului civil, fără a face mențiune despre culpa pentru desfacerea căsătoriei.

Art. 613^{1b} a fost introdus de pct. 12 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 613²

Instanța poate lua, pe tot timpul procesului, prin ordonanța președințială, măsuri vremelnice cu privire la încredințarea copiilor minori, la obligația de întreținere, la alocatia pentru copii și la folosirea locuinței.

Articolul 614

În fața instanțelor de fond, părțile se vor infatisa în persoana, afara numai dacă unul dintre soti executa o pedeapsă privativa de libertate, este împiedicat de o boala grava, este pus sub interdicție sau are reședința în strainatate; în aceste cazuri, părțile se vor putea infatisa prin mandatar.

Articolul 614¹

În fața instanței de fond, aceasta va stăruie pentru soluționarea divorțului prin înțelegerea părților.

În cazul în care judecătorul recomandă medierea, iar părțile o acceptă, acestea se vor prezenta la mediator, în vederea informării lor cu privire la avantajele medierii. Mediatorul nu poate solicita plata onorariului pentru informarea părților. După informare, părțile decid dacă acceptă sau nu soluționarea divorțului prin mediere.

Până la termenul fixat de instanță, care nu poate fi mai scurt de 15 zile, părțile depun procesul-verbal întocmit de mediator cu privire la rezultatul ședinței de informare.

Prevederile alin. 2 și 3 nu sunt aplicabile în cazul în care părțile au încercat soluționarea divorțului prin mediere anterior introducerii acțiunii.

Art. 614¹ a fost introdus de pct. 40 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 615

(1) Cererea de divort se judeca în sedinta publică. Instanța va putea sa dispună însă judecarea în camera de consiliu, dacă va aprecia ca prin aceasta s-ar asigura o mai buna judecare sau administrare a probelor.

(2) În toate cazurile hotărârea se pronunță în sedinta publică.

Articolul 616

Dacă la termenul de judecată, în prima instanță, reclamantul lipsește nejustificat și se infatiseaza numai pârâtul, cererea va fi respinsa ca nesustinuta.

Art. 616 a fost modificat de pct. 37 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 616¹

Dacă procedura de chemare a sotului pârât a fost indeplinita prin afisare, iar acesta nu s-a prezentat la primul termen de judecată, instanța va cere dovezi sau va dispune cercetari pentru a verifica dacă pârâtul își are domiciliul la locul indicat în cerere și dacă, constata că nu domiciliaza acolo, va dispune citarea lui la domiciliul sau, precum și, dacă este cazul, la locul sau de muncă.

Art. 616¹ a fost modificat de pct. 38 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 616²

Dacă în timpul procesului de divorț unul dintre soți decedează, instanța va lua act de încetarea căsătoriei și va dispune, prin hotărâre irevocabilă, închiderea dosarului.

Cu toate acestea, când cererea de divorț se întemeiază pe culpa pârâtului și reclamantul decedează în cursul procesului, lăsând moștenitori, aceștia vor putea continua acțiunea, pe care instanța o va admite numai dacă va constata culpa exclusivă a soțului pârât. În caz contrar, dispozițiile alin. 1 sunt aplicabile.

Pentru introducerea în cauză a moștenitorilor soțului reclamant, instanța va suspenda procesul potrivit dispozițiilor art. 243 alin. 1 pct. 1.

Art. 616² a fost introdus de pct. 13 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 617

Instanța va pronunța divorțul din culpa soțului pârât atunci când, din cauza unor motive temeinice, imputabile acestuia, raporturile dintre soți sunt grav vătămate și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Instanța poate să pronunțe divorțul din culpa ambilor soți, chiar atunci când numai unul dintre ei a făcut cerere, dacă din dovezile administrate reiese că amândoi sunt vinovați de destrămarea căsătoriei.

Dacă pârâtul nu a formulat cerere reconvențională, iar din dovezile administrate rezultă că numai reclamantul este culpabil de destrămarea căsătoriei, cererea acestuia va fi respinsă ca neîntemeiată, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 617^{^1} privind pronunțarea divorțului din culpa exclusivă a reclamantului.

Hotărârea prin care se pronunță divorțul nu se va motiva, dacă ambele părți solicită instanței aceasta.

În cazul divorțului prin acordul soților, instanța va pronunța divorțul fără a face mențiuni cu privire la culpa soților.

Alin. (2) și (3) ale art. 617 au fost introduse de pct. 39 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (3) al art. 617 a fost modificat de pct. 41 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Art. 617 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 14 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Alin. (3) al art. 617 a fost modificat de [art. VI din LEGEA nr. 60 din 10 aprilie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 255 din 17 aprilie 2012.

Articolul 617^{^1}

Când soții sunt separați în fapt de cel puțin 2 ani, oricare dintre ei va putea cere divorțul, asumându-și responsabilitatea pentru eșecul căsătoriei.

În acest caz, instanța va verifica existența și durata despărțirii în fapt și va pronunța divorțul din culpa exclusivă a reclamantului.

Dacă soțul pârât se declară de acord cu divorțul, dispozițiile art. 613^{^1} alin. 3-5 și art. 619 alin. 4 se vor aplica în mod corespunzător.

Art. 617^{^1} a fost introdus de pct. 15 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 618

(1) Reclamantul poate renunța la cerere în tot cursul judecatii înaintea instanțelor de fond, chiar dacă pârâtul se împotrivesc. Renunțarea reclamantului nu are nici o înrăurire asupra cererii facute de pârât.

(2) Acțiunea de divort se va stinge prin impacarea sotilor în orice faza a procesului, chiar dacă intervine în instanța de apel sau de recurs iar apelul ori recursul nu sunt timbrate conform legii.

(3) Reclamantul însă va putea porni o cerere noua pentru fapte petrecute după impacare, și în acest caz el se va putea folosi și de faptele vechi.

Alin. (2) al art. 618 a fost modificat de pct. 40 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 619

(1) Termenul de apel, precum și cel de recurs este de 30 de zile și curge de la comunicarea hotărârii.

(2) Apelul sau, după caz, recursul reclamantului împotriva hotărârii prin care s-a respins cererea va fi respins ca nesustinit, dacă la judecata se prezintă numai pârâtul.

(3) Apelul sau recursul paratului va fi judecat chiar dacă se infatiseaza numai reclamantul.

(4) Hotărârea care se pronunță în condițiile art. 613^{^1} alin. 1 este definitivă și irevocabilă în ce privește divortul.

(5) Hotărârea data în materie de divort nu este supusă revizuirii.

(6) Instanța la care hotărârea de divort a rămas irevocabilă o va trimite, din oficiu, serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor unde a fost încheiată căsătoria, Registrului național notarial al regimurilor matrimoniale, prevăzut de Codul civil, și, după caz, oficiului național al registrului comerțului.

Art. 619 a fost modificat de pct. 41 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (6) al art. 619 a fost introdus de pct. 16 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Alin. (6) al art. 619 a fost modificat de [art. IX din LEGEA nr. 60 din 10 aprilie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 255 din 17 aprilie 2012, prin înlocuirea sintagmei "serviciul de stare civilă" cu sintagma "serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor".

Capitolul VII

Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni

Articolul 620 - 642

Abrogate.*)

*) Art. 620-642 au fost abrogate prin Decretul nr. 40 din 22 ianuarie 1953 privitor la procedura succesorala notariala.

Secțiunea a IV - a

Vinzarea miscatoarelor unei mosteniri

Articolul 643 - 673

Abrogate.*)

*) Art. 643-673 au fost abrogate prin art. 1 pct. 221 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 643-673 aveau urmatorul continut: "Art. 643. Când vinzarea miscatoarelor unei mosteniri se va face pe baza art. 730 alin. 1 din Codul civil, aceasta vinzare se va executa potrivit rinduieiilor aratate pentru vinzarea silita a miscatoarelor, prin art. 437, 440, 443, 444 și 455 din acest cod.

Art. 644. Partea interesata se va adresa la judecatorie, alegind și un domiciliu în acel loc, dacă locuieste în altă parte.

Art. 645. Se va face inventarul obiectelor de vindut, după ce se va chema atit cel ce a facut cererea, cit și alte persoane interesate cunoscute.

Art. 646. Vinzarea publică se va face la locul insemnat de judecatorie potrivit art. 432 din aceasta legiuire.

Secțiunea a V - a

Vinzarea bunurilor nemiscatoare ale nevârstnicilor*)

Art. 647. Vanzarea bunurilor nemiscatoare ale nevârstnicilor nu va putea fi incuviintata decit după un aviz al rudelor, aratator de natura bunurilor și de valoarea lor aproximativa.

Acest aviz nu va fi necesar dacă bunurile vor fi totodata și ale vârstnicilor și dacă vinzarea este ceruta de dinsii. Se va urma atunci potrivit rinduieiilor din sectia urmatoare.

Art. 648. Când judecatoria va intari acest aviz, va declara tot în hotărârea sa ca vinzarea se va face în fiinta tutorelui inaintea judecatoriei.

Art. 649. Incheierea care va incuviinta vinzarea va insemna și prețul cu care are a se începe și condițiile ei.

Art. 650. Aceasta pretuire va fi regulata sau după avizul rudelor sau după titlurile proprietății, sau după contractele autentice sau iscălită cu data certa și, de nu sunt contracte, după rolul contributiei funciare.

Cu toate astea, judecatoria va putea, după împrejurări, sa faca pretuire totala sau parțială a nemiscatoarelor.

Pretuirea aceasta se face, după importanta și natura bunurilor, prin unul sau trei experti, numiti de judecatorie spre acest sfirsit.

Art. 651. Dacă pretuirea a fost ordonata, expertul sau expertii, după ce vor jura inaintea judecatorului, vor face raportul lor, care va arata în scurt bazele pretuirii, fără de a intra în amanunte de descriere a bunurilor de vinzare.

Acest raport se va depune la grefa judecatoriei și se va da o copie de pe dinsul la cei ce o vor cere.

Art. 652. Se va forma apoi un act de publicatie care va cuprinde:

1. aratarea hotărârii care incuviinteaza vinzarea;
2. numele, prenumele nevârstnicului și al tutorelui sau;
3. aratarea nemiscatoarelor ce se vind și un extract din condițiile vanzarii cuprinse mai pe larg în hotărârea vanzarii;
4. prețul cu care are sa inceapa licitația;
5. ziua, locul și ora când are să se faca vinzarea.

Art. 653. Acest act se va afisa, timp de 30 de zile cel puțin, atit la usa judecatoriei sau la locul unde are să se faca vinzarea, cit și la usa consiliului local unde se afla bunurile.

Art. 654. Dacă în ziua insemnata pentru adjudecare nu iese un pret nici macar egal cu prețul insemnat de judecatorie și publicat, judecatoria va putea, după împrejurare, sau sa aprobe prețul iesit sau sa amine vinzarea pentru alt termen, care se va publică tot în chipul aratat în articolul de mai sus.

Art. 655. Sunt declarate comune acestei secțiuni articolele 531, 532, 536, 537, 538, 539, 544, 545, 546, 547, 548, 549 și 550 din acest cod.

Art. 656. În cele 8 zile care vor urma după adjudecare, oricine va putea sa supraliciteze cu a zecea parte mai mult peste prețul iesit, conformindu-se și cu cele aratate la art. 541, 542, 543 și 654 din acest cod.

Secțiunea a VI - a

Impartiri și licitatii

Art. 657. Impartirea de succesiuni între mai multe persoane se va face prin judecatorie dacă ele nu o pot face prin buna înțelegere.

Art. 658. În cazurile arătate de art. 733 și 747 din codicele civil, impartirea se va face după cererea părții celei mai staruitoare.

Art. 659. Numirea de tutore pentru nevârstnici, care într-o imparteala au interese contrarii, se va face de către judecatorie, după avizul consiliului de familie.

Art. 660. În urma raportului judecătorului numit pentru operațiunile impartelii, potrivit art. 733 din codicele civil, judecatoria va hotărî a se face imparteala în natură și, de va fi trebuința, va hotărî vânzarea unora sau mai multor nemiscatoare.

Această vânzare se va face prin licitație înaintea judecătoriei unde se afla așezat nemișcătorul, cu expertiza sau fără expertiza, după împrejurări.

Art. 661. Dacă judecatoria va hotărî a se face expertiza, el va putea numi unul sau trei experți, care, după ce vor jura, vor face la fața locului raportul lor după bazele pretuirii, fără să între în amănuntele de descriere a obiectelor de impartit.

Art. 662. Vânzarea obiectelor se va face potrivit cu cele ce s-a zis pentru vânzarea bunurilor nemiscatoare ale nevârstnicilor.

Până la vânzare, părțile vor putea împarti între ele veniturile bunului miscator, potrivit cu partea ce fiecare are stabilit judecătorește sau recunoscut de toți, în bunul ce se vinde.

Art. 663. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare prețul iese nu va fi egal cu prețul pus de judecatorie se va urma cum s-a zis în art. 654 din acest cod.

Art. 664. În cele opt zile după adjudecare, oricine va putea să supraliciteze cu a zecea parte mai mult peste prețul adjudecării, potrivit cu cele zise la art. 656 din acest cod.

Art. 665. Când situația nemiscatorului va cere mai multe expertize deosebite și se va constata că fiecare bun nu se poate împarti, vânzarea prin licitație nu se mai face dacă, din apropierea raporturilor, rezultă că totalitatea nemiscatoarelor poate să se împarti în natură.

Art. 666. Dacă cererea este ca nemișcătoarele să se împarta în mai multe părți în natură, după ce vor face pretuirea, vor însemna cum trebuie să se compună fiecare lot sau partea a se da.

Raportul experților fiind aprobat de judecatorie, loturile sau particulele vor fi trase la sorti, fără cu părțile, înaintea judecătoriei.

Art. 667. În celelalte cazuri se va urma potrivit cu art. 737 până la 750 din codicele civil.

Secțiunea a VII - a

Beneficiul de inventar

Art. 668. Dacă mostenitorul beneficiar vrea, înainte de a se declara mostenitor, ca, potrivit cu codicele civil, să se autorizeze a vinde bunurile miscatoare ale mostenirii, el va prezenta spre acest sfârșit, o petiție la judecatoria locului unde s-a deschis mostenirea.

Vânzarea se va face înaintea unui executor judecătoresc, conform art. 432, 437, 438, 440, 442, 443, 444 și 445.

Art. 669. Dacă cererea este de a se vinde bunuri nemiscatoare de ale succesiunii, mostenitorul beneficiar va prezenta judecătoriei locului unde e deschisă succesiunea o petiție în care se arată necesitatea acestei vânzări și nemișcătoarele de vindut.

Judecătorul va comunica cererea procurorului și va hotărî de trebuie a se face vânzarea și de trebuie sau nu a se face pretuirea de experți.

Art. 670. Se va proceda la vânzarea după formalitățile prescrise pentru vinderea nemiscatoarelor unui nevârstnic.

Art. 671. Mostenitorul beneficiar se va socoti mostenitor pur și simplu dacă a vindut nemiscatoare fără a urma potrivit rânduierilor prescrise mai sus.

Art. 672. Acțiunile ce mostenitorul beneficiar are a intenta în contra mostenirii, le va intenta în contra celorlalți mostenitori, le va intenta în contra unui curator ce se va numi după formele cum se numesc curatorii la mostenirile vacante.

Art. 673. Mostenitorul beneficiar va fi obligat a da socoteala despre administrația sa și va fi răspunzător de actele gestiunii sale."

CAP VII¹

Procedura impartelii judiciare*)

*) Capitolul VII¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 222 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 673¹

Judecarea oricărei cereri de imparteala privind bunuri asupra cărora părțile au un drept de proprietate comună se face cu procedura prevăzută în capitolul de față, în afara cazurilor în care legea stabilește o altă procedură.

Articolul 673²

Reclamantul este obligat sa arate în cerere persoanele între care urmeaza a avea loc imparteala, titlul pe baza caruia se cere imparteala, toate bunurile supuse impartelii, evaluarea lor, locul unde acestea se afla, precum și persoana care le detine sau le administreaza.

Articolul 673³

La prima zi de infatisare, dacă părțile sunt prezente, instanța le va cere declaratii cu privire la fiecare dintre bunurile supuse impartelii și va lua act, când este cazul, de recunoasterile și acordul lor cu privire la existenta bunurilor, locul unde se afla și valoarea acestora.

Articolul 673⁴

- (1) În tot cursul procesului instanța va starui ca părțile sa imparta bunurile prin buna invoiala.
- (2) Dacă părțile ajung la o înțelegere cu privire la impartirea bunurilor, instanța va hotari potrivit invoieli lor. Imparteala se poate face prin buna invoiala și dacă printre cei interesati se afla minori sau persoane puse sub interdictie, însă numai cu incuviintarea prealabila a autorității tutelare, precum și, dacă este cazul, a ocrotitorului legal.
- (3) În cazul în care înțelegerea priveste impartirea numai a anumitor bunuri, instanța va lua act de aceasta invoiala și va pronunță o hotărâre parțială, continuand procesul pentru celelalte bunuri.
- (4) Dispozitiile art. 271-273 sunt aplicabile.

Articolul 673⁵

- (1) Dacă părțile nu se invoiesc, instanța va stabili bunurile supuse impartelii, calitatea de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecaruia și creantele nascute din starea de proprietate comuna pe care coproprietarii le au unii față de altii. Dacă se imparte o mostenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin mostenire, datoriile și creantele comostenitorilor față de defunct, precum și sarcinile mostenirii.
- (2) Instanța va face imparteala în natură. În temeiul celor stabilite potrivit alin. 1, ea procedeaza la formarea loturilor și la atribuirea lor. În cazul în care loturile nu sunt egale în valoare, ele se integresc printr-o sumă de bani.

Articolul 673⁶

- (1) Dacă pentru formarea loturilor sunt necesare operații de masuratoare, evaluare și altele asemenea, pentru care instanța nu are date suficiente, ea va da o încheiere prin care va stabili elementele aratate la art. 673⁵ alin. 1, intocmind în mod corespunzător minuta prevăzută de art. 258. Prin aceeași încheiere instanța va dispune efectuarea unei expertize pentru formarea loturilor.
- (2) Raportul de expertiza va arata evaluarea și criteriile avute în vedere la stabilirea acesteia, va indica dacă bunurile pot fi comod partajabile în natura și în ce mod anume, propunand loturile ce urmeaza să fie atribuite.

Articolul 673⁷

În cazul în care, după pronuntarea incheierii prevăzute de art. 673⁶ alin. 1, dar mai înainte de pronuntarea hotărârii de imparteala, se constată că exista și alti coproprietari sau ca au fost omise unele bunuri care trebuiau supuse impartelii, fără ca, privitor la acesti coproprietari sau la acele bunuri, sa fi avut loc o dezbatere contradictorie, instanța va putea da o noua încheiere, care va cuprinde, după caz, și coproprietarii sau bunurile omise. În aceleasi condiții instanța poate, cu consimțamantul tuturor coproprietarilor, sa scoata un bun care a fost cuprins din eroare în masa de impartit.

Articolul 673⁸

Incheierile prevăzute la art. 673⁶ alin. 1 și art. 673⁷ pot fi atacate cu apel sau, după caz, cu recurs odata cu fondul, fiind supuse acelorasi cai de atac ca și hotărârea data asupra fondului procesului.

Articolul 673⁸ a fost modificat prin [art. 1 pct. 5 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Art. 673⁸ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 79 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 673⁹

La formarea și atribuirea loturilor, instanța va tine seama, după caz, și de acordul părților, marimea cotei-părți ce se cuvine fiecăreia ori masa bunurilor de impartit, natura bunurilor, domiciliul și ocupatia părților, faptul ca unii dintre coproprietari, înainte de a se cere imparteala, au facut constructii, imbunatatiri cu acordul coproprietarilor sau altele asemenea.

Art. 673⁹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 79 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 673¹⁰

(1) În cazul în care imparteala în natura a unui bun nu este posibilă sau ar cauza o scădere importantă a valorii acestuia ori i-ar modifica în mod pagubitor destinația economică, la cererea unuia dintre coproprietari, instanța, prin încheiere, îi poate atribui provizoriu întregul bun. Dacă mai mulți coproprietari cer să li se atribuie bunul, instanța va ține seama de criteriile prevăzute la art. 673⁹. Prin încheiere ea va stabili și termenul în care coproprietarul caruia i s-a atribuit provizoriu bunul este obligat să depună sumele ce reprezintă cotele-părți convenite celorlalți coproprietari.

(2) Dacă coproprietarul caruia i s-a atribuit provizoriu bunul depune, în termenul stabilit, sumele convenite celorlalți coproprietari, instanța, prin hotărârea asupra fondului procesului, îi va atribui bunul.

(3) În cazul în care coproprietarul nu depune în termen sumele convenite celorlalți coproprietari, instanța va putea atribui bunul altui coproprietar, în condițiile prezentului articol.

(4) La cererea unuia dintre coproprietari instanța, ținând seama de împrejurările cauzei, pentru motive temeinice, va putea să-i atribuie bunul direct prin hotărârea asupra fondului procesului, stabilind totodată sumele ce se cuvin celorlalți coproprietari și termenul în care este obligat să le plătească.

Articolul 673¹¹

(1) În cazul în care nici unul dintre coproprietari nu cere atribuirea bunului ori, deși acesta a fost atribuit provizoriu, nu s-au depus, în termenul stabilit, sumele convenite celorlalți coproprietari, instanța, prin încheiere, va dispune vânzarea bunului, stabilind totodată dacă vânzarea se va face de către părți prin buna învoială ori de către executorul judecătoresc.

(2) Dacă s-a dispus ca vânzarea bunului să se facă de părți prin buna învoială, instanța va stabili și termenul în care aceasta va fi efectuată. Termenul nu poate fi mai mare de 6 luni. La împlinirea termenului părțile vor prezenta instanței dovada vânzării.

(3) În cazul în care vânzarea prin bună învoială nu se realizează în termenul prevăzut de alin. 2, instanța, prin încheiere, va dispune ca vânzarea să fie efectuată de executorul judecătoresc.

(4) Încheierile prevăzute în prezentul articol pot fi atacate separat cu apel. Dacă nu au fost astfel atacate, aceste încheieri nu mai pot fi supuse apelului o dată cu hotărârea asupra fondului procesului.

Articolul 673¹²

(1) După rămânerea irevocabilă a încheierii prin care s-a dispus vânzarea bunului de către executorul judecătoresc, acesta va proceda la efectuarea vânzării la licitație publică.

(2) Executorul va fixa termenul de licitație, care nu va putea depăși 30 de zile pentru bunurile mobile și 60 de zile pentru bunurile imobile, socotite de la data primirii încheierii, și va instiinta coproprietarii despre data, ora și locul vânzării.

(3) Pentru termenul de licitație a bunurilor mobile executorul va întocmi și va afișa publicatia de vânzare cu cel puțin 5 zile înainte de acel termen.

(4) În cazul vânzării unui bun imobil, executorul va întocmi și va afișa publicatia de vânzare cu cel puțin 30 de zile înainte de termenul de licitație.

(5) Coproprietarii pot conveni ca vânzarea bunurilor să se facă la orice preț oferit de participanții la licitație.

(6) Dispozițiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu dispozițiile capitolelor II, III și IV din Cartea a V-a privind vânzarea la licitație a bunurilor mobile și imobile.

Articolul 673¹³

La cererea unuia dintre părți instanța poate proceda la imparteala bunurilor pentru care nu a dispus vânzarea potrivit art. 673¹¹.

Articolul 673¹⁴

(1) În toate cazurile, asupra cererii de imparteală instanța se va pronunța prin hotărâre.

(2) Sumele depuse de unul dintre coproprietari pentru ceilalți, precum și cele rezultate din vânzare vor fi împartite de instanța potrivit dreptului fiecărui coproprietar.

(3) În cazul în care imparteala nu se poate realiza în nici una dintre modalitățile prevăzute de lege, instanța va hotărî închiderea dosarului.

Capitolul VIII

Cererile privitoare la posesiune

Articolul 674

Cererile posesorii sunt admisibile numai în cazurile și condițiile prevăzute de Codul civil.

Art. 674 a fost modificat de pct. 17 al art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 675

Cererile posesorii se judecă de urgență și cu precădere.

Sunt inadmisibile cererea reconvențională și orice alte cereri prin care se solicită protecția unui drept în legătură cu bunul în litigiu.

Întâmpinarea nu este obligatorie.

Art. 675 a fost modificat de pct. 18 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 676

Hotărârea judecătorească prin care s-a soluționat o cerere posesorie are autoritate de lucru judecat într-o cerere posesorie ulterioară purtată între aceleași părți și întemeiată pe aceleași fapte. Ea nu are însă o astfel de autoritate într-o cerere ulterioară privitoare la fondul dreptului.

Hotărârea judecătorească prin care s-a soluționat o acțiune privitoare la fondul dreptului are autoritate de lucru judecat într-o cerere posesorie ulterioară în legătură cu același bun.

Art. 676 a fost modificat de pct. 19 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Capitolul IX

Despartirea averilor dintre barbati și femei

Articolul 677 - 686

Abrogate.*)

*) [Art. 677-686 au fost abrogate prin Decretul nr. 32 din 31.1.1954.](#)

Capitolul X

Despre interdicție

Articolul 687 - 691

Abrogate.*)

[Art. 687-691 au fost abrogate prin Decretul nr. 32 din 31.1.1954.](#)

Capitolul XI

Cesiunea bunurilor

Articolul 692 - 697

Abrogate.*)

*) Art. 692-697 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 223 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 692-697 aveau urmatorul conținut: " Art. 692. Datornicii, care vor fi în poziție de a reclama cesiunea judiciară acordată de art. 1126 al codicelui civil, vor fi ținuți a depune la grefa judecătoreiei, unde aceasta cerere va fi făcută, bilanțul lor, registrele lor, dacă au, și titlurile lor active.

Art. 693. Cererea datornicului se va îndrepta la judecătoria domiciliului sau.

Art. 694. Aceasta cerere va fi comunicată parchetului. Ea nu va suspenda efectul nici unei urmăriri, afara numai dacă judecătorii, chemind și pe părți, vor ordona ca să se suspende aceasta execuție provizor.

Art. 695. Datornicul admis la beneficiul de cesiune va fi dator să declare în persoana, chemindu-se creditorii în ședința publică a judecătoreiei, ca voinște a ceda bunurile sale.

Judecătoria va încheia proces-verbal de pe aceasta declarație.

Art. 696. Hotărârea care va admite cesiunea bunurilor da putere creditorilor a vinde bunurile miscatoare sau nemiscatoare ale datornicului și se va proceda la aceasta vânzare în formele prescise pentru mostenitorii sub beneficiu de inventar.

Art. 697. Nu pot fi admisi la beneficiu de cesiune: stelionarii, bancruții frauduloși, persoanele condamnate pentru furt sau înșelăciune (escrocherie); nici contabilii, tutorii, administratorii sau depozitarii."

Capitolul XII

Convențiile matrimoniale

Articolul 698 - 709

Abrogate.*)

[Art. 698-709 au fost abrogate prin Decretul nr. 32 din 31.1.1954.](#)

Capitolul XIII

Transcrierea actelor de stramutare și urmarirea proprietății și despre inscripția privilegiilor, ipotecilor și amanetelor

Articolul 710 - 720

Abrogate.*)

*) Dispozițiile acestei secțiuni ([art. 710-720](#)) au fost abrogate prin [Legea nr. 7/1996](#), precum și prin [Legea nr. 99/1999](#).

[Art. 72 din LEGEA nr. 7 din 13 martie 1996](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 61 din 26 martie 1996 prevedea:

" La data finalizării lucrărilor cadastrale și a registrelor de publicitate imobiliara pentru intreg teritoriul administrativ al unui județ își încetează aplicabilitatea, pentru județul respectiv, următoarele dispoziții legale:

- art. 710-720 din Codul de procedură civilă, cu excepția prevederilor referitoare la amanet;

După definitivarea cadastrului la nivelul intregii țări, se abroga:

- art. 710-720 din Codul de procedură civilă, cu excepția prevederilor referitoare la amanet;"

[Art. 105 din LEGEA nr. 99 din 26 mai 1999](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 236 din 27 mai 1999 prevedea:

" La data intrării în vigoare a prezentului titlu se abroga:

- art. 710 și 713 din Codul de procedură civilă, în ceea ce privește publicitatea amanetului;

Capitolul XIV

Dispoziții privind soluționarea litigiilor dintre profesioniști

*) Capitolul XIV a fost reintrodus prin [art. 1 pct. 224 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Denumirea Cap. XIV din Cartea a XVI-a a fost modificată de pct. 20 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720^{^1}

(1) În procesele și cererile dintre profesioniști evaluabile în bani și derivate din raporturi contractuale, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, reclamantul va încerca soluționarea litigiului fie prin mediere, fie prin conciliere directă cu cealaltă parte.

(1^{^1}) Termenul de prescripție a dreptului la acțiune pentru dreptul litigios supus medierii sau concilierii se suspendă pe durata acestei proceduri, dar nu mai mult de 3 luni de la începerea ei.

(2) În scopul soluționării litigiului prin conciliere directă, reclamantul va convoca partea adversă, comunicându-i în scris pretențiile sale și temeiul lor legal, precum și toate actele doveditoare pe care se sprijină acestea. Convocarea se va face prin scrisoare recomandată cu dovadă de primire, prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare ce asigură trimiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia. Convocarea se poate face prin înmânarea înscrisurilor sub semnătură de primire.

(3) Data convocării pentru conciliere nu se va fixa mai devreme de 15 zile de la data primirii actelor comunicate potrivit alin. 2.

(4) Rezultatul concilierii se va consemna într-un înscris cu aratarea pretențiilor reciproce referitoare la obiectul litigiului și a punctului de vedere al fiecărei părți.

(5) Înscrisul despre rezultatul concilierii ori, în cazul în care pârâtul nu a dat curs convocării prevăzute la alin. 2, dovada că de la data primirii acestei convocări au trecut 30 de zile se anexează la cererea de chemare în judecată.

Alin. (1) al art. 720^{^1} a fost modificat de pct. 42 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (1^{^1}) al art. 720^{^1} a fost introdus de pct. 43 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (2) al art. 720^{^1} a fost modificat de pct. 44 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (1) și (1^{^1}) ale art. 720^{^1} au fost modificate de pct. 21 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720^{^2}

Părțile sau reprezentanții lor pot fi asistați de experți ori de alți specialiști.

Art. 720[^]2 a fost modificat de pct. 22 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720[^]3

(1) Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar;

b) numele și calitatea celui care angajează partea și ale celui care o reprezintă în litigiu, anexandu-se dovada calității;

c) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare;

d) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;

e) semnatura părții sau a reprezentantului acesteia, după caz.

(2) La cererea de chemare în judecată se vor anexa copii certificate de pe toate înscrisurile pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, menționandu-se care dintre aceste înscrisuri au fost comunicate în condițiile prevăzute de art. 720[^]1 alin. 2.

Articolul 720[^]4

(1) La primirea cererii de chemare în judecată potrivit art. 114, când este cazul, reclamantului i se va pune în vedere să depună orice act invocat în susținerea cererii, care nu a fost comunicat paratului la convocarea pentru conciliere.

(2) Pârâtul va fi citat cu mențiunea ca este obligat să depună întâmpinare la dosarul cauzei cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată, iar în procesele urgente, cu cel puțin 3 zile. Întâmpinarea va avea cuprinsul prevăzut de art. 115, menționandu-se și datele arătate la art. 720[^]3 alin. 1 lit. a) și b).

(3) Dispozițiile art. 132[^]1 alin. 2 sunt aplicabile.

(4) Încheierea privind luarea măsurilor prevăzute la art. 114[^]1 alin. 6 poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă a fost dată cu citarea părților, și de la comunicare, dacă a fost dată fără citarea lor.

Alin. (3) al art. 720[^]4 a fost modificat de pct. 45 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (4) al art. 720[^]4 a fost modificat de pct. 23 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720[^]5

(1) Dacă pârâtul are pretenții împotriva reclamantului derivând din același raport juridic, el poate face cerere reconvențională. În cazul litigiilor prevăzute de art. 720[^]1 nu este necesară o altă încercare de conciliere.

(2) Cererea reconvențională trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată și va fi introdusă în cadrul termenului prevăzut pentru depunerea întâmpinării.

(3) În cazul în care pârâtul a introdus cerere reconvențională, reclamantul va depune întâmpinare până la prima zi de infatisare. La cererea părții interesate, instanța, ținând seama de complexitatea cauzei, poate fixa un termen scurt pentru completarea întâmpinării, precum și pentru studierea acesteia de către pârât.

Articolul 720[^]6

(1) Procesele și cererile dintre profesioniști se judecă cu precădere. Instanța este datoră să asigure, potrivit legii, realizarea drepturilor și obligațiilor procesuale ale părților, precum și desfășurarea cu celeritate a procesului.

(2) Când procedura de citare este legal îndeplinită, judecata, chiar și asupra fondului, poate continua în ședință publică sau în camera de consiliu, în ziua următoare sau la termene scurte, succesive, date în cunoștința părților. Dispozițiile art. 132 alin. 3 sunt aplicabile.

(3) Pentru motive temeinice, alte termene se vor acorda numai în cazul în care judecata nu poate continua potrivit alin. 2.

Alin. (2) al art. 720[^]6 a fost modificat de pct. 46 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Alin. (1) al art. 720[^]6 a fost modificat de pct. 24 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720[^]7

În cursul judecății asupra fondului procesului, instanța va stărui pentru soluționarea lui, în tot sau în parte, prin înțelegerea părților.

În cazul în care judecătorul recomandă medierea, iar părțile o acceptă, acestea se vor prezenta la mediator, în vederea informării lor cu privire la avantajele medierii. Mediatorul nu poate solicita plata onorariului pentru informarea părților. După informare, părțile decid dacă acceptă sau nu soluționarea litigiului prin mediere. Până la termenul fixat de instanță, care nu poate fi mai scurt de 15 zile, părțile depun procesul-verbal întocmit de mediator cu privire la rezultatul ședinței de informare. Prevederile alin. 2 și 3 nu sunt aplicabile în cazul în care părțile au încercat soluționarea litigiului prin mediere anterior introducerii acțiunii. Înțelegerea părților se constată prin hotărâre irevocabilă și executorie.

Art. 720⁷ a fost modificat de pct. 47 al [art. I din LEGEA nr. 202 din 25 octombrie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 714 din 26 octombrie 2010.

Articolul 720⁸

Hotărârile date în primă instanță potrivit prevederilor prezentului capitol sunt executorii. Exercițarea apelului nu suspendă de drept executarea.

[Art. 720⁸ a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

[Art. 720⁸ a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Art. 720⁸ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 80 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 720⁸ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 25 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720⁹

Hotărârea judecătorească dată potrivit prevederilor prezentului capitol, care se aduce la îndeplinire prin executare silită și purtând mențiunea că este irevocabilă, constituie titlu executoriu, fără efectuarea altor formalități.

) [Art. 720⁹ a fost modificat de Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.
Art. 720⁹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 81 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.
Art. 720⁹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 26 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 720¹⁰

Litigiile privind desfășurarea activității în scopul privatizării prin instrainare de bunuri ori alte valori din patrimoniul societăților comerciale sau al altor persoane juridice cu capital de stat, precum și litigiile privind drepturile și obligațiile contractate în cadrul acestei activități se soluționează de către instanțele care au competența de judecată a proceselor și cererilor în materie comercială, potrivit dispozițiilor prezentului cod și cu procedura prevăzută de aceste dispoziții.

Art. 720¹⁰ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 82 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Cartea a VII - a

Dispoziții finale

Articolul 721

Dispozițiile codului de față constituie procedura de drept comun în materie civilă; ele se aplică și în materiile prevăzute de alte legi, în măsura în care acestea nu cuprind dispoziții contrare.

Art. 721 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 27 al [art. 219, Cap. X din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 722

(1) Îndeplinirea actelor de procedura și comunicarea lor se fac în mod gratuit.

(2) Cheltuielile necesare pentru îndeplinirea actelor de procedura și comunicarea lor, prin posta sau alte mijloace, ocazionate de desfășurarea procesului, se acopera din fondurile repartizate anume în acest scop, de la bugetul de stat.

Art. 722 a fost modificat de pct. 42 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 723

(1) Drepturile procedurale trebuie exercitate cu buna-credință și potrivit scopului în vederea caruia au fost recunoscute de lege.

(2) Partea care folosește aceste drepturi în chip abuziv răspunde pentru pagubele pricinuite.

Articolul 723^{^1}

(1) În cazurile prevăzute de lege, suma datorată de parte cu titlu de cautiune se fixează de către instanța și se depune, după caz, la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau la orice altă instituție bancară pe numele părții respective, la dispoziția instanței sau, după caz, a executorului judecătoresc.

(2) Dacă legea nu prevede altfel, cautiunea nu va reprezenta mai mult de 20% din valoarea obiectului cererii, iar în cazul cererilor al căror obiect nu este evaluabil în bani, nu va depăși suma de 20 milioane lei.

(3) Cautiunea se eliberează celui care a depus-o în măsura în care asupra acesteia cel îndreptățit în cauză nu a formulat cerere pentru plata despăgubirii cuvenite, până la împlinirea termenului de 30 de zile de la data la care, prin hotărâre irevocabilă, s-a soluționat fondul cauzei. Cu toate acestea, cautiunea se eliberează de îndată, dacă partea interesată declară în mod expres că nu urmărește obligarea părții adverse la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate.

Art. 723^{^1} a fost introdus de pct. 83 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 724

Abrogat.*)

*) Art. 724 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 725

(1) Dispozițiile legii noi de procedură se aplică, din momentul intrării ei în vigoare, și proceselor în curs de judecată începute sub legea veche, precum și executărilor silite începute sub acea lege.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile legii noi privitoare la competența sunt pe deplin aplicabile.

(2^{^1}) În cazul în care instanța este desființată, dosarele se vor trimite din oficiu instanței competente potrivit legii noi de procedură.

(3) Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămân supuse cailor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate.

(4) Actul de procedură indeplinit înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămâne supus dispozițiilor vechii legi. În cazul în care acest act de procedură ar putea fi anulat potrivit legii vechi, el nu va fi menținut, chiar dacă potrivit legii noi ar fi valabil.*)

*) Art. 725 a fost modificat prin [art. 1 pct. 225 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 725 avea următorul conținut: " Art. 725. Actele de procedură indeplinite înainte de punerea în aplicare a prezentei legi rămân valabile."

Alin. (3) al art. 725 a fost introdus prin [art. 1 pct. 39 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001**).

Alin. (2^{^1}) al art. 725 a fost introdus de pct. 84 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) Alin. (3) al art. 725 a fost introdus prin [art. 1 pct. 39 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#) și respinsă de [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005, ducând la eliminarea alin. (3). Textul acestui alineat este preluat de noul alin. (2^{^1}), alin. (4) devine prin renumerotare noul alin. (3) și alin. (5) devine noul alin. (4).

Articolul 726

Abrogat.*)

*) Art. 726 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 727

Ori de cate ori prin alte legi se face trimitere la dispozitii abrogate sau modificate din cuprinsul acestui cod, trimiterea se va socoti facuta, când este cazul, la dispozitiile corespunzătoare care le inlocuiesc.*)

*) Art. 727 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 226 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 727 avea urmatorul continut: " Art. 727. Ori de cite ori legile fac trimitere la dispozitii abrogate în temeiul prezentei legi, trimiterea se va socoti facuta la dispozitiile corespunzătoare din cuprinsul legii de fața."

Articolul 728 - 732

Abrogate.*)

*) Art. 728-732 au fost abrogate prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 733

Amenzile aplicate în temeiul prevederilor prezentului cod, alte creante fiscale, precum și orice sume ce constituie venituri bugetare, potrivit legii, se executa de către organele competente, potrivit dispozițiilor legale privind executarea silita a creanțelor fiscale și cu procedura prevăzută de aceste dispozitii.

*) Art. 733 a fost modificat prin [art. 1 pct. 227 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 733 avea urmatorul continut: "Art. 733. Amenzile aplicate în temeiul prevederilor codului de fața se executa potrivit dispozițiilor legale privind executarea silita a sumelor cuvenite bugetului de stat."

Art. 733 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 85 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 734

Abrogat.*)

*) Art. 734 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 735

(1) [Legea nr. 389 din iunie 1943](#) pentru extinderea legislației civile și comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați, ramine în vigoare.

(2) Abrogat.*)

*) Alin. (2) al art. 735 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

NOTĂ:

[Art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003, asa cum a fost modificat de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004 prevede:

"Dispozitiile prezentei ordonante de urgenta se aplică și proceselor în curs de judecată incepute sub legea anterioara, precum și executarii silita incepute sub acea lege.

Procesele în curs de judecată la data schimbarii competentei instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instante, cu excepția proceselor și cererilor în materie comerciala aflate pe rolul curtilor de apel, în prima instanța, al caror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei. Cererile în anulare împotriva ordonanțelor privind somatia de plată, pronuntate de tribunal în cauze comerciale al caror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, se vor solutiona tot de către tribunal. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozitiile prezentei ordonante de urgenta privitoare la competența sunt aplicabile.

Hotărârile pronuntate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonante de urgenta rămân supuse cailor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de lege sub care au fost pronuntate."

Alin. 2 și 3 ale [art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003 au fost modificate de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004:

"Procesele în curs de judecată la data schimbarii competentei instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instante, cu excepția proceselor și cererilor în materie comerciala aflate pe rolul curtilor de apel, în prima

instanța, al caror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei. Cererile în anulare împotriva ordonanțelor privind somatia de plată, pronunțate de tribunal în cauze comerciale al caror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, se vor soluționa tot de către tribunal. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competența sunt aplicabile.

Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse cailor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de lege sub care au fost pronunțate."

Art. II și III din LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004 prevad:
"Art. II

(1) Recursurile împotriva hotărârilor date fără drept de apel potrivit legii în vigoare la data pronunțării lor și aflate pe rolul Inaltei Curți de Casatie și Justiție se trimit spre judecata instanțelor imediat superioare celor care au pronunțat hotărârea în prima instanță.

(2) Recursurile aflate pe rolul Inaltei Curți de Casatie și Justiție și care au ca obiect hotărâri prin care tribunalele au judecat apeluri se trimit spre judecata curților de apel.

(3) Recursurile prevăzute la alin. (1) și (2), a caror admisibilitate în principiu nu a fost examinată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se scot de pe rol și se trimit, pe cale administrativă, instanțelor devenite competente să le judece, iar în cazul în care admisibilitatea în principiu a fost examinată, se trimit prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, data în camera de consiliu, fără citarea părților.

Art. III

Reproducem mai jos dispozițiile **art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004, în forma modificată potrivit **LEGII nr. 493 din 10 noiembrie 2004**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.071 din 18 noiembrie 2004, având următorul conținut:

"Art. II

Art. II din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede:

"(1) Procesele în curs de judecată în prima instanță la data schimbării competenței instanțelor legal investite, precum și caile de atac se judecă de instanțele competente, potrivit legii.

(1) Hotărârile pronunțate de judecătorii în prima instanță în materia fondului funciar sunt supuse apelului la tribunal și recursului la curtea de apel.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a prezentei legi se trimit la tribunale, iar recursurile aflate pe rolul Inaltei Curți de Casatie și Justiție se trimit la curțile de apel. Dispozițiile art. II alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător."

(1) Procesele în curs de judecată în prima instanță la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe.

(2) Caile de atac se judecă de instanțele competente, potrivit prezentei ordonanțe de urgență.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență se trimit la tribunale, iar recursurile aflate pe rolul Inaltei Curți de Casatie și Justiție se trimit la curțile de apel. Trimiterea dosarelor se va face prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, data în camera de consiliu, fără citarea părților.

(4) În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competența sunt aplicabile."

(2) Apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a prezentei legi și care, potrivit prezentei legi, sunt de competența tribunalului se trimit la tribunale.

(3) Recursurile aflate pe rolul Inaltei Curți de Casatie și Justiție la data intrării în vigoare a prezentei legi și care, potrivit prezentei legi, sunt de competența curților de apel se trimit la curțile de apel.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (1)-(3), trimiterea dosarelor se va face, pe cale administrativă, instanțelor devenite competente să le judece."